

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-175-19

Druk nr 64
Warszawa, 11 grudnia 2019 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Funduszy i Polityki Regionalnej.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ustawy nie stosuje się do programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, dokumentów opracowanych w celu wdrożenia wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, z wyłączeniem przepisów rozdziałów 1, 2, 2b i 7 oraz przepisów art. 14e, art. 14f, art. 14g ust. 1 i 2, art. 14h, art. 14j i art. 14l, a w przypadku:

- 1) programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4a, art. 14kc i art. 14kd;
- 2) programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4, art. 14ke i art. 14kf;

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, ustawę z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, ustawę z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, ustawę z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, ustawę z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawę z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, ustawę z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ustawę z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawę z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawę z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, ustawę z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, ustawę z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, ustawę z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim, ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, ustawę z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym i ustawę z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym.

- 3) dokumentów opracowanych w celu wdrożenia wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – także z wyłączeniem art. 14g ust. 4a.”;
- 2) w art. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) samorząd powiatowy i gminny oraz ich związki.”;
- 3) w art. 3a:
 - a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez:”;
 - b) w pkt 1 wyraz „koordynacja” zastępuje się wyrazem „koordynację”;
 - c) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawianie opinii dotyczących zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów przygotowywanych przez właściwych ministrów ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”;
 - d) po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu:
„4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;”;
 - e) pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej, dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju;”;
- 4) po art. 3a dodaje się art. 3aa w brzmieniu:
„Art. 3aa. Na wniosek podmiotów przygotowujących diagnozę, o której mowa w art. 10a ust. 1, organy administracji rządowej i samorządowej, państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych udostępniają nieodpłatnie informacje zgromadzone w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach, jeżeli nie powoduje to ich dodatkowego, innego niż samo udostępnienie, obciążenia.”;
- 5) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz polityk publicznych.”;

6) w art. 5:

a) pkt 1a otrzymuje brzmienie:

„1a) dokumenty programowe – umowę partnerstwa, programy służące jej realizacji oraz dokumenty opracowane w celu wdrożenia wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich;”;

b) uchyla się pkt 4b,

c) po pkt 4b dodaje się pkt 4ba w brzmieniu:

„4ba) koncepcja rozwoju kraju – dokument określający wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na okres do 30 lat;”;

d) pkt 4c otrzymuje brzmienie:

„4c) kontrakt terytorialny – umowę określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie opracowywanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020;”;

e) po pkt 4c dodaje się pkt 4d–4f w brzmieniu:

„4d) kontrakt programowy – umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tym programie;

4e) kontrakt sektorowy – umowę określającą sposób realizacji, w tym finansowania, programów rozwoju opracowanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie;

4f) porozumienie terytorialne – umowę określającą w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego obszaru objętego tym porozumieniem;”;

f) pkt 6a i 6b otrzymują brzmienie:

„6a) obszar funkcjonalny – obszar, na którym występuje względnie wyodrębniający się, intensywny i otwarty system powiązań społecznych,

gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego); szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;

6b) obszar strategicznej interwencji – określony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego jest kierowana interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne lub w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne;”

g) uchyla się pkt 6c,

h) w pkt 7a lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) realizowane z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, funduszy wspierających sektory morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne;”

i) po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu:

„7b) polityka publiczna – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym obszarze, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;”

7) art. 6 i art. 6a otrzymują brzmienie:

„Art. 6. 1. Projekt koncepcji rozwoju kraju, projekty strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, oraz projekty polityk publicznych podlegają konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Projekt strategii rozwoju województwa podlega konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru tego województwa i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Projekt strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi, mieszkańcami gmin – w przypadku strategii rozwoju ponadlokalnego albo gminy – w przypadku strategii rozwoju gminy, oraz z właściwym dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

4. Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju, projekt strategii rozwoju oraz projekt polityki publicznej ogłasza na swojej stronie internetowej oraz może ogłaszać w prasie odpowiednio o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu oraz terminie i miejscu spotkań konsultacyjnych. Ogłoszenie w prasie zawiera dodatkowo informację o adresie strony internetowej, na której zamieszczono projekt.

5. Opinię o projekcie przekazuje się podmiotowi prowadzącemu konsultacje w sposób określony w ogłoszeniu, w terminie określonym przez projektodawcę, nie krótszym niż 35 dni od dnia ogłoszenia na stronie internetowej informacji, o której mowa w ust. 4. Nieprzekazanie opinii w terminie oznacza rezygnację z jej przedstawienia.

6. W terminie 30 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, podmiot prowadzący konsultacje przygotowuje sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, i zamieszcza je na swojej stronie internetowej.

7. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju oraz polityk publicznych stosuje się ust. 1–6.

Art. 6a. Przy opracowywaniu projektu koncepcji rozwoju kraju oraz projektów strategii rozwoju, programów, polityk publicznych i dokumentów programowych oraz kontraktów programowych, kontraktów sektorowych i porozumień terytorialnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.²⁾);

8) w art. 6b w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 630, 1501, 1589, 1712, 1815, 1924 i 2170.

„2) opracowywaniu standardów dla ewaluacji strategii rozwoju, dokumentów programowych oraz innych dokumentów.”;

9) po rozdziale 1 dodaje się rozdział 1a w brzmieniu:

„Rozdział 1a

Koncepcja rozwoju kraju

Art. 8a. Koncepcja rozwoju kraju zawiera w szczególności:

- 1) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących w kraju;
- 2) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących na świecie i ich potencjalny wpływ na trendy rozwojowe w kraju;
- 3) scenariusze rozwoju i wyzwania rozwojowe kraju, w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

Art. 8b. 1. Przygotowanie i uzgadnianie projektu koncepcji rozwoju kraju koordynuje Prezes Rady Ministrów lub wyznaczony przez niego właściwy minister.

2. Koncepcja rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

3. Prezes Rady Ministrów informuje Sejm i Senat o przyjęciu przez Radę Ministrów koncepcji rozwoju kraju.

Art. 8c. 1. Koncepcja rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli taka konieczność wynika ze zmian trendów rozwojowych zachodzących w kraju lub na świecie, przynajmniej raz w okresie swojego obowiązywania.

2. Do aktualizacji koncepcji rozwoju kraju stosuje się art. 8a i art. 8b.”;

10) w art. 9:

a) uchyla się pkt 1,

b) pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) średniookresowa strategia rozwoju kraju – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, na okres 10–15 lat, oraz szczegółowe działania na okres 4 lat, realizowany przez strategię rozwoju, o których mowa w pkt 3 i 4, oraz za pomocą programów, z uwzględnieniem okresu programowania Unii Europejskiej;

- 3) inne strategie rozwoju – dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju, odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego;”
- c) dodaje się pkt 4–6 w brzmieniu:
- „4) strategia rozwoju województwa – dokument, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815);
 - 5) strategia rozwoju gminy – dokument, o którym mowa w art. 10e ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815);
 - 6) strategia rozwoju ponadlokalnego – dokument, o którym mowa w art. 10g ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym i w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730).”;
- 11) uchyla się art. 10;
- 12) art. 10a otrzymuje brzmienie:
- „Art. 10a. 1. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.
2. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem.”;

13) uchyla się art. 11 i art. 12;

14) art. 12a otrzymuje brzmienie:

„Art. 12a. 1. Średniookresowa strategia rozwoju kraju określa w szczególności:

- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tej strategii;
- 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, z uwzględnieniem zróżnicowań przestrzennych;
- 3) strategiczne wyzwania rozwojowe;

- 4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 5) obszary strategicznej interwencji;
- 6) kierunki interwencji, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;
- 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 8) system realizacji strategii;
- 9) założenia ram finansowych i potencjalne źródła finansowania.

2. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z członkami Rady Ministrów i przedkłada go Radzie Ministrów.

3. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

4. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli taka konieczność wynika ze zmian sytuacji społecznej lub gospodarczej kraju.

5. Do aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju stosuje się ust. 2 i 3.”;

15) w art. 13:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, są spójne ze średniookresową strategią rozwoju kraju.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, określają w szczególności:

- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby danej strategii;
- 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, z uwzględnieniem różnicowań przestrzennych;
- 3) strategiczne wyzwania rozwojowe;
- 4) cele strategiczne rozwoju w zakresie objętym strategią, z uwzględnieniem różnicowań przestrzennych;

- 5) kierunki interwencji, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju;
- 6) zakres interwencji na wybranych obszarach strategicznej interwencji;
- 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 8) systemy realizacji strategii;
- 9) założenia ram finansowych i potencjalne źródła finansowania.”;

16) w art. 14:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, opracowuje właściwy minister z własnej inicjatywy lub w wykonaniu zobowiązania nałożonego przez Radę Ministrów oraz przedkłada go ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz z wymogami określonymi w art. 13 ust. 1a.”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Właściwy minister przedkłada do rozpatrzenia przez Radę Ministrów projekt strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, wraz z opinią, o której mowa w ust. 1.

5. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.”,

d) dodaje się ust. 6 i 7 w brzmieniu:

„6. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust. 1–5.

7. Przepisów ust. 1–6 nie stosuje się do strategii ponadregionalnej.”;

17) w art. 14a:

a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Projekt krajowej strategii rozwoju regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w konsultacji z jednostkami samorządu

terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, na okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.”,

c) uchyla się ust. 3,

d) dodaje się ust. 4–9 w brzmieniu:

„4. Projekt strategii ponadregionalnej mogą opracować wspólnie samorzady województw dla terytorium tych województw.

5. Strategia ponadregionalna jest przyjmowana przez sejmiki właściwych województw w drodze uchwały.

6. Na wspólny wniosek samorządów województw, opracowany i zaakceptowany przez sejmiki tych województw, projekt strategii ponadregionalnej może zostać przekazany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu jego zaopiniowania i przekazania Radzie Ministrów. Do wydania opinii stosuje się odpowiednio art. 14 ust. 1 i 2.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego przedkłada Radzie Ministrów, wraz ze swoją opinią, projekt strategii ponadregionalnej w celu jego przyjęcia.

8. Rada Ministrów przyjmuje strategię ponadregionalną, o której mowa w ust. 7, w drodze uchwały.

9. Strategia ponadregionalna przyjęta przez Radę Ministrów podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji tej strategii stosuje się odpowiednio ust. 4 i 6–8.”;

18) uchyla się art. 14b i art. 14ba;

19) w art. 14e ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2–4.”;

20) w art. 14f:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pierwsze sprawozdanie z realizacji umowy partnerstwa, obejmujące pierwsze dwa lata jej realizacji, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku realizacji umowy partnerstwa. Końcowe sprawozdanie

z realizacji umowy partnerstwa minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego sporządza w trzecim roku następującym po okresie realizacji umowy partnerstwa.”,

b) uchyla się ust. 3–5;

21) w art. 14g:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Minister właściwy do spraw rybołówstwa oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych opracowują programy służące realizacji umowy partnerstwa realizowane z wykorzystaniem odpowiednio środków funduszy wspierających sektory morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne, a także:

- 1) reprezentują Rzeczpospolitą Polską w kontaktach z Komisją Europejską;
- 2) prowadzą negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści tych programów;
- 3) proponują podmioty, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę tych programów.”,

b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi opracowuje program służący realizacji umowy partnerstwa realizowany z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 oraz dokumenty mające na celu wdrożenie wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, a także:

- 1) reprezentuje Rzeczpospolitą Polską w kontaktach z Komisją Europejską;
- 2) prowadzi negocjacje z Komisją Europejską mające na celu uzgodnienie treści programu i dokumentów;
- 3) proponuje podmioty, które mają być odpowiedzialne za zarządzanie i kontrolę programu i dokumentów.”;

22) art. 14h otrzymuje brzmienie:

„Art. 14h. Właściwy organ przy opracowaniu programu służącego realizacji umowy partnerstwa albo dokumentu, o których mowa w art. 14g ust. 4 i 4a, uwzględnia ustalenia umowy partnerstwa.”;

23) w art. 14i pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) wybrane cele przewidziane do osiągnięcia zgodnie z umową partnerstwa oraz uzasadnienie ich wyboru, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych lub regionalnych oraz przewidywanej trafności, spójności, skuteczności i efektywności realizacji programu, o ile taka ewaluacja była przygotowana;”;
- 24) w art. 14j:
- a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jest przyjmowany przez Radę Ministrów;”;
- b) w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) realizowane z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020, funduszy wspierających sektory morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne, po przyjęciu przez Komisję Europejską, są przekazywane odpowiednio przez ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, ministra właściwego do spraw rybołówstwa lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych”;
- 25) art. 14k otrzymuje brzmienie:
- „Art. 14k. Do programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności stosuje się odpowiednio przepisy art. 19a i art. 20 ust. 2a i 3.”;
- 26) w art. 14ka:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Propozycje zmian programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowuje właściwa instytucja zarządzająca tym programem oraz przedkłada je:
- 1) komitetowi monitorującemu odpowiedzialnemu za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności do zatwierdzenia oraz
 - 2) ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wyrażenia opinii.”;
- b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Zmiany, o których mowa w ust. 3, mogą dotyczyć elementów nieobjętych decyzją Komisji Europejskiej przyjmującą program.

5. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego informuje Radę Ministrów o wszelkich zmianach, o których mowa w ust. 3, w terminie miesiąca od ich zatwierdzenia przez komitet monitorujący odpowiedzialny za monitorowanie wdrażania i realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.”;

27) art. 14kb otrzymuje brzmienie:

„Art. 14kb. Instytucja zarządzająca programem służącym realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności:

- 1) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, ten program oraz jego zmiany, a także termin, od którego program lub jego zmiany są stosowane;
- 2) ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikat o adresie strony internetowej oraz portalu, o których mowa w pkt 1, na których zostaną zamieszczone ten program oraz jego zmiany, a także o terminie, od którego program lub jego zmiany są stosowane – w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a w przypadku programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa – w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”;

28) w art. 14kc i art. 14kd po wyrazach „Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich” dodaje się wyrazy „na lata 2014–2020”;

29) w art. 14ke ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego opracowuje minister właściwy do spraw rybołówstwa, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.”;

30) po art. 14kf dodaje się art. 14kg w brzmieniu:

„Art. 14kg. Projekt zmiany programu realizowanego z wykorzystaniem środków funduszy wspierających sprawy wewnętrzne opracowuje minister właściwy do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii komitetu monitorującego odpowiedzialnego za monitorowanie wdrażania i realizacji tego programu.”;

31) w art. 14l:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapewnienia koordynacji i monitorowania realizacji umowy partnerstwa, w szczególności programów służących jej realizacji, tworzy się Komitet do spraw Umowy Partnerstwa.”,

b) uchyla się ust. 4;

32) po rozdziale 2b dodaje się rozdział 2ba w brzmieniu:

„Rozdział 2ba

Kontrakt programowy i porozumienie terytorialne

Art. 14ra. 1. Kontrakt programowy określa w szczególności:

- 1) maksymalną kwotę dofinansowania programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub z budżetu państwa;
- 2) minimalną kwotę dofinansowania ze źródeł krajowych niezbędną do realizacji programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, którą zapewnia samorząd województwa ze środków własnych lub środków beneficjentów tego programu;
- 3) kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa, oraz przedsięwzięcia priorytetowe;
- 4) warunki przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w pkt 1;
- 5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu kontraktu programowego;
- 6) zakres odpowiedzialności finansowej stron kontraktu programowego;
- 7) warunki jego zmiany i rozwiązania.

2. Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.

3. Projekt kontraktu programowego minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego negocjuje z zarządem województwa.

4. Kontrakt programowy jest zawierany między ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa.

5. Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, opracowanego przez zarząd województwa.

6. Po zakończeniu negocjacji, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony tylko w zakresie wynikającym z tych negocjacji.

7. Realizację kontraktu programowego koordynuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a ze strony samorządowej – właściwy zarząd województwa.

Art. 14rb. 1. Porozumienie terytorialne może być zawierane przez:

- 1) zarząd województwa z jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru tego województwa lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami, realizującymi zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa;
- 2) ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, a także właściwego ministra, jeżeli zakres porozumienia terytorialnego tego wymaga, z gminą lub powiatem, lub ich związkami, porozumieniami lub stowarzyszeniami, w przypadku gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego;
- 3) jednostki samorządu terytorialnego realizujące zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju ponadlokalnego albo strategii rozwoju gmin objętych tym porozumieniem.

2. Porozumienie terytorialne określa w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego obszaru zgodne z celami wynikającymi ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6, w tym przewidywane źródła ich finansowania.

3. Projekt porozumienia terytorialnego przygotowuje odpowiednio:

- 1) zarząd województwa;
- 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego samodzielnie albo we współpracy z właściwym ministrem, jeżeli zakres porozumienia terytorialnego tego wymaga;

3) wójt (burmistrz, prezydent miasta), zarząd powiatu albo organ wykonawczy związku, porozumienia międzygminnego albo stowarzyszenia, który jest inicjatorem porozumienia terytorialnego.

4. Podmioty wskazane w ust. 3 pkt 2 i 3 zasięgają opinii zarządu województwa co do spójności przygotowanego projektu porozumienia terytorialnego z odpowiednią strategią rozwoju województwa.

5. Projekt porozumienia terytorialnego negocjują podmioty wskazane w projekcie jako strony porozumienia.

6. W negocjacjach, na wniosek którejkolwiek ze stron porozumienia terytorialnego, może uczestniczyć przedstawiciel zarządu województwa.

7. O zawartym porozumieniu terytorialnym inicjator tego porozumienia informuje właściwy zarząd województwa lub zarząd powiatu, o ile nie są one stroną porozumienia.”;

33) w art. 14s:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Projekt programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej, o którym mowa w art. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, z późn. zm.³⁾), oraz projekt programu realizowanego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” na lata 2021–2027, zwanych dalej „programami EWT”, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego:

1) udostępnia na stronie internetowej oraz portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w celu wyrażenia opinii o projekcie programu przez partnerów społecznych i gospodarczych, których zakresu działania dotyczy ten projekt;

2) przekazuje do zaopiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.”,

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

³⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 330 z 03.12.2016, str. 10.

„2) podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu internetowym dostarczającym informacje na temat wszystkich programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, program EWT oraz termin, od którego ten program jest stosowany;”;

34) w art. 15:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Programy są dokumentami o charakterze operacyjno-wdrożeniowym ustanawianymi w celu realizacji strategii rozwoju, określającymi działania przewidziane do realizacji zgodnie z ustalonym systemem realizacji programu i planem finansowym, stanowiącymi element programu.”,

b) w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) programy rozwoju – dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6, oraz programy wieloletnie, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.”,

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Instytucja opracowująca program rozwoju o wartości powyżej 300 mln zł przygotowuje dla tego programu raport ewaluacyjny podsumowujący efekty realizacji programu. Przepisu nie stosuje się do programów wieloletnich, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.”,

d) uchyla się ust. 8;

35) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. Program obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju, którą realizuje.”;

36) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Program określa w szczególności:

- 1) w przypadku programów rozwoju wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tego programu;
- 2) w przypadku programów operacyjnych wyniki uprzedniej ewaluacji programu, jeżeli jest wymagana odrębnymi przepisami;
- 3) cel główny i cele szczegółowe w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;
- 4) priorytety oraz kierunki interwencji;

- 5) oczekiwane rezultaty planowanej interwencji wraz ze wskaźnikami w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3–6;
 - 6) system realizacji programu, w tym plan finansowy zawierający w szczególności:
 - a) źródła finansowania realizacji programu,
 - b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety, a w przypadku programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 6, także kwotę środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu,
 - c) informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów;
 - 7) w przypadku programów rozwoju zakres planowanej interwencji, który będzie realizowany w ujęciu terytorialnym, możliwy do objęcia kontraktem sektorowym;
 - 8) sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych.”;
- 37) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:
- „Art. 17a. 1. W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust. 1 pkt 7, może zostać zawarty kontrakt sektorowy między ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa albo zarządami województw.
2. Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju opracowanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności:
- 1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie;
 - 2) wkład własny samorządu albo samorządów województw;
 - 3) sposób i warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych;
 - 4) warunki jego zmiany i rozwiązania.
3. Wkład własny samorządu albo samorządów województw, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada co najmniej 10% wysokości wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego

odpowiednio na dane województwo albo województwa. Wkład ten może zostać pomniejszony, o ile dochód ogółem per capita danego samorządu województwa w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego jest niższy od dochodów ogółem per capita wszystkich samorządów województw w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego.

4. Projekt kontraktu sektorowego przygotowuje minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.

5. Minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz właściwy zarząd województwa albo zarządy województw negocjują projekt kontraktu sektorowego.”;

38) w art. 19:

- a) uchyla się ust. 1b,
- b) ust. 1c otrzymuje brzmienie:

„1c. Po uzyskaniu pozytywnej opinii, o której mowa w ust. 1, właściwy minister przedkłada projekt programu rozwoju do rozpatrzenia przez Radę Ministrów.”;

39) art. 19a otrzymuje brzmienie:

„Art. 19a. 1. Projekty programów podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, a w przypadku programów opracowanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, właściwych ministrów i zarządy województw – również z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

2. Przepisy art. 6 ust. 4–6 stosuje się odpowiednio.”;

40) uchyla się rozdział 3a;

41) po rozdziale 3a dodaje się rozdział 3b w brzmieniu:

„Rozdział 3b

Polityka publiczna

Art. 21d. 1. Polityka publiczna obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

2. Polityka publiczna może obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju w przypadku, gdy wynika to ze zobowiązań międzynarodowych.

3. W przypadku gdy polityka publiczna obejmuje okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w polityce tej wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Art. 21e. Polityka publiczna określa w szczególności:

- 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1, przygotowanej na potrzeby tej polityki, w odniesieniu do dziedziny lub obszaru, którego dotyczy ta polityka;
- 2) cele strategiczne w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz odpowiedniej strategii, o której mowa w art. 9 pkt 3;
- 3) kierunki interwencji w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz odpowiedniej strategii, o której mowa w art. 9 pkt 3;
- 4) zasady realizacji tej polityki.

Art. 21f. 1. Właściwy minister opracowuje politykę publiczną w uzgodnieniu z członkami Rady Ministrów.

2. Projekt polityki publicznej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 21e.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu polityki publicznej.

4. Polityka publiczna jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

5. Polityka publiczna podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust. 1–4.”;

42) w art. 25 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w przypadku programu rozwoju – odpowiednio właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu albo wójt (burmistrz, prezydent miasta).”;

43) w art. 35a w ust. 2:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) ocena realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju;”;

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) opiniowanie projektów dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju, w szczególności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, a także dokumentów służących ich realizacji.”;

44) uchyla się art. 35b.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815) w rozdziale 2 po art. 10d dodaje się art. 10e–10g w brzmieniu:

„Art. 10e. 1. Gmina może opracować strategię rozwoju gminy.

2. Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę.

3. Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020), przygotowanej na potrzeby tej strategii, oraz określa w szczególności:

- 1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- 6) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815), wraz z zakresem planowanych działań;
- 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
- 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- 9) ramy finansowe i źródła finansowania.

4. Strategię rozwoju gminy sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt 4, 6 i 7.

Art. 10f. 1. Rada gminy, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

3. Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju gminy. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

4. Strategia rozwoju gminy jest przyjmowana przez radę gminy w drodze uchwały.

5. Strategia rozwoju gminy podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gminy albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju gminy stosuje się ust. 1–4.

Art. 10g. 1. Gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie, mogą opracować strategię rozwoju ponadlokalnego będącą wspólną strategią rozwoju tych gmin w zakresie ich terytorium.

2. Strategia rozwoju ponadlokalnego:

- 1) jest opracowywana z udziałem powiatu, jeżeli w jej opracowywaniu uczestniczą wszystkie gminy z terytorium tego powiatu;
- 2) może być opracowywana z udziałem powiatu, jeżeli przynajmniej jedna gmina, o której mowa w ust. 1, znajduje się na jego terytorium.

3. Do strategii rozwoju ponadlokalnego przepisy art. 10e ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

4. W celu przygotowania i realizacji strategii rozwoju ponadlokalnego gminy mogą tworzyć w szczególności związki międzygminny, o którym mowa w art. 64, lub stowarzyszenie, o którym mowa w art. 84, lub zawierać porozumienie międzygminne, o którym mowa w art. 74.

5. Projekt strategii rozwoju ponadlokalnego opracowuje wójt albo organ wykonawczy związku międzygminnego albo stowarzyszenia oraz przedkłada go

zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

6. Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 5, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju ponadlokalnego. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju ponadlokalnego jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

7. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest przyjmowana przez organ stanowiący związku międzygminnego albo stowarzyszenia, w drodze uchwały.

8. Strategia rozwoju ponadlokalnego opracowana przez porozumienie międzygminne jest przyjmowana przez właściwe rady gmin i obowiązuje od dnia jej przyjęcia przez ostatnią radę gminy. Strategia rozwoju ponadlokalnego opracowana z udziałem powiatu jest przyjmowana również przez radę powiatu i obowiązuje od dnia jej przyjęcia przez ostatnią radę gminy lub powiatu.

9. Do aktualizacji strategii rozwoju ponadlokalnego stosuje się ust. 5–8 oraz art. 10e ust. 2–4.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2169) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pozwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, w drodze decyzji, właściwy terytorialnie dyrektor urzędu morskiego po zaopiniowaniu wniosku o wydanie tego pozwolenia przez ministrów właściwych do spraw: energii, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, gospodarki wodnej, wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej.”;

2) art. 37c otrzymuje brzmienie:

„Art. 37c. Organy administracji morskiej mogą prowadzić analizy i studia oraz opracowują koncepcje i programy, w celu opracowania planu, a także współpracują z samorządami województw i gmin nadmorskich i ich związkami w celu zapewnienia spójności tego planu ze studiami uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, planami zagospodarowania przestrzennego województw oraz ze strategiami rozwoju województw, strategiami rozwoju ponadlokalnego i strategiami rozwoju gmin.”;

- 3) w art. 37d pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju i innych strategiach rozwoju;”;
- 4) w art. 37e w ust. 1:
- a) pkt 13 otrzymuje brzmienie:
„13) przedstawia projekt planu ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu stwierdzenia jego zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”;
- b) uchyla się pkt 13a.

Art. 4. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.⁴⁾) w art. 16 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województw, albo w przypadku braku takiego planu, strategię rozwoju województwa – w przypadku planów sporządzanych przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych lub energii;”.

Art. 5. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, 1571 i 1815) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 11:
- a) po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:
„1aa. Strategia rozwoju województwa jest spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju, krajową strategią rozwoju regionalnego, o której mowa w art. 14a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020), i krajową strategią dotyczącą rolnictwa i rozwoju wsi.”;
- b) ust. 1c otrzymuje brzmienie:
„1c. Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby tej strategii oraz określa w szczególności:
- 1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 730, 1435, 1495, 1517, 1520, 1524, 1556 i 2166.

- 2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
 - 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
 - 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa;
 - 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie;
 - 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, wraz z zakresem planowanych działań;
 - 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla województwa, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;
 - 8) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
 - 9) ramy finansowe i źródła finansowania.”,
- c) po ust. 1c dodaje się ust. 1ca w brzmieniu:
- „1ca. Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c pkt 4, 6 i 7.”,
- d) uchyla się ust. 1d i 1da,
- e) ust. 1e otrzymuje brzmienie:
- „1e. Strategia rozwoju województwa podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna województwa albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub krajową strategią rozwoju regionalnego. Do aktualizacji stosuje się ust. 1–1ca, art. 12 i art. 12a.”,
- f) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez programy rozwoju, regionalny program operacyjny, program służący realizacji umowy partnerstwa, kontrakt terytorialny, kontrakt sektorowy i kontrakt programowy, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”;
- 2) w art. 12a:
- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a–2c w brzmieniu:

„2a. Projekt strategii rozwoju województwa jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego.

2b. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2a, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju województwa. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju województwa jest spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego.

2c. Strategia rozwoju województwa jest przyjmowana przez sejmik województwa w drodze uchwały.”,

b) uchyla się ust. 3 i 4.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 71 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska stanowią podstawę do sporządzania i aktualizacji koncepcji rozwoju kraju, średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, strategii rozwoju ponadlokalnego, strategii rozwoju gmin, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.”;

2) w art. 91 ust. 9b otrzymuje brzmienie:

„9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska i regionalnych programach operacyjnych.”.

Art. 7. W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 21 w ust. 2 pkt 28 otrzymuje brzmienie:

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1403, 1495, 1501, 1527, 1579, 1680, 1712, 1815, 2087 i 2166.

„28) uzgadnianie projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projektów decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniowanie projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa, w zakresie przewidzianym w ustawie.”;

2) w art. 86 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Prezes Urzędu uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniuje projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa, dla terenów, na których znajduje się lotnicze urządzenie naziemne, wyznaczono powierzchnie ograniczające zabudowę lub wydano decyzję o wprowadzeniu zmian w systemie funkcjonalnym pod względem bezpieczeństwa ruchu lotniczego i prawidłowego funkcjonowania lotniczych urządzeń naziemnych.”;

3) w art. 87⁷:

a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W zakresie swojej właściwości Prezes Urzędu, terenowe organy wykonawcze Ministra Obrony Narodowej w sprawach operacyjno-obronnych i rządowej administracji niespolonej, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020), oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych, w celu ochrony lotnisk przed działaniami i zdarzeniami, które mogą powodować niedopuszczalne zagrożenia dla ruchu statków powietrznych korzystających z lotniska.”;

b) w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„uzgadnia projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz opiniuje projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz plany zagospodarowania przestrzennego województwa, dla terenów, na których”.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2:
 - a) uchyla się pkt 6a i 6b,
 - b) w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21 w brzmieniu:

„21) „średniookresowej strategii rozwoju kraju” – należy przez to rozumieć strategię, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020).”;
- 2) w art. 3 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej państwa należy do zadań Rady Ministrów.”;
- 3) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.”;
- 4) w art. 10:
 - a) w ust. 1:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju gminy;”;
 - w pkt 7 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach funkcjonalnych w rozumieniu art. 5 pkt 6a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;”;
 - b) w ust. 2:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 60, 235, 730, 1009, 1524, 1696, 1716 i 1815.

- pkt 7 otrzymuje brzmienie:
 - „7) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;”;
 - uchyla się pkt 16;
- 5) w art. 11:
- a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:
 - „3) sporządza projekt studium, rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, jeżeli takie strategie istnieją;”;
 - b) w pkt 5 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
 - „występuje o uzgodnienie projektu studium z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa, z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią oraz występuje o opinie dotyczące rozwiązań przyjętych w projekcie studium do;”;
- 6) w art. 12 w ust. 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
- „Jeżeli rada gminy nie uchwaliła studium, nie przystąpiła do jego zmiany albo, uchwalając studium, nie określiła w nim obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i metropolitalnym, ujętych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, wojewoda, po podjęciu czynności zmierzających do uzgodnienia terminu realizacji tych inwestycji i warunków wprowadzenia tych inwestycji do studium, wzywa radę gminy do uchwalenia studium lub jego zmiany w wyznaczonym terminie.”;
- 7) uchyla się rozdział 2a;
- 8) w art. 39:
- a) w ust. 3 uchyla się pkt 4,
 - b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
 - „4. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się ustalenia średniookresowej strategii rozwoju kraju.”;
 - c) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowanej na potrzeby strategii rozwoju województwa.”,

d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Dla miasta będącego siedzibą władz samorządu województwa lub wojewody i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru może być sporządzony plan zagospodarowania przestrzennego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.”,

e) uchyla się ust. 7;

9) w art. 41:

a) w ust. 1:

- uchyla się pkt 6a,
- pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) przedstawia projekt planu ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu stwierdzenia jego zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do opiniowania i uzgadniania projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa stosuje się odpowiednio przepisy art. 23–26, z wyjątkiem terminu dokonania uzgodnień i przedstawienia opinii, który wynosi 40 dni od dnia udostępnienia projektu planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.”,

c) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W przypadku braku stanowiska organu opiniującego lub uzgadniającego, w terminie ustalonym zgodnie z ust. 2, projekt planu zagospodarowania przestrzennego województwa uznaje się za uzgodniony.”;

10) uchyla się art. 46;

11) uchyla się art. 47, art. 48 i art. 49;

12) uchyla się rozdział 4a;

13) w art. 53:

a) w ust. 4:

- uchyla się pkt 10,

– pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego w zakresie ustalonym w art. 86 ust. 7 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, a w zakresie ustalonym w art. 87⁷ pkt 1 tej ustawy z Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego, właściwymi organami wojskowymi oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych;”

b) w ust. 5a zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku odmowy uzgodnienia decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego przez organy, o których mowa w ust. 4 pkt 10a, z uwagi na zamiar realizacji na objętym wnioskiem terenie zadań rządowych albo samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3, postępowanie administracyjne w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego zawiesza się na czas nie dłuższy niż 9 miesięcy od dnia złożenia wniosku.”

Art. 9. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 710, 730, 1214, 1979 i 2020) w art. 9o w ust. 3 w pkt 4 lit. g otrzymuje brzmienie:

„g) właściwego marszałka województwa oraz starosty w zakresie zadań samorządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi planami zagospodarowania przestrzennego;”

Art. 10. W ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1696) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gmin, strategii rozwoju ponadlokalnego, studiów

uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.”,

b) w ust. 2 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„W strategiach, analizach, planach i studiach, o których mowa w ust. 1, w szczególności:”;

2) w art. 87 w ust. 2 uchyla się pkt 1;

3) w art. 90 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) realizacja zadań wynikających z krajowego programu ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;”;

4) w art. 97 w ust. 2 uchyla się pkt 2.

Art. 11. W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340 oraz z 2019 r. poz. 1696 i 1815) w art. 3 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.⁷⁾), programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, strategiach rozwoju ponadlokalnego, studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej;”.

Art. 12. W ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach

⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1403, 1495, 1501, 1527, 1579, 1680, 1712, 1815, 2087 i 2166.

oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.⁸⁾) w art. 46 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego oraz kontraktu programowego, kontraktu sektorowego i porozumienia terytorialnego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;”.

Art. 13. W ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554, 1724 i 2020) w art. 6 w ust. 3 pkt 2a otrzymuje brzmienie:

- „2a) właściwego dyrektora urzędu morskiego, ministrów właściwych do spraw energii, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, gospodarki wodnej, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej – w odniesieniu do układania i utrzymywania kabli lub rurociągów na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej; w przypadku gdy kable lub rurociągi będą przebiegały również na odcinku lądowym, inwestor występuje także o opinię właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta;”.

Art. 14. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062, z 2018 r. poz. 1118 oraz z 2019 r. poz. 1815 i 2020) w art. 51 w ust. 3 w pkt 3 lit. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1) właściwego marszałka województwa oraz starosty w zakresie zadań samorządowych, służących do realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – w odniesieniu do terenów nieobjętych planami zagospodarowania przestrzennego;”.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 630, 1501, 1589, 1712, 1815, 1924 i 2170.

Art. 15. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016 i 2435 oraz z 2019 r. poz. 730, 1495, 1696 i 2020) w art. 12 w ust. 2 w pkt 1 uchyla się lit. a.

Art. 16. W ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 654 i 1524) w art. 6 uchyla się pkt 5.

Art. 17. W ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.⁹⁾) w art. 8 ust. 25 otrzymuje brzmienie:

„25. Plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22, określa sejmik województwa w drodze uchwały.”.

Art. 18. W ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 12 dodaje się art. 12a w brzmieniu:

„Art. 12a. 1. Związek metropolitalny opracowuje strategię rozwoju związku metropolitalnego.

2. Do strategii rozwoju związku metropolitalnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 10e ust. 2–4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, 1309, 1571, 1696 i 1815).

3. Zgromadzenie związku metropolitalnego, w drodze uchwały, określa szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu strategii rozwoju związku metropolitalnego, w tym tryb konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020).

4. Projekt strategii rozwoju związku metropolitalnego opracowuje zarząd związku metropolitalnego i przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie określonych w strategii rozwoju województwa.

⁹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248.

5. Zarząd województwa wydaje opinię, o której mowa w ust. 4, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju związku metropolitalnego. W przypadku braku opinii we wskazanym terminie uznaje się, że strategia rozwoju związku metropolitalnego jest spójna ze strategią rozwoju województwa.

6. Strategia rozwoju związku metropolitalnego jest przyjmowana przez zgromadzenie związku metropolitalnego, w drodze uchwały, jako strategia rozwoju ponadlokalnego, o której mowa w art. 10g ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

7. Strategia rozwoju związku metropolitalnego podlega aktualizacji, jeżeli wymaga tego sytuacja społeczna, gospodarcza lub przestrzenna gmin wchodzących w skład związku albo gdy jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze strategią rozwoju województwa. Do aktualizacji strategii rozwoju związku metropolitalnego stosuje się ust. 3–6.”;

- 2) w art. 14 w ust. 4 skreśla się wyrazy „(Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579 i 1948)”;
- 3) w art. 23 uchyla się pkt 3;
- 4) w art. 33 w ust. 2 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5) opracowanie projektu strategii rozwoju związku metropolitalnego.”.

Art. 19. W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125, 534, 1495 i 2170) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 166:
 - a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy;”;
 - b) w ust. 2 uchyla się pkt 1 i 3;
- 2) w art. 326 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1–3, uwzględnia się w strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania

przestrzennego województwa, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.”.

Art. 20. W ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. poz. 1089 oraz z 2019 r. poz. 630 i 2020) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 29 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uzgadnianie przez ministra właściwego do spraw transportu projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.”;

2) w art. 33 w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) uzgadnianie z ministrem właściwym do spraw transportu projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w zakresie spójności z celami ustawy;”.

Art. 21. W ustawie z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (Dz. U. poz. 630) w art. 4 w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) właściwego dyrektora urzędu morskiego, ministrów właściwych do spraw energii, gospodarki, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rybołówstwa, środowiska, gospodarki wodnej, spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej – w odniesieniu do układania i utrzymywania kabli lub rurociągów na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej; w przypadku gdy kable lub rurociągi będą przebiegały również na odcinku lądowym, inwestor występuje także o opinię właściwego wójta, burmistrza albo prezydenta miasta;”.

Art. 22. Rada Ministrów przyjmuje koncepcję rozwoju kraju, o której mowa w art. 8a–8c ustawy zmienianej w art. 1, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 23. Średniookresowa strategia rozwoju kraju, o której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, obowiązująca w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy staje się

średniookresową strategią rozwoju kraju w rozumieniu art. 9 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 24. 1. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy stają się strategiami rozwoju w rozumieniu art. 9 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. Do strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe. Po przyjęciu strategie te stają się strategiami rozwoju w rozumieniu art. 9 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 25. Do programów rozwoju, o których mowa w art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa, o których mowa w art. 5 pkt 7a ustawy zmienianej w art. 1, przyjętych przez Radę Ministrów przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, w tym do ich zmian, lub co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces konsultacji, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 26. Obszary strategicznej interwencji państwa określone w strategiach rozwoju, o których mowa art. 9 pkt 2 i 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się obszarami strategicznej interwencji w rozumieniu art. 5 pkt 6b ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 27. Kontrakty terytorialne obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do dnia ostatecznego rozliczenia programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020, opracowanych przez zarządy województw, i przedsięwzięć wskazanych do realizacji na podstawie tych kontraktów.

Art. 28. Do Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołanego na okres realizacji Umowy Partnerstwa na lata 2014–2020 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 29. 1. Plany zagospodarowania przestrzennego województwa, o których mowa w art. 38 ustawy zmienianej w art. 8, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc i mogą być zmieniane.

2. Do planów zagospodarowania przestrzennego województwa, o których mowa w art. 38 ustawy zmienianej w art. 8, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 30. 1. Studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 9 ustawy zmienianej w art. 8, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc i mogą być zmieniane.

2. Do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, o których mowa w art. 9 ustawy zmienianej w art. 8, co do których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoczęto proces opiniowania lub uzgadniania, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 31. 1. Strategie rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 5, tracą moc z dniem 31 grudnia 2025 r., jeżeli do tego dnia nie zostaną dostosowane do wymogów określonych w art. 11 ust. 1aa, 1c i 1ca ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W przypadku podjęcia przez sejmik województwa przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uchwały, o której mowa w art. 12a ust. 2 ustawy zmienianej w art. 5, do sporządzenia strategii rozwoju województwa lub jej aktualizacji stosuje się przepisy dotychczasowe. Do tej strategii przepis ust. 1 stosuje się.

Art. 32. Traci moc:

- 1) koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju przyjęta uchwałą nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (M.P. z 2012 r. poz. 252);
- 2) długookresowa strategia rozwoju kraju przyjęta uchwałą nr 16 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 2013 r. w sprawie przyjęcia Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności (M.P. poz. 121).

Art. 33. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 1 pkt 31, który wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikatu ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącego umowy partnerstwa na lata 2021–2027, o którym mowa w art. 14e ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) art. 1 pkt 40, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

UZASADNIENIE

I. Cel ustawy

Projektowane zmiany realizują postanowienia „Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” w zakresie konsolidacji systemu zarządzania rozwojem Polski i etapowego wprowadzania systemu zintegrowanych strategii – krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. Stanowią pierwszą część reformy systemu zarządzania rozwojem, która wynika z potrzeby zarządzania dynamicznie zmieniającymi się układami przestrzennymi oraz wykorzystania koordynacyjnej roli strategii w procesach rozwojowych kraju, regionów i gmin. Zmiana prawa dotyczącego zarządzania rozwojem została podzielona na dwa etapy.

Wprowadzane w pierwszym etapie zmiany mają na celu integrację wymiaru społeczno-gospodarczego i przestrzennego w dokumentach strategicznych, przygotowywanych na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym. W konsekwencji na poziomie krajowym następuje odejście od długookresowej strategii rozwoju kraju i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Podstawowym dokumentem strategicznym odnoszącym się do rozwoju kraju będzie więc średniookresowa strategia rozwoju kraju, łącząca aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Na poziomie regionalnym istotą zmian jest nadanie strategii rozwoju województwa wiodącej roli w zakresie planowania działań rozwojowych w województwie zarówno w zakresie społecznym, gospodarczym, jak i przestrzennym. Konsekwencją tego będzie w przyszłości rezygnacja z obowiązku przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw. Jednak zmiany w tym zakresie zostaną wprowadzone w odrębnej ustawie i planuje się, że wejdą w życie po 2025 r. z uwagi na konieczność zapewnienia ciągłości planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Niemniej jednak już na tym etapie proponuje się rozwiązania, które umożliwią przygotowanie się samorządów województw do planowanych zmian. Na poziomie lokalnym wprowadza się strategię rozwoju gminy oraz strategię rozwoju ponadlokalnego, jako dokumenty nieobligatoryjne. W obu przypadkach dokumenty łączą sferę społeczno-gospodarczą i przestrzenną. Ważnym rozwiązaniem wprowadzanym na tym etapie jest ukierunkowanie dokumentów strategicznych oraz realizujących je instrumentów sektorowych na obszary wymagające wsparcia – obszary strategicznej interwencji. W projektowanej ustawie proponuje się również nowe podejście do uzgadniania działań rozwojowych z samorządami – kontrakt programowy, sektorowy i porozumienie terytorialne. Kontrakt programowy powiązany zostaje z dofinansowaniem i warunkami wykorzystania środków Unii Europejskiej

(UE), kontrakt sektorowy – stanowi mechanizm uzgadniania zakresu ukierunkowanych terytorialnie działań sektorowych podejmowanych przez właściwych ministrów w ich programach rozwoju. Oba ww. rodzaje kontraktów będą zawierane między stroną rządową a samorządami województw, natomiast porozumienie terytorialne ma służyć przede wszystkim uzgadnianiu interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu). Zaproponowane na tym etapie zmiany ustawowe umożliwią również przygotowanie dokumentów związanych z wykorzystaniem funduszy UE na lata 2021–2027, tj. umowy partnerstwa i programów ją realizujących.

Drugi etap zmian obejmie przygotowanie nowej ustawy, która w sposób kompleksowy ureguluje kwestie dotyczące polityki rozwoju i zaproponuje dalsze rozwiązania porządkujące planowanie, koordynację i realizację działań rozwojowych. Na tym etapie będzie również możliwe wprowadzenie zmian związanych z dokumentami planistycznymi na poziomie województwa (uchylenie przepisów odnoszących się do przygotowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw – jw.) oraz wynikających z reformy planowania przestrzennego na poziomie lokalnym. Nowa ustawa uporządkuje również kwestie związane z dokumentami przygotowywanymi na potrzeby każdej z kolejnych perspektyw finansowych UE.

Najważniejsze cele obecnie projektowanych zmian to:

- uporządkowanie rozwiązań funkcjonujących w systemie zarządzania rozwojem kraju,
- stworzenie skutecznego systemu zarządzania rozwojem kraju przez zintegrowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
- zapewnienie spójności systemu dokumentów strategicznych,
- uzupełnienie systemu zarządzania rozwojem na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym,
- zdefiniowanie statusu i określenie struktury polityk publicznych w systemie dokumentów strategicznych,
- doprecyzowanie roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego pozwalającej na efektywną koordynację polityki rozwoju,
- zapewnienie możliwości przygotowania dokumentów programowych związanych z nową perspektywą finansową UE.

II. Zakres projektowanej ustawy

Projekt obejmuje zmiany w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020), zwanej dalej „UZPPR”.

Ponadto nowelizacja przewiduje zmiany niektórych innych ustaw związane z regulacjami zawartymi w projekcie zasadniczych zmian UZPPR. Zmiany innych ustaw mają charakter wynikowy i ich zadaniem jest dostosowanie ustaw do nowych przepisów. Zmiany te mają również na celu uporządkowanie i uspoźnienie przepisów składających się na system zarządzania rozwojem kraju.

W wyniku proponowanych zmian przepisy uniwersalne – dotyczące m.in. diagnozy, struktury strategii czy procedury związanej z konsultacjami publicznymi – zostały ujęte w UZPPR. Natomiast przepisy odnoszące się do strategii rozwoju województwa oraz nowo wprowadzanej fakultatywnej strategii rozwoju gminy, oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, regulujące m.in. treść tych strategii oraz procedurę ich sporządzania, zostały wprowadzone do ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.).

Następna grupa przepisów jest dostosowywana w konsekwencji wprowadzenia zmian w systemie dokumentów strategicznych. W związku z usunięciem długookresowej strategii rozwoju kraju i koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz wprowadzeniem koncepcji rozwoju kraju oraz fakultatywnej strategii rozwoju gminy, oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, zmianom ulegają między innymi przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396, z późn. zm.), ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.), ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

Ponadto projekt przewiduje uporządkowanie pojęć odnoszących się do obszarów: funkcjonalnych, problemowych i strategicznej interwencji. Z uwagi na niejednolite interpretacje i zróżnicowane stosowanie tych obszarów w dokumentach przygotowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST), nieuporządkowane zależności między nimi i obowiązujące różne typologie (por. np. obszary problemowe w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego), przepisy

dotyczące obszarów problemowych zostają uchylone, podobnie jak wymóg wyznaczania obszarów funkcjonalnych. Obszary funkcjonalne pozostaną w obiegu prawnym i będą służyły do celów diagnostycznych (art. 5 pkt 6a UZPPR). W efekcie proponuje się odpowiednie zmiany m.in. w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W systemie pozostają obszary strategicznej interwencji, których definicja zostaje dopracowana tak, aby ich określanie wiązało się z konkretną planowaną interwencją.

Aby zrealizować wyżej wymienione cele konieczne jest wprowadzenie zmian w następujących ustawach:

- 1) ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 2) ustawie z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 2169);
- 3) ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 755, z późn. zm.);
- 4) ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;
- 5) ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- 6) ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2019 r. poz. 1580 i 1495);
- 7) ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 8) ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 710, z późn. zm.);
- 9) ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2018 r. poz. 2067, z późn. zm.);
- 10) ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- 11) ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.);
- 12) ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1554, z późn. zm.);

- 13) ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2062, z późn. zm.);
- 14) ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 2016, z późn. zm.);
- 15) ustawie z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 654, z późn. zm.);
- 16) ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.);
- 17) ustawie z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730);
- 18) ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268, z późn. zm.);
- 19) ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz. U. poz. 1089, z późn. zm.);
- 20) ustawie z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (Dz. U. poz. 630).

III. Szczegółowe rozwiązania

1. Wzmocnienie roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego

Wzmocnienia i uporządkowania wymagają zadania ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, jako podmiotu odpowiedzialnego za koordynowanie polityki rozwoju kraju.

W proponowanym art. 3a pkt 4b zmienianej UZPPR przewidziano uzupełnienie zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o możliwość wydawania rekomendacji w zakresie przygotowywania projektu strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego i gminy oraz projektów innych strategii, przygotowywanych na podstawie art. 9 pkt 3 UZPPR. Zgodnie z intencją ustawodawcy rekomendacje mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy.

Przewidziano także, w zmienianym w art. 3a pkt 5 UZPPR, wzmocnienie roli ministra dzięki poszerzeniu jego kompetencji o prowadzenie analiz, prognoz i badań z zakresu polityki

rozwoju, w zakresie wynikającym z kompetencji z art. 23a pkt 5 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, z późn. zm.), tj. w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju. Te uprawnienia ministra są kluczowe dla przygotowywania prawidłowej diagnozy w procesie programowania strategicznego. W realizacji efektywnej polityki rozwoju niezbędne jest dysponowanie odpowiednim zapleczem analityczno-prognostycznym pozwalającym na uzyskiwanie wiarygodnych danych, na podstawie których przygotowywane będą założenia polityki rozwoju oraz projekty krajowych dokumentów strategicznych. Jest to realizacja zasady prowadzenia i projektowania polityk publicznych w oparciu o fakty (*evidence-based policy*). W zmienianym art. 3a UZPPR przewiduje się również zmianę pkt 3 w zakresie odniesienia do art. 9 UZPPR. Zmiana ta ma charakter wynikowy, w związku ze zmianą brzmienia art. 9 UZPPR. Z uwagi na dodanie do katalogu strategii rozwoju, określonego w art. 9 UZPPR, strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju ponadlokalnego, których realizacja nie będzie przedmiotem oceny ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, konieczne jest zawężenie odesłania do art. 9 pkt 2–4 UZPPR.

Porządkując treść art. 3a UZPPR, proponuje się zmianę zdania wstępnego do wyliczenia polegającą na wskazaniu, że oprócz koordynacji realizacji strategii rozwoju minister do spraw rozwoju regionalnego jest odpowiedzialny za koordynację ich przygotowania.

W odniesieniu do sposobu, w jaki minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje i realizuje proces ewaluacji polityki rozwoju, wprowadzono w art. 6b w ust. 1 UZPPR zmiany uspojnijające system standardów dla ewaluacji. Rozszerzono pkt 2 o „dokumenty programowe” (Umowa Partnerstwa oraz programy służące jej realizacji).

2. Uporządkowanie i zapewnienie spójności systemu dokumentów strategicznych i polityk

• Strategie

Projektowana ustawa wprowadza nowy system dokumentów strategicznych. Dokumenty, składające się na system zintegrowanych dokumentów strategicznych, przygotowywane będą na różnych poziomach zarządzania: krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Dokumenty strategiczne, przygotowywane na poszczególnych poziomach, mają być ze sobą powiązane

i spójne. Wzajemna integracja dokumentów odnosi się zarówno do treści dokumentów (integracja tematyki społecznej, gospodarczej i przestrzennej), jak również dotyczy wzajemnych zależności i komplementarności dokumentów tworzonych na różnych poziomach zarządzania, w tym wskazanych w nich obszarów strategicznej interwencji. Celem wprowadzanej zmiany jest także powiązanie dokumentów strategicznych z aktami planowania przestrzennego.

W skład systemu dokumentów strategicznych wchodzić będą:

- średniookresowa strategia rozwoju kraju – poziom krajowy,
- inne strategie rozwoju – poziom krajowy (np. krajowa strategia rozwoju regionalnego),
- strategia rozwoju województwa – poziom regionalny,
- strategia rozwoju ponadlokalnego – przygotowywana przez kilka gmin,
- strategia rozwoju gminy – poziom lokalny.

W art. 5 UZPPR uchyla się pkt 4b – definicję koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Jest to konsekwencja usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju z systemu dokumentów strategicznych, z uwagi na etapowe wprowadzanie zintegrowanego podejścia. Posługiwanie się zintegrowanymi dokumentami strategicznymi, w tym w skali krajowej, ma na celu zwrócenie uwagi na wymiar terytorialny, a także wzmocnienie powiązań między polityką przestrzenną a planowaniem społeczno-gospodarczym.

Zmiana w art. 9 pkt 1, art. 35a ust. 2 pkt 2 oraz uchylenie art. 10, art. 11 i art. 12 UZPPR polega na rezygnacji z dokumentu strategicznego – długookresowej strategii rozwoju kraju. Rolę długookresowej strategii ma spełniać wprowadzana koncepcja rozwoju kraju, jednakże przy uwzględnieniu odmiennego charakteru koncepcji (patrz uzasadnienie w części dotyczącej koncepcji rozwoju kraju). Zmiana art. 9 pkt 2 UZPPR wynika ze zmiany definicji średniookresowej strategii rozwoju kraju. Zmiana ta ma na celu wzmocnienie i podkreślenie jej operacyjnego charakteru, jak również mocniejsze powiązanie z okresem programowania UE.

System dokumentów strategicznych został uzupełniony innymi dokumentami pozwalającymi na prowadzenie polityki rozwoju na poziomie krajowym. Dokumentami tymi są polityki publiczne uregulowane w dodawanym rozdziale 3b UZPPR. Zmiana projektowana w art. 4 ust. 1 UZPPR wynika z wprowadzenia przepisów, w dodawanym rozdziale 3b UZPPR, dotyczących polityk publicznych.

Proponowane w art. 9 pkt 3 UZPPR zmiany są wynikiem wyodrębnienia strategii rozwoju województwa z dotychczasowej kategorii „innych strategii”. W art. 9 pkt 4 UZPPR wyróżnia się strategię rozwoju województwa, wyłączając tym samym tę strategię z innych strategii rozwoju (pkt 3). Natomiast w pkt 5 tego artykułu uzupełnia się system dokumentów strategicznych o strategię rozwoju gminy, która obecnie – mimo braku umocowania ustawowego – jest jednym z ważniejszych dokumentów stanowiących podstawę strategiczną do pozyskiwania środków finansowych z UE. W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy będzie dokumentem fakultatywnym, jej charakter nie ma być wyłącznie instrumentalny, a bardziej kreacyjny. Strategia rozwoju gminy obejmie swoim zakresem zagadnienia związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym. W projektowanym art. 9 pkt 6 UZPPR wprowadzono kategorię „strategia rozwoju ponadlokalnego”. Strategia ta może zostać przygotowana wspólnie przez gminy sąsiadujące w zakresie dotyczącym ich terytorium. Strategia rozwoju ponadlokalnego jest odpowiedzią na potrzebę wspólnego planowania rozwoju w obrębie kilku gmin powiązanych ze sobą funkcjonalnie. Szczegółowe konieczne zmiany dotyczące strategii rozwoju województwa zostały wprowadzone do ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa, w której aktualnie uregulowane są kwestie dotyczące tej strategii. Z kolei przepisy dotyczące strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego – analogicznie wprowadzone zostały do ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz do ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim.

W art. 12a ust. 1 UZPPR doprecyzowano i uporządkowano zawartość średniookresowej strategii rozwoju kraju. Przede wszystkim zamiast diagnozy strategia będzie zawierała wnioski z diagnozy (patrz uzasadnienie do art. 10a ust. 1 UZPPR). Ponadto wskazano na potrzebę zidentyfikowania potencjałów i problemów rozwojowych (art. 12a ust. 1 pkt 2 UZPPR), na podstawie których zostaną wskazane obszary strategicznej interwencji (art. 12a ust. 1 pkt 5 UZPPR). Projekt ustawy (art. 12a ust. 1 pkt 9 UZPPR) wskazuje na konieczność określenia ram finansowych oraz źródeł finansowania, w tym związanych z projektami strategicznymi, które stanowią gwarancję realizacji przyjętych działań oraz zapewniają ścisłe powiązanie planowania rozwoju z planowaniem finansowym.

Proponowane przepisy art. 12a ust. 2–5 UZPPR dotyczą procedury sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju albo jej aktualizacji. Zmiana tych przepisów, w stosunku do obecnie obowiązujących, ma charakter porządkowy.

Analogicznie do zmian projektowanych w art. 12a UZPPR wprowadzono doprecyzowanie przepisów dotyczących strategii rozwoju przygotowywanych na poziomie krajowym (proponowany art. 13 ust. 1 i 1a UZPPR). Z uwagi na konieczność zachowania spójności systemu dokumentów strategicznych, w art. 14 ust. 6 UZPPR uregulowano obowiązek aktualizacji tych strategii w przypadku braku ich spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Przepisy art. 14 i art. 14a UZPPR zawierają regulacje odnoszące się do strategii określających podstawowe uwarunkowania i kierunki rozwoju w obszarze poszczególnych sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego, określanych jako inne strategie, zdefiniowane w art. 9 pkt 3 UZPPR. Tak jak obecnie, strategie te będą przygotowywane przez właściwych sektorowo ministrów z ich własnej inicjatywy albo jeżeli taki obowiązek nałoży na nich Rada Ministrów. Projekty tych strategii będą opiniowane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego celem zapewnienia ich spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz stwierdzenia zgodności z wymogami odnośnie do strategii rozwoju wskazanymi w nowelizowanej ustawie. Strategie rozwoju będą przyjmowane przez Radę Ministrów w drodze uchwały.

Proponowane zmiany art. 14 i art. 14a UZPPR częściowo mają charakter wynikowy – są związane z wyłączeniem strategii rozwoju województwa z kategorii „innych strategii rozwoju” (art. 14 ust. 1 i 5 oraz art. 14a ust. 1 UZPPR).

Ponadto proponuje się uchylić przepis art. 14 ust. 3 UZPPR, zgodnie z którym w przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opinii o braku zgodności strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3 UZPPR, ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub jej ustawowo określonym zakresem, minister miał obowiązek przygotować pisemne stanowisko do tej opinii. Jest to dodatkowy obowiązek, który w istocie powiela informacje przedstawione w opinii. Opinia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego zawiera bowiem ocenę strategii wraz z jej uzasadnieniem, tak więc prezentuje stanowisko i zalecenia tego ministra. Konsekwencją uchylecia przepisu art. 14 ust. 3 UZPPR jest propozycja zmiany ust. 4 w tym artykule.

Zmianie ulega konstrukcja art. 14a UZPPR, dotyczącego strategii rozwoju odnoszących się do regionów. Ograniczono katalog tego typu strategii do krajowej strategii rozwoju regionalnego i strategii ponadregionalnych, jako dokumentów kompleksowo odnoszących się do rozwoju regionalnego i wykraczających poza obszar jednego województwa. Obecne obowiązujący art. 14a UZPPR zawiera wspólne przepisy dla obu tych strategii. Proponowane brzmienie

traktuje je odrębnie. I tak ust. 2 tego artykułu dedykowany jest krajowej strategii rozwoju regionalnego, natomiast ust. 4–9 – strategii ponadregionalnej. W konsekwencji rozdzielenia obu rodzajów dokumentów uchylono ust. 3. Nowa konstrukcja tego przepisu jest podyktowana zmianą kompetencji w zakresie przygotowywania strategii ponadregionalnej. Kompetencje w tym zakresie przyznaje się samorządom województw. Działając w oparciu o zasadę subsydiarności, proponuje się włączyć samorzady województw w kreowanie polityki rozwoju na poziomie ponadregionalnym. Strategia ponadregionalna ma charakter fakultatywny. Może zostać opracowana wspólnie przez samorzady województw, których obszar będzie objęty strategią. Co do zasady strategia ponadregionalna będzie przyjmowana w drodze uchwały przez sejmiki województw, których dotyczy. Dopuszczono jednak możliwość (art. 14a ust. 6–8 UZPPR) przyjęcia strategii ponadregionalnej przez Radę Ministrów, jeżeli z takim wnioskiem wystąpią przygotowujące ją województwa, zaś minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zaakceptuje ten wniosek. Rozwiązanie to będzie miało zastosowanie np. w sytuacji konieczności przygotowania strategii ponadregionalnej, określającej ramy strategiczne dla programów stanowiących podstawę aplikowania o środki UE. Przewiduje się również uchylenie art. 14ba UZPPR w związku z dodaniem kategorii strategii rozwoju ponadlokalnego, do której zalicza się strategię rozwoju związku metropolitalnego.

- **Definicje**

Zmiany wprowadzane w art. 5 UZPPR związane są z koniecznością zmian definicji lub też wprowadzeniem nowych.

W pkt 4c doprecyzowano definicję kontraktu terytorialnego, łącząc go z umową partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020 oraz bieżącym okresem programowania. Mając na względzie przygotowania do kolejnego okresu programowania polityki spójności UE, w przyszłej perspektywie finansowej UE kontrakt terytorialny zastąpiony zostanie kontraktem programowym (art. 5 pkt 4d UZPPR), kontraktem sektorowym (art. 5 pkt 4e UZPPR) oraz porozumieniem terytorialnym (art. 5 pkt 4f UZPPR).

W związku z koniecznością uporządkowania pojęć odnoszących się do obszarów funkcjonalnych, obszarów problemowych i obszarów strategicznej interwencji projekt uchyla przepis pkt 6c w art. 5 UZPPR dotyczący obszarów problemowych. Definicja obszaru strategicznej interwencji (OSI) ulega doprecyzowaniu i uzupełnieniu (art. 5 pkt 6b UZPPR). OSI jest obecnie rozumiany jako obszar o szczególnych cechach wspólnych, który wymaga

wsparcia w postaci inwestycji z różnych dziedzin. OSI może zostać wyznaczany nie tylko w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym (rezygnuje się z określenia, że jest to obszar strategicznej interwencji państwa), ale także regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym. Uzupełniona definicja obszaru funkcjonalnego zostaje przeniesiona z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do nowelizowanej UZPPR (art. 5 pkt 6a). Rezygnuje się z obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych na rzecz analizy powiązań funkcjonalnych i ich uwzględniania w przygotowywanej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, poprzedzającej opracowanie projektów strategii różnego poziomu. Powiązania funkcjonalne – ich rodzaj, jakość, natężenie – opisują warunki rozwoju danego obszaru, stąd pozostają użytecznym narzędziem diagnostyczno-analitycznym w procesie przygotowywania strategii rozwoju. Pozwalają na identyfikację występujących na danym obszarze problemów, barier lub potencjałów, co w konsekwencji prowadzi do wyboru obszarów strategicznej interwencji, do których adresowane będą instrumenty wdrożeniowe, odpowiadające na ich potrzeby rozwojowe. Dotychczas pojęcie „obszary funkcjonalne” było szeroko wykorzystywane w dokumentach z zakresu planowania przestrzennego, niemniej jednak napotykało na liczne problemy związane z kryteriami ich delimitacji. Znalezienie zestawu ramowych kryteriów, umożliwiających delimitację odzwierciedlającą powiązania funkcjonalne występujące na poszczególnych obszarach, okazało się niemożliwe. W konsekwencji nie wydano przepisów wykonawczych wskazanych w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 49d ust. 5 i 6). W sytuacji braku rozporządzenia, a jednocześnie wobec obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych niektórych typów, jednostki samorządu terytorialnego wyznaczały obszary funkcjonalne według własnych kryteriów, a w rezultacie ich liczba w skali całego kraju była bardzo duża.

- **Diagnoza i ewaluacja**

W art. 10a ust. 1 UZPPR wprowadzono rozwiązanie umożliwiające wyłączenie z zakresu strategii rozwoju, polityk publicznych oraz programów szczegółowych diagnoz. Podmiot opracowujący dany dokument przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie odpowiednim do zakresu dokumentu, zaś w treści samego dokumentu (strategii rozwoju, polityki publicznej, programu) wskazuje jedynie wnioski, które z przygotowanej diagnozy wynikają. Diagnoza będzie uwzględniać zidentyfikowane obszary

funkcjonalne, w tym również miejskie obszary funkcjonalne, o ile jest to zasadne w kontekście zakresu opracowywanego dokumentu. Diagnoza powinna być sporządzana przed przystąpieniem do opracowania dokumentu. Należy jednak zaznaczyć, że nie jest to nowy wymóg. Do tej pory diagnoza stanowiła najczęściej integralną i bardzo obszerną część strategii rozwoju lub też programów i była, obok części programowej, przedmiotem uchwały przyjmującej strategię lub program. Zgodnie z nową konstrukcją dokumentów, ich elementem będą jedynie wnioski z diagnozy i tym samym uchwaleniu będzie podlegać jedynie część kierunkowa i operacyjna, stanowiąca sedno strategii rozwoju, polityk publicznych oraz programów. W art. 3aa UZPPR przewidziano możliwość bezpłatnego pozyskiwania informacji i danych – niezbędnych do przygotowania diagnozy stanowiącej podstawę dla programowania polityki rozwoju na różnych poziomach zarządzania. Pozyskiwanie informacji dostępnych w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach odbywać się będzie z uwzględnieniem przepisów o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego oraz o ochronie danych osobowych. Nie może również wprowadzać dodatkowych, innych niż związanych z faktem udostępnienia informacji, obciążeń dla jednostek, które je posiadają.

Proponowana w art. 10a ust. 2 UZPPR zmiana wynika z konieczności doprecyzowania zakresu ewaluacji strategii rozwoju. Skuteczność i efektywność mogą być badane tylko *ex post*, zatem doprecyzowania wymaga, że chodzi o przewidywaną skuteczność i efektywność. Skuteczność to kryterium oceniające stopień wypełnienia celu interwencji, efektywność mierzy stopień realizacji celu w odniesieniu do kosztów finansowych. Trafność natomiast jest kryterium oceny stosowanym w ewaluacjach *ex ante* (uprzednich), służy ocenie, w jakim stopniu zaprojektowane interwencje mają szansę wypełnić cel.

- **Konsultacje publiczne**

Zmiany wprowadzane w art. 6 UZPPR mają zapewnić spójny system prowadzenia konsultacji projektów dokumentów strategicznych z partnerami społecznymi i gospodarczymi, a także innymi podmiotami (jednostkami samorządu terytorialnego, KWRiST), w tym podmiotami odpowiedzialnymi za prowadzenie polityki rozwoju na swoim obszarze. Przyjęto zasadę, że KWRiST opiniuje jedynie dokumenty przygotowywane na poziomie krajowym i regionalnym. Strategie ponadlokalne i lokalne nie muszą być przedkładane do konsultacji z KWRiST. Jednocześnie zrezygnowano z obligatoryjnego ogłaszania konsultacji w prasie, pozostawiając fakultatywnie możliwość takiej formy ogłoszenia. Celem tej zmiany jest ograniczenie kosztów konsultacji, przy uwzględnieniu faktu praktycznie nieograniczonej

dostępności Internetu i jego popularności wśród obywateli. Ogłoszenie na stronie internetowej podmiotu prowadzącego konsultacje i umieszczenie tam projektu podlegającego konsultacjom jest bezkosztowe, co ma duże znaczenie dla samorządów, a jednocześnie zapewnia odpowiedni poziom dotarcia do grup zainteresowanych uczestnictwem w konsultacjach.

Zmiany wprowadzone w art. 6a UZPPR wynikają z usunięcia z systemu prawnego koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz wprowadzenia do porządku prawnego nowych rodzajów dokumentów w systemie zarządzania rozwojem (kontrakty programowe, kontrakty sektorowe, porozumienia terytorialne). W związku z powyższym nastąpiło rozszerzenie katalogu dokumentów, dla których stosuje się przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

- **Koncepcja rozwoju kraju**

Dodawany do nowelizowanej UZPPR rozdział 1a zawiera regulacje odnoszące się do nowego dokumentu krajowego – koncepcji rozwoju kraju. Równocześnie uchyleniu ulegają przepisy dotyczące długookresowej strategii rozwoju kraju (art. 9 pkt 1, art. 10, art. 11 i art. 12 UZPPR). Złożoność zjawisk gospodarczych, społecznych i przestrzennych, a przede wszystkim ich zmienność, wymagają w pierwszej kolejności szerszego, elastycznego spojrzenia koncepcyjnego dającego możliwość przewidzenia zmian i zarządzania nimi, a w konsekwencji przygotowania dokumentów o wyraźnie rozdzielonych funkcjach: ogólnego – o długim horyzoncie czasowym i o koncepcyjnym charakterze oraz dokumentu prezentującego wybór strategiczny, czyli odpowiedź na pytanie, jakie cele należy wyznaczyć w perspektywie najbliższych lat, aby jak najlepiej wykorzystać zidentyfikowane trendy rozwojowe w świecie w perspektywie długookresowej i efektywnie zaplanować interwencję. Zaproponowana w nowelizacji UZPPR koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Koncepcja rozwoju kraju będzie opracowywana na podstawie analiz z uwzględnieniem przewidywanych zmian uwarunkowań i trendów w sferze demografii, dostępu i wykorzystania zasobów naturalnych, technologii, przemian społecznych, gospodarczych, klimatycznych oraz czynników politycznych.

W tym kontekście nie ma uzasadnienia dla funkcjonowania długookresowej strategii rozwoju kraju, ponieważ część prospektywną będzie zawierała koncepcja rozwoju kraju, a część realizacyjną – średniookresowa strategia rozwoju kraju. Dzięki jasnemu nadaniu ról wymienionym dokumentom nie ma też konieczności powiązania koncepcji rozwoju kraju z dokumentami strategicznymi ujętymi w UZPPR ze względu na sam charakter koncepcji. Nie jest to dokument strategiczny, a kierunkowy – nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Z uwagi na wieloaspektowy charakter koncepcji rozwoju kraju, za jej przygotowanie i uzgadnianie będzie odpowiadał Prezes Rady Ministrów lub wskazany przez niego przedstawiciel (minister właściwy). Koncepcja rozwoju kraju będzie przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały, a następnie informacja o jej przyjęciu będzie przekazywana do Sejmu i Senatu (art. 8b UZPPR). Ustawa daje możliwość aktualizacji koncepcji, jeżeli taka konieczność będzie wynikała ze zmiany trendów i wyzwań rozwojowych.

- **Kontrakt programowy, sektorowy i porozumienie terytorialne**

Doświadczenia z realizacji kontraktu terytorialnego wskazują na konieczność usprawnienia i urealnienia dotychczasowej jego formy przez odejście od modelu jednego kontraktu totalnego dedykowanego właściwemu regionowi. W związku z tym wprowadza się możliwość zawarcia przez samorząd województwa kilku kontraktów – kontraktu programowego oraz kontraktów sektorowych, wobec czego w UZPPR doprecyzowano definicję kontraktu terytorialnego, łącząc go z umową partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020 oraz z bieżącym okresem programowania. Po zakończeniu realizacji kontraktów terytorialnych nowe nie będą już zawierane, a ich rolę w całości przejmą kontrakty programowe, kontrakty sektorowe i porozumienia terytorialne.

W dodanym w UZPPR rozdziale 2ba oraz art. 17a proponuje się nowe rozwiązania odnoszące się do mechanizmów uzgadniania najważniejszych wspólnych działań wynikających ze strategii rozwoju między stroną rządową i samorządową lub między samorządami. Zmiany przede wszystkim mają na celu koncentrację wsparcia z różnych środków publicznych na

obszary, które są istotne z punktu widzenia polityki regionalnej państwa, co skutkować powinno zwiększeniem efektywności interwencji publicznej. Rozdziela się kwestię uzgadniania wysokości środków finansowych pochodzących z funduszy UE oraz warunków ich wykorzystania w ramach programów przygotowywanych przez zarządy województw (regionalne programy operacyjne) od uzgadniania sposobu ukierunkowania interwencji sektorowych na poszczególne regiony lub obszary wymagające wsparcia. W związku z tym wprowadza się kontrakt programowy (art. 14ra UZPPR) i kontrakt sektorowy (art. 17a UZPPR). Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, a następnie negocjuje go z zarządem województwa. Wynegocjowany kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności zarządzanego przez zarząd województwa. Stanowi on zatem mechanizm uzgadniania sposobu wydatkowania środków stanowiących źródło finansowania regionalnych programów operacyjnych. W ustawie wskazano zakres kontraktu programowego (art. 14ra ust. 1 UZPPR) oraz tryb jego przygotowywania.

Obok kontraktu programowego będzie mógł być zawierany między stroną rządową a samorządem województwa kontrakt sektorowy (art. 17a UZPPR). Kontrakt sektorowy będzie stanowił mechanizm uzgadniania zakresu ukierunkowanych terytorialnie działań sektorowych podejmowanych przez poszczególnych ministrów właściwych w ich programach rozwoju. W przypadku każdego programu rozwoju przygotowywanego przez ministra właściwego, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego dokona jego oceny pod kątem zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju, w tym również w kontekście możliwego ukierunkowania terytorialnego (opinia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego). Kontrakt sektorowy służyć będzie uzgodnieniu między stroną rządową (ministrem właściwym w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego) oraz zarządem województwa sposobu realizacji programu rozwoju w odniesieniu do wskazanego w tym programie zakresu planowanej interwencji, który będzie realizowany w ujęciu terytorialnym. Warunkiem przystąpienia do uzgodnień z zarządem województwa kontraktu sektorowego jest udział samorządu województwa we współfinansowaniu realizacji programu na poziomie co najmniej 10% wartości wkładu budżetu państwa ukierunkowanego terytorialnie we właściwym programie rozwoju, alokowanego na dane województwo. Przy tym możliwy jest niższy poziom partycypowania samorządu województwa w finansowaniu programu rozwoju, o ile dochód ogółem per capita

danego samorządu województwa w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego jest niższy od dochodów ogółem per capita wszystkich samorządów województw w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego. Przy ustalaniu wkładu własnego województwa będą brane pod uwagę najbardziej aktualne, dostępne dane. Warunek związany z wkładem własnym zwiększy zaangażowanie strony samorządowej w realizację kontraktu oraz doprowadzi do sytuacji, w której samorząd będzie mógł czuć się jego współwłaścicielem. Ustalenia kontraktu sektorowego będą stanowiły uszczegółowienie systemu realizacji danego programu rozwoju w odniesieniu do interwencji ukierunkowanej terytorialnie. Takie rozwiązanie umożliwi lepsze ukierunkowanie interwencji publicznej na obszary wymagające wsparcia. Obecnie większość programów rozwoju przygotowywanych na szczeblu krajowym nie zawiera odniesienia terytorialnego. Wskazano zakres kontraktu sektorowego (art. 17a ust. 2 UZPPR) oraz tryb jego przygotowywania (art. 17a ust. 4 i 5 UZPPR).

W projektowanym art. 14rb UZPPR uregulowano porozumienie terytorialne. Ma ono służyć przede wszystkim uzgadnianiu interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu). Stronami porozumienia terytorialnego może więc być zarząd województwa i przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na terenie danego województwa (gmin, powiatów, związków i porozumień międzygminnych lub stowarzyszeń). Porozumienie zawierają w imieniu samorządów terytorialnych odpowiednie organy wykonawcze poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego albo organy związków, porozumień międzygminnych lub też stowarzyszeń. Zakłada się również możliwość zawierania porozumienia terytorialnego z przedstawicielami samorządu lokalnego przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w przypadku, gdy uzasadnia to zakres interwencji wskazany w krajowej strategii rozwoju regionalnego. Porozumienie terytorialne może być zawierane także między lokalnymi jednostkami samorządu terytorialnego, bez udziału ministra czy zarządu województwa, nakierowane na identyfikację wspólnych celów rozwojowych, jak również definiowanie wspólnych problemów i wskazywanie sposobów ich rozwiązania. Zarząd województwa może uczestniczyć jako strona lub jako organ opiniodawczy w każdym z wymienionych rodzajów porozumienia terytorialnego. W UZPPR wskazano tryb przygotowywania porozumienia terytorialnego (art. 14rb ust. 3–6).

- **Programy**

Zmiany odnoszące się do programów dotyczą przede wszystkim ich zakresu oraz wymogów związanych z ewaluacją. Rezygnuje się z konieczności opracowywania ewaluacji *ex ante*, wprowadzając wymóg ewaluacji podsumowującej efekty realizacji danego programu rozwoju (art. 15 ust. 6 UZPPR). Z uwagi na specyfikę programów wieloletnich wyłącza się je z tego obowiązku.

Proponowane zmiany art. 17 ust. 1 UZPPR mają na celu uporządkowanie zakresu programów w kontekście zmian proponowanych w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju. Wymóg określania diagnozy w programie zostaje zastąpiony koniecznością zawarcia wniosków z diagnozy (patrz uzasadnienie do art. 10a ust. 1 UZPPR). Z uwagi na odejście od wymogu przeprowadzania ewaluacji *ex ante* dla programów rozwoju, rezygnuje się z wymogu prezentowania wniosków z tej ewaluacji w przypadku programów rozwoju, wprowadzając wymóg przygotowania raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu. Ewaluacja podsumowująca nie będzie obowiązkowa dla programów przyjętych przez Radę Ministrów przed wejściem w życie ustawy. Rezygnuje się także z konieczności powiązania celów głównych i szczegółowych z narodową strategią spójności, która była dokumentem przygotowywanym na potrzeby perspektywy finansowej UE na lata 2007–2013. Aktualnie brak jest uzasadnienia dla uwzględniania tego dokumentu przy opracowywaniu nowych programów. Równocześnie większy nacisk położono na część realizacyjną programu. Obecnie obowiązujące przepisy, wymagające określenia jedynie podstawowych założeń systemu realizacji programów, są niewystarczające w kontekście zwiększenia efektywności ich realizacji. Zgodnie z projektowanymi przepisami obligatoryjne będzie określanie pełnego systemu realizacji programów, w tym: źródeł finansowania, środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i ich podziału między poszczególne priorytety, informacji o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów. Wprowadza się również wymóg określenia w programie rozwoju zakresu interwencji, która z uwagi na swój terytorialny charakter będzie możliwa do objęcia kontraktem sektorowym (patrz uzasadnienie do art. 17a UZPPR).

Zmiany wprowadzono również do przepisów dotyczących opiniowania programów rozwoju przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. W projektowanym przepisie art. 19 ust. 1c UZPPR wprowadza się wymóg uzyskania pozytywnej opinii ministra do spraw rozwoju regionalnego przed przedłożeniem programu rozwoju pod obrady Rady Ministrów.

Takie rozwiązanie jest zasadne w kontekście nowych rozwiązań dotyczących kontraktu sektorowego (patrz uzasadnienie do art. 17a UZPPR). Weryfikacja możliwości terytorializacji programów rozwojowych ma umożliwić rozpoczęcie dyskusji z samorządami województwa (partycypującymi finansowo w realizacji programów) na temat kryteriów wyboru projektów/interwencji czy też samych projektów, zwieńczoną podpisaniem kontraktu sektorowego.

Uchyła się również art. 19 ust. 1b UZPPR, zgodnie z którym, w przypadku wydania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego opinii o braku zgodności projektu programu ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub ich ustawowo określonym zakresem, minister przygotowuje pisemne stanowisko do tej opinii (patrz uzasadnienie do art. 14 ust. 3 UZPPR). W konsekwencji proponuje się również zmianę art. 19 ust. 1c UZPPR.

Ponadto w projekcie przewiduje się zmianę w zakresie podmiotów upoważnionych do konsultowania programów. Proponuje się, aby z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego konsultowane były jedynie programy (programy służące realizacji umowy partnerstwa oraz programy rozwoju) przygotowywane na poziomie krajowym i wojewódzkim (art. 19a ust. 1 UZPPR). Pozostaje również wymóg konsultowania z KWRiST krajowych oraz wojewódzkich strategii rozwoju. Tym samym do konsultacji w ramach KWRiST nie będą trafiały strategie oraz programy przygotowywane na poziomie lokalnym, np. przez powiaty lub gminy.

Proponowane zmiany art. 15 ust. 1 i 4 oraz art. 16 UZPPR mają charakter wynikowy w związku z wyłączeniem strategii rozwoju województwa z innych strategii rozwoju.

- **Polityka publiczna**

Po rozdziale 3a dodaje się w UZPPR rozdział 3b wprowadzający do systemu zarządzania rozwojem regulacje dotyczące polityk publicznych. Są to dokumenty nieobligatoryjne, o charakterze pomocniczym w stosunku do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub innych strategii rozwoju. Polityki publiczne wskazują kierunki działań skupione wokół danej dziedziny (np. polityka lekowa) lub są adresowane do określonego terytorium (np. polityka miejska). Potrzeba przygotowania polityki publicznej musi wynikać ze strategii wskazanej w art. 9 pkt 2 i 3 UZPPR. Polityka może być również przygotowywana w związku z realizacją różnego typu zobowiązań międzynarodowych, np. wynikających z członkostwa w UE. Przygotowywana w odpowiedzi na uwarunkowania międzynarodowe polityka

powinna być spójna z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju. De facto polityki powinny pokazywać, w jaki sposób, w kontekście przyjętych celów rozwojowych kraju, realizowane będą cele w odniesieniu do danego sektora, dziedziny czy terytorium. Horyzont czasowy polityki publicznej obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, chyba że wynika to ze zobowiązań międzynarodowych Polski. Wówczas w dokumencie powinien być wyodrębniony podokres zgodny z horyzontem strategii, określający cele i kierunki w obszarze danej dziedziny lub terytorium. Polityki będą przygotowywane przez właściwych ministrów zgodnie z ich kompetencjami działowymi oraz z polityką prowadzoną przez Radę Ministrów. Wprowadzenie polityk zapewni spójny i efektywny system polityk publicznych. Projekt polityki publicznej będzie opiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie jej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju.

Zasadność wprowadzenia do systemu zarządzania rozwojem dokumentu opisującego politykę publiczną (*policy papers*) wynika także z dotychczasowych doświadczeń. Poszczególne ministerstwa często przygotowują dokumenty, które doprecyzowują określoną w średniookresowej strategii rozwoju kraju strategię podejścia w określonej dziedzinie bądź też w stosunku do określonego terytorium. Bardzo często dokumenty te stanowią odpowiedź na zapotrzebowanie wynikające z warunków aplikowania o zewnętrzne środki finansowe, w szczególności w przypadku środków z różnych funduszy UE.

Ponadto, w związku z wprowadzeniem polityk publicznych, projektowana jest zmiana art. 4 ust. 1 UZPPR, dzięki której polityki te zostaną dodane do zestawu narzędzi prowadzenia polityki rozwoju.

Zmiany wprowadzono również w odniesieniu do polityki miejskiej – uchylenie rozdziału 3a UZPPR. Jej horyzontalny charakter oraz obecność w dokumentach i działaniach Unii Europejskiej wymaga specjalnego, oddzielnego umocowania w przepisach prawnych, tak jak ma to miejsce chociażby w przypadku obszarów wiejskich. Problematyka miejska jest uregulowana fragmentarycznie w różnych ustawach (np. UZPPR, ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398, z późn. zm.), ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim), co nie daje pełnego obrazu podstaw prawnych, jakimi powinny kierować się poszczególne podmioty przy planowaniu oraz realizacji działań na obszarach miejskich. Dlatego też polityka miejska będzie obecna

w UZPPR do dnia 31 grudnia 2025 r. (art. 33 pkt 2 projektowanej ustawy). Będzie to wystarczający czas na przygotowanie kompleksowej ustawy dotyczącej polityki miejskiej.

Uchylenie rozdziału 3a UZPPR nie oznacza pozbawienia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kompetencji w zakresie podejmowania inicjatyw, programowania i prowadzenia polityki miejskiej (art. 3a pkt 3b UZPPR). Będzie on realizował zadania w tym zakresie, bazując na wprowadzanych niniejszą ustawą przepisach odnoszących się do polityki publicznej (rozdział 3b UZPPR).

3. Programowanie w ramach nowej perspektywy finansowej UE na lata 2021–2027

Zaproponowane zmiany UZPPR w odniesieniu do dokumentów programowych (rozdział 2a) oraz programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (rozdział 2c) mają przede wszystkim na celu przygotowanie przepisów związanych z nowym okresem programowania UE, tj. na lata 2021–2027.

Biorąc pod uwagę wskazaną w UZPPR rolę ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, jako koordynatora strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych (art. 3a), w UZPPR proponuje się uregulowanie kwestii przygotowania wszystkich programów (będących w gestii ministrów właściwych) służących realizacji celów wskazanych w Umowie Partnerstwa.

W zmienionym w art. 14e ust. 3 UZPPR zapewnia się spójność dokumentów strategicznych przez wskazanie konieczności uwzględnienia strategii rozwoju przygotowywanych przez ministrów właściwych oraz samorząd województwa przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa.

Wprowadzono zmiany w odniesieniu do przepisów dotyczących programów służących realizacji umowy partnerstwa (art. 14i, art. 14j, art. 14k, art. 14ka, art. 14kb, art. 14ke i art. 14kg UZPPR). Zmiany mają przede wszystkim na celu umożliwić przygotowywanie programów na nowy okres programowania w UE, tj. lata 2021–2027. W konsekwencji zrezygnowano z odwoływania się do konkretnych rozporządzeń Parlamentu i Rady (UE). Wprowadzane zmiany dotyczą zarówno programów w zakresie polityki spójności, jak i programu z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. Ilekroć w UZPPR wskazuje się komitet monitorujący, należy przez to rozumieć komitet właściwy dla danego programu (programu służącego realizacji umowy partnerstwa).

Wprowadzane w art. 14i UZPPR zmiany stanowią konsekwencję zmian wynikających z doprecyzowania zakresu ewaluacji ex ante (art. 10a ust. 2 UZPPR) i wpisanie sformułowania „przewidywanej skuteczności i efektywności ewaluacji”.

W związku z potrzebą przygotowania na lata 2021–2027 programu związanego z wykorzystaniem środków funduszy wspierających sprawy wewnętrzne (Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz) w UZPPR uwzględnia się ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jako odpowiedzialnego za przygotowanie programu oraz jego zmian (art. 5 pkt 7a lit. b, art. 14g ust. 4, art. 14j ust. 1 pkt 1 i art. 14kg).

Wprowadzono również do UZPPR zmiany uwzględniające odmienne podejście do Wspólnej Polityki Rolnej w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021–2027 – odejście od programu rozwoju obszarów wiejskich na rzecz jednego dokumentu integrującego Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji i Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zaproponowano rozróżnienie dwóch perspektyw finansowych. W związku z powyższym w dotychczasowych przepisach odnoszących się do programów realizowanych z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich wprowadzono doprecyzowanie wiążące wprost te programy z perspektywą UE na lata 2014–2020 (art. 14j ust. 2 pkt 2, art. 14kc i art. 14kd UZPPR). W odniesieniu do kolejnych okresów programowania UE, po 2020 roku, wskazano dokumenty opracowane w celu wdrożenia wsparcia finansowanego z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (art. 14g ust. 4a UZPPR). Zmiany dotyczą zarówno definicji dokumentów programowych (art. 5 pkt 1a UZPPR), jak i uregulowań odnoszących się do przygotowywania i procedowania dokumentów przygotowywanych na potrzeby Wspólnej Polityki Rolnej (art. 14g ust. 4a UZPPR) oraz zapewnienia komplementarności między różnymi funduszami (art. 14h UZPPR). W związku z tymi zmianami wprowadzono również zmiany wynikowe w art. 1 ust. 2 UZPPR.

Rozróżnienie dwóch perspektyw finansowych zastosowano w odniesieniu do programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej (EWT). W art. 14s UZPPR proponuje się utrzymanie odwołania do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca

terytorialna” (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 259, z późn. zm.¹⁾), gdyż zawiera ono definicję programów EWT, która obowiązuje w latach 2014–2020. Definicja ta nie obejmowała programów współpracy transgranicznej na granicach zewnętrznych, stąd też programy te były przyjmowane w innym trybie. W latach 2021–2027 programy te zostaną włączone do celu EWT, a definicja tego pojęcia w nowym rozporządzeniu UE będzie szersza. Proponowane więc zmiany mają na celu uregulowanie zarówno rozwiązań z obecnego, jak i przyszłego okresu programowania w UE.

Zmiany art. 14f UZPPR mają na celu wprowadzenie uniwersalnych rozwiązań w odniesieniu do sprawozdawczości każdej umowy partnerstwa bez względu na okres, na który została ona przygotowana. Dlatego też w ustawie nie wskazuje się dat przygotowania pierwszego i ostatniego sprawozdania z realizacji umowy partnerstwa. Zrezygnowano także z regulowania w ustawie obowiązku sporządzania tzw. sprawozdań śródkresowych. Ewentualna konieczność przygotowywania sprawozdań śródkresowych będzie wynikała bezpośrednio z rozporządzeń europejskich. Nie wskazano również, który z ministrów właściwych i w jakim terminie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego sprawozdania roczne z realizacji programów służących realizacji umowy partnerstwa. Podobnie jak ma to miejsce obecnie, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego będzie każdorazowo występował do właściwego ministra odpowiedzialnego za dany program o przekazanie sprawozdania z jego realizacji. Ponadto obowiązek sprawozdawczy wynika bezpośrednio z rozporządzeń europejskich.

Zmiany dotyczące Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa (art. 14l UZPPR) umożliwiają zastosowanie przepisów do każdego Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa bez względu na rozwiązania przyjęte przez Komisję Europejską na dany okres programowania perspektywy finansowej UE. Zrezygnowano ze wskazywania programów oraz funduszy służących realizacji umowy partnerstwa (art. 14l ust. 1 UZPPR). Przyjęto również, że kwestie związane z wyborem zastępcy przewodniczącego Komitetu będą ustalane każdorazowo w regulaminie Komitetu. W związku z powyższym uchylono ust. 4 w art. 14l UZPPR.

4. Pozostałe zmiany w UZPPR

Uchylenie art. 35b UZPPR i zmiana dotychczasowego brzmienia art. 3a pkt 5 UZPPR nastąpiły w związku z propozycją rezygnacji z narzędzia, jakim jest raport o rozwoju

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 330 z 03.12.2016, str. 10.

społeczno-gospodarczym, regionalnym i przestrzennym kraju. Rezygnacja z tego dokumentu wynika z wprowadzenia diagnozy (art. 10a ust. 1 UZPPR), która ma docelowo zastąpić raport. Ponadto raport, z uwagi na sztywny kalendarz jego opracowywania, nie jest wystarczającym dokumentem diagnostycznym na potrzeby sporządzania/aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju. Praktyka pokazała, że efektywne programowanie średniookresowe wymaga ciągłej diagnozy, prowadzonej na bieżąco.

Zmiana art. 14e ust. 3 UZPPR jest konsekwencją usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.

Przewidywana zmiana art. 25 pkt 2 UZPPR wskazująca organy odpowiedzialne za prawidłową realizację programów rozwoju ma charakter porządkowy i wynika z potrzeby ścisłego powiązania tego przepisu z art. 18 pkt 3 UZPPR, który upoważnia organy do opracowania i uzgadniania tych programów.

Proponowane brzmienie art. 35a ust. 2 pkt 10 UZPPR jest następstwem zlikwidowania koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz zmiany konstrukcji art. 9, do którego przepis ten zawiera odesłanie.

Przepisy zmieniające – wprowadzenie zmian w innych ustawach, wynikających z proponowanych zmian UZPPR

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (art. 2 projektu ustawy)

W proponowanych nowych przepisach art. 10e i art. 10f zawarte są szczegółowe regulacje dotyczące sporządzania strategii rozwoju gminy, która nie jest uregulowana w obecnie obowiązujących przepisach. Ilekroć w przepisach jest mowa o wójcie, należy przez to rozumieć także burmistrza oraz prezydenta miasta, zgodnie z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Proponuje się, aby strategia rozwoju gminy była dokumentem sporządzanym przez gminę fakultatywnie. Celem regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez gminę dokumentu określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej, włączenie w prace społeczności lokalnej (konsultacje społeczne) oraz stworzenie podstaw do sprawdzania postępów w realizacji założonych celów. Dotychczas znaczna część gmin, mimo braku formalnej możliwości, przygotowywała strategie rozwoju, w większości przypadków na potrzeby pozyskiwania funduszy europejskich. Wprowadzane rozwiązanie nadaje więc

podstawy prawne dla stosowanej praktyki. Ponieważ nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowywania strategii, zaproponowano w ustawie możliwość ich przygotowywania, a nie obowiązek. Takie rozwiązanie bardziej elastycznie odpowiada na potrzeby gmin (art. 10e ust. 1).

Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju województwa lub strategią rozwoju ponadlokalnego, jeżeli na obszarze gminy chcącej ją przygotować taka strategia już obowiązuje (art. 10e ust. 2). Wprowadzono wymóg uzyskania opinii dotyczącej jej spójności (wydawanej przez zarząd województwa) z ustaleniami i rekomendacjami określonymi w strategii rozwoju województwa (art. 10f ust. 2 i 3). Ma to zapewnić systemową spójność dokumentów oraz umożliwić komplementarność działań podejmowanych na różnych poziomach zarządzania, w szczególności na obszarach strategicznej interwencji. Proponowany art. 10e ust. 3 ustawy doprecyzowuje zawartość strategii rozwoju gminy. Wskazuje, że strategia ma zawierać wnioski z przeprowadzonej diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy, strategiczne cele rozwoju oraz kierunki działań, podejmowanych dla ich osiągnięcia, rezultaty planowanych działań w ujęciu wskaźnikowym oraz model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy. Przyjęto zasadę, że w ustawie nie wskazuje się elementów docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, dając możliwość wyboru podmiotowi przygotowującemu strategię, które z nich są właściwe przy określaniu modelu dla danej gminy. Ponadto strategia określać będzie wynikające z docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Będą one stanowiły punkt odniesienia dla studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Takie rozwiązanie ma kluczowe znaczenie dla integracji planowania społecznego i gospodarczego z przestrzennym. Strategia rozwoju gminy ma także uwzględniać obszary strategicznej interwencji województwa oraz przedstawiać system realizacji strategii, w tym zwłaszcza zagadnienia finansowania, oraz może proponować obszary strategicznej interwencji kluczowe dla rozwoju gminy.

Zgodnie z proponowanym art. 10f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gmina sama, drogą uchwały (ust. 1), określa procedurę sporządzenia strategii lokalnej i ma dowolność w zakresie ustalenia zasad, trybu i harmonogramu jej tworzenia. Do elementów określonych ustawowo należeć będzie opracowanie projektu przez wójta, burmistrza albo

prezydenta miasta oraz poddanie go ocenie dotyczącej zgodności ze strategią rozwoju województwa (art. 10f ust. 2 i 3). Strategia jest aktualizowana w przypadku, gdy gmina uzna, że ze względu na zmiany sytuacji społecznej, gospodarczej lub przestrzennej stanie się to konieczne albo w przypadku, gdy wymaga tego zachowanie spójności ze strategią rozwoju województwa (art. 10f ust. 5).

W art. 10g wprowadza się strategię rozwoju ponadlokalnego. Może ona być przygotowana przez gminy powiązane ze sobą funkcjonalnie w zakresie ich terytorium. Wprowadzono również możliwość włączenia powiatu w przygotowywanie strategii (art. 10g ust. 2). To rozwiązanie znajduje swoje uzasadnienie w sytuacji, w której partnerstwo realizujące strategię rozwoju ponadlokalnego zawarte zostaje przez gminy różnych kategorii, tj. gminy miejskie na prawach powiatu oraz gminy miejskie, miejsko-wiejskie i wiejskie, które różnią się katalogiem zadań własnych. Przepisy dotyczące strategii rozwoju ponadlokalnego mają na celu umożliwienie wspólnego planowania działań rozwojowych. Ma to kluczowe znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do planowania inwestycji, których zasięg i oddziaływanie wykracza poza terytorium jednej gminy. Stanowi również dobrą podstawę do podejmowania decyzji przez poszczególne gminy o sposobie i zakresie dostarczania społecznościom lokalnym wybranych usług publicznych, takich jak np. transport publiczny lub opieka przedszkolna. Strategia rozwoju ponadlokalnego przygotowywana przez kilka gmin może więc przynieść wymierne korzyści, w szczególności przez dostosowanie planów inwestycyjnych poszczególnych gmin i uwzględnienie w nich potrzeb całego obszaru objętego strategią, jak również przez realizowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Proponowane rozwiązania wychodzą również naprzeciw trendom, jakie obserwowane są od kilku lat w UE w odniesieniu do adresowania różnego rodzaju wsparcia finansowego do obszarów powiązanych ze sobą funkcjonalnie i wykraczających poza granice administracyjne danej gminy. Znalazły one swoje odzwierciedlenie m.in. w realizacji instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) w Polsce, skierowanego do miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie. Proponowane rozwiązanie wykorzystuje powstały w wyniku funkcjonujących obecnie w ramach ZIT partnerstw jednostek samorządu terytorialnego kapitał współpracy. Ponadto wspólna strategia może być przykładem stosowania przepisów ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym dotyczących tworzenia związków, porozumień międzygminnych lub stowarzyszeń.

Strategia rozwoju ponadlokalnego ma być spójna ze strategią rozwoju województwa. Również na poziomie ponadlokalnym, tak jak w przypadku poziomu gminy, wprowadzono rozwiązania zapewniające integrację planowania społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Strategia określa model funkcjonalno-przestrzenny dla obszaru, którego dotyczy, oraz zawiera ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach. Projekt strategii przygotowuje wójt, burmistrz lub prezydent miasta albo organ wykonawczy związku międzygminnego lub stowarzyszenia (art. 10g ust. 5). W odniesieniu do trybu pracy nad strategią, jej zakresu oraz powiązania ze strategią rozwoju województwa zastosowano rozwiązania przyjęte dla strategii rozwoju gminy.

Ustawa z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (art. 3 projektu ustawy)

Zmiana proponowana do art. 26 ust. 2 polega na usunięciu z procedury wydawania pozwolenia ustalającego lokalizację i warunki utrzymywania kabli i rurociągów na obszarach morskich wód wewnętrznych i morza terytorialnego uzgodnienia z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju – w związku z jej usunięciem z systemu. Dodatkowym argumentem przemawiającym za rezygnacją z utrzymania spójności z dokumentem szczebla krajowego jest fakt, iż dokument taki sporządzany jest w skali wymuszającej zawarcie w nim jedynie największych inwestycji o znaczeniu krajowym, a nie wszystkich rodzajów kabli, np. elektrycznych o znaczeniu lokalnym. Poziom szczegółowości inwestycji będących przedmiotem pozwolenia jest najczęściej nieadekwatny do zakresu dokumentu krajowego.

Zmiana art. 37c ma charakter porządkowy i dotyczy uwzględnienia strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gmin w pracach nad planem zagospodarowania obszarów morskich.

Zmiana art. 37d pkt 1 ma charakter wynikowy i związana jest z usunięciem koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programów zadań rządowych. Przekłada się to na likwidację wymogu rozmieszczenia w planie obszarów morskich inwestycji celu publicznego określonych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i programach zadań rządowych.

Propozycja zmiany art. 37e ust. 1 pkt 13 polega na rezygnacji z obowiązku uzgodnienia projektu planu obszarów morskich, dokonywanego przez ministra właściwego do spraw

rozwoju regionalnego w zakresie długookresowej strategii rozwoju oraz innych strategii rozwoju, jako stanowiących uszczegółowienie strategii średniookresowej. Proponowane brzmienie przepisu wynika z rezygnacji z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz z faktu, że minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego nie jest właściwy w sprawach innych strategii rozwoju, których zawartość mogłaby mieć szczególny wpływ na treść planu obszarów morskich.

Proponuje się uchylenie pkt 13a w ust. 1 art. 37e, co oznacza usunięcie z procedury sporządzania planów obszarów morskich uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w zakresie zgodności z koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programami zadań rządowych z uwagi na ich likwidację.

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (art. 4 projektu ustawy).

Proponowana zmiana tej ustawy ma charakter wynikowy wobec zmian wprowadzanych do systemu dokumentów strategicznych. Dotyczy usunięcia koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju jako zasobu informacji koniecznych do uwzględnienia przy przygotowywaniu planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię oraz uwzględnienia w tych pracach strategii rozwoju województwa, jeżeli nie będzie obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (art. 5 projektu ustawy)

W ustawie proponuje się wprowadzenie zmian związanych z doprecyzowaniem zawartości strategii rozwoju województwa oraz jej powiązaniem z systemem dokumentów strategicznych z poziomu krajowego. Spójność planowania strategicznego została zapewniona przez wymóg powiązania strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju, krajową strategią rozwoju regionalnego oraz strategią dotyczącą rolnictwa i rozwoju wsi przygotowywanymi na poziomie krajowym (art. 11 ust. 1aa), obowiązek uwzględnienia obszarów strategicznej interwencji określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju (art. 11 ust. 1c pkt 6) oraz konieczność zaopiniowania projektu strategii przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego (art. 12a ust. 2a). Wprowadzenie wymogu spójności między strategią rozwoju województwa a wskazanymi

wyżej strategiami rozwoju przyjmowanymi przez Radę Ministrów ma na celu zapewnienie, że przy programowaniu działań na poziomie województwa będą brane pod uwagę planowane działania z poziomu krajowego. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, jako podmiot odpowiedzialny za przygotowanie i koordynację realizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz politykę regionalną, będzie dokonywał oceny projektów strategii rozwoju województw w powyższym zakresie. Rozwiązanie to zapewni spójność podejścia do działań rozwojowych na obu poziomach zarządzania – krajowym i wojewódzkim.

Zawartość strategii (art. 11 ust. 1c) została określona w sposób wpisujący się w przyjętą strukturę dla strategii rozwoju na wszystkich poziomach zarządzania. Nowym elementem strategii rozwoju województwa są przede wszystkim wnioski z diagnozy, obszary strategicznej interwencji wyznaczane przez województwo, model funkcjonalno-przestrzenny oraz system realizacji strategii. Wprowadzono również konieczność sporządzania strategii w formie tekstowej oraz graficznej, zwłaszcza w odniesieniu do modelu funkcjonalno-przestrzennego województwa oraz obszarów strategicznej interwencji (art. 11 ust. 1ca). Wprowadzenie docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, wraz z zasadami z niego wynikającymi, oraz jego graficznego odzwierciedlenia stanowi ważny element integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. W związku z powyższym zakłada się, że przygotowywane strategie rozwoju województwa zastąpią dotychczasowe strategie. W przepisach przejściowych (art. 31 projektu) wskazano okres maks. 5 lat, w którym nowe strategie rozwoju województw powinny zostać przygotowane. Zgodnie z etapowym wprowadzaniem zmian w systemie zarządzania rozwojem (patrz rozdział I. Cel ustawy) w pierwszym etapie objętym niniejszą ustawą nadal będą obowiązywały plany zagospodarowania przestrzennego województw oraz wszystkie przepisy związane z trybem ich przygotowywania i przyjmowania. W drugim etapie prac ustawowych, w odrębnej ustawie, wszystkie przepisy w tym zakresie zostaną uchylone, zaś plany zagospodarowania przestrzennego województw utracą moc z dniem 1 stycznia 2026 r.

Uchylenie przepisów art. 11 ust. 1d i 1da wynika z zaproponowanego brzmienia przepisu ust. 1aa i ust. 1c pkt 5 tego artykułu i stanowi zmianę porządkową.

Nowelizacji podlega również przepis art. 11 ust. 1e. Jako powód aktualizacji strategii wojewódzkiej wskazuje się, obok sytuacji społecznej, gospodarczej lub przestrzennej, konieczność zapewnienia spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju lub krajową strategią rozwoju regionalnego.

W związku z usunięciem wymogu uzgadniania projektu strategii rozwoju województwa z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, uchyleniu podlega przepis art. 12a ust. 3 i 4 (patrz uzasadnienie do zmiany ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne).

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. – Prawo ochrony środowiska (art. 6 projektu ustawy)

Nowelizacja ma charakter wynikowy wobec zmian systemu dokumentów strategicznych. Proponowane przepisy wskazują, że zasady zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska mają stanowić podstawę do sporządzania i aktualizacji m.in. koncepcji rozwoju kraju, średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, natomiast usunięta została koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju (art. 71 ust. 1 zmienianej ustawy).

Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (art. 7 projektu ustawy)

Nowelizacja wynika przede wszystkim z usunięcia z systemu prawnego ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego (art. 21 ust. 2 pkt 28, art. 86 ust. 7, art. 87⁷ pkt 1).

Zmiana wprowadzona do wyliczenia w art. 87⁷ polega na wskazaniu, w miejsce Ministra Obrony Narodowej, szefów wojewódzkich sztabów wojskowych jako organów właściwych do działań, mających na celu ochronę lotnisk przed działaniami i zdarzeniami, które mogą powodować niedopuszczalne zagrożenia dla ruchu statków powietrznych korzystających z lotniska. Jest to zmiana o charakterze porządkującym procedury stosowane w MON. W konsekwencji zmian w wyliczeniu do art. 87⁷ wprowadzone zostały zmiany wynikowe do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 53 ust. 4 pkt 13).

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 8 projektu ustawy)

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest jednym z głównych aktów prawnych kształtujących proces planowania rozwoju. Projektowane w niej zmiany są związane z etapowym wprowadzaniem zintegrowanego podejścia przy planowaniu rozwoju i uporządkowaniem zagadnień oraz narzędzi zarządzania i realizacji polityki przestrzennej będących integralną częścią polityki rozwoju. Jednym z założeń pierwszego etapu reformy systemu zarządzania rozwojem jest usunięcie z katalogu dokumentów

strategicznych koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Efektem tego jest uchylenie przepisów dotyczących zawartości i procedury sporządzania koncepcji, tj. art. 47, a także zmiana albo uchylenie innych przepisów odnoszących się do tego dokumentu, tj. art. 3 ust. 4, art. 9 ust. 2, art. 39 ust. 4, art. 41 ust. 1 pkt 6a oraz art. 46.

Ponadto w projekcie przewiduje się uchylenie przepisów dotyczących programów określających zadania rządowe, służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Programy określające zadania rządowe, realizujące inwestycje celu publicznego, w obecnym kształcie istnieją od 2003 roku, jednak do tej pory żadne rozporządzenie w sprawie ustanowienia takiego programu nie zostało wydane. Do docelowego systemu zarządzania rozwojem planuje się wprowadzić mechanizm ustaleń wiążących, dlatego instytucja programów zadań rządowych – niewykorzystywana w praktyce – jest wykreślana z ustawy (art. 48 i art. 49). Zmiana w art. 10 ust. 2 pkt 7 oraz w art. 53 ust. 4 i 5a jest zmianą wynikową w związku z usunięciem programów zadań rządowych lub też zastąpieniem ich średniookresową strategią rozwoju kraju (art. 41 ust. 1 pkt 7).

Integracja planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego na poziomie ponadlokalnym oznacza również zmiany wprowadzone w odniesieniu do planowania przestrzennego na obszarze metropolitalnym. Rezygnuje się z wymogu przygotowywania ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, wprowadzając w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym strategię rozwoju ponadlokalnego (patrz uzasadnienie do zmian w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym). W związku z powyższym uchylony zostaje rozdział 2a.

Likwidacja ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, programów zadań rządowych oraz wprowadzenie strategii rozwoju ponadlokalnego i strategii rozwoju gminy stanowiły podstawę do zmiany przepisu art. 11 pkt 3, nakazującej uwzględnienie w pracach nad studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy ustaleń, obok planu zagospodarowania przestrzennego województwa, również strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, jeżeli takie dokumenty są obowiązujące dla danej gminy. Konsekwencją usunięcia ramowego studium oraz programów zadań rządowych jest również zmiana w art. 11 pkt 5 oraz w art. 12 ust. 3.

Kolejna grupa zmian jest wynikiem porządkowania zagadnień związanych z obszarami funkcjonalnymi, problemowymi i strategicznej interwencji. W konsekwencji uchyla się rozdział 4a, art. 2 pkt 6a i 6b, art. 10 ust. 2 pkt 16, art. 39 ust. 3 pkt 4 i art. 39 ust. 7 oraz

proponuje się zmiany przepisów: art. 10 ust. 1 pkt 7 lit. b i art. 39 ust. 6. Ponadto, z uwagi na elastyczniejsze podejście do powiązań funkcjonalnych, proponowany przepis w art. 39 ust. 6 przewiduje zniesienie obowiązku sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego dla miasta wojewódzkiego i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru. Definicja obszaru funkcjonalnego zostaje przeniesiona do UZPPR (art. 5 pkt 6a).

W związku z wprowadzeniem w UZPPR przepisów dot. przygotowywania diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (art. 10a ust. 1 UZPPR), w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzono przepisy zobowiązujące do uwzględniania uwarunkowań wynikających z ww. diagnozy w pracach nad dokumentami planistycznymi. W art. 10 ust. 1 zapewniono konieczność uwzględniania diagnozy w studium uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy, zaś w art. 39 ust. 4a – w planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Dodatkowo proponuje się nowe brzmienie art. 41 ust. 2, określając czterdziestodniowy termin na dokonanie uzgodnień i wydanie opinii dotyczących planu zagospodarowania przestrzennego województwa przez instytucje zaangażowane w ten proces. Ponadto zgodnie z dodanym ust. 2a do tego artykułu, plan zagospodarowania przestrzennego województwa uznaje się za uzgodniony w przypadku braku stanowiska organu uczestniczącego w opiniowaniu lub uzgadnianiu w określonym terminie. Przepisy mają usprawnić i przyspieszyć procedurę uzgadniania planu.

Zmiana do art. 53 ust. 4 pkt 13 jest zmianą wynikającą ze zmiany wyliczenia w art. 87⁷ ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze. W miejsce Ministra Obrony Narodowej wskazano szefów wojewódzkich sztabów wojskowych, jako właściwych organów wojskowych do uzgadniania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 12 projektu ustawy)

Wprowadzona w art. 46 w ust. 1 pkt 1 zmiana wynika z usunięcia z systemu prawnego koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz wprowadzenia do porządku prawnego nowych rodzajów dokumentów w systemie zarządzania rozwojem (kontrakty programowe, kontrakty sektorowe, porozumienia terytorialne).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (art. 17 projektu ustawy)

Przepis art. 8 ust. 25 przewiduje, iż w strategii rozwoju województwa uwzględnia się plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i innych placówek oświatowych, o których mowa w art. 22 tej ustawy. Przepis o takim brzmieniu obowiązywał także w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, jednak w rzeczywistości jest trudny do realizacji. Plan sieci szkół i placówek oświatowych ulega bowiem częstym zmianom, związanym ze zmianami lokalizacji, a także likwidacją i powstawaniem nowych szkół, bibliotek i innych placówek oświatowych. Co za tym idzie, tak samo często musiałaby być zmieniana strategia województwa, co jest działaniem czasochłonnym i kosztownym, a ponadto całkowicie nieefektywnym.

W związku z powyższym proponuje się rezygnację z umieszczania w zakresie strategii województwa planu sieci. Jednakże, aby zachować w systemie dokument, który będzie obrazował taki plan sieci szkół i innych placówek oświatowych, proponuje się, aby dokument ten stanowił uchwałę sejmiku województwa.

Ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (art. 18 projektu ustawy)

Zmiany do ustawy są wynikiem wprowadzenia do systemu dokumentów strategicznych strategii rozwoju ponadlokalnego i wskazanie strategii rozwoju związku metropolitalnego jako szczególnego jej rodzaju (art. 12a). Określono tryb przygotowania strategii rozwoju związku metropolitalnego. W odniesieniu do zakresu strategii wskazano odpowiednie przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (ust. 2). Wśród zadań zarządu związku metropolitalnego wskazano opracowanie projektu strategii rozwoju związku metropolitalnego (art. 33). Zrezygnowano jednocześnie z przepisów dotyczących ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego (uchylony w art. 23 pkt 3). W przypadku związku metropolitalnego w województwie śląskim dotychczas nie zostały przygotowane ani strategia, ani ramowe studium. Proponowane rozwiązanie wychodzi więc naprzeciw rozwiązaniom docelowym mówiącym o sporządzaniu jednego dokumentu łączącego planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (art. 19 projektu ustawy)

Wprowadzona w art. 166 zmiana wynika z usunięcia z systemu prawnego koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju (ust. 1 pkt 1) oraz ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego (ust. 2 pkt 3).

Dodatkowo przewiduje się uchylenie przepisu art. 166 ust. 2 pkt 1 w związku z rezygnacją z uzgadniania projektu strategii rozwoju województwa z dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGWWP). Z uwagi na skalę strategii rozwoju województwa, jej szczegółowość oraz brak wskazań w zakresie lokalizacji przewidywanych przedsięwzięć procedura uzgadniania projektów strategii wojewódzkich nie ma uzasadnienia. Ponadto należy zaznaczyć, że podział administracyjny Polski na województwa nie pokrywa się podziałem na regionalne zarządy gospodarki wodnej. W efekcie większość województw musi uzgadniać projekty strategii z kilkoma podmiotami (jedynie województwo dolnośląskie leży w granicach jednego regionalnego zarządu gospodarki wodnej), co komplikuje cały proces uzgadniania. Dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej PGWWP będzie uczestniczył w procesie konsultacji projektu strategii rozwoju województwa zarówno na etapie konsultacji społecznych, jak i na etapie konsultacji wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Konieczność konsultacji projektu strategii rozwoju województwa z ww. podmiotem wskazano uzupełniając art. 6 ust. 2 UZPPR.

Ustawa z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (art. 16 projektu ustawy) oraz ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (art. 20 projektu ustawy)

Nowelizacja powyższych ustaw jest konsekwencją usunięcia z systemu prawnego ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego. Wynikiem tego jest uchylenie przepisów odnoszących się jedynie do ramowego studium albo zmiana przepisów, w przypadku gdy ich treść nie dotyczy jedynie tego dokumentu.

Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (art. 9 projektu ustawy) oraz ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (art. 14 projektu ustawy)

Zaproponowane zmiany ustaw mają wyłącznie charakter wynikowy w związku z likwidacją programów zawierających zadania rządowe (patrz uzasadnienie do zmiany art. 48 i art. 49 ustawy dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (art. 10 projektu ustawy), ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (art. 11 projektu ustawy), ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu (art. 13 projektu ustawy), ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (art. 15 projektu ustawy) oraz ustawa z dnia 22 lutego 2019 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym (art. 21 projektu ustawy)

Nowelizacja powyższych ustaw jest konsekwencją usunięcia z systemu prawnego koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju. Wynikiem tego jest uchylenie przepisów odnoszących się jedynie do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju albo zmiana przepisów, w przypadku gdy ich treść nie dotyczy jedynie tego dokumentu.

IV. Przepisy przejściowe i końcowe

W art. 22 ustawy zmieniającej przyjmuje się, że Rada Ministrów w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie art. 8a–8c UZPPR przyjmie koncepcję rozwoju kraju. Koncepcja rozwoju kraju jest nowym dokumentem i jej przygotowanie wymaga przeprowadzenia wielu analiz, konsultacji i opinii eksperckich celem wypracowania scenariuszy rozwojowych kraju. Przyjmuje się, że okres dwóch lat jest wystarczającym terminem pozwalającym na dokonanie pogłębionych prac analitycznych i przygotowanie spójnego i wartościowego dokumentu, który będzie stanowił bazę do dalszego przygotowywania dokumentów strategicznych na wszystkich poziomach rozwoju kraju.

W art. 23 i art. 24 ustawy zmieniającej przyjęto, że średniookresowa strategia rozwoju kraju oraz strategie rozwoju przyjęte przez Radę Ministrów stają się odpowiednio strategiami w rozumieniu przepisów w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą. Do projektów strategii rozwoju, które będą na etapie konsultacji, stosowane zaś będą przepisy dotychczasowe.

Proponowane w projekcie przepisy dotyczące wymagań w zakresie programów rozwoju oraz programów służących realizacji umowy partnerstwa zostały opracowane z myślą o przyszłych dokumentach. W związku z powyższym oraz w celu zapewnienia ciągłości realizacji strategii rozwoju oraz umowy partnerstwa celowo nie wprowadza się wymogu dostosowania do nowych przepisów dotyczących tych programów. Do programów służących realizacji umowy partnerstwa oraz programów rozwoju przyjętych przez Radę Ministrów do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 25).

W art. 26 ustawy zmieniającej wprowadzono regulację, zgodnie z którą obszary strategicznej interwencji państwa, wskazane w strategiach rozwoju, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się obszarami strategicznej interwencji w rozumieniu art. 5 pkt 6b UZPPR w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą.

Z uwagi na fakt, że zawarte kontrakty terytorialne określają wysokość, sposób i warunki dofinansowania opracowywanych przez zarządy województw programów i przedsięwzięć służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014–2020, art. 27 ustawy zmieniającej określa ich obowiązywanie do momentu całkowitego rozliczenia tych programów lub też ostatniego przedsięwzięcia wskazanego do realizacji. W odniesieniu do nowego okresu programowania UE na lata 2021–2027 zawierany będzie kontrakt programowy.

Zmiany zaproponowane w art. 141 UZPPR w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w odniesieniu do Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa, zaczną obowiązywać dopiero po przyjęciu Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027 (art. 33 pkt 1 projektowanej ustawy). Dlatego też w art. 28 ustawy zmieniającej wskazano, że do Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2014–2020, na okres realizacji Umowy Partnerstwa, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Przyjęto, że zarówno plany zagospodarowania przestrzennego województw, jak i studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gminy obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc i mogą być zmieniane (art. 29 i art. 30 ustawy zmieniającej). W przypadku zaś planów i studium, które będą w procesie opiniowania lub uzgadniania w dniu wejścia w życie ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Z uwagi na etapowe wprowadzanie zmian w systemie zarządzania rozwojem (patrz cel ustawy), w wyniku których w województwie będzie obowiązywał od 2026 r. jeden dokument strategiczny łączący wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny – strategia rozwoju

województwa – zakłada się czasowe obowiązywanie planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz potrzebę dokonywania ich zmian, co wymusza pozostawienie dotychczasowych przepisów odnoszących się do trybu przygotowywania i przyjmowania planów zagospodarowania przestrzennego województw. Przepisy te zostaną uchylone w drugim etapie prac, kiedy to zostanie przygotowana nowa ustawa o polityce rozwoju, która w sposób kompleksowy podejdzie do polityki rozwoju i zaproponuje dalsze rozwiązania porządkujące planowanie, koordynację i realizację działań rozwojowych. Nie ma również potrzeby dostosowywania planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz studiów uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego gmin do wymogów niniejszej ustawy (nie ma zastosowania art. 33 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Stanowiłoby to nadmierny, w stosunku do oczekiwanych efektów, obowiązek dla samorządów województw oraz gmin.

W przepisach przejściowych (art. 31 ustawy zmieniającej) wskazano okres maks. 5 lat, w którym nowe strategie rozwoju województw powinny zostać przygotowane. Okres ten wynika z dotychczasowych doświadczeń związanych z procesem przygotowywania i konsultowania strategii rozwoju. Będzie to czas pozwalający na dokonanie przeglądu realizacji tych dokumentów. Biorąc pod uwagę rozpoczynające się prace nad kolejną perspektywą finansową UE i potrzebę przygotowania ram strategicznych dla finansowania działań rozwojowych w województwach, przyjęto, że strategie rozwoju województw, nad którymi rozpoczęto prace przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, będą procedowane wg dotychczasowych przepisów. Takie rozwiązanie umożliwi zakończenie procesu bez zbędnej zwłoki wynikającej z potrzeby uwzględnienia nowych wymogów wprowadzanych niniejszą ustawą.

Zgodnie z art. 32 ustawy zmieniającej traci moc długookresowa strategia rozwoju kraju oraz koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju. Takie rozwiązanie wpisuje się w koncepcję zintegrowanego zarządzania rozwojem. Zamiast odrębnych dokumentów strategicznych odnoszących się – w przypadku długookresowej strategii rozwoju kraju – do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz – w przypadku koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju – do rozwoju przestrzennego, strategie rozwoju przygotowywane na poziomie krajowym będą łączyły oba obszary rozwoju, integrując i uspołniając planowane działania.

V. Termin wejścia w życie ustawy

Przewiduje się, że ustawa wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Wyłączone zostały przepisy dotyczące Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027 (art. 33 pkt 1 ustawy zmieniającej) – powiązano termin ich wprowadzenia z przyjęciem nowej umowy partnerstwa przez komisję Europejską. Również w odniesieniu do przepisów odnoszących się do polityki miejskiej (art. 33 pkt 2 ustawy zmieniającej) ich uchylenie nastąpi dopiero z dniem 1 stycznia 2026 r. (patrz uzasadnienie do wprowadzanego rozdz. 3b UZPPR). Termin *vacatio legis* został dostosowany do wprowadzanych projektowaną ustawą zmian.

Projekt ustawy został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych pod numerem UD 23.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy, z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów, został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej; nie wpłynęły żadne zgłoszenia lobbingsowe.

Ponadto, stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy nie wpływa na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.

Nazwa projektu

Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Małgorzata Jarosińska-Jedynak, Minister Funduszy i Polityki Regionalnej

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Robert Dzierzgwa, Dyrektor Departamentu Strategii Rozwoju
tel. 22 273 75 70, e-mail: robert.dzierzgwa@miir.gov.pl

Data sporządzenia

4.12.2019 r.

Źródło:

„Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”

Nr w wykazie prac

UD 23

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 i 2020), zwana dalej „uzppr”, oraz część ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) są aktami normatywnymi horyzontalnie regulującymi obszary związane z prowadzeniem polityki rozwoju.

Uzppr była już kilkakrotnie nowelizowana, celem dostosowania do zmieniających się warunków – związane to było między innymi ze zmianami regulacji Unii Europejskiej, zwanej dalej „UE”, i koniecznością stworzenia skutecznego systemu aplikowania o środki unijne. Równolegle funkcjonuje ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, z późn. zm.), która reguluje działania instytucji krajowych, regionalnych i lokalnych, wynikające z celów polityk publicznych, a których skutkiem są zmiany w przestrzeni.

Obie ustawy (uzppr oraz ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) posługują się odrębnymi narzędziami, tworząc niepowiązane systemy realizacji. Utrudnia to zarządzanie rozwojem kraju, osłabia jego skuteczność i skutkuje dodatkowymi kosztami związanymi z realizacją inwestycji. Praktyka pokazuje, że odrębność obu nurtów planowania (społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego) nie jest korzystna, gdyż rozwój społeczno-gospodarczy dotyczy zawsze konkretnej przestrzeni, stąd planowanie rozwoju powinno integrować ww. zagadnienia.

Wnioski oparte o dotychczasowe doświadczenia z odrębnie zarządzanego planowania przestrzennego dały asumpt do podjęcia prac nad opracowaniem propozycji zmian uzppr, zmierzających do uporządkowania systemu dokumentów strategicznych i zapewnienia jego spójności, jak również zwiększenia efektywności programowania i realizacji strategii/polityk/programów, zgodnie ze „Strategią na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)”, zwaną dalej „SOR”, przyjętą przez Radę Ministrów w dniu 14 lutego 2017 r.

SOR zdefiniowała jako *cel szczegółowy III budowę Skutecznego państwa i instytucji służących wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu*. Jako jeden z obszarów, w których ma to następować, wskazano instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem. Wskazano, iż procesy rozwojowe w Polsce są prowadzone równolegle w ramach poszczególnych sektorów gospodarki, a inwestycje sektorowe – realizowane na podstawie ustaw specjalnych, które pomijają koordynację działań i skutkują nieoptymalnym wydatkowaniem pieniędzy publicznych.

W obecnym stanie prawnym system planowania rozwoju dzieli się na dwa odrębne systemy:

- 1) planowanie przestrzenne;
- 2) planowanie społeczno-gospodarcze.

Brak powiązania między nimi powoduje sprzeczności w procesie realizacji inwestycji. W ocenie zawartej w SOR brak jest koordynacji między działaniami rozwojowymi, jak również brak jest bezpośredniego odniesienia ich do przestrzeni. Powyższe przekłada się na nieefektywność interwencji publicznej oraz problemy w zakresie ochrony interesu publicznego.

Dlatego też jako jeden z celów w opisywanym obszarze wskazano budowę zintegrowanego systemu planowania rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Założono między innymi, że na każdym poziomie zarządzania (krajowym, wojewódzkim, funkcjonalnym, lokalnym) będzie przygotowywany jeden zintegrowany dokument strategiczny, zawierający zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną. Ma on być aktem, dokumentem polityki rozwoju i stanowić podstawę dla przygotowania dokumentów wykonawczych –

programów rozwoju społeczno-gospodarczego oraz aktów planowania przestrzennego, dotyczących danego obszaru.

W ramach *celu szczegółowego II Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony* SOR sformułowała jako cel nr 3 polityki regionalnej *Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie*.

Jako jeden z kierunków interwencji mających doprowadzić do jego osiągnięcia wskazano wzmocnienie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym. Realizacja ma polegać na terytorializacji polityk publicznych przez współpracę między rządem, samorządem województwa, samorządami lokalnymi oraz w skali ponadregionalnej (instytucjonalnie, organizacyjnie i finansowo).

Szczegółowa analiza funkcjonowania systemu zarządzania rozwojem została przedstawiona w przyjętym przez Radę Ministrów w dniu 29 października 2018 r. *Systemie zarządzania rozwojem Polski* (projekt strategiczny SOR „Konsolidacja i wzmocnienie systemu zarządzania rozwojem”). W dokumencie szczegółowo zdiagnozowano funkcjonowanie poszczególnych elementów systemu zarządzania rozwojem oraz przedstawiono kierunkowe zmiany niezbędne do podjęcia. Zwrócono m.in. uwagę na niedopasowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego, w szczególności na poziomie regionalnym i lokalnym, wymagające uspoźnienia, tak aby planowanie rozwoju i planowanie przestrzenne, jako jego kluczowy składnik, były ze sobą powiązane, tworząc spójny system. Wskazano również na konieczność wprowadzenia szeregu rozwiązań prawnych, w tym nowelizacji uzppr.

Planowane w projekcie nowelizacji uzppr zmiany przede wszystkim wprowadzają rozwiązania uspoźniające planowanie społeczno-gospodarcze i przestrzenne (m.in. położono większy nacisk na elementy przestrzenne/terytorialne w dokumentach strategicznych, dokonywanie oceny zgodności dokumentów między poszczególnymi poziomami zarządzania). Ponadto w celu zwiększenia efektywności interwencji publicznej wprowadzono nowe mechanizmy uzgadniania działań rozwojowych między poszczególnymi poziomami zarządzania: kontrakt programowy, kontrakt sektorowy i porozumienie terytorialne.

Dodatkowo w projekcie zostały wprowadzone rozwiązania, propozycje zmian, odpowiadające na zidentyfikowane w *Systemie zarządzania rozwojem Polski* mankamenty dot. m.in. nieszczelnego układu dokumentów strategicznych oraz niewystarczającej koordynacji działań analitycznych, prognostycznych i ewaluacyjnych (uregulowanie statusu polityk publicznych w systemie dokumentów strategicznych, rozwinięcie systemu ewaluacji oraz doprecyzowanie pozycji i roli ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, tak aby zapewnić mu możliwość bardziej efektywnej koordynacji polityki rozwoju).

Wprowadzone w projekcie regulacje odpowiadają również na potrzebę przygotowania dokumentów związanych z wykorzystaniem funduszy UE na lata 2021–2027. Z jednej strony są to dokumenty stanowiące ramy strategiczne dla planowanych interwencji (przyjęta już SOR, 9 aktualizowanych obecnie strategii tematycznych, strategie rozwoju województw, strategie rozwoju ponadlokalnego i rozwoju gminy), z drugiej – tzw. dokumenty programowe związane bezpośrednio z aplikowaniem o środki UE po 2020 roku, czyli Umowa Partnerstwa, programy operacyjne na poziomie krajowym i regionalnym.

Reasumując, wyznaczone cele w odniesieniu do zmian w systemie zarządzania rozwojem oraz zakładane efekty tych zmian nie są możliwe do uzyskania bez nowelizacji uzppr oraz innych powiązanych tematycznie ustaw.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązania:

1. Zmiany oraz uspoźnienie rozwiązań w odniesieniu do dokumentów strategicznych – planowane narzędzia:

- A. Wprowadzenie koncepcji rozwoju kraju, zwanej dalej „KRK”, jako dokumentu wizyjnego opisującego uwarunkowania i trendy rozwojowe kraju (rezygnacja z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju).

Planowane efekty: długookresowy dokument wizyjny określający ramy dla wyznaczania celów rozwojowych w perspektywie najbliższych kilku, kilkunastu lat. Umożliwiając tym samym jak najlepsze wykorzystanie zidentyfikowanych trendów rozwojowych na świecie, w perspektywie długookresowej i efektywne zaplanowanie interwencji. Przygotowanie tego typu dokumentu będzie integrowało różne środowiska, o różnych poglądach – rządowe, naukowe, biznesowe, organizacje społeczne, samorządy terytorialne – wokół najistotniejszych uwarunkowań rozwojowych kraju.

Rezygnacja z długookresowej strategii rozwoju kraju oraz koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju uproszczenia systemu dokumentów strategicznych.

- B. Zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju (krajowych i wojewódzkich): rezygnacja z rozbudowanej diagnozy na rzecz wniosków z diagnozy; wskazanie projektów strategicznych w krajowych strategiach; mocniejsze powiązanie strategii wojewódzkich z dokumentami planistycznymi (model struktury funkcjonalno-przestrzennej).

Planowane efekty: celem wprowadzanej zmiany jest powiązanie dokumentów strategicznych z aktami

planowania przestrzennego, a na dalszym etapie wprowadzenie jednego dokumentu na każdym poziomie zarządzania rozwojem. Wprowadzane zmiany odnośnie do zakresu (struktury) dokumentów strategicznych spowodują zmniejszenie ich objętości (m.in. wnioski z diagnozy zamiast rozbudowanej części diagnostycznej).

Wprowadzenie modelu funkcjonalno-przestrzennego w strategiach rozwoju województw umożliwi włączenie planowania przestrzennego w nurt programowania społeczno-gospodarczego (zgodnie z założeniami, dostosowanie obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy strategii rozwoju województw do projektowanych rozwiązań nastąpi do dnia 31 grudnia 2025 roku; okres ten został wyznaczony z uwzględnieniem dotychczasowych doświadczeń związanych z procesem przygotowywania i konsultowania strategii rozwoju – będzie to czas umożliwiający dokonanie przeglądu realizacji tych dokumentów).

- C. Wprowadzenie strategii rozwoju gminy (SRG), jako dokumentu nieobligatoryjnego, oraz strategii rozwoju ponadlokalnego (SRP), w przypadku przygotowywania strategii przez kilka jednostek samorządu terytorialnego, zwanych dalej „JST”.

Planowane efekty: wprowadzenie nowych dokumentów na poziomie ponadlokalnym i lokalnym spowoduje nadanie ram prawnych dla istniejącej praktyki w zakresie tworzenia strategii rozwoju na ww. poziomach zarządzania. Pozwoli to na uspojnienie systemu dokumentów strategicznych na wszystkich poziomach zarządzania (m.in. struktura dokumentu, procedura jego przygotowywania, wymogi odnośnie do opiniowania dokumentów) oraz powiązanie ich z istniejącymi w porządku prawnym dokumentami planistycznymi. Przepisy dotyczące strategii rozwoju ponadlokalnego mają na celu umożliwienie wspólnego planowania działań rozwojowych. Ma to kluczowe znaczenie zwłaszcza w odniesieniu do planowania inwestycji, których zasięg i oddziaływanie wykracza poza terytorium jednej gminy. Stanowi również dobrą podstawę do podejmowania decyzji przez poszczególne gminy o sposobie i zakresie dostarczania społecznościom lokalnym wybranych usług publicznych, takich jak np. transport publiczny lub opieka przedszkolna. Strategia rozwoju ponadlokalnego przygotowywana przez kilka gmin może więc przynieść wymierne korzyści, w szczególności przez dostosowanie planów inwestycyjnych poszczególnych gmin i uwzględnienie w nich potrzeb całego obszaru objętego strategią, jak również przez realizowanie wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych. Proponowane rozwiązania umożliwią również przygotowywanie przez gminy ram strategicznych dla instrumentów wdrożeniowych na potrzeby nowej perspektywy finansowej UE po 2020 roku.

- D. Strategie ponadregionalne jako dokumenty nieobligatoryjne przygotowywane przez samorządy województw.

Planowane efekty: przeniesienie ciężaru odpowiedzialności za przygotowanie i następnie realizację strategii ponadregionalnych na samorządy województw. Rozwiązanie to zapewni lepszą współpracę między regionami, jak również większą ich identyfikację z celami i priorytetami określonymi w strategii.

- E. Wprowadzenie na poziomie krajowym „polityk publicznych”, jako dokumentów nieobligatoryjnych.

Planowane efekty: włączenie w nurt programowania rozwoju dokumentów, które doprecyzowują, określoną w średniookresowej strategii rozwoju kraju, strategię podejścia w określonej dziedzinie albo w stosunku do określonego terytorium. Przez nadanie wymogów ustawowych odnośnie do struktury oraz oceny zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju zapewniona zostanie spójność w działaniach poszczególnych resortów.

- F. Wzmocnienie postanowień dot. obszarów strategicznej interwencji, zwanych dalej „OSI” – obowiązek wskazywania interwencji w OSI na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym; odejście od wyznaczania obszarów funkcjonalnych oraz wskazywania obszarów problemowych.

Planowane efekty: wskazanie OSI wiąże się ze wsparciem inwestycyjnym w różnych dziedzinach i z różnych źródeł finansowych. Skuteczniejsze ukierunkowanie interwencji publicznej na określone terytorium. Wymóg uwzględniania OSI wskazanych w średniookresowej strategii rozwoju kraju na pozostałych poziomach zarządzania rozwojem powoduje efekt synergii planowanych działań. Odejście od obowiązku wskazywania obszarów problemowych oraz wyznaczania obszarów funkcjonalnych i pozostawienie w regulacjach prawnych obowiązku wskazywania jedynie OSI wprowadza jednolite podejście do terytorializacji planowanej interwencji.

- G. Wprowadzenie rozwiązań uspojnających programowanie rozwoju na każdym poziomie zarządzania rozwojem – wprowadzenie oceny dotyczącej spójności strategii wojewódzkich ze średniookresową strategią rozwoju kraju (ŚSRK), dokonywanej przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, oraz oceny spójności strategii lokalnej ze strategią wojewódzką, dokonywanej przez zarząd województwa.

Planowane efekty: obowiązek uzyskania opinii o spójności strategii przygotowywanych na regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym poziomie zapewni spójność w planowaniu najważniejszych przedsięwzięć

rozwojowych.

- H. Zmiany wymogów odnośnie do zakresu programów rozwoju, w tym odejście od diagnozy na rzecz wniosków z diagnozy, wprowadzenie aspektów terytorialnych do programu rozwoju.

Planowane efekty: proponowane rozwiązania wpłyną na zmniejszenie objętości programów (większa ich przejrzystość) oraz zwiększą ich terytorialne oddziaływanie.

2. Nowa koncepcja uzgadniania z samorządami najważniejszych działań rozwojowych – planowane narzędzia:

Kontrakt programowy, kontrakt sektorowy i porozumienie terytorialne.

Planowane efekty: zmiany mają na celu koncentrację wsparcia z różnych środków publicznych na obszary, które są istotne z punktu widzenia polityki regionalnej państwa, co skutkować powinno zwiększeniem efektywności interwencji publicznej.

Rozdziela się kwestię uzgadniania wysokości środków finansowych pochodzących z funduszy UE (kontrakt programowy) oraz warunków ich wykorzystania w ramach programów przygotowywanych przez zarządy województw (regionalne programy operacyjne) od uzgadniania sposobu ukierunkowania interwencji sektorowych na poszczególne regiony lub obszary wymagające wsparcia (kontrakt sektorowy).

Porozumienie terytorialne umożliwi uzgadnianie z samorządem województwa, stroną rządową lub między samorządami lokalnymi interwencji istotnych z punktu widzenia społeczności lokalnych (danej gminy, kilku gmin lub powiatu). Wzmocniony zostanie dialog dotyczący potrzeb rozwojowych z poziomem lokalnym, co w konsekwencji powinno przynieść lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji.

3. Wprowadzenie elastycznych regulacji odnośnie do dokumentów przygotowywanych na potrzeby aplikowania o środki z funduszy UE na lata 2021–2027.

Planowane efekty: zmiany mają przede wszystkim na celu umożliwienie przygotowania Umowy Partnerstwa oraz programów ją realizujących na nowy okres programowania w UE.

4. Odejście od ewaluacji ex ante programów rozwoju (wprowadzenie ewaluacji podsumowującej realizację programu dla dokumentów pow. 300 mln zł).

Planowane efekty: przeniesienie ciężaru ewaluacji z ewaluacji ex ante na ewaluację podsumowującą. Umożliwi to lepszą ocenę stopnia realizacji założonych w programie celów, w szczególności w kontekście realizacji programów o znacznych nakładach finansowych.

5. Uporządkowanie kwestii opiniowania strategii i programów przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego, zwaną dalej „KWRiST” – wymóg opiniowania strategii i programów przygotowywanych na poziomie krajowym i wojewódzkim.

Planowane efekty: proponowane rozwiązanie ograniczy liczbę dokumentów przekazywanych do opinii KWRiST. Komisja powinna mieć możliwość wypowiedzenia się przede wszystkim odnośnie do strategicznych rozwiązań proponowanych przez stronę rządową i samorządową.

6. Zmiany wprowadzające tzw. „milczącą zgodę” w przypadku opiniowania lub uzgadniania planów zagospodarowania przestrzennego województw.

Planowane efekty: proponowane przepisy mają usprawnić i przyspieszyć procedurę uzgadniania planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

7. Wprowadzenie opiniowania, zamiast uzgadniania, strategii wojewódzkiej przez dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie. Wody Polskie będą uczestniczyły w procesie konsultacji projektu strategii rozwoju województwa zarówno na etapie konsultacji społecznych, jak i na etapie konsultacji wynikających z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081, z późn. zm.). Konieczność konsultacji projektu strategii rozwoju województwa z ww. podmiotem wskazano, uzupełniając art. 6 ust. 2 uzppr.

Planowane efekty: proponowane przepisy mają usprawnić i przyspieszyć procedurę uzgadniania strategii rozwoju województwa.

8. Zmiany wynikowe w innych ustawach związane przede wszystkim z usunięciem długookresowej strategii rozwoju kraju, koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju i obszarów funkcjonalnych.

Celem niniejszego projektu ustawy jest wzmocnienie zarządzania rozwojem kraju. W związku z tym projekt ustawy przyniesie wymierne efekty w postaci:

- poprawy jakości i efektywności zarządzania polityką rozwoju,

- uporządkowania przepisów dotyczących dokumentów strategicznych, zwiększenia elastyczności w kontekście obowiązujących procedur przygotowywania i konsultowania dokumentów,
- stworzenia podstaw do aplikowania o środki unijne przez JST na poziomie lokalnym oraz przez różnego rodzaju związki, porozumienia i stowarzyszenia gmin,
- lepszego ukierunkowania terytorialnego interwencji podejmowanych przez właściwych ministrów,
- zwiększenia współpracy między poszczególnymi JST.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przygotowując nowelizację ustawy, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej przeprowadziło analizę systemów planowania w innych europejskich krajach, zwłaszcza w kontekście integracji systemu społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Na tym polu nie ma ujednoczonego europejskiego podejścia. Sposób powiązania tych wymiarów w poszczególnych krajach jest różny, adekwatny do ich specyfiki. Niemniej jednak programowanie społeczno-gospodarcze jest ściśle związane z polityką przestrzenną i posiada narzędzia umożliwiające przenoszenie różnego rodzaju zasad związanych z podejmowaniem określonych inwestycji na niższy poziom zarządzania. De facto planowanie rozwoju jest osadzone w uwarunkowaniach przestrzennych.

Np. we Francji, której ustrój jest w dużej mierze scentralizowany, rząd ma bardzo istotną rolę i sporządza krajowy plan zagospodarowania i rozwoju, uzupełniony o plany sektorowe. Analogiczne plany opracowywane są dla poziomu regionalnego. Natomiast w zdecentralizowanej Finlandii integrację systemu planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego zapewniają Krajowe Wytyczne Użytkowania Ziemi oraz formułowane programy poświęcone rozwojowi różnych typów terytoriów. Ich realizacji na poziomie regionalnym służą Regionalne Plany Strategiczne, obejmujące zarówno kwestie rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Niemcy przywiązują dużą wagę do integracji planowania przestrzennego z planowaniem i programowaniem społeczno-ekonomicznym. Dzięki temu formułowane i realizowane w tych dziedzinach plany i strategie znajdują przełożenie na zagospodarowanie przestrzenne. Przepisy prawa muszą być ze sobą spójne na każdym poziomie. Zapewnia to obowiązkowe uwzględnienie w opracowywanym dokumencie ustaleń wyższego szczebla, a także możliwość udziału podmiotów szczebli niższego poziomu.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
1) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego;	1	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 945, z późn. zm.)	1) uporządkowanie kompetencji w zakresie programowania i prowadzenia polityki rozwoju regionalnego; dodanie uprawnień w zakresie prowadzenia działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej w obszarze rozwoju regionalnego kraju; dodanie kompetencji w zakresie dokonywania oceny zgodności strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju; dodanie kompetencji w zakresie zawierania kontraktów programowych, kontraktów sektorowych i porozumień terytorialnych;
2) inni właściwi ministrowie;	34		2) dodanie kompetencji do przygotowywania przez ministrów właściwych polityk publicznych; zwiększenie wymiaru terytorialnego programów rozwoju; dodanie kompetencji w zakresie przygotowywania kontraktów sektorowych;
3) samorządy województw;	16	ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej	3) zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju województwa; dodanie kompetencji do zawierania kontraktów programowych, kontraktów sektorowych oraz porozumień terytorialnych; dodanie kompetencji w zakresie dokonywania oceny zgodności strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego ze strategią rozwoju województwa;
4) samorządy gmin;	2477 (stan na 1.01.2019 r.)	http://administracja.mswia.gov.pl	4) dodanie kompetencji do przygotowywania strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju ponadlokalnego; dodanie kompetencji do zawierania porozumień terytorialnych;
5) powiaty, związki, porozumienia międzygminne	380 powiatów	http://administracja.mswia.gov.pl	5) dodanie kompetencji do przygotowywania strategii rozwoju ponadlokalnego (w przypadku powiatów dodanie kompetencji do udziału w przygotowywaniu

i stowarzyszenia gmin; 6) związek metropolitalny w województwie śląskim	1	http://adminstracja.mswia.gov.pl ustawa z dnia 9 marca 2017 r. o związku metropolitalnym w województwie śląskim (Dz. U. poz. 730)	strategii rozwoju ponadlokalnego); 6) zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju związku metropolitalnego; rezygnacja z konieczności przygotowywania ramowego studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego związku metropolitalnego.
--	---	---	--

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt jest umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej i Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt ustawy podlegał konsultacjom publicznym m.in. z Unią Metropolii Polskich, Związkiem Województw Rzeczypospolitej Polskiej, Związkiem Miast Polskich, Unią Miasteczek Polskich, Związkiem Powiatów Polskich, Związkiem Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, Towarzystwem Urbanistów Polskich, Komitetem Przestrzennego Zagospodarowania Kraju Polskiej Akademii Nauk oraz innymi jednostkami. Projekt uzyskał pozytywną opinię Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, z wyłączeniem stanowiska Związku Województw Rzeczypospolitej Polskiej (negatywne stanowisko).

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji publicznych od dnia 3 kwietnia 2019 r. Formalnie proces uzgodnień i konsultacji zakończył się 6 maja 2019 r. W wyniku przeprowadzonych konsultacji do projektu ustawy zgłoszono ok. 600 uwag. Podstawowe zmiany, jakie zostały wprowadzone do projektu ustaw w wyniku konsultacji, dotyczyły koncepcji rozwoju kraju, polityk publicznych, zakresu strategii rozwoju, polityki miejskiej, mechanizmów uzgadniania działań rozwojowych z samorządem terytorialnym, zakresu uregulowania rozwiązań na nowy okres programowania UE oraz okresów przejściowych. Zakres, przebieg konsultacji publicznych oraz ich wyniki zawiera *Raport z konsultacji publicznych projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*.

Przedmiotowy projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	<p>Realizacja projektu nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych i będzie realizowana w ramach budżetów: Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, innych resortów, jednostek samorządu terytorialnego, regionalnych izb obrachunkowych.</p> <p>Wprowadzane rozwiązania nie generują dodatkowych nakładów finansowych. Obecnie trwają prace nad aktualizacją 9 strategii rozwoju, których zadaniem jest uszczegółowienie celów i kierunków wskazanych w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Ruszają również</p>
---------------------	--

prace nad aktualizacją strategii rozwoju województw, które muszą być spójne z SOR, Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego oraz strategią dotyczącą rolnictwa i rozwoju wsi. Prawie wszystkie obecnie obowiązujące strategie rozwoju województw mają horyzont czasowy do 2020 roku, tak więc ich aktualizacja powinna się rozpocząć jak najszybciej. W przypadku wprowadzania strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy należy zauważyć, że są to dokumenty nieobligatoryjne, a o potrzebie ich przygotowania decydować będą odpowiednie organy uchwałodawcze. Dodatkowo proponowane zmiany mają uregulować strukturę przygotowywanych strategii rozwoju oraz zapewnić spójność programowania rozwoju między poszczególnymi poziomami zarządzania – krajowym, regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym. Nie wprowadzają więc rozwiązań wymagających dodatkowych nakładów finansowych. W perspektywie długofalowej wprowadzać mogą oszczędności z uwagi na przygotowywanie jednego dokumentu (a nie dwóch) o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym na poziomie regionalnym lub lokalnym. W przypadku zaś inicjatyw ponadlokalnych – jedna wspólna strategia może zastąpić strategie przygotowywane oddzielnie dla każdej z gmin.

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Proponowane rozwiązania nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Ich wpływ pośredni wiąże się z określeniem w jednym dokumencie wszystkich kierunków rozwoju danego regionu, gminy, związków gmin ze wskazaniem uwarunkowań przestrzennych w tym zakresie. Przedkładany projekt nie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

Proponowane rozwiązania nie wprowadzą dodatkowych obciążeń regulacyjnych i obowiązków informacyjnych. W dłuższej perspektywie zmniejszą liczbę przygotowywanych przez samorząd terytorialny dokumentów (jeden dokument strategiczny integrujący planowanie społeczno-gospodarcze i przestrzenne). Z uwagi na wyłączenie z obowiązku opiniowania przez KWRiST strategii ponadlokalnych i lokalnych skróci się czas potrzebny na zaopiniowanie dokumentów przygotowywanych przez JST.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu

Proponowane rozwiązania umożliwią wdrożenie zintegrowanego podejścia do zarządzania rozwojem. Będzie to skutkowało skutecznym ukierunkowaniem działań na dane terytorium uwzględniających występujące na nim potencjały, bariery i uwarunkowania przestrzenne, planowanych zarówno z poziomu krajowego, regionalnego jak i lokalnego. Nowe regulacje przywrócą właściwe znaczenie planowania przestrzennego w programowaniu i realizacji polityki rozwoju, włączając je w nurt programowania strategicznego. Umożliwią również zapobieganie lub łagodzenie, powstających w toku rozwoju, konfliktów przestrzennych oraz koordynację najważniejszych inwestycji rozwojowych.

Nowa metodyka przygotowania zintegrowanych dokumentów strategicznych oraz procedura partycypacji społecznej pozwoli koordynować działania różnych podmiotów na rzecz rozwoju regionalnego. Natomiast przygotowanie i wdrożenie nowych rozwiązań w zakresie narzędzi kontraktowych zapewni bardziej aktywny i zrównoważony udział partnerów istotnych z punktu widzenia programowania i realizacji działań rozwojowych w skali województwa.

Zaproponowane regulacje prawne powinny stworzyć przejrzysty i przyjazny klimat inwestycyjny – poprawiając atrakcyjność inwestycyjną regionu dzięki zmniejszeniu skali rozpraszania zabudowy i nieracjonalnego zagospodarowywania obszarów wiejskich.

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na pozostałe obszary wskazane w pkt 10.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Wyjątek stanowią:

- 1) art. 1 pkt 31, odnoszący się do Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027; przepis ten wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” komunikatu ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącego Umowy Partnerstwa na lata 2021–2027;
- 2) art. 1 pkt 40, dotyczący uchylecia przepisów odnoszących się do polityki miejskiej; przepis ten wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Po 5 latach od wejścia w życie ustawy zostanie przeprowadzona ocena funkcjonowania przyjętych rozwiązań. Ocenie poddana zostanie spójność wewnętrzna całego systemu dokumentów strategicznych na różnych poziomach zarządzania, jak również jakość przygotowywanych dokumentów przez poszczególne podmioty (miernik – liczba dokumentów strategicznych, liczba pozytywnych opinii o zgodności strategii z dokumentami wyższego rzędu).

Oceniony zostanie również stopień terytorializacji interwencji sektorowych (miernik – liczba kontraktów sektorowych).

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Raport z konsultacji publicznych

projektu *ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*

Stosownie do §51 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) przedstawia się raport z konsultacji publicznych.

I. Omówienie sposobu prowadzenia konsultacji publicznych.

Projekt *ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw* został skierowany w ramach konsultacji publicznych do następujących podmiotów:

1. Wojewoda Dolnośląski,
2. Wojewoda Kujawsko-Pomorski,
3. Wojewoda Łódzki,
4. Wojewoda Lubelski,
5. Wojewoda Lubuski,
6. Wojewoda Małopolski,
7. Wojewoda Mazowiecki,
8. Wojewoda Opolski,
9. Wojewoda Podkarpacki,
10. Wojewoda Podlaski,
11. Wojewoda Pomorski,
12. Wojewoda Śląski,
13. Wojewoda Świętokrzyski,
14. Wojewoda Warmińsko-Mazurski,
15. Wojewoda Wielkopolski,
16. Wojewoda Zachodniopomorski,
17. Marszałek Województwa Dolnośląskiego,
18. Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego,
19. Marszałek Województwa Łódzkiego,
20. Marszałek Województwa Lubelskiego,
21. Marszałek Województwa Lubuskiego,
22. Marszałek Województwa Małopolskiego,
23. Marszałek Województwa Mazowieckiego,
24. Marszałek Województwa Opolskiego,
25. Marszałek Województwa Podkarpackiego,
26. Marszałek Województwa Podlaskiego,
27. Marszałek Województwa Pomorskiego,
28. Marszałek Województwa Śląskiego,
29. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego,
30. Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
31. Marszałek Województwa Wielkopolskiego,
32. Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
33. Instytut Rozwoju Miast i Regionów,
34. Instytut Rozwoju Terytorialnego,
35. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN,
36. Krajowy Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie/Instytut Rozwoju Miast i Regionów,
37. Stowarzyszenie Polskiej Izby Urbanistów,
38. Towarzystwo Urbanistów Polskich,
39. Izba Architektów Rzeczypospolitej Polskiej,

40. Unia Metropolii Polskich,
41. Unia Miasteczek Polskich,
42. Związek Powiatów Polskich,
43. Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej,
44. Związek Miast Polskich,
45. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej,
46. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia,
47. Business Centre Club,
48. Krajowa Izba Gospodarcza,
49. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,
50. Polska Rada Biznesu,
51. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców,
52. Konfederacja Lewiatan,
53. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej,
54. Związek Rzemiosła Polskiego,
55. Rada Dialogu Społecznego,
56. Forum Związków Zawodowych,
57. Rada do spraw Pożytku Publicznego,
58. Solidarność 80,
59. Związek Zawodowy Pracowników Państwowej Inspekcji Pracy,
60. NSZZ Solidarność,
61. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
62. Kujawsko-Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku,
63. Biuro Planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego w Łodzi,
64. Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie,
65. Podkarpackie Biuro Planowania Przestrzennego w Rzeszowie,
66. Podlaskie Biuro Planowania Przestrzennego w Białymstoku,
67. Pomorskie Biuro Planowania Regionalnego,
68. Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego,
69. Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego,
70. Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego,
71. Regionalne Biuro Gospodarki Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego w Szczecinie.

Stosownie do §52 ust 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz.1006 z późn. zm.) projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny (w dniu 3 kwietnia 2019 r.).

W wyniku przeprowadzonych konsultacji publicznych do ww. projektu wpłynęło ok. 600 uwag od następujących podmiotów:

1. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego,
2. Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu,
3. Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego,
4. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego,
5. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze,
6. Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego,
7. Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego,
8. Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego,
9. Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego,
10. Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
11. Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
12. Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie,

13. Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
14. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego,
15. Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi,
16. Urząd Miasta Stołecznego Warszawy,
17. Urząd Gminy Jabłonna,
18. Urząd Miasta Bydgoszczy,
19. Urząd Miejski w Bielsku-Białej,
20. Urząd Miasta Zielona Góra,
21. Metropolia Warszawska,
22. Gmina Wrocław,
23. Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice,
24. Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie,
25. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia,
26. Towarzystwo Urbanistów Polskich,
27. Stowarzyszenie URBANIŚCI POLSCY,
28. Izba Gospodarcza Gazownictwa,
29. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN,
30. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego,
31. Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Raby”,
32. Związek Samorządów Polskich,
33. NSZZ „Solidarność”,
34. Związek Pracodawców Business Centre Club,
35. Fundacja Karkonoska,
36. mieszkaniec gminy Zbąszyń,
37. Komitet do spraw Pożytku Publicznego,
38. Rada Dialogu Społecznego.

Omówienie oraz stanowisko MliR do zgłoszonych uwag zostało przedstawione w tabeli, stanowiącej załącznik nr 1 do raportu.

W dniu 11.04.2019 r. w MliR zorganizowano spotkanie robocze z przedstawicielami regionów, którego celem było omówienie wątpliwości regionów zgłaszanych w trakcie prac nad projektem ustawy oraz wypracowanie propozycji korekty zaproponowanych przez Ministerstwo przepisów.

Projekt ustawy był również przedmiotem dyskusji doraźnego Zespołu problemowego ds. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju oraz zespołu problemowego ds. funduszy europejskich Rady Dialogu Społecznego na wspólnym posiedzeniu w dniu 7.05.2019 r.

W dniach 17-18.05.2019 r. odbyło się posiedzenie Rady Działalności Pożytku Publicznego, na którym przedstawiono uwagi Komitetu Pożytku Publicznego do projektu ustawy oraz stanowisko MliR.

II. Omówienie wyników konsultacji publicznych.

W konsultacji publicznych wprowadzone zostały następujące zmiany do projektu ustawy:

1. Zmodyfikowano nieznacznie zapisy dot. koncepcji rozwoju kraju w zakresie definicyjnym oraz związanym z aktualizacją dokumentu. Wprowadzono obowiązek aktualizacji KRK w połowie okresu, na który została ona przygotowana.
2. W odniesieniu do polityk publicznych – dokumenty te włączono do przepisów regulujących kwestie konsultacji społecznych (art. 6 ust. 1, ust. 4, ust. 7). Sprawa konsultacji polityk publicznych nie była wprost uregulowana w propozycjach ustawy.

3. Zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju województwa oraz okresów obowiązywania dotychczasowych strategii i planów zagospodarowania przestrzennego województw.

Zrezygnowano z dotychczasowego, szczegółowego opisu modelu funkcjonalno-przestrzennego województwa. Sposób opisanie modelu funkcjonalno-przestrzennego powinien być przesądany przez władze województwa. Zakres tego opisu będzie uzależniał zakres ustaleń i rekomendacji w odniesieniu do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Ustalenia i rekomendacje będą dotyczyły zarówno poziomu regionalnego, jak i lokalnego. Chodzi o zapewnienie ładu przestrzennego i spójności podejścia do prowadzenia polityki rozwoju na terenie województwa przez samorzady oraz inne podmioty.

Wskazano, że obowiązujące strategie rozwoju województw oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw zachowują ważność do końca 2025 r. W przypadku, gdy sejmik uchwali strategię w rozumieniu zmienianej ustawy, to zachowuje ona moc.

4. Zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy.

W podobnym duchu, jak w przypadku strategii rozwoju województwa, wprowadzono zmiany w odniesieniu do zakresu strategii rozwoju ponadlokalnego i strategii rozwoju gminy. Ustalenia i rekomendacje w odniesieniu do kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie będą odnosiły się do dokumentów planistycznych przygotowywanych w gminie.

Usunięto możliwość odwoływania się w zakresie modelu funkcjonalno-przestrzennego do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Strategia ma być dokumentem pokazującym w sposób kompleksowy, w jakim kierunku powinna rozwijać się gmina. Tak więc, to z niej powinny wynikać zapisy studium.

Doszczegółowiono, kto przygotowuje strategię rozwoju ponadlokalnego oraz tryb uzyskiwania opinii do tej strategii w zakresie spójności ze strategią rozwoju województwa.

5. Przepisy w zakresie polityki miejskiej zostały przywrócone. Określony został okres obowiązywania tych przepisów – koniec 2025 r. Jednocześnie pozostawiono w uzppr zapisy mówiące o prowadzeniu polityki rozwoju przez związki metropolitalne.
6. W odniesieniu do krajowej strategii rozwoju regionalnego, wprowadzono zapisy mówiące o jej przygotowywaniu przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi.
7. Znacząco przebudowano zapisy odnoszące się do porozumienia terytorialnego, uspójniając je z KSRR. Wprowadzono możliwość zawierania porozumień pomiędzy jst poziomu lokalnego. Wskazano na konieczność opiniowania projektu porozumienia przez zarząd województwa w przypadku, gdy nie jest on jego stroną. Umożliwiono, na wniosek którejkolwiek ze stron, uczestnictwo w porozumieniu samorządu województwa. O podpisanym porozumieniu każdorazowo informowany będzie odpowiedni zarząd województwa lub powiatu.
8. Umożliwiono zawieranie kontraktów sektorowych przez kilka zarządów województwa. Uzależniono wysokość wkładu własnego od dochodu danego samorządu województwa w roku poprzedzającym przygotowanie kontraktu sektorowego (w stosunku do średniej arytmetycznej dochodów wszystkich samorządów województw).

9. Zmieniono definicje obszaru funkcjonalnego (zgodnie z propozycjami KPZK PAN). W całym dokumencie zweryfikowano zapisy odnoszące się do „zgodności”, „spójności” lub „sprzeczności” dokumentów, wprowadzając konieczność zachowania spójności.
10. Zrezygnowano ze zmian w odniesieniu do wyboru członków Komitetu Umowy Partnerstwa, pozostawiając dotychczasowe przepisy. Szczegółowe rozwiązania odnoszące się do funkcjonowania KUP będą wypracowywane w ramach dyskusji nad regulaminem Komitetu.
11. Wprowadzono również szereg zmian natury doprecyzowującej, technicznej lub stylistycznej w poszczególnych zmienianych ustawach.

III. Omówienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie podlega przedstawieniu właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej w myśl uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

IV. Podmioty, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) przedmiotowy projekt ustawy został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie wyżej wymienionej ustawy.

**Uwagi zgłoszone w procesie konsultacji publicznych do projektu ustawy
o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw wraz ze stanowiskiem Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju**

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego					
1	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 4 ust. 1	Proponuje się usunięcie instrumentu - polityk publicznych. w całym projekcie zmian ustawy.	Na równi ze strategiami i programami wprowadza się pojęcie polityk publicznych. W dalszej części zmienionej ustawy definiowane są one jako dokument określający ten sam zakres informacji co strategie. W ten sposób powstaje nowy instrument dublujący rolę dokumentów strategicznych. Dodatkowo niejasności budzi samo użycie zwrotu „polityki publiczne”, powszechnie definiowanego jako działania same w sobie, a nie jak w przedstawionym projekcie UZPPR dokument- może to prowadzić do błędów w interpretacji.	Strategie i programy nie są równorzędnymi instrumentami. Programy to dokumenty wykonawcze do strategii. Natomiast polityki publiczne dość wyraźnie różnią się od strategii zakresem – nie zawierają ram finansowych i obszarów strategicznej interwencji. Strategia jest dokumentem bardziej kompleksowym, polityka – monodyscyplinarnym. Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju dokumentu wynika z faktu przygotowywania tego typu dokumentów na potrzeby związane np. z członkostwem w UE. Chodzi o zapewnienie spójności polityki rozwoju w poszczególnych dziedzinach.
2	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 4d- 4f	Proponuje się ujednoczyć definicje kontraktów i porozumienia z zapisami Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do 2030 roku.	Definicje podane w projekcie ustawy są niezgodne z projektem KSRR 2030.	Definicje oraz zapisy ustawy zostaną zmienione i dostosowane do zapisów KSRR.
3	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 ust. 3	Proponuje się włączenie w konsultacje samorządu województwa na terenie którego znajduje się dana gmina. Proponuje się także doprecyzowanie z jakim dokumentem/ami strategia rozwoju gminy będzie musiała być zgodna.	Zgodnie z zasadą subsydiarności samorządy gminne posiadają szeroki wachlarz kompetencji, jednak należy pamiętać że funkcjonują one w ramach województwa, w którego kompetencji jest m.in. nadawanie kierunku polityki rozwoju na swoim terenie. Zasadne wydaje się aby w konsultacjach nt. strategii rozwoju gminy władze wojewódzkie miały szansę zabrać głos tak, by przyjęty dokument odpowiadał działaniom prowadzonym na poziomie wojewódzkim i by nie dochodziło do kolizji na tych dwóch powiązanych ze sobą poziomach. Ponadto, włączenie do listy samorządów województw pozwoli wydać opinię o której mowa w art. 5 ust. 5,. Brak studium gmin w nowym systemie zarządzania rozwojem kraju, rodzi wątpliwość jaki dokument lokalny będzie zapewniał realizację projektów ponadgminnych i z jakim dokumentem	Katalog instytucji uczestniczących w konsultacjach jest otwarty. W ustawie wskazano „w szczególności”, z jakimi podmiotami strategia powinna być konsultowana. Ponadto samorząd województwa będzie opiniował strategię pod kątem spójności ze strategią rozwoju województwa. Kwestie związane z planowaniem przedmiotem na poziomie lokalnym będą przedmiotem przygotowywanej obecnie reformy planowania przestrzennego i lokalizacji inwestycji.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
4	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt. 4ba, art. 8c ust. 1 Art. 9 pkt. 1	W rozdziale 1a proponuje się zamieścić maksymalny okres trwania Koncepcji Rozwoju Kraju oraz wyznaczyć okres po którym KRK będzie poddawana analizie i aktualizacji. Proponuje się określić minimalny czas obowiązywania KRK.	wojewódzkim będzie uzgadniany. W art. 5 pkt. 4ba KRK wskazana jest jako dokument obejmujący swoim horyzontem okres do 30 lat. nie wskazano po upływie jakiego czasu powstaje obowiązek przeprowadzenia ewaluacji i aktualizacji KRK. W projekcie ustawy wykreślono zapisy o długookresowej strategii rozwoju kraju, wydłużając jednocześnie średniookresową strategię do maks. 15 lat. Taka sytuacja spowoduje, że zabraknie długookresowego planowania strategicznego. KRK mająca zastąpić długookresowe planowanie strategiczne powinna mieć wyznaczone minimalne ramy czasowe tak, by swoim zakresem obejmowała okres dłuższy niż strategia średniookresowa.	Celowo nie precyzowano ram czasowych dla koncepcji rozwoju kraju, by dokument był ważny tak długo, jak długo odzwierciedlał panujące trendy ogólnoswiatowe. Proponowany art. 8c w rozdziale 1a daje możliwość aktualizacji koncepcji w przypadku zmiany najważniejszych trendów rozwojowych, które stanowiły uwarunkowanie do przygotowania koncepcji. Wprowadzony zostanie zapis o aktualizacji w połowie okresu obowiązywania KRK.
5	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 8a	Proponuje się doprecyzować : czy KRK jest dokumentem strategicznym czy planistycznym, czy będzie zawierał również uwarunkowania dla polityki przestrzennej, w tym inwestycje do ujęcia w województwach.	Z obecnego zapisu nie wynika jaka rolę pełni KRK	Koncepcja nie zawiera ustaleń i nie ma mocy wiążącej dla systemu dokumentów strategicznych. Jest dokumentem ramowym określającym megatrendy występujące w świecie, możliwe scenariusze rozwoju i rekomendacje dla prowadzenia polityki.
6	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 10a	Proponuje się określenie w formie katalogu otwartego, co powinna zawierać diagnoza.	W nowym art. 10a ustawy wskazano, że podstawą do tworzenia strategii będzie diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii rozwoju z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych. Proponowany przepis jest zbyt ogólnikowy. Wskazane jest określenie w formie katalogu otwartego, co powinna zawierać diagnoza. Kwestia ta jest ważna nie tylko z punktu widzenia kształtowania strategii, ale też innych dokumentów, dla których diagnoza będzie podstawą sporządzania.	Proponowane przepisy muszą być do zastosowania zarówno na poziomie krajowym jak i przez JST różnych szczebli. Dlatego też zakres diagnozy będzie różny w zależności od poziomu zarządzania, a nawet poszczególnej jednostki administracyjnej. Nie jest więc zasadne doszczegóławianie diagnozy.
7	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 10a pkt. 2	Proponuję się przyjąć następujące brzmienie: „2) przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, ewaluację spójności przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju-przed jej przyjęciem”.	Ewaluacji powinna być poddana także spójność strategii rozwoju z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi.	Ustawa nie reguluje szczegółowego zakresu ewaluacji. To podmiot odpowiedzialny za przygotowanie strategii rozwoju powinien określić, w jakim zakresie ewaluacja jest potrzebna, by zachować spójność programowania rozwoju.
8	Ustawa o zasadach prowadzenia	Art. 13 ust. 1a	Wyjaśnienia wymaga, jaki jest zakres Strategii, KP i RPO.	Informacje powtarzają się.	Poszczególne zakresy strategii oraz programów są wskazane w odrębnych artykułach. W uzppr wskazano zakres strategii krajowych oraz zakres programów (operacyjnych i rozwoju). W

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju				ustawach dot. poszczególnych jst wskazano zakres odpowiedniej strategii rozwoju województwa lub też strategii rozwoju gminy. Część zakresu strategii i programu powtarza się np. wnioski z diagnozy, cele, wskaźniki, ramy finansowe) – jest to naturalne z uwagi na charakter dokumentów. Jednak poziom szczegółowości strategii i realizującego ją programu będzie inny. W dodatku kwestie zakresu programów operacyjnych regulują stosowne rozporządzenia KE, tak więc to one są stosowane.
9	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 13 ust. 1a pkt. 2	Jeśli „inna strategia rozwoju” odnosi się do sektora lub dziedziny, a nie rozwoju przestrzennego – pojawia się wątpliwość czy nadal powinna posługiwać się ujęciem przestrzennym.	Należy rozważyć czy podane ujęcia nie wykluczają się.	Działania wszystkich strategii realizowane są w przestrzeni. Nie można planować rozwoju bez jej uwzględnienia.
10	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 13 ust. 1a pkt. 9	Proponuje się ujednoczyć używane pojęcia „z projektami strategicznymi”	W pozostałej części dokumentów używa się pojęcia „przedsięwzięcia strategiczne	Czym innym są projekty strategiczne a czym innym przedsięwzięcia priorytetowe. Oba terminy funkcjonują i są rozróżniane. Projekty strategiczne zostały wskazane w SOR (obejmują niejednokrotnie wiązki przedsięwzięć), zaś przedsięwzięcia priorytetowe istnieją w kontraktach terytorialnych (bardzo często jako konkretne inwestycje). Nie ma więc zasadności ujednoczania nazewnictwa.
11	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14 ust. 3	Proponuje się zachować ust. 3	Wątpliwości budzi fakt rezygnacji ze sporządzania stanowiska.	Jest to w istocie zmiana techniczna. Pisemne stanowisko powieliło informacje przedstawiane w opinii.
12	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14a ust. 2	Proponuje się następujące brzmienie : „2 Projekt krajowej strategii rozwoju regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi na okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju”.	Do prac nad KSRR - istotnym dokumentem dla rozwoju regionalnego powinny być włączone JST oraz partnerzy społ.-gospodarczy, co powinno mieć odzwierciedlenie w ustawie	Zapis zostanie zmieniony – dodane zostanie „we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, partnerami społecznymi i gospodarczymi”, tak jak to miało miejsce w dotychczasowych przepisach uzppr.
13	Ustawa o	Art. 14b	Proponuje się zachować art. 14b	Wykreślony zapis 14b określa czym jest Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, która jest	Z uwagi na ujednoczenie zakresu strategii rozwoju nie ma konieczności pozostawiania

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju			wymieniona w art. 14a jako jedna ze strategii regionalnych	odrębnego przepisu dla KSRR. KSRR jest jedną z tzw. innych strategii rozwoju.
14	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14i pkt 1	Proponuje się następujące brzmienie: „1) wybrane cele przewidziane do osiągnięcia zgodnie z umową partnerstwa oraz uzasadnienie ich wyboru, z uwzględnieniem uwarunkowań krajowych lub regionalnych oraz przewidywanej trafności, spójności, skuteczności realizacji programu, o ile ewaluacja taka była przygotowana”.	Brak uzasadnienia	Uwaga zostanie uwzględniona.
15	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Roz. 2ba	Rekomenduje się zmodyfikowanie zapisów rozdziału 2b, tak by odnosił się do planowanych zmian.	W obecnej wersji ustawy rozdział 2b dotyczy kontraktu terytorialnego. W KSRR 2030 ma być on podzielony na kontrakt programowy i sektorowy, co oznacza że zapisy rozdziału 2b też powinny być dostosowane do planowanych zmian. z propozycji zapisów nie wynika że kontrakt programowy i sektorowy są częścią kontraktu terytorialnego. Powoduje to powstanie 4 kontraktów: terytorialny, programowy, sektorowy i porozumienie terytorialne.	Rozdział 2b pozostaje w niezmienionym kształcie. Po rozdziale 2b dodany jest rozdział 2ba dotyczący nowych instrumentów – kontraktu programowego i porozumienia terytorialnego.
16	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Roz. 2ba	Proponuje się doprecyzować kwestię finansowania porozumienia terytorialnego.	Pojawia się wątpliwość czy zawarcie porozumienia terytorialnego w jednym rozdziale z kontraktem oznacza, że porozumienie będzie finansowane tak samo jak kontrakt.	Kontrakt programowy nie jest tym samym, co porozumienie terytorialne. KP odnosi się do środków UE związanych z RPO. PT jest bardziej elastycznym mechanizmem niepowiązanym z konkretnymi środkami UE. Zapisy odnoszące się do porozumienia terytorialnego zostaną doprecyzowane tak, by zachować spójność z KSRR.
17	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra ust. 1	Proponuje się doprecyzować kwestie konsultacji społecznych kontraktu programowego.	1) Jeżeli Kontrakt Programowy poprzedza RPO, jest zgodny z art. 46 punkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, to czy będzie podlegał konsultacjom społecznym? 2) Czy w związku z tym RPO będzie wyłączone przez RDOŚ i WPIS z obowiązku konsultacji społecznych?	Kontrakt programowy jest rodzajem umowy, która nie podlega konsultacjom społecznym, tak jak strategię czy programy. RPO, podobnie jak inne programy, będzie podlegało wymogowi konsultacji społecznych.
18	Ustawa o zasadach	Art. 14ra ust. 5	Proponuje się wykreślenie ust. 5	Zgodnie z założeniami WRF i projektami rozporządzeń PS 2021-2027, podstawowym	Kontrakt programowy ma na celu wypracowanie z regionem ram dla programów operacyjnych, w

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju			<p>narzędziem realizacji polityki spójności są programy operacyjne wynegocjowane z KE. Dokumentem koordynującym na poziomie krajowym jest Umowa Partnerstwa.</p> <p>Nie ma konieczności poprzedzania negocjacji z KE, ustanowieniem Kontraktów Programowych. Konieczność ta znacznie ograniczy samodzielność i niezależność samorządów oraz znacznie opóźni proces negocjacji.</p> <p>Usztywni również proces wdrożenia poprzez konieczność aktualizacji dwóch dokumentów w przypadku ewentualnych zmian.</p> <p>KP bardzo opóźni proces zatwierdzenia a następnie wdrażania RPO.</p> <p>Zapis „(...) partnerstwa w zakresie polityki spójności.” wzbudza ogromne wątpliwości jak to się będzie miało do umowy partnerstwa? W projekcie CPR, jest zapis „Państwo członkowskie przekazuje Komisji umowę partnerstwa w momencie przedłożenia pierwszego programu lub przed jego przedłożeniem.”</p> <p>Jeśli zatem KP będzie dokumentem pierwszym, czyli „nadrzędnym”, to RPO WM będzie miało praktycznie znaczenie jedynie planu wykonawczego do uzgodnień dokonanych na poziomie krajowym.</p>	<p>szczegółowości RPO. Chodzi o to, by pokazać KE w trakcie negocjacji RPO i KPO, że mamy przemyślane podejście do realizacji interwencji UE z poziomu krajowego i regionalnego, zaś kontrakt określa przesądzenia odnośnie szczegółowych kwestii istotnych dla danego województwa, np. kwestie odstępstw od linii demarkacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli ukierunkować negocjacje z KE.</p>
19	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra ust. 6	Proponuje się dookreślić przez kogo kontrakt programowy może być zmieniony i jakie przesłanki muszą wystąpić by można było dokonać zmian lub zmienić kształt KP tak by miał formę mandatu negocjacyjnego z KE.	Brakuje precyzyjnych zapisów w kwestii zmian kontraktu programowego- kiedy może być zmieniony, dlaczego i przez jaki organ/organy. Ponadto, Jeżeli instytucja Kontraktu Programowego musi zostać to Kontrakt ten powinien być jedynie mandatem negocjacyjnym. Wynik negocjacji, podczas których obecni będą przedstawiciele wszystkich stron tj. rządu, samorządu oraz KE, powinien automatycznie skutkować aktualizacją KP.	Tak też właśnie będzie, co zostało zapisane w ustawie. Po negocjacjach z KE, KP będzie mógł być zmieniony tak, by uwzględnić w nim ew. zmiany wynikające z negocjacji.
20	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust. 1	Proponuje się następujące brzmienie :”1. Realizując zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa, zarząd województwa może zawierać z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, znajdującymi się na terenie województwa	Przepis należy uzupełnić o wskazanie jakie jednostki samorządu terytorialnego na terenie województwa.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
21	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust.2	Proponuje się następujące brzmienie: „ 2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego. lub na wniosek zarządu województwa.”	W przypadku ew. pominięcia w krajowej strategii rozwoju regionalnego aspektu ważnego z punktu województwa oraz kraju będzie możliwe wszczęcie procesu porozumienia terytorialnego na wniosek samorządu wojewódzkiego.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.
22	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust. 5 pkt. 2	Proponuje się następujące brzmienie: “2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, zarząd województwa oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego”.	W negocjacjach powinny brać także dane samorządy wojewódzkie, ponieważ porozumienie terytorialne dotyczy jednostek samorządu terytorialnego znajdujących się na terenie województwa, co może mieć wpływ na prowadzona politykę rozwoju województwa. Jeśli samorząd województwa nie zostanie dopisany do członków negocjacji, może to skutkować jego wykluczeniem.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.
23	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust. 7 pkt. 2	Rekomenduje się dopisanie przepisu by także właściwe zarządy województw brały udział w zawarciu porozumienia.	W obecnej propozycji samorząd województwa będzie pomijany przy porozumieniu terytorialnym nawet gdy będzie dotyczyło stowarzyszenia gmin na ich terytoriach, co może mieć duże znaczenie dla prowadzenia polityki rozwoju na terenie województwa.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.
24	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17 ust. 1a	Proponuje się następujące brzmienie: „1a. Program rozwoju i program operacyjny określa w szczególności”.	Należy doprecyzować czy we wspomnianym programie chodzi o program rozwoju czy zarówno program rozwoju jak i programu operacyjnego.	Art. 15 ust. 4 precyzują, że program to program operacyjny lub program rozwoju.
25	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 2	Proponuje się zmodyfikować zakres opisu kontraktu sektorowego tak by był zbliżony do opisów kontraktu programowego i porozumienia terytorialnego oraz zamieścić zapisy o KS na początkowej część rozdziału i dodać do tytułu rozdziału „kontrakt sektorowy”.	Zakres powinien opisu kontraktu sektorowego być analogiczny jak w art 14ra dot. tj. obejmować m.in. wskaźniki, podział odpowiedzialności, monitoring. Ponadto, ta część powinna być podkreślona w tytule rozdziału 2ba i znajdować się w jego początkowej część- niezrozumiałe jest czemu kontraktowi sektorowemu nadano mniejszą rangę.	Kontrakt sektorowy nie jest takim samym mechanizmem uzgadniania interwencji z jst jak kontrakt programowy. Dlatego też nie mogą być powielone zapisy. KS służy realizacji programów rozwoju w odniesieniu do interwencji realizowanej w ujęciu terytorialnym.
26	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 17a ust. 3	Proponuje się obniżenie minimalnego poziomu wkładu własnego.	Wkład własny na tym poziomie wyklucza inwestycje istotne z poziomu krajowego dla których samorząd województwa nie będzie współfinansował we wskazanej wysokości.	Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
27	rozwoju Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 4	Proponuje się następujące brzmienie „ 4. Projekt kontraktu sektorowego przygotowuje minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego”. oraz dopisanie ustępu 4a o treści: „Zarząd województwa może zainicjować negocjacje nad nowym kontraktem sektorowym z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz ministrem właściwym ze względu na zakres proponowanego przez zarząd województwa kontraktu sektorowego.”	Samorząd województwa powinien być włączony w proces przygotowania KS oraz mieć możliwość chociażby zainicjowania negocjacji do tworzenia kontraktu sektorowego.	Kontrakt sektorowy jest pokłosiem wcześniej przygotowanego programu rozwoju o wymiarze terytorialnym. Środkami umożliwiającymi jego finansowanie są przede wszystkim środki budżetu państwa co powinno nadawać rolę wiodącą w przygotowaniu KS właściwemu ministrowi.
28	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 19a ust. 1	Proponuje się następujące brzmienie: „1. Projekty programów podlegają konsultacjom z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, a także z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego”.	Nie powinno być ograniczenia kwotowego dla konsultacji programów rozwoju z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu.	KWRiST powinna mieć możliwość wypowiedzenia się przede wszystkim na temat strategicznych rozwiązań proponowanych przez stronę rządową i samorządową – wymóg konsultowania strategii rozwoju z KWRiST pozostaje w ustawie. Ponadto należy zaznaczyć, że poszczególni członkowie KWRiST będą mieli możliwość wypowiedzenia się na temat projektów „mniejszych” programów w trakcie konsultacji społecznych oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
29	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Proponuje się usunąć z nowelizacji wszystkie zmiany dotyczące integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego w celu ujęcia kompleksowych rozwiązań we właściwej poświęconej temu zagadnieniu nowelizacji ustawy wprowadzającej model docelowy.	Skutki wejścia w życie znowelizowanych przepisów w zakresie planowania przestrzennego są sprzeczne z założeniami nowelizacji. Przewiduje się likwidację istotnych dla integracji planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego dokumentów i narzędzi (np. KPZK, plan zagospodarowania przestrzennego) nie wprowadzając nowych rozwiązań (lub wprowadzając rozwiązania nieefektywne, np. zalecenia zamiast planowanych uzgodnień), które mogłyby wypełnić powstałą lukę. W efekcie dotychczasowy system przestanie istnieć, zanim nowy zostanie wypracowany (nie ma więc szans, aby w tym czasie zaczął funkcjonować). Nastąpi integracja dokumentów, ale nie nastąpi integracja procesu planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego.	W nowym systemie podstawą prowadzenia polityki rozwoju, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym, a docelowo lokalnym, będzie strategia rozwoju podejmująca problematykę rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Oddzielną kwestią jest lokalizacja inwestycji i mechanizm ich przenoszenia na poziom lokalny. Te rozwiązania znajdą swoje odzwierciedlenie na II etapie, po wypracowaniu założeń reformy planowania przestrzennego i realizacji inwestycji.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
30	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1 c	Z zawartości modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej należy usunąć: obszary dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, obszary infrastruktury społecznej, obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, a także zmienić zapis „system infrastruktury technicznej” na „sieć transportową”.	Propozycja modelu w takim kształcie jest nielogiczna i niemożliwa do opracowania. Po pierwsze posługuje się niezdefiniowaną terminologią, nieczytelną z punktu widzenia planowania przestrzennego. W rezultacie więc jest niejasne, co autor miał na myśli, czyli co miałby objąć model. Nie jest możliwe rzetelne pokazanie graficzne, np. obszarów jakiejkolwiek infrastruktury (zwłaszcza społecznej), czy obszarów kultury, ponieważ takie nie istnieją. Infrastruktura ta jest co do zasady bardzo liczna, punktowa i rozproszona. Tajemnicą pozostaje również, co kryje się pod pojęciem inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim. Ponadto taki rozbudowany model będzie powielał część informacji z diagnozy, co zgodnie z proponowanymi przepisami ma zostać wyeliminowane na rzecz przywoływania jedynie wniosków z diagnozy.	Strategia będzie zawierała model struktury funkcjonalno-przestrzennej – bez precyzowania jego zawartości.
31	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1c	Proponuje się doprecyzować przepis.	Pojawia się wątpliwość czy strategia nie będzie zawierała przedsięwzięć priorytetowych lub projektów strategicznych.	Strategia powinna określać, w szczególności elementy, które zostały wskazane w ustawie. Nie oznacza to, że nie może ona wskazywać projektów lub przedsięwzięć. Wszystko zależy od opisanego w strategii systemu realizacji. Przepisy ustawy powinny być na tyle elastyczne, żeby nie wymagały kolejnych nowelizacji, jeśli ich realizacja nie byłaby możliwa.
32	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Uwaga ogólna	Proponuje się doprecyzować cel funkcjonowania Głównej Komisji Architektoniczno-Urbanistycznej.	Wskazany jest określenie w przepisach tej ustawy celu funkcjonowania Głównej Komisji Architektoniczno-Urbanistycznej przy likwidacji dokumentu planistycznego szczebla krajowego tworzonego dotychczas przez ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa, któremu doradza GKUA.	Propozycja poza zakresem nowelizacji ustawy.
33	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 9 ust.2	Proponuje się utrzymać przepis o uwzględnianiu w studium gminy zapisów planu zagospodarowania przestrzennego województwa (PZPW).	Należy utrzymać przepis o uwzględnianiu w studium gminy zapisów planu zagospodarowania przestrzennego województwa (PZPW). Dokument ten w świetle nowelizacji dalej funkcjonuje i nie ma powodu, aby pomijać go w procedurze planistycznej na szczeblu gminy.	Pozostawione zostaną dotychczasowe przepisy z uwagi na fakt, że zarówno strategia rozwoju województwa, jak i plan zagospodarowania przestrzennego będą obowiązywały do końca 2025 r.
34	Ustawa o ochronie	Art. 18 ust. 1	Proponuje się następujące brzmienie ust. 1: „1. Ochronę zabytków, opiekę nad zabytkami i	Przy aktualizacji strategii rozwoju, planów zagospodarowania itp. należy uwzględnić również	Zmiana poza zakresem nowelizacji. Kwestię miejscowych planów rewitalizacji reguluje

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zabytków i opiece nad zabytkami		miejscowe plany rewitalizacji uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw, planu zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, analiz i studiów z zakresu zagospodarowania przestrzennego powiatu, strategii rozwoju gminy, strategii rozwoju ponadlokalnego, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego albo decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.”.	miejscowe plany rewitalizacji.	ustawa o rewitalizacji.
Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego w Warszawie					
35	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwagi ogólne art. 1- 29	Projekt procedowanej ustawy zawiera istotne sprzeczności wewnętrzne lub niejasności przepisów regulujących zagadnienia prowadzenia polityki rozwoju oraz planowania przestrzennego zawarte w: - postanowieniach przepisów merytorycznych; - postanowieniach przepisów przejściowych i końcowych, które nie zostały wyróżnione w strukturze projektu ustawy. Projekt ustawy wymaga przepracowania w celu powstania takiej redakcji merytorycznej i prawnej, która będzie wyrażała intencję ustawodawcy zapisaną w <i>Uzasadnieniu</i> do ustawy.	Sprzeczne lub wątpliwe unormowania istotnych fragmentów ustawy nie realizują celów ustawy zapisanych w <i>Uzasadnieniu</i> - takich jak: – uporządkowanie rozwiązań funkcjonalnych w systemie zarządzania rozwojem kraju; – zintegrowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego; – zapewnienie spójności systemu dokumentów strategicznych; – uzupełnienie systemu zarządzania rozwojem kraju na poziomie krajowym regionalnym i lokalnym. Proponowane zmiany naruszają spójność regulacji prawnych i stwarzają dodatkowe koszty opracowania nowych dokumentów, przy: – niejasnej funkcji celu, szczególnie na poziomie lokalnym, w zakresie opracowania <i>strategii rozwoju gminy</i> gdzie budżety wielu gmin są niskie;	Cel zmiany ustawy jest jasny – uporządkowanie dokumentów i uproszczenie systemu. Zmiana uzppr jest przygotowywana równolegle do zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy ma być fakultatywna, by w modelu docelowym połączyć kwestie strategiczne i elementy gminnego studium. Z oczywistych względów w uzppr nie widać sposobu implementacji inwestycji celu publicznego – to będzie regulowała ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na podstawie dyskusji z planistami i regionalistami do zakresu strategii zostaną wprowadzone ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej w województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowo oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>– niejasnych zasad implementacji inwestycji celu publicznego realizowanych na poziomie rządowym do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, warunków ich wprowadzania, terminów, oraz odszkodowań dla właścicieli nieruchomości.</p>	
36	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust.1c	<p>Niejasna funkcja <i>planu zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju województwa</i>. Zagadnienia dotyczące obszarów</p>	Sprawa jest szczególnie istotna, gdyż dotyczy implementacji ustaleń Strategii w zakresie inwestycji celu publicznego o charakterze ponadlokalnym do dokumentów planowania miejscowego i powinna mieć charakter wiążący dla gmin.	W wyniku dyskusji z planistami i regionalistami podczas konsultacji projektu ustawy, do zakresu strategii zostaną wprowadzone ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej w województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowe oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.
37	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.20 i 22	<p>rozmięszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim znalazły się obecnie w <i>strategii rozwoju województwa</i>. W świetle doktryny i orzecznictwa stosowanej dotychczas do planu województwa -</p>		
38	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 11 pkt 5	<p>rozmięszczenie inwestycji celu publicznego jest ustaleniem wiążącym. Projekt ustawy wprowadza dla <i>strategii rozwoju województwa</i> formę aktu prawnego - zalecenia. Zalecenie - w sensie prawnym - nie mające mocy wiążącej staje się przedmiotem uzgodnień – instytucji o charakterze wiążącym. Dotyczy to studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (studium gminy). Należy wprowadzić formę prawną ustaleń o charakterze wiążącym zamiast zaleceń. Niejasny pozostaje natomiast cel planu województwa, pozbawiony inwestycji celu publicznego, które podlegają uzgodnieniom.</p>		
39	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.6 ust.3	<p><i>Strategia rozwoju gminy</i> nie posiada instytucji uzgodnień w swojej procedurze sporządzania, a jedynie konsultacje z sąsiednimi gminami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi.</p>	Instytucja uzgodnień przez poszczególne organy i instytucje powinna zostać zachowana w stosunku do nowego, nawet nieobligatoryjnego dokumentu w celu merytorycznego nadzoru i bezpieczeństwa.	Intencją przyjęcia takiego rozwiązania było zabezpieczenie przed nadmiernym przedłużeniem procedury sporządzania strategii rozwoju gminy.
40	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	art. 20 i 22	Przepisy przejściowe do ustawy powinny zapewniać spójność dokumentów na poziomie lokalnym i regionalnym w okresie przygotowywania nowych dokumentów	Pozostawienie przepisów przejściowych w obecnie proponowanej formie kształcie może doprowadzić do sytuacji, że nowo sporządzane studium gminy nie będzie odnosić się do	Zgodnie z art.22 ustawy o zmianie – plany zagospodarowania przestrzennego województwa są wiążące dla studiów gminnych do momentu uchwalenia strategii rozwoju

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		<p>planistycznych i strategicznych, tj. planu zagospodarowania przestrzennego województwa i strategii rozwoju województwa.</p> <p>Propozycja uzupełnienia zapisu o fragment mówiący o tym, że dopóki województwo nie uchwali strategii rozwoju (wskazującej m.in. rozmieszczenie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym), w studium gminy należy uwzględnić obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego województwa.</p>	dokumentu z poziomu województwa z uwagi na brak strategii (przygotowanej już zgodnie z nowymi zapisami ustawy o samorządzie województwa), przy jednoczesnym wykluczeniu (w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) planu zagospodarowania przestrzennego województwa jako dokumentu będącego odniesieniem dla gmin przy sporządzaniu studium.	województwa w reżimie nowych przepisów.
41	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 44 48 49	Planowanie przestrzenne na szczeblu krajowym, (poza kompetencją ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie koordynacji współpracy transgranicznej) zostało zlikwidowane, a wraz z nim zlikwidowano programy rządowe oraz ich wprowadzanie do planu zagospodarowania przestrzennego województwa (art. 48 i 49 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Pozostawiono natomiast zapisy art. 44 ww. ustawy, tj. wprowadzanie ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego do planu miejscowego.	Powstaje wątpliwość czy plany rozwoju w rozumieniu art.17 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zastępują programy rządowe z art.48 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jest to zasadniczy problem z punktu widzenia implementacji inwestycji celu publicznego realizowanych na poziomie rządowym do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie warunków ich wprowadzania, terminów, kosztów realizacji oraz odszkodowań.	Programy zadań rządowych (art. 48) nie były wykorzystywane w procesie wdrażania polityki rozwoju. Rzeczywistym instrumentem wdrożeniowym strategii są programy w rozumieniu art. 17 uzppr. Programy te nie zastępują programów zadań rządowych w rozumieniu art. 48 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przenoszenie ustaleń związanych z lokalizacją inwestycji zostanie uregulowana w II etapie prac nad zamianami ustawowymi.
42	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 3 ust.4 art.46 i 47	Niespójność przepisów art.3 ust 4 oraz art. 46, 47. Pierwszy zapewnia o prowadzeniu polityki przestrzennej, następnie likwidują to planowanie na poziomie krajowym w sensie organów prowadzących politykę przestrzenną i dokumentów.	Proponowane zmiany godzą w spójność regulacji dot. prowadzenia polityki przestrzennej na poziomie krajowym.	Proponowane przepisy nie likwidują polityki przestrzennej na poziomie krajowym. Przeciwnie – ma ona być bardziej widoczna, a przede wszystkim wykorzystywana, w prowadzeniu polityki rozwoju.
43	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 6a i 6b	Wprowadzenie czytelnych zapisów dotyczących podejścia do obszarów funkcjonalnych i obszarów strategicznej interwencji. Zasadnym jest usunięcie zapisu o „miejskim obszarze funkcjonalnym” ponieważ w proponowanych zmianach ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym usunięto wszystkie zapisy dotyczące tych obszarów. Całkowite usunięcie z ustawy pojęcia obszaru funkcjonalnego oraz dotychczasowego	Trzeba zdecydować się na określoną „filozofię rozwoju” w ślad za którą idą konkretne działania.	Przepis mówiący o obszarach funkcjonalnych pozostaje w uzppr. OF są ważną składową przygotowania diagnozy. Należy podkreślić, że obszary strategicznej interwencji są składową systemu zarządzania rozwojem i efektem strategicznych wyborów skupionych w pierwszej kolejności na obszarach najbardziej wymagających (z uwagi na kombinację parametrów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych. Działania dla OSI nie są doraźną interwencją, a zaplanowanym wsparciem – także obszarów o lepszych

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			brzmienia definicji OSI przesuwają punkt ciężkości polityki rozwoju z działania systemowego i terytorialnie równoważonego na przedsięwzięcia o charakterze interwencyjnym.		parametrach makroekonomicznych, które potrzebują na przykład wsparcia większego posiadanych potencjałów.
44	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	np. Art. 18	Dostosowanie zapisów wszystkich innych ustaw szczegółowych do zmian wprowadzanych przez ustawę zmieniającą w celu uporządkowania systemowego proponowanych rozwiązań.	Np. art. 166 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne nie uwzględnia zmian wprowadzanych projektem (ustawa zmieniająca zakłada usunięcie obowiązku uzgadniania projektu studium gminy z Wodami Polskimi).	Ustawa nie eliminuje konieczności uzgadniania studium gminy z Wodami Polskimi. Nie ma więc uzasadnienia proponowane wykreślenie.
45	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust 1 pkt 2	<p>Wprowadzane zmiany usuwają obowiązek uwzględnienia w <i>studium</i> uwarunkowań wynikających ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.</p> <p>Należy przywrócić zapis lub zapewnić wymóg określenia stanu ładu przestrzennego na obszarze gminy w diagnozie, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (w ramach jej „komponentu przestrzennego”). W przypadku drugiej opcji należałoby również wskazać, że podczas sporządzania diagnozy w zakresie odnoszącym się do stanu ładu przestrzennego, powinna opierać się ona m.in. na wynikach audytu krajobrazowego.</p>	<p>Wykreślenie zapisu dotyczącego stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony przy jednoczesnym skupieniu się na rekomendacjach i wnioskach dotyczących jedynie obszarów priorytetowych wynikających z audytu krajobrazowego i obiektach, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 Ustawy (zgodnie z rozporządzeniem o audytach krajobrazowych), sprawi, że studium nie będzie zapewniało ochrony ładu przestrzennego na obszarze całej gminy, a jedynie w pewnych wybranych obszarach, które już obecnie są częściowo chronione przepisami odrębnym (art. 38a ust. 3 pkt 2).</p> <p>Ponadto, niewskazanie w <i>studium</i> uwarunkowań wynikających ze stanu ładu przestrzennego, uniemożliwia wskazanie zasad jego ochrony i kształtowania w mpzp ze względu na brak podstaw do ich określenia (tj. brak opisu stanu istniejącego w tym względzie, który będzie wskazywał na zakres potrzebnych działań do przywrócenia ładu przestrzennego na obszarze gminy).</p>	Diagnoza ma obejmować aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne, tak więc siłą rzeczy będzie musiała się odnosić do ładu przestrzennego. W konsekwencji studium będzie musiało podejmować kwestię zapewnienia ładu przestrzennego w gminie.
46	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 53 ust. 4 pkt 10	Należy wykreślić pkt 10 w związku z wykreśleniem art. 48	Z ustawy usunięto art. 48, który dotyczył programów rządowych. Uwaga o charakterze porządkowym, ale wywołująca skutki implementacji inwestycji krajowych na poziom lokalny oraz ich koszty.	Zapisy zostaną zmienione w odniesieniu do wojewody – nie będzie on miał podstawy prawnej do uzgadniania inwestycji zgodnie z art. 48.
47	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu	Art. 53 ust. 5a	Z ust. 5a należy wykreślić: „i art. 48” w związku z wykreśleniem art. 48	Z ustawy usunięto art. 48, który dotyczył programów rządowych. Uwaga o charakterze porządkowym, ale wywołująca skutki implementacji inwestycji	Uwaga zostanie uwzględniona.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	przestrzenny m			krajowych na poziom lokalny oraz ich koszty.	
48	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1c pkt 4 lit. d)	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i innych ustaw jest niespójny z innymi obowiązującymi ustawami w zakresie ochrony krajobrazu (wprowadza „obszary ochrony krajobrazu”, podczas gdy w obowiązujących ustawach zdefiniowane zostały inne pojęcia związane z ochroną krajobrazu, w tym „krajobrazy priorytetowe”, „strefy ochrony krajobrazu”).	Dokument audytu krajobrazowego wprowadza obszary objęte szczególnymi zasadami zagospodarowania tzw. krajobrazy priorytetowe, które nie mieszczą się w wymienionych „obszarach ochrony krajobrazu” czy „systemie przyrodniczym”. Wprowadzone one zostały ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu tzw. ustawą krajobrazową (Dz.U. z 2015 r., poz. 774 ze zm.).	Zakres modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej zostanie zweryfikowany. Nie będą w ustawie wskazywane poszczególne elementy tego modelu.
49	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a.ust. 3 pkt 4) lit. d) Art. 6c ust. 5 pkt 4 lit. d)	Proponuje się dodanie podpunktu o treści: „krajobrazy priorytetowe, wyznaczone w audycie krajobrazowym”.		
Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego					
50	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb, ust. 5 pkt 2 oraz ust. 7 pkt 2	Proponuje się zmianę brzmienia punktu z: 5. Projekt porozumienia terytorialnego negocjują odpowiednio: 1) (...) 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego Na: 5. Projekt porozumienia terytorialnego negocjują odpowiednio: 1) (...) 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego, w porozumieniu z zarządem danego województwa.	Samorząd Województwa prowadzi politykę rozwoju na szczeblu regionalnym i powinien być włączony jako strona opiniodawcza przy negocjacjach porozumienia terytorialnego zawieranego między ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego oraz przedstawicielami lokalnych jednostek samorządu terytorialnego. Sugeruje się uzupełnienie punktu o zarząd województwa, który uczestniczy w uzgadnianiu przedmiotowego porozumienia.	Zapisy zostaną zmienione tak, by zachować spójność z zapisami KSRR. Uwzględniona zostanie rola samorządu województwa.
51	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5, pkt 4d	Sugeruje się doprecyzować definicję: 4d) kontrakt programowy - umowę określającą kierunki, warunki i wysokość dofinansowania opracowanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa po 2020 roku w zakresie polityki	Uszczegółowienie przedstawionej definicji kontraktu programowego ma na celu jednoznaczne rozróżnienie go od obecnie funkcjonującego kontraktu terytorialnego. Zdefiniowanie go w takiej postaci bez podania przedziału czasowego, w którym obowiązuje,	W definicji kontraktu terytorialnego wskazano lata, z którymi kontrakt ten jest związany. Kontrakt programowy, z założenia, ma być uniwersalnym rozwiązaniem niezależnym od okresu programowania. Tak więc nie ma sensu doprecyzowywać dat.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
52	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5, pkt 6a	<p><i>spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programach;</i></p> <p>Proponuje się zmianę brzmienia punktu będącego definicją obszaru funkcjonalnego z: Obszar funkcjonalny – obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami; szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;</p> <p>Na: Obszar funkcjonalny - terytorium, na którym występuje względnie wyodrębniający się intensywny i otwarty system relacji (powiązań) społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego). Szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny.</p>	<p>może sugerować, iż oba te instrumenty mogą funkcjonować jednocześnie.</p> <p>Proponowana zmiana wynika z nowego podejścia do procesów rozwoju co jest zgodne z ideą niniejszej ustawy integrującej rozwój sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Istotą obszarów funkcjonalnych są zasięgi aktywności (relacji) społecznych i gospodarczych w przestrzeni geograficznej.</p>	<p>Definicja obszaru funkcjonalnego zostanie zmieniona następująco: „obszar funkcjonalny – terytorium, na którym występuje względnie wyodrębniający się intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego).”</p>
53	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra, ust. 1	<p>Sugeruje się rozszerzenie brzmienia artykułu, z którego wynikać będzie, iż kontrakt programowy określa także listę przedsięwzięć planowanych do realizacji. Proponowana zmiana z:</p> <p><i>Art. 14ra. 1. Kontrakt programowy określa w szczególności:</i> (...) 3) <i>kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowywanego przez zarząd województwa oraz przedsięwzięcia priorytetowe;</i> 4) <i>warunki przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w pkt 1;</i> 5) <i>sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu kontraktu programowego;</i></p>	<p>Przedsięwzięcia przeznaczone do realizacji są kluczowym elementem przedmiotowego kontraktu, gdyż stanowi on zobowiązanie stron do realizacji zadań, ukierunkowanych na osiągnięcie wspólnych celów wyznaczonych w stosunku do określonego w nim terytorium. Poza tym, definicja kontraktu programowego w projekcie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jednoznacznie wskazuje na taki charakter dokumentu (projekt s. 92).</p>	<p>W projekcie ustawy w pkt 3) jest już wskazane, że kontrakt programowy w szczególności będzie określał przedsięwzięcia priorytetowe, w związku z czym nie ma uzasadnionej potrzeby dodawanie kolejnego punktu, który wskazywałby wykaz tychże przedsięwzięć. Forma ujęcia przedsięwzięć priorytetowych w kontraktach programowych będzie przedmiotem dokumentów wykonawczych przygotowanych po przyjęciu KSRR 2030 i nowelizacji uzppr.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>6) zakres odpowiedzialności finansowej stron kontraktu programowego; 7) warunki jego zmian i rozwiązania. Na: Art. 14ra. 1. Kontrakt programowy określa w szczególności: (...) 3) kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowywanego przez zarząd województwa oraz przedsięwzięcia priorytetowe; 4) warunki przekazywania i rozliczania środków, o których mowa w pkt 1; 5) sposób wykonywania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego kontroli i monitoringu kontraktu programowego; 6) zakres odpowiedzialności finansowej stron kontraktu programowego; 7) warunki jego zmian i rozwiązania. 8) wykaz przedsięwzięć priorytetowych</p>		
54	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra, ust. 6	<p>Proponuje się zmianę brzmienia artykułu z: <i>Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 6, kontrakt programowy może zostać zmieniony</i> Na: <i>Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony</i></p>	Uwaga formalna, porządkująca zapisy.	Uwaga zostanie uwzględniona.
55	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a, ust. 2, pkt 2	<p>Proponuje się zmianę brzmienia punktu 2 tego ustępu z : 2. Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności: 1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie;</p>	<p>Zapisy w obecnej formie sugerują, że wkład własny może być finansowany wyłącznie z środków własnych województwa. Proponuje się ujednoczenie zapisów z art. 14ra, ust. 1 pkt 2 niniejszego projektu, który stanowi: <i>Kontrakt programowy określa w szczególności:</i> 2) minimalną kwotę dofinansowania ze źródeł krajowych niezbędną do realizacji opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, którą zapewnia samorząd województwa ze środków własnych</p>	<p>Projekty wpisujące się w programy rozwoju, dedykowane JST, co do zasady nie są w 100% finansowane ze środków budżetu państwa więc siłą rzecz. Intencją ustawodawcy było umożliwienie samorządowi województwa wpływu na program rozwoju, poprzez kontrakt sektorowy, przy jednoczesnym finansowym zaangażowaniu w niego.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>2) wkład własny samorządu województwa; (...)</p> <p>Na:</p> <p>2. Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności:</p> <p>1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie;</p> <p>2) wkład własny samorządu województwa lub beneficjentów właściwego programu; (...)</p>	<p>lub środków beneficjentów tego programu.</p>	
56	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11, ust 1c	<p>Proponuje się zmianę brzmienia artykułu 11 ust. 1c na:</p> <p>1c. <i>Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności:</i></p> <p>a) <i>cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym,</i></p> <p>b) <i>kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych,</i></p> <p>c) <i>oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia,</i></p> <p>d) model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa,</p> <p>e) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa, w tym wynikające z audytu krajobrazowego,</p> <p>f) <i>obszary strategicznej interwencji kluczowe dla województwa wraz</i></p>	<p>Województwo łódzkie popiera zmiany wynikające bezpośrednio z zapisów Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, że na każdym poziomie zarządzania powinien być opracowany jeden dokument strategiczny – zintegrowana strategia rozwoju – która w sposób kompleksowy i zintegrowany określi cele i kierunki polityki rozwoju.</p> <p>Samorząd Województwa powinien móc dowolnie określać elementy tworzące strukturę funkcjonalno-przestrzenną województwa. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim nie tworzą struktury funkcjonalno-przestrzennej. Istotnym elementem, który powinna zawierać strategia są ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.</p>	<p>Przepisy odnoszące się do zakresu strategii będą zawierały model struktury funkcjonalno-przestrzennej – bez precyzowania jego zawartości. Ustalenia i rekomendacje również znajdują się w zakresie strategii.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p><i>z zakresem planowanych działań,</i> <i>g) system realizacji strategii</i> <i>h) ramy finansowe i źródła finansowania programów</i></p>		
57	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11, ust. 3	<p>Proponuje się rozszerzenie katalogu instrumentów realizacji strategii rozwoju województwa, poprzez zmianę brzmienia ustępu z:</p> <p><i>3. Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez programy rozwoju, regionalny program operacyjny, program służący realizacji umowy partnerstwa i kontrakt terytorialny, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</i></p> <p>Na:</p> <p><i>3. Strategia rozwoju województwa jest realizowana przez programy rozwoju, regionalny program operacyjny, program służący realizacji umowy partnerstwa, kontrakt terytorialny, kontrakt sektorowy i kontrakt programowy, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</i></p>	<p>Zgodnie z projektowanymi zmianami ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, a także Systemem zarządzania rozwojem Polski oraz projektem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, po 2020 roku wprowadzone zostaną nowe instrumenty służące realizacji polityki rozwoju regionalnego – kontrakt sektorowy (art. 17a) i kontrakt programowy (art. 14ra).</p> <p>Proponowane uzupełnienie ma na celu ujednoczenie zapisów.</p>	Uwaga zostanie uwzględniona.
58	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 18, pkt 3	<p>Proponuje się zmianę brzmienia artykułu z:</p> <p><i>Do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy:</i> <i>(...)</i> <i>2) uchwalanie strategii rozwoju województwa;</i> 3) uchwalanie planu zagospodarowania przestrzennego;</p> <p>Na:</p> <p><i>Do wyłącznej właściwości sejmiku województwa należy:</i> <i>(...)</i> <i>2) uchwalanie strategii rozwoju województwa;</i></p>	<p>Zgodnie z Art. 14 ust. 1c pkt 4, treści zawarte do tej pory w planie zagospodarowania przestrzennego województwa będą zawarte w strategii rozwoju województwa. Zgodnie z projektowaną zmianą ustawy przedmiotowy dokument nie będzie ponownie uchwalany przez sejmik województwa, tak więc proponuje się usunięcie tego zapisu.</p> <p>Proponowana zmiana ma na celu ujednoczenie zapisów.</p>	W okresie przejściowym jest możliwość zmiany planu – wobec tego musi pozostać przepis umożliwiający uchwalenie zmienionego PZPW.
59	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 39 ust. 4, 4a, ust 6, art. 41 ust. 2 i ust. 3	<p>Proponuje się rezygnację z zapisów odnoszących się do planu zagospodarowania przestrzennego województwa.</p>	<p>Strategia rozwoju województwa opracowana zgodnie z projektem niniejszej ustawy uwzględni problematykę planu województwa, tym samym niezrozumiałe jest utrzymywanie tego dokumentu w ww. artykułach ustawy o pizp.</p>	W okresie przejściowym jest możliwość zmiany planu – wobec tego musi pozostać przepis umożliwiający uchwalenie zmienionego PZPW – art. 39 ust. 4 ma nowe brzmienie odnoszące się do średniookresowej strategii rozwoju; art. 39 ust. 4a odnosi się do aktualizacji PZPW w kontekście nowowprowadzanej w uzppr

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					diagnozy; zmiana art. 41 ust.2 i w konsekwencji dodanie ust. 3 ma zapewnić bardziej sprawny proces przygotowywania ewentualnej zmiany PZPW.
Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie					
60	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Proponuje się usunąć z nowelizacji wszystkie zmiany dotyczące integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego w celu ujęcia kompleksowych rozwiązań we właściwej poświęconej temu zagadnieniu nowelizacji ustawy, wprowadzającej model docelowy.	Skutki wejścia w życie znowelizowanych przepisów w zakresie planowania przestrzennego są sprzeczne z założeniami nowelizacji. Przewiduje się likwidację istotnych dla integracji planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego dokumentów i narzędzi (np. KPZK, plan zagospodarowania przestrzennego) nie wprowadzając nowych rozwiązań (lub wprowadzając rozwiązania nieefektywne, np. zalecenia zamiast planowanych uzgodnień), które mogłyby wypełnić powstałą lukę i stanowić mechanizm zapewniający wdrożenie rozstrzygnięć strategicznych w zakresie planowania przestrzennego. W efekcie dotychczasowy system przestanie istnieć, zanim nowy zostanie wypracowany (nie ma więc szans, aby w tym czasie zaczął funkcjonować). Nastąpi integracja dokumentów, ale nie nastąpi integracja procesu planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego. Należy podkreślić, że integracja planowania strategicznego i przestrzennego zaproponowana w projekcie zmiany ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ogranicza się przede wszystkim do wstawienia w sposób mechaniczny komponentu przestrzennego do wszystkich istotnych definicji oraz procedur strategicznych: „w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym”. Takie podejście nie odzwierciedla złożoności i szerokiego zakresu przestrzennego komponentu planowania oraz wymagań warsztatowych związanych z problematyką planowania regionalnego. Propozycja nowej koncepcji zasad prowadzenia polityki rozwoju przekłada się na potrzebę szeroko rozumianych zmian systemowych, szczególnie projektu zmiany ustawy o samorządzie	Celem zmiany ustawy jest uporządkowanie dokumentów i uproszczenie systemu. Zmiana uzppr jest przygotowywana równolegle do zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy ma być fakultatywna, by w modelu docelowym połączyć kwestie strategiczne i elementy gminnego studium. Z oczywistych względów w uzppr nie widać sposobu implementacji inwestycji celu publicznego – to będzie regulowała ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na podstawie dyskusji z planistami i regionalistami do zakresu strategii zostaną wprowadzone ustalenia i rekomendacje dla województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowo oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				województwa oraz zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	
61	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 3	„3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawienie opinii dotyczącej zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i <u>programów</u> ze średniookresową strategią rozwoju kraju;”,	Należy doprecyzować, o jakie programy chodzi.	Zapis zostanie zmieniony – wskazane zostanie, że opinia dot. programów przygotowywanych przez ministrów właściwych.
62	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 1	W wyniku planowanych zmian obu ustaw (uozppr i uopizp) nie będą w nich wskazane miejsca zazębiana się zjawisk przestrzennych. Skoro tych miejsc nie wskazano w dokumentach planistycznych (na podstawie projektu zmiany uopizp), to nie wiadomo, w jaki sposób zostaną one określone w dokumentach strategicznych (na podstawie uozppr). Proponuje się uzupełnienie.	Dla potrzeb koordynacji działań strategicznych wprowadza się stały moduł programowania strategicznego obejmujący wymiary: społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Stanowi to podstawę wprowadzenia powtarzalnego schematu w projekcie ustawy. Należy przypomnieć, że wymiar przestrzenny stanowi podstawową cechę opracowań planistycznych objętych ustawą opizp. Zabrakło operacyjnego przełożenia nowych zadań w formie ustawowej definicji pojęć związanych z wymiarem przestrzennym w ustawie ozppr. Nie ma ich również w ustawie opizp. Wobec tego z regulacji prawnych nie wynika, kto ma być wykonawcą tych zadań.	W nowym systemie podstawą prowadzenia polityki rozwoju, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym, a docelowo lokalnym, będzie strategia rozwoju podejmująca problematykę rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego. Wymiar przestrzenny powinien przewijać się przez każdy dokument strategiczny oraz program.
63	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a	Proponuje się rezygnację z pkt. 4b: „wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii, o których mowa w art. 9 pkt. 3-5”; ewentualnie doprecyzować zapis.	Nie należy wprowadzać mechanizmu rekomendacji, ponieważ jest on niecelowy i wprowadza chaos kompetencyjny. Ustalenie zasad, trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju województwa zgodnie z ustawą o samorządzie województwa jest kompetencją sejmików województw. W jakim zakresie i w jakim celu na etapie przygotowywania strategii miałyby być wydawane rekomendacje w przypadku strategii rozwoju województw (także innych dokumentów o charakterze strategicznym, określonych w Ustawie)?	Zgodnie z intencją ustawodawcy rekomendacje wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy. Do MliR zgłasza się wiele podmiotów z prośbą o przygotowanie „podręczników” opisujących, jak przygotować strategię czy diagnozę terytorialną, zwłaszcza po zmianie przepisów.
64	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 4.1.	Proponuje się przeformułować przepis na następujący: „Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz , w tym wynikających ze strategii polityk publicznych”.	Zgodnie z definicją ujętą w projekcie nowelizacji „polityka publiczna ” wynika bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt. 2 i 3. Jednocześnie obecne brzmienie przepisu sugeruje, że może wynikać również z programów i dokumentów programowych. Tymczasem logika powiązania tych dokumentów jest następująca. Polityki publiczne wynikające ze strategii powinny	Zaproponowany zapis nie wynika wprost z przepisów ujętych w zmianie ustawy. Art. 4 ust. 1 wskazuje, że polityka publiczna jest narzędziem realizacji polityki rozwoju. Potrzeba przygotowania polityki publicznej musi wynikać ze strategii wskazanej w art. 9 pkt 2 i 3. Polityka może być również przygotowywana w związku z realizacją różnego typu zobowiązań

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				będą realizowane w ramach programów.	międzynarodowych, np. wynikających z członkostwa w UE. Przygotowywana w odpowiedzi na uwarunkowania międzynarodowe polityka powinna być spójna z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju.
65	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 1a	Koncepcja rozwoju kraju (dokument ze sfery planowania przestrzennego) została pominięta w definicji polityki rozwoju (art. 4). Koncepcji o bardzo ogólnym charakterze nie przyporządkowano mechanizmów wdrożeniowych. W planowanym systemie dokumentów brakuje w tym zakresie przełożenia operacyjnego i relacji hierarchicznych. Proponuje się uzupełnienie.	Biorąc pod uwagę bardzo długi horyzont czasowy koncepcji, jej proponowany wąski zakres merytoryczny oraz brak przełożenia operacyjnego należy uznać, że w takim kształcie nie wpisuje się ona w potrzeby bieżącej polityki rozwoju.	Zaproponowana w nowelizacji ustawy koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Nie jest to dokument strategiczny, ani kierunkowy - nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju.
66	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9, pkt 2	Należy zmienić definicję śródkresowej strategii rozwoju kraju. W definicji wskazano, że dokument ten określa szczegółowe działania na okres 4 lat i kierunki interwencji na 10-15 lat. Proponuje się wykreślić horyzont czteroletni.	Takie założenie zawiera w sobie sprzeczność, ponieważ oznacza, że dokument ten z jednej strony będzie miał znamiona strategicznego z drugiej zaś operacyjnego i to ta druga tożsamość będzie wiodąca. Określanie działań w czteroletniej perspektywie będzie skutkowało dezaktualizacją i często wymuszało konieczność aktualizacji, co w praktyce podważa istotę i zmniejsza efektywność planowania strategicznego.	Zmiana art. 9 pkt 2 wynika ze zmiany definicji średniookresowej strategii rozwoju, w związku z potrzebą nadania jej bardziej operacyjnego charakteru.
67	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9, pkt 2	Proponuje się uzupełnienie źródła pochodzenia komponentu przestrzennego w dokumentach strategicznych.	Proponowany przepis definiuje, że średniookresowa strategia rozwoju kraju obejmuje wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Nie określono jednak źródła pochodzenia komponentu przestrzennego w dokumentach strategicznych (w ustawie opizp nie ma na ten temat żadnych przepisów). Powyższa kwestia wymaga uzupełnienia, najlepiej w obu ustawach (uozppr oraz uopizp).	Źródłem komponentu przestrzennego będzie diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej (art. 10a), która znajduje swoje odniesienie w dokumentach strategicznych województwa i gminy (w ustawach samorządowych odpowiednio), a także w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (zmiany w art. 10).
68	Ustawa o zasadach	Art. 9 pkt 3	Należy przereklamować i uzupełnić definicję innych strategii rozwoju:	Należy zastąpić spójnik „lub” przecinkiem, ponieważ ustawa nie przewiduje strategii rozwoju	Propozycja wpisania strategii ponadregionalnej nie jest zasadna – chodziło o skonstruowanie

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		„3) inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów, lub rozwoju przestrzennego, w tym strategie ponadregionalne ”	określających jedynie cele i kierunki rozwoju odnoszące się do rozwoju przestrzennego (jest to jeden z elementów strategii). Do innych strategii rozwoju należą strategie ponadregionalne, które nie zostały wymienione w przepisie.	uniwersalnego przepisu, obejmującego różne strategie.
69	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 2ba, art. 14ra, ust. 6	Proponuje się uzupełnić ust. 6 następująco: „Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony w sposób nie naruszający wyniku negocjacji z Komisją Europejską. ”	Mając na uwadze że kontrakt ma stanowić podstawę do negocjacji z KE, wszelkie jego zmiany nie powinny kolidować z uzgodnieniami z tych negocjacji.	Po zakończeniu negocjacji RPO, gdy w wyniku negocjacji z KE niektóre zapisy programu będą niezgodne z kontraktem ustawa zakłada jego zmianę. Zmiana ta będzie wynikała z negocjacji i nie może naruszać ich wyników. Negocjacje są w tym zakresie wiążące.
70	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb	Proponuje się usunięcie p. 2 – „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego (...)”.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Koncepcja porozumień terytorialnych jest sprzeczna z art. 11 ustawy o samorządzie województwa ust. 2, zgodnie z którym politykę rozwoju województwa prowadzi samorząd województwa. Porozumienie zawierane pomiędzy jst z regionu, a rządem, z pominięciem samorządu województwa, uniemożliwi mu w praktyce prowadzenie polityki rozwoju. 2) Koncepcja porozumień terytorialnych jest sprzeczna z przewidzianym w nowelizacji systemem planowania i realizacji polityki rozwoju w oparciu o kontrakt programowy i terytorialny. Mimo że ma obejmować zadania właściwe dla kontraktów sektorowych jest narzędziem funkcjonującym poza nimi. Jednocześnie ustawa nie wskazuje cech zadań, czy katalogu zadań, które mogą być objęte kontraktem sektorowym właściwym dla obszaru danego województwa, a które porozumieniem. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR. 2. Porozumienie terytorialne nie funkcjonuje poza systemem polityki rozwoju. Przedsięwzięcia zawarte w porozumienia muszą być zgodne z celami strategii rozwoju.
71	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 15	Należy podać aktualną podstawę prawną.	Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego zostało uchylone rozporządzeniem Parlamentu i Rady (UE) 1303/2013.	Zmiany w art. 15 ust. 2 i ust. 4 są zmianami wynikowymi, związanymi ze zmianami w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dotyczą one rozwiązań na potrzeby perspektywy finansowej UE 2007-2013. Wprowadzie rozporządzenie 1638/2006 zastąpiło częściowo rozporządzenie 232/2014. Niemniej jednak perspektywa 2007-2013 dla programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ang. ENPI) nie została jeszcze

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					zakończona. W związku z powyższym należałoby zostawić proponowane zapisy ustawy.
72	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 1	„W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust.1a pkt 5, możliwej do objęcia kontraktem sektorowym, minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowy oraz minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, w imieniu rządu RP, oraz zarząd województwa zawierają kontrakt sektorowy”.	Stroną właściwą do zawarcia kontraktu sektorowego z zarządem województwa jest rząd RP. Ponadto zawarcie kontraktu sektorowego z zarządem województwa w zakresie kluczowych dla rozwoju województwa kwestii musi być obligatoryjne. Pozostawienie tego narzędzia jako narzędzia o charakterze fakultatywnym sprawi, że pozostanie ono rozwiązaniem teoretycznym. Będzie wykorzystywane sporadycznie.	Mając na uwadze chociażby konieczność partycypowania finansowego w realizacji programu rozwoju, w przypadku braku takich możliwości po stronie samorządu województwa nie dojdzie do podpisania kontraktu sektorowego. Tym samym nie może on mieć obligatoryjnego charakteru.
73	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 2 pkt 1	Proponuje się usunięcie z listy elementów objętych kontraktem sektorowym kryteriów wyboru projektów.	Mając na uwadze, że kryteria to element, który może ulegać częstym zmianom, proponowane jest usunięcie ich z kontraktów sektorowych i wprowadzenie ogólnych zasad lub kwestii horyzontalnych wyboru projektów.	Kryteria wyboru, obok przedsięwzięć priorytetowych w największym stopniu oddziałujących na program rozwoju. Poprzez ich uzgadnianie (w zakresie interwencji realizowanej w ujęciu terytorialnym) z samorząd województwa w kontrakcie sektorowym możliwe będzie współkształtowanie programu rozwoju.
74	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a	Proponuje się dodać przepis stanowiący, że w uzasadnionych przypadkach (np. braku środków finansowych na inwestycje) inwestycje mogą zostać objęte kontraktem sektorowym, mimo że nie przewidziano wkładu własnego samorządu.	Należy podkreślić, że pozostawienie przepisu w aktualnym brzmieniu zamyka możliwości realizacji niektórych typów inwestycji w województwach, które mają małe budżety. Dotyczy to na przykład inwestycji transportowych na drogach krajowych. Szanse, że samorządy województw najbiedniejszych będą miały środki na wkład własny do inwestycji o takiej skali są bardzo małe. W ten sposób zostanie nakręcona „spirala biedy” – województwom w trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej odebrane zostaną szanse na otrzymanie impulsów rozwojowych oferowanych przez polityki sektorowe.	Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.
75	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 20	Proponuje się zmianę treści: „Art. 20. Strategii rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 5, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, tracą moc w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie zostaną dostosowane do wymogów określonych w art. 11 ust. 1aa, 1ca i 1cb ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”	Logicznym rozwiązaniem byłoby ustalenie roku 2025 jako terminu obowiązywania zasady zintegrowanego planowania. Wówczas zaczęłyby się prace nad kolejną perspektywą finansową UE, co będzie skutkowało koniecznością aktualizacji strategii rozwoju województw. Taki horyzont czasowy pozwoli na racjonalne przygotowanie się wszystkich partnerów do stosowania nowych przepisów. Umożliwi też wypracowanie niezbędnych rozwiązań umożliwiających ich	Zapisy odnoszące się do obowiązywania strategii oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw zostaną zmienione. Dokumenty dotychczasowe będą obowiązywały do końca 2025 r.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
76	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 21	Proponuje się dodanie nowego ustępu: „Do aktualizacji strategii rozwoju województwa, która została wszczęta przed wejściem w życie przepisów ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem ust 1”.	Trwa aktualizacja strategii rozwoju większości województw. Nowelizacja wprowadza daleko idące zmiany, ustalając jednocześnie bardzo krótki okres przejściowy. Ponadto brakuje rozwiązań szczegółowych umożliwiających prawidłowe stosowanie nowych przepisów. W konsekwencji jest bardzo prawdopodobne, że aktualizacja strategii rozwoju istotnie się opóźni, co będzie wiązało się również z opóźnieniem rozpoczęcie realizacji nowej perspektywy finansowej.	Przepisy te będą obowiązywały również dla dokumentów, nad którymi trwają obecnie prace.
77	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1 pkt 1 c	Spośród obowiązkowych elementów modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej należy usunąć podpunkty d, e i f.	Propozycja modelu w takim kształcie jest nielogiczna i niemożliwa do opracowania. Po pierwsze posługuje się niezdefiniowaną terminologią, nieczytelną z punktu widzenia planowania przestrzennego. W rezultacie więc jest niejasne, co autor miał na myśli, czyli co miałby objąć model. Nie jest możliwe rzetelne pokazanie graficzne, np. obszarów infrastruktury społecznej, czy obszarów kultury, ponieważ takie nie istnieją. Infrastruktura ta jest co do zasady bardzo liczna, punktowa i rozproszona. Ponadto taki rozbudowany model będzie powielał część informacji z diagnozy, co zgodnie z proponowanymi przepisami ma zostać wyeliminowane na rzecz przywoływania jedynie wniosków z niej.	Przepisy odnoszące się do zakresu strategii będą zawierały model struktury funkcjonalno-przestrzennej – bez precyzowania jego zawartości.
78	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a	Proponuje się, aby opracowanie strategii rozwoju gminy było obowiązkowe.	Likwidacja planu zagospodarowania przestrzennego województwa, przy jednoczesnym braku obowiązku opracowania przez gminy strategii rozwoju (która byłaby oceniana pod kątem zgodności ze strategią rozwoju województwa) doprowadzi do sytuacji, w której nie będzie mechanizmu pozwalającego na wyegzekwowanie zaleceń dla gmin wynikających ze strategii rozwoju województwa. W ten sposób założony cel integracji planowania nie zostanie osiągnięty.	W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy będzie dokumentem fakultatywnym, jej charakter nie ma być wyłącznie instrumentalny, a bardziej kreatywny. Strategia rozwoju gminy obejmie swym zakresem zagadnienia związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Ustalenia i rekomendacje dotyczące dokumentów strategicznych gminy znajdują się w zakresie strategii rozwoju województwa. Oba dokumenty będą musiały być ze sobą spójne.
Departament Polityki Regionalnej - Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie					
79	Ustawa o zasadach prowadzenia	Art. 3a pkt 1	– dla potrzeb koordynacji działań strategicznych wprowadza stały moduł programowania strategicznego obejmujący	– należy przypomnieć, że wymiar przestrzenny stanowi podstawową cechę opracowań planistycznych objętych ustawą opizp,	Projekt ustawy zakłada, że strategię poziomu lokalnego, ponadlokalnego oraz wojewódzkiego zawierać będą model funkcjonalno-przestrzenny

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		<p>wymiary: społeczny, gospodarczy i przestrzenny,</p> <ul style="list-style-type: none"> – stanowi to podstawę do wprowadzenia powtarzalnego schematu w szczegółowych zapisach projektu ustawy, – w zapisie projektów obu ustaw (uozpr i uopizp) brakuje wskazania miejsc ząębienia się zjawisk przestrzennych; skoro tych miejsc nie wskazano w dokumentach planistycznych (na podstawie projektu zmiany uopizp), to nie wiadomo, w jaki sposób zostaną one określone w dokumentach strategicznych (na podstawie uozpr) 	<ul style="list-style-type: none"> – brak operacyjnego przełożenia nowych zadań w zakresie ustawowej definicji pojęć związanych z wymiarem przestrzennym (w ustawie ozpr), a nie ma ich również w ustawie opizp; wobec tego z regulacji prawnych nie wynika kto ma być wykonawcą tych zadań, skoro nie są to planiści przestrzenni 	<p>obszaru, którego dotyczą. Za jego przygotowanie odpowiedzialny będzie sporządzający daną strategię. Ponadto strategia województwa będzie zawierała ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej województwa. Strategia rozwoju gminy (jeśli powstanie) będzie zawierała natomiast model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy oraz ustalenia i rekomendacje w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej przez daną gminę.</p>
80	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 4	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje politykę rozwoju wyłącznie na podstawie dokumentów strategicznych i nadaje im wymiar przestrzenny, pomijając dokumenty planistyczne, – sugerujemy dopisać plan województwa do elementów składowych polityki rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> – skoro plan województwa nie ma związku z polityką rozwoju, to po co go sporządzać? 	<p>Ustawa przyjmuje założenie, że polityka rozwoju prowadzona będzie na podstawie jednego, zintegrowanego dokumentu – czyli strategii. Będzie ona zawierała także aspekt przestrzenny – model funkcjonalno-przestrzenny jednostki, która ją sporządza. Jednocześnie likwidacji ulegają plany zagospodarowania przestrzennego województw; te, które obecnie obowiązują będą ważne w terminie, określonym w przepisach przejściowych ustawy nowelizującej (do końca 2025 r.).</p>
81	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 6a	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje obszar funkcjonalny w identyczny sposób, jak zapis wykreślony z projektu zmiany ustawy o pizp, ze szczególnym uwzględnieniem miejskich obszarów funkcjonalnych, – nie wiadomo, czemu ten zapis ma służyć, nie ma przełożenia na dalsze zapisy uozpr, – wykreślenie tego zapisu byłoby prostsze i dało taki sam efekt 	<ul style="list-style-type: none"> – definicja obszaru funkcjonalnego jest "pusta", niepotrzebna, nie przekłada się na żadne działania, ani procedury, – obszary funkcjonalne nie znajdują zastosowania ani w procedurach planistycznych (uopizp), ani w strategicznych (uozpr) 	<p>Wspieranie rozwoju miast musi wychodzić poza ich granice administracyjne, dlatego też posługiwanie się terminem „miejski obszar funkcjonalnego” umożliwi włączanie w procesy rozwojowe miast a także otaczające je obszary, w większości przypadków wiejskie.</p>
82	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 6b	<ul style="list-style-type: none"> – definicja OSI zawiera elementy planistyczne mające zastosowanie w planowaniu regionalnym, a nie wymienione w projekcie zmian ustawy o pizp, np. bariery rozwoju, potencjały rozwojowe, rozwiązania regulacyjne, – nie ma przełożenia na dalsze zapisy uozpr 	<ul style="list-style-type: none"> – jest to przykład przesunięcia modułu przestrzennego ze sfery planistycznej (bariery rozwoju, potencjały rozwojowe, rozwiązania regulacyjne) do strategicznej, bez zapewnienia narzędzi realizacji 	<p>Nowa definicja obszaru strategicznej interwencji określa najważniejsze elementy, które stanowią o tym, czy dany obszar będzie OSI, czy też nie. W ustawie nie wskazujemy, jakie obszary są OSI, a jakie nie. Takie przesądzenia powinny następować na etapie przygotowywania średniookresowej strategii rozwoju kraju. To właśnie ona, zgodnie z ustawą wskazuje OSI.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
83	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 7b	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje politykę publiczną w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, według powtarzalnego schematu wprowadzonego na początku ustawy (patrz art. 3A pkt 1), – dalsze przepisy nie zawierają narzędzi operowania wymiarem przestrzennym 	<ul style="list-style-type: none"> – polityka publiczna bez planu województwa jest pozbawiona wymiaru przestrzennego (analogia do polityki rozwoju, art. 4), – jest to kolejny przykład przesunięcia modułu przestrzennego do sfery strategicznej 	Polityka publiczna ma odnosić się również do jej wymiaru przestrzennego. W zależności od zakresu tej polityki różne będą uwarunkowania przestrzenne oraz wpływ planowanej interwencji na przestrzeń.
84	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 1a	<ul style="list-style-type: none"> – koncepcja rozwoju kraju, dokument planistyczny (a nie strategiczny), został pominięty w definicji polityki rozwoju (art. 4), – bardzo skromna definicja koncepcji jw. nie została ulokowana w mechanizmach sterowania rozwojem, brak jakiegokolwiek przełożenia operacyjnego i relacji hierarchicznych 	<ul style="list-style-type: none"> – analogia do pominięcia planu województwa w polityce rozwoju i w polityce publicznej, – biorąc pod uwagę bardzo długi horyzont czasowy koncepcji, jej kadłubkowy wymiar merytoryczny oraz brak przełożenia operacyjnego można uznać, że nie wpisuje się ona w potrzeby bieżącej polityki rozwoju 	Zaproponowana w nowelizacji ustawy koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Nie jest to dokument strategiczny czy planistyczny, ani kierunkowy - nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju.
85	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9 pkt 2	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje średniookresową strategię rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, według powtarzalnego schematu wprowadzonego na początku ustawy, – projekt ustawy nie określa źródła pochodzenia komponentu przestrzennego w dokumentach strategicznych, a w ustawie opizp nie ma na ten temat żadnych zapisów, powyższe wymaga uzupełnienia, najlepiej w obu ustawach (uozppr oraz uopizp) 		Za komponenty przestrzenne w dokumentach strategicznych – tak jak za pozostałe – odpowiedzialny jest sporządzający je samorząd. Źródłem pochodzenia komponentu przestrzennego ma być diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, która ma znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych. W okresie przejściowym (dokumenty sporządzane po raz pierwszy) samorząd, jeśli uzna je za aktualne – może wykorzystać do ich przygotowania np. obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub obowiązujący plan zagospodarowania przestrzennego województwa, jeśli jego zapisy odpowiadają przesądzeniom strategii. We wszystkich przypadkach jest to pozostawione do decyzji

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					właściwego ministra (ŚSRK) lub samorządu sporządzającego i uchwalającego dokument.
86	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 10a pkt 1	<ul style="list-style-type: none"> – ustala, że diagnozę dla potrzeb strategii rozwoju, w zakresie dotyczącym komponentu przestrzennego przygotowuje się w ramach strategii rozwoju, – brak regulacji nt. źródła pochodzenia komponentu przestrzennego, warunkującego przygotowanie zarówno strategii rozwoju, jak i planu województwa 	<ul style="list-style-type: none"> – określenie komponentu przestrzennego strategii wymaga sporządzenia go w ramach prac planistycznych objętych projektem zmian ustawy o pizp, a w propozycji zmian tej ustawy nie przewidziano takiego zakresu prac 	Celem zapewnienia prawidłowego procesu projektowania strategii rozwoju w tym przepisie przewidziano konieczność przygotowania przez podmiot odpowiedzialny za przygotowanie strategii dokumentu w postaci diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym danej strategii. Ma on identyfikować m.in. OF-y, w tym również miejskie. Diagnoza powinna być sporządzana przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii. Wnioski z diagnozy , w tym także w zakresie przestrzennym będą elementem składowym strategii. Reasumując należy podkreślić, że w nowym systemie całość zagadnień, dotyczących planowania strategicznego na wszystkich poziomach (od gminnego po krajowe), wraz z ich komponentem przestrzennym jako częścią składową będzie jw
87	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 12a	<ul style="list-style-type: none"> – ulokowanie w zakresie średniookresowej strategii rozwoju kraju m. in. „potencjałów i problemów rozwoju, w tym w ujęciu przestrzennym” pozbawione jest narzędzi realizacji, których miejsce powinno być w projekcie zmian ustawy o pizp, powyższe wymaga uzupełnienia, najlepiej w obu ustawach (uozppr oraz uopizp) 		Koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju. Ustawa nie proponuje badania spójności między tymi dokumentami.
88	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1aa	<ul style="list-style-type: none"> – nakazuje zachowanie spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego, brak odniesienia do koncepcji rozwoju kraju, podobnie jak w projektach zmian dwóch pozostałych ustaw (opizp i uozppr) 		Projekt ustawy odszedł od wskazania, co ma wejść w zakres modelu funkcjonalno – przestrzennego województwa pozostawiając to do decyzji sporządzającego strategię. Strategia ma jednocześnie zawierać wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej, które mają stanowić integralną część strategii i podlegać w związku z powyższym uchwaleniu (nowe brzmienie art. 10a uzppr).
89	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1c	<ul style="list-style-type: none"> – do zakresu strategii rozwoju województwa wprowadzono na szeroką skalę moduł przestrzenny, w tym: w celach strategicznych, rezultatach planowanych działań, a szczególnie w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, – model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa składa się wyłącznie z długiej listy obszarów (8 pozycji o 	<ul style="list-style-type: none"> – uwagi krytyczne o podobnym charakterze zostały zgłoszone przy ocenie zaproponowanych zmian w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, – lista typów obszarów wchodzących w skład struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, oprócz wymienionych w art. 11 ust. 1c, powinna zostać rozszerzona również o obszary problemowe, obszary rozwojowe, a 	Projekt ustawy odszedł od wskazania, co ma wejść w zakres modelu funkcjonalno – przestrzennego województwa pozostawiając to do decyzji sporządzającego strategię. Strategia ma jednocześnie zawierać wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej, które mają stanowić integralną część strategii i podlegać w związku z powyższym uchwaleniu (nowe brzmienie art. 10a uzppr).

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>różnorodnych cechach), które w ewidentny sposób mieszczą się we właściwościach planowania przestrzennego, a znaczna ich część nie została uwzględniona w projekcie ustawy opizp,</p> <ul style="list-style-type: none"> – w projekcie ustawy o samorządzie województwa brakuje wskazania mechanizmów dochodzenia do oceny zjawisk przestrzennych (które lokują się w problematyce planowania przestrzennego, a nie zostały uwzględnione w projekcie ustawy opizp) 	<p>w szczególnych przypadkach również o obszary funkcjonalne - co nie zostało przewidziane w ustawach: uozppr oraz uopizp</p>	
90	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt 5	<ul style="list-style-type: none"> – nakazuje uzgodnienie projektu „studium gminy” z zarządem województwa w zakresie zgodności z zaleceniami strategii rozwoju województwa, – pominięte zostało wcześniej obowiązujące uzgodnienie pod kątem zgodności z ustaleniami planu województwa, – proponujemy przywrócić plan województwa do dokumentów, w stosunku do których wymagane jest uzgodnienie projektu studium gminy 	<ul style="list-style-type: none"> – proponowany zapis likwiduje istotne narzędzie realizacji (wdrażania) planu województwa 	<p>Projekt ustawy przewiduje likwidację planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Obecne pzpw mają obowiązywać do daty określonej w przepisach przejściowych ustawy nowelizującej (do końca 2025 r.). Jedynym dokumentem strategicznym w województwie ma pozostać strategia rozwoju województwa. W związku z powyższym zarząd województwa ma stwierdzać zgodność studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (jeżeli taki dokument pozostanie w systemie) ze strategią rozwoju województwa.</p>
91	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 15 ust. 3 pkt 4b	<ul style="list-style-type: none"> – przesądza, że w planie miejscowym określa się m. in. „granice terenów inwestycji celu publicznego ...” umieszczonych w strategii rozwoju województwa, – z przepisu wykreślono plan województwa, – proponujemy przywrócić plan województwa jako miejsce, w którym określa się granice terenów inwestycji celu publicznego 	<ul style="list-style-type: none"> – rola planu województwa jako narzędzia koordynacji polityki rozwoju przestrzennego została pominięta, – umieszczanie granic terenów w dokumencie strategicznym narusza generalne zasady różnicujące sferę strategiczną od sfery planistycznej, dążenie do integracji za wszelką cenę nie jest powodem do kwestionowania tych zasad 	<p>W nowym systemie zakłada się docelową likwidację pzpw a jedynym dokumentem, stanowiącym narzędzie koordynacji polityki rozwoju na szczeblu województwa ma być strategia rozwoju gminy. Ma ona integrować w sobie sferę strategiczną oraz sferę planistyczną.</p>
92	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 39 ust. 4	<ul style="list-style-type: none"> – nakazuje uwzględnienie w planie województwa strategii rozwoju kraju, w tym również (ust. 4a) uwarunkowań wynikających z diagnozy sporządzonej w ramach strategii rozwoju kraju (ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), – pominięta została diagnoza do planu województwa dla potrzeb polityki 	<ul style="list-style-type: none"> – bez diagnozy na poziomie regionalnym sporządzenie planu województwa jest niemożliwe 	<p>Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej zgodnie z nowym brzmieniem art. 10a uozppr jest przygotowywana przed przystąpieniem do opracowania strategii rozwoju poszczególnych poziomów, w tym przypadku strategii rozwoju województwa. Nowy system programowania polityki rozwoju zakłada, że nie będzie w nim planu zagospodarowania</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>regionalnej,</p> <ul style="list-style-type: none"> - proponuje się dopisać do planu województwa diagnozę jw. 		<p>przestrzennego województwa. Obowiązujący w dniu wejścia w życie pzpw będzie obowiązywał do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa; tak długo jak nie ma nowej strategii wojewódzkiej nie ma także wniosków z diagnozy regionalnej – można uwzględnić jedynie średniookresową strategię rozwoju kraju.</p>
93	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Rozdział 4a	<ul style="list-style-type: none"> - wykreśla z ustawy obszary funkcjonalne, - proponujemy wprowadzenie do ustawy obszarów "rozwojowych", a w ich definicji uwzględnić szeroką formułę: od obszarów problemowych po obszary powiązań przestrzennych, - pozwoli to na wdrożenie zasady terytorializacji rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> - wykreślenie obszarów funkcjonalnych eliminuje z planowania regionalnego inne podobne obszary, bez których nie można wdrażać zasady terytorializacji rozwoju (np. obszary problemowe, o. rozwojowe, o. powiązań przestrzennych itp.) 	<p>Obszary funkcjonalne, a zwłaszcza powiązania funkcjonalne są kluczowe dla właściwej analizy związków przyczynowo-skutkowych. Nie tyle chodzi o wyznaczanie obszarów funkcjonalnych, ile o uwzględnianie powiązań funkcjonalnych w diagnozowaniu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Przyjęto zasadę, że kwestie kluczowe dla prowadzenia polityki rozwoju zostaną wskazane w uzppr. Tak więc obszary funkcjonalne, jako jeden z elementów diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej zostały uregulowane w tejże ustawie (definicja obszaru funkcjonalnego).</p>
94	Uwaga ogólna		<p>Integracja planowania strategicznego i przestrzennego zaproponowana w projekcie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, oparta jest w dużej mierze na wstawieniu komponentu przestrzennego do wszystkich istotnych definicji oraz procedur strategicznych - w sposób mechanicznie powtarzalny: „w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym”. Takie podejście nie odzwierciedla złożoności i szerokiego zakresu komponentu przestrzennego oraz szczególnych wymagań warsztatowych związanych z problematyką planowania regionalnego. Propozycja nowej koncepcji zasad prowadzenia polityki rozwoju w istotny sposób przekłada się na potrzebę szeroko rozumianych zmian systemowych, szczególnie projektu zmiany ustawy o samorządzie województwa oraz zmiany ustawy o pizp.</p>		<p>Obecne zmiany do wymienionych ustaw stanowią pierwszy etap reformy systemu planowania strategicznego. Jednocześnie w MliR prowadzone są prace legislacyjne, mające na celu wypracowanie modelu planowania przestrzennego na poziomie lokalnym (nowelizacja uopzp lub nowa ustawa „planistyczna”). Bazują one na obecnie procedowanej nowelizacji</p>
95	Uwaga ogólna		<p>Negatywnym skutkiem zmian zaproponowanych w projekcie zmiany ustawy o pizp jest pominięcie wielu instrumentów planistycznych, które do tej pory były powszechnie stosowane w praktyce planowania przestrzennego, szczególnie w planowaniu regionalnym. Naszym zdaniem, instrumenty te są niezbędne dla uzyskania satysfakcjonującego wyniku (standardu) prac planistycznych. Nowa koncepcja zasad prowadzenia polityki rozwoju przekłada się w istotny sposób na szerokie zmiany ustaw systemowych związanych z integracją procesów planistycznych. Oceniając zmiany proponowane w pakiecie trzech ustaw, mających zasadnicze znaczenie dla planowania procesów rozwojowych można stwierdzić, że efektem proponowanej formy integracji są głównie przesunięcia wielu zagadnień przestrzennych z zakresu kompetencji planowania przestrzennego do planowania strategicznego - bez zapewnienia narzędzi, umożliwiających sprawne przeprowadzenie tego procesu w wymiarze praktyki planistycznej.</p>		<p>Do celów, jaki ma realizować zaproponowana nowelizacja ustawy o zppr należą m.in. stworzenie skutecznego systemu zarządzania rozwojem kraju poprzez zintegrowanie planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego na poziomie wojewódzkim, ponadlokalnym i lokalnym. W praktyce ma to polegać na uzupełnieniu dokumentów strategicznych o model funkcjonalny danej jednostki (lub kilku jednostek) administracyjnych. Za jego opracowanie odpowiada sporządzający strategię. On też będzie formalnie właściwy w sprawie doboru odpowiednich narzędzi – tak,</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					aby możliwe było zrealizowanie ogólnych zapisów ustawowych. Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że zapewne bardzo przydatny będzie tu posiadany przez regionalnych planistów przestrzennych warsztat zawodowy.
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego					
96	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 3b	Propozycja zmiany: „podejmowanie inicjatyw, programowanie i prowadzenie polityki polityk publicznych; ”	Zwraca się uwagę, że rozdział 3a, zawierający art. 21a, 21b i 21c dot. polityk miejskich został skreślony. Rozdział 3a brzmi aktualnie „polityka publiczna”. Należałoby uaktualnić treść także art. 3a pkt.3b.	Zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego realizuje politykę regionalną, obejmującą również politykę miejską. Inni ministrowie odpowiadają za prowadzenie polityki w zakresie swoich właściwości. Tak więc nie jest możliwe wskazanie odpowiedzialności ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego za wszystkie polityki publiczne.
97	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 4b	„4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5”	Zwracamy uwagę, że takie rekomendacje nie mogą być wiążące Samorząd województwa powinien kształtować politykę rozwoju niezależnie	Rekomendacje odnoszą się tylko i wyłącznie do sposobu przygotowywania strategii rozwoju zgodnie z nowymi przepisami – miałyby być jedynie podręcznikiem pomocnym w przygotowywaniu dokumentu.
98	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.5 pkt 4d	Propozycja zmiany: „4d) kontrakt programowy - umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania opracowanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programach, a także określającą przedsięwzięcia priorytetowe realizowane z krajowych programów służących realizacji umowy partnerstwa; ”	W ramach KP konieczne jest wprowadzenie możliwości negocjowania również priorytetowych przedsięwzięć realizowanych ze środków krajowych programów. Zarządy województw powinny mieć możliwość wpływu na uzgodnienie kluczowych inwestycji realizowanych z 4poziomu krajowego w ich województwach.	W opinii MliR takie doprecyzowanie jest niepotrzebne na poziomie ustawowym i nie ma takiego w przepisach dotyczących kontraktu terytorialnego, które obowiązują w obecnej perspektywie finansowej UE. W ramach kontraktu programowego będą przede wszystkim negocjowane przedsięwzięcia priorytetowe w ramach RPO, te realizowane ze środków przekazanych do dyspozycji zarządu województwa. Nie wyklucza się wykazywania pojedynczych, w odróżnieniu od Kontraktu Terytorialnego, projektów finansowanych w ramach KPO, jednakże decyzja ta zostanie powzięta na etapie negocjacji kontraktów programowych.
99	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 6 ust 2.	Propozycja modyfikacji: „Projekt strategii rozwoju województwa <i>podlega konsultacjom w szczególności z: działającymi na obszarze tego województwa jednostkami samorządu terytorialnego i ich</i>	Nie ma uzasadnienia wymieniania w artykule PGW WP. Sami autorzy zmian ustawowych w uzasadnieniu napisali: „Z uwagi na skalę strategii rozwoju województwa, jej szczegółowość oraz brak wskazań w zakresie lokalizacji	Ponieważ odchodzi się od uzgadniania strategii z Wodami Polskimi, żeby zachować zgodność z ustawodawstwem UE, wprowadzamy opiniowanie strategii przez Wody Polskie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		<i>zawiązkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.</i>	<i>przewidywanych przedsięwzięć procedura uzgadniania projektów strategii wojewódzkich nie ma uzasadnienia.</i> Powyższy zapis dotyczył uzgodnień, ale można odnosić go też w zakresie braku zasadności wymieniania Wód Polskie z nazwy w ustawie w obszarze konsultacji. Wody Polskie powinny być traktowani jak inni partnerzy społeczni i gospodarczy. Ponadto nie ma potrzeby opiniowanie strategii w ramach KWRiSW. Wynika to z jednej strony z tego, że wprowadza się wymóg opiniowania strategii przez ministra, natomiast strona samorządowa bierze czynny udział w konsultacjach w swoim województwie. Ponadto w modyfikacji tego zapisu chodzi też o poprawę efektywności funkcjonowania i pracy Komisji.	
100	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6 ust 4	Propozycja zmiany: „Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju lub projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz może ogłaszać w środkach masowego przekazu w prasie odpowiednio o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu, terminie i miejscu ewentualnych spotkań konsultacyjnych. Ogłoszenie w prasie środkach masowego przekazu zawiera dodatkowo informację o adresie strony internetowej, na której zamieszczono projekt.”	W dobie rozwoju technologii komunikacyjnych prasa okazuje się często nieefektywna. Aktualne brzmienie tego pkt zaprzecza celowi, któremu służy. Jeżeli celem jest upowszechnienie konsultacji społecznych (poza obowiązkiem umieszczenia na stronie internetowej urzędu), to nie powinno się ono sprowadzać wyłącznie do prasy.	Środki masowego przekazu są znacznie szerszym sformułowaniem, niż prasa. Ponadto w ustawie wskazuje się na ogłoszeniu na stronie internetowej informacji o konsultacjach społecznych.
101	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6 ust 6	Propozycja zmiany terminu na wykonanie sprawozdania z konsultacji z 30 na 60 dni .	Uwzględniając doświadczenia w zakresie ogromu zgłaszanych uwag w ramach konsultacji strategii, a także prace nad sprawozdaniem z konsultacji KSRR 2030 (termin 30 dni raczej nie został dotrzymany) proponujemy wydłużenie tego terminu w celu jego urealnienia.	Wydłużenie terminu wydłuża cały proces, a dążymy do bardziej sprawnego podejścia do przygotowywania dokumentów strategicznych.
102	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 14a	Propozycja modyfikacji zapisu: 5. Strategia ponadregionalna jest przyjmowana przez sejmiki właściwych województw zarządu województw w drodze	Strategie ponadregionalne mogą ostatecznie być przyjmowane przez radę ministrów więc wystarczy jak na poziomie regionalnym strategię będą zatwierdzone przez zarządy województw.	Zakładając, że nie zawsze strategię ponadregionalne będą przyjmowane przez RM, zmiana przepisu jest niezasadna.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		uchwały.		
103	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ka (zmiany programów)		Zmodyfikowane zapisy nadal nie rozwiązują problemu dotyczącego okresu obowiązywania zmienionego programu – o notyfikacyjnych zmianach należy poinformować KE w ciągu miesiąca od przyjęcia decyzji zmieniającej program w którym podaje się datę od kiedy one obowiązują, decyzyjne natomiast obowiązują od momentu przesłania SFC.	Ustawa nie odnosi się do regulacji dotyczących obecnej perspektywy finansowej UE, jeśli nie uniemożliwiają one przygotowywania programów pod nowy okres programowania.
104	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra (kontrakt programowy)	Proponuje się modyfikację zakresu kontraktu programowego: 3) kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowywanego przez zarząd województwa oraz kluczowe przedsięwzięcia priorytetowe w ramach RPO; 7) kluczowe przedsięwzięcia priorytetowe uzgodnionych do realizacji w ramach krajowych programów operacyjnych	Kierunki realizowane w ramach RPO nie powinny być elementem takiego kontraktu. Kierunki realizowane w ramach RPO są ujmowane w treści programu. Program ma być zgodny z UP, ponadto program będzie opiniowany pod względem zgodności z UP. Nie ma potrzeby tworzenia dodatkowego poziomu zapisów. Dlatego zapis powinien zostać wykreślony. Kontrakt programowy powinien skupić się na technicznych sprawach dot. wdrażania programu. Ewentualnie można podyskutować w ramach niego o kluczowych przedsięwzięciach priorytetowych. Powinniśmy mówić o kluczowych - nie o wszystkich. Należy zostawić możliwość negocjowania nowych przedsięwzięć priorytetowych w ramach zmiany programu, ale bez konieczności zmiany kontraktu programowego. Ponadto w ramach KP należy umożliwić negocjację ze stroną krajową przedsięwzięć priorytetowych, które po wynegocjowaniu zapewnione będą miały finansowanie ze źródeł krajowych PO. Temat ten był podnoszony na różnych spotkaniach, na których ministerstwo potwierdziło taką możliwość.	Takie rozpisanie w przepisach ustawowych nie jest konieczne, zastosowanie szerszego pojęcia przedsięwzięć priorytetowych zawiera przedstawiona propozycja. Kwestie te będą przedmiotem dokumentów wykonawczych przygotowanych po przyjęciu KSRR 2030 i nowelizacji uzppr. Podpisanie Kontraktu Programowego, w zakresie kierunków i warunków wsparcia realizowanego przez RPO, jest konieczne do następującego po nim, negocjowania programu operacyjnego a także ze względu na konieczność wpływu na wydatkowanie tak znaczących środków przekazywanych na rozwój regionów.
105	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ra (porozumienie terytorialne)	Proponuje się modyfikację zapisu: <i>Art. 14rb. 1. Realizując zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa, zarząd województwa może zawierać z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami, znajdującymi się na terenie województwa porozumienia terytorialne. Do porozumienia może zostać</i>	Należy umożliwić zawieranie porozumień trójstronnych. W niektórych sytuacjach w celu rozwiązania problemów na danym obszarze konieczny będzie udział nie tylko JST lokalnych i zarządu województwa, ale także strony krajowej.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR. Wzmocniona zostanie rola samorządu województwa w porozumieniu terytorialnym.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>zaproszony Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego, przy udziale zarządu województwa.</p> <p>Projekt porozumienia terytorialnego negocjują odpowiednio:</p> <p>1) zarząd województwa oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego. Możliwy jest także udział Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub zarząd powiatu lub przedstawiciele związku, porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego, przy udziale zarządu województwa.</p> <p>7. Zatwierdzone porozumienie terytorialne zawierają odpowiednio:</p> <p>1) zarząd województwa oraz rada gminy, rada powiatu lub organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego; Możliwe jest także zawarcie porozumienia również przez Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz rada gminy, rada powiatu lub organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego.</p>	<p>Należy uwzględnić rolę zarządu województwa również w porozumieniach zawieranych przez ministra. Należy pamiętać, że to zarząd województwa kreuje politykę rozwoju na poziomie regionalnym.</p> <p>W związku z powyższym należy uprościć i przeformułować zapisy ustawy w celu umożliwienia zawierania porozumień trójstronnych.</p> <p>Wątpliwość do ust. 7 czemu porozumienie ma być zawierane z radą gminy lub radą powiatu, a nie z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta)</p>	
106	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 14ra (kontrakt programowy)	<p>Proponuje się wykreślenie zapisu: 5. Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa</p>	<p>To projekt RPO jest podstawą negocjacji z KE. KP powinien stanowić umowę w zakresie technicznych spraw dot. wdrażania Programu.</p>	<p>Kontrakt programowy ma na celu wypracowanie z regionem ram dla programów operacyjnych, w szczególności RPO. Chodzi o to, by pokazać KE w trakcie negocjacji RPO i KPO, że mamy</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.		przemysłane podejście do realizacji interwencji UE z poziomu krajowego i regionalnego, zaś kontrakt określa przesądzenia odnośnie szczegółowych kwestii istotnych dla danego województwa, np. kwestie odstępstw od linii demarkacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli ukierunkować negocjacje z KE.
107	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 15 ust 2, 4	<p>Propozycja zmiany : <i>„2. Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9, mogą być realizowane również na podstawie umów lub porozumień międzynarodowych, odrębnych programów, w tym programów operacyjnych oraz programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna...”</i> Propozycja zmiany w ust. 4 <i>„Programami są:</i> 1) <i>Programy operacyjne.....</i> 2) <i>Programy rozwoju.....</i> 3) <i>Programy służące realizacji UP.....</i> 4) <i>Inne programy wynikające z regulacji unijnych.....”</i> A odpowiednie dalsze zapisy ustawy dot. obecnych programów, tj. programów operacyjnych i rozwoju, powinny zostać zmodyfikowane i odnosić się powinno w zapisach do „programów o których mowa w ust. 4 pkt. 1, 2”</p>	<p>W art. 15 ust. 1 mowa jest, że Programy służą realizacji strategii rozwoju, o których mowa w art. 9. Programy zdefiniowane zostały w art. 15 ust. 4 jako: programy operacyjne (2007-2013) oraz programy rozwoju. W związku z tym nie ma potrzeby w ust. 2 pisać o programach operacyjnych. Ponadto pisanie o „odrębnych programach, w tym....” sugeruje, że nie jest to zamknięty katalog. Obecna zmiana ustawy miała uporządkować takie sprawy. Z ustawy można wywnioskować, że są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programy operacyjne • Programy służące realizacji UP (tj dokumenty programowe, które zgodnie z ustawą o s.w. realizują one strategię rozwoju województwa) • Programy rozwoju • Programy EWT • Programy dot. Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa. <p>Czy w takim razie w ust. 4 można pisać, że programami są tylko: programy operacyjne i programy rozwoju?</p>	Zmiana tego art. Wynikała wyłącznie ze zmiany w art. 9, gdzie wprowadzono różne strategie rozwoju, a tym strategię rozwoju województwa, strategię rozwoju ponadlokalnego i strategię rozwoju gminy.
108	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 1, 3 (kontrakt sektorowy)	<p>Proponuje się modyfikację zapisu: <i>Art. 17a. 1. W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust. 1a pkt 5, może zostać zawarty zawierany jest kontrakt sektorowy pomiędzy ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa;</i> 3. Wkład własny samorządu województwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada co najmniej 10% wysokości wkładu budżetu</p>	<p>Jeśli dany program rozwoju przygotowany przez właściwego ministra zawiera zakres inwestycji, który będzie realizowany w ujęciu terytorialnym to musi ten wymiar zostać ustalony z danym zarządem województwa. Poziomy i wartości kwot mają być efektem negocjacji, a nie zapisów ustawowych.</p>	Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
109	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17 ust 1a pkt 4 lit b)	<p>państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego na dane województwo.</p> <p>Propozycja zmiany: „system realizacji programu, w tym plan finansowy zawierający w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) źródła finansowania realizacji programu, b) indykatywną kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu i jej podział między poszczególne priorytety, a w przypadku programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 6, także indykatywną kwotę środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu, c) informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych priorytetów;” 	Treść art. 17 ust 1a powinny wskazać środki na dane priorytety wraz ze środkami na ewaluację ex post (programy powyżej 100 mln zł). Wysokość środków przeznaczona na ocenę efektów realizacji programu powinna być indykatywna. To samo dotyczy ogólnej kwoty środków przeznaczonych na realizację programu.	Propozycje zapisów w art. 17 czerpią z dotychczasowego brzmienia przepisów, gdzie wymagano wskazania „kwoty”.
110	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17 ust. 1 lit b)	<p>W projekcie zapisano:</p> <p>„Program zawiera w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) (...) b) w przypadku programów operacyjnych wyniki uprzedniej ewaluacji realizacji programu” <p>Propozycja doprecyzowania:</p> <p>„ Program zawiera w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) (...) b) w przypadku programów operacyjnych wyniki uprzedniej ewaluacji systemu realizacji programu” 	Zapis mówiący o uprzedniej ewaluacji realizacji programu nie jest precyzyjny i budzi wątpliwość czy chodzi o uprzednią ewaluację systemu realizacji programu, w tym dokonaną jako ocena ex ante czy też dotyczy oceny o charakterze ex post i korzystania z doświadczeń we wdrażaniu. Ponadto nie jest jednoznaczne czy wymóg nie przenosi się na zmiany programu. Uwzględniając, że zapis nie pozwala jednoznacznie rozstrzygnąć o charakterze „uprzedniej ewaluacji” konieczne jest jego doprecyzowanie.	Podobnie, jak ma to miejsce obecnie chodzi nie tylko o ewaluację systemu realizacji programu, ale o ewaluację całego programu, jego celów, adekwatności do celów instrumentów i środków finansowych. Dotyczyć również może spójności wewnętrznej całego programu lub też spójności z innymi dokumentami, które program realizuje. Tak więc jest to pojęcie szersze. Zakres ewaluacji jest zależny od rodzaju i zakresu dokumentu, jaki tej ewaluacji podlega.
111	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17 ust. 1a pkt. 6	<p>W projekcie zapisano:</p> <p>„Program określa w szczególności: Sposób monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych.”</p> <p>Propozycja rozszerzenia:</p> <p>„Program określa w szczególności: Sposób monitorowania i ewaluacji oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów</p>	Dotychczasowe zapisy aktualnie obowiązującej ustawy wskazywały, że rolą programu jest określenie zasad przeprowadzania ewaluacji. Zgodnie z uzasadnieniem do nowelizacji, jednym z najważniejszych celów projektowanych zmian jest rozwinięcie systemu ewaluacji, zatem zasadne wydaje się rozszerzenie zapisu i dodanie ewaluacji. Proponowany zapis wskazywał na ocenę, co w sposób niejednoznaczny może	Przywrócone zostaną dotychczasowe zapisy w art. 17 ust. 1a, gdzie wskazana jest ewaluacja.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			szczegółowych”	wskazywać, że intencją było uwzględnienie ewaluacji. Ponadto zapis mówi o określeniu przez Program sposobu monitorowania itd. Czy w związku z tym będzie to oznaczać rozszerzenie kompetencji IZ w tym zakresie?	
112	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 20 ust 2a	Propozycja zmiany: „Zarząd województwa Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego, wykonując zadania państwa członkowskiego, prowadzi negocjacje regionalnych programów operacyjnych z Komisją Europejską, w uzgodnieniu oraz przy udziale przedstawiciela instytucji zarządzającej regionalnym programem operacyjnym. ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wykonującego zadania państwa członkowskiego”.	Jeżeli projekt programu przygotowuje, uzgadnia i przyjmuje Zarząd województwa (art. 20 ust 1 i 2), to również ten podmiot powinien prowadzić negocjacje RPO z KE.	To minister właściwy ds. rozwoju regionalnego pełni rolę „państwa członkowskiego”, dlatego też na nim powinien ciążyć obowiązek negocjacji programów operacyjnych. Przepisy w tym zakresie obowiązują od kilku perspektyw finansowych.
113	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Dodanie nowego punktu 3. Projekt polityki publicznej podlega uzgodnieniu z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego	Strona samorządowa powinna mieć zagwarantowany udział przy opracowywaniu polityk publicznych.	Polityki publiczne zostaną włączone do art. 6, jako dokumenty podlegające konsultacjom społecznym.
114	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust 1c pkt. 9	Propozycja zmiany „1c. Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności: ... 9) ramy finansowe i źródła finansowania strategii programów”	Zakres zapisu dot. kształtu strategii rozwoju województwa więc powinniśmy mówić o ramach finansowych i źródłach strategii, która nie zawsze musi być realizowane przez programy	Zapisy zostaną zmienione na następujące „ramy finansowe i źródła finansowania”
115	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 41.	Proponujemy dodanie nowego punktu: „Do zadań zarządu województwa należy w szczególności: ... 8) wydawanie opinii dotyczących zgodności strategii gminy z celami określonymi w strategii rozwoju województwa.”	Sugerujemy w ustawie o samorządzie województwa dopisać o opiniowaniu gminnych i ponadlokalnych strategii	Zasadnym wydaje się, aby kwestia opiniowania strategii gminy była uregulowana w ustawie o samorządzie gminy, gdzie będzie ona uzupełniała zapisy odnoszące się do przygotowywania, zakresu oraz opiniowania strategii rozwoju gminy. Ponieważ strategię rozwoju gminy nie są obligatoryjne, przepis może być nierealizowany.
116	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6b ust. 2	Dotyczy: 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej	Kwestia wyjaśnienia i pewności co do interpretacji pewnych zapisów. Czy pod „wydaniem opinii co do zgodności...” rozumiemy „uzgadnianie”? Jak tak to proponuje się wprost wpisać, że chodzi o	Podobnie, jak ma to miejsce na poziomie krajowym, wydanie opinii nie wiąże się z uniemożliwieniem przyjęcia danej strategii. Trzeba mieć na uwadze, że nie możemy

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa.	uzgadnianie aby było to jednoznaczne. Ponadto zapisy powinny mówić z czym wiąże się wydanie opinii, np. czy przy negatywnej opinii strategia gminy może zostać przyjęta?	naruszać niezależności samorządu gminnego. Intencją wprowadzanych zmian jest doprowadzenie do współpracy pomiędzy poszczególnymi jst na etapie tworzenia dokumentów strategicznych tak, by zapewnić spójność polityki rozwoju prowadzonej w województwie przez różne podmioty. Gmina powinna dążyć do uzyskania pozytywnej opinii, bo to umożliwi włączenie jej w system wsparcia UE zarządzany na poziomie województwa.
117	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust 1 pkt. 2	Uwaga dotyczy następującej zmiany: W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z: ... 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów ochrony środowiska 2) diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;	Wątpliwość co do proponowanego zapisu. Diagnoza o której mowa obok przygotowuje się na potrzeby opracowania strategii rozwoju. Strategie ponadlokalne i gminne są fakultatywne. W związku z czym co gmina będzie miała uwzględnić w przypadku braku strategii, a co za tym idzie diagnozy?	Gmina będzie musiała uwzględnić wnioski z diagnozy sytuacji społ.-gosp. i przestrzennej swojego terytorium przy opracowywaniu dokumentów planistycznych.
118	Wejście w życie przepisów	Art. 20 ustawy zmieniającej	Art. 20. Strategie rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 5, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, tracą moc w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie zostaną dostosowane do wymogów określonych w art. 11 ust. 1aa, 1ca i 1cb ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.	Wątpliwość dotyczy obecnie opracowywanych strategii, które już mają uruchomione proces. Co w przypadku gdy przepisy ustawowe ulegną zmianie jeszcze przed zakończeniem procesu aktualizacji, np. w trakcie konsultacji społecznych? Czy taka strategia ma być opracowywana od nowa z nowymi wymogami?	Zmienione zostaną terminy obowiązywania dotychczasowych dokumentów – strategia oraz plan zagospodarowania przestrzennego województwa będzie obowiązywał do końca 2025 r.
Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu					
119	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3a pkt 3	Nieprecyzyjne zapisy: „3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawienie opinii dotyczącej <u>zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów ze średniookresową strategią rozwoju kraju;</u> ”	Zwraca się uwagę, że samorząd województwa jest samorządny i sam decyduje o prowadzonej polityce rozwoju. Stąd zapis powinien wskazywać, że strategia rozwoju województwa nie ma być sprzeczna ze ŚSRK. Dodatkowo wskazuje się na konieczność określenia jak będzie badana zgodność/brak sprzeczności SRW ze ŚRRK i KSRR. Jest to istotne, gdyż będzie to miało wpływ na konstruowanie strategii rozwoju województwa.	W projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą polegający na zasadzie spójności dokumentów.
120	Ustawa o zasadach prowadzenia	art. 3a pkt 3	Nieprecyzyjne zapisy: „3) okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz	Nie jest określone, których programów to dotyczy. Zapis powinien odnosić się tylko do programów krajowych (nie powinny tu być programy	Zapis zostanie zmieniony – wskazane zostanie, że opinia dot. programów przygotowywanych przez ministrów właściwych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		przedstawienie opinii dotyczącej zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i <u>programów</u> ze średniookresową strategią rozwoju kraju”	regionalne, gdyż są to dokumenty operacyjne, które z założenia zachowują zgodność ze strategią rozwoju województwa, a projekt strategii rozwoju województwa był przedmiotem badania pod kątem zgodności/braku sprzeczności ze ŚSRK i KSRR.	
121	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3a, 3a pkt 4b	<p>Nieprecyzyjne i niewłaściwe zapisy: „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez: (...) „4b) wydawanie <u>rekomendacji</u> w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5”.</p> <p>Z założenia neguje się przepis, iż minister ds. rozwoju regionalnego będzie wydawać rekomendacje dot. przygotowania strategii rozwoju województw, bo podważa to samorządność województwa. Chyba że rekomendacje pełniłyby rolę wyłącznie wyciągu z dokumentów krajowych, mającego na celu uporządkowanie ogółu ustaleń dokumentów krajowych, adresowanych do danego województwa. Celem tak rozumianych rekomendacji byłoby ułatwienie zachowania zgodności/braku sprzeczności strategii rozwoju województwa z dokumentami krajowymi).</p> <p>Ponadto za całkowicie niedopuszczalne uważa się, że minister właściwy ds. rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z UE lub innych źródeł zagranicznych. Zapis ten wymaga zmiany, gdyż w tym samym artykule (3a uozppr) mowa jest o strategii rozwoju województw i zapis ten może skazywać na wiodącą rolę ministra w programowaniu i realizacji rozwoju regionalnego. Sugeruje się</p>	W uzasadnieniu napisano: „W proponowanym art. 3a pkt 4b zmienianej ustawy przewidziano uzupełnienie zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o możliwość wydawania rekomendacji w zakresie przygotowywania projektów strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego i gminy oraz projektów innych strategii, przygotowywanych na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy. Zgodnie z intencją ustawodawcy, rekomendacje mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy”. Ustalenia wymaga czego (jakiego zakresu zagadnień) dotyczyć będą rekomendacje oraz jakie będą skutki ich ewentualnego nieuwzględnienia. Należy także jasno określić tryb formalny pozyskiwania rekomendacji od ministra ds. rozwoju regionalnego. Czy uwzględnienie rekomendacji będzie wpływać na wydanie pozytywnej opinii, o której mowa w art. a2a ust. 2b ustawy o samorządzie województwa.	<p>Rekomendacje odnoszą się tylko i wyłącznie do sposobu przygotowywania strategii rozwoju zgodnie z nowymi przepisami – miałyby być jedynie podręcznikiem pomocnym w przygotowywaniu dokumentu.</p> <p>Rekomendacje – odnosząc się do sposobu przygotowania dokumentu, a nie jego wartości merytorycznej – nie będą miały znaczenia dla badania spójności.</p> <p>Zgodnie z ustawą o działach administracji rządowej (art. 23a pkt 1) zadaniem ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego jest programowanie i koordynacja polityki rozwoju, w szczególności opracowywanie projektów strategii rozwoju. W tym względzie zapisy art. 3a nie zmieniają dotychczasowych przepisów.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			poprawę sformułowania tego artykułu tak by jednoznacznie odnosił się do dokumentów poziomu krajowego.		
122	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3a – uchyla się pkt 5 (dot. także art. 34a ustawy o samorządzie województwa)	Na poziomie krajowym uchyla się opracowywanie raportu o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym oraz przestrzennym, o którym mowa w art. 35b, wraz z rekomendacjami dla polityki rozwoju. W związku z powyższym proponuje się uchylenie przygotowywania raportu o stanie województwa o którym mowa w art. 34a ustawy o samorządzie województwa	Raport o stanie województwa dotyczy podsumowania działalności zarządu województwa w roku poprzednim, nie dotyczy sytuacji społeczno-gospodarczej województwa (przy czym należy wskazać, że niemożliwe byłoby przedstawienie również sytuacji społeczno-gospodarczej gdyż w czasie kiedy raport jest opracowywany – I kwartał roku następujący po roku którego dotyczy – nie są dostępne odpowiednie dane statystyczne). Należy podkreślić, że informacje które mają być zawarte w sprawozdaniu m.in. realizacja strategii, programów są prowadzone zgodnie z przyjętymi systemami monitorowania, czasem także wynikają z określonych przepisów prawa. Obecnie art. 34a ustawy o samorządzie województwa wprowadza dodatkowy, niezasadny system raportowania, który w ogóle nie odnosi się do zagadnień związanych z rozwojem regionalnym, kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego.	Zmiana jest poza zakresem nowelizacji. Raport o stanie województwa nie jest tożsamy z raportem o rozwoju społeczno-gospodarczym, regionalnym oraz przestrzennym.
123	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3aa	Na podstawie tego art. minister właściwy do spraw rozwoju nabywa uprawnień do nieodpłatnego uzyskiwania danych na potrzeby sporządzanych dokumentów na poziomie krajowym. Podobne uprawnienia powinny mieć wszystkie organy sporządzające zintegrowane strategie rozwoju, a także SUiKZP gminy.	Mimo poprawy w dostępie do danych nadal występują problemy z nieodpłatnym uzyskaniem danych na potrzeby realizacji zadań publicznych. Należałoby rozważyć ustanowienie wykazu instytucji, które są zobowiązane do udzielania nieodpłatnie informacji niezbędnych do sporządzenia tych opracowań.	Uwaga do rozważenia na II etapie prac nad ustawą regulującą całościowo politykę rozwoju.
124	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt 4d	Proponowana zmiana (w trybie rejestruj zmiany): kontrakt programowy - umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programie	Proponowana zmiana wynika z tego, że jeden kontrakt programowy będzie przygotowany na jedno województwo, w dodatku województwo sporządza jeden program operacyjny RPO – służący realizacji umowy partnerstwa. Obecna propozycja zapisu sugeruje, że na poziomie województwa będzie więcej niż 1 program służący realizacji umowy partnerstwa.	Uwaga zostanie uwzględniona.
125	Ustawa o zasadach prowadzenia	art. 5 pkt 4f	Proponowana zmiana (w trybie rejestruj zmiany): porozumienie terytorialne – umowę określającą w szczególności przedsięwzięcia	Proponowana zmiana podkreśli znaczenie rozwiązań ponadlokalnych i związkowych między jst.	Porozumienie terytorialne nie odnosi się w szczególności do OSI. Ma ono szerszą formę, która ma ułatwiać współpracę między

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, w tym OSI objętych porozumieniem.		poszczególnymi jst, również z udziałem strony rządowej.
126	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	w art. 5 pkt 7b i art. 6 ust. 1	Wprowadzono zapisy, które powodują niejasne relacje między dokumentami. Po pkt 7a dodaje się pkt 7b w brzmieniu: „7b) polityka publiczna – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3.” Art. 6 otrzymuje brzmienie: „Art. 6. 1. Projekt koncepcji rozwoju kraju oraz projekty strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, podlegają konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.	Ustawa nie wyjaśnia jakie są relacje pomiędzy tymi dokumentami. Należałoby rozważyć rezygnację z polityk publicznych jako dokumentu powielającego krajowe strategie sektorowe.	Projekt polityki publicznej będzie opiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Ponadto zostaną uzupełnione zapisy w art. 6 o „polityki publiczne”.
127	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 6 pkt 4	Proponuje się usunąć zapis dotyczący wskazania w ogłoszeniu o konsultacjach terminu i miejsca ewentualnych spotkań konsultacyjnych.	Nie zawsze możliwe jest przewidzenie w jakim kierunku będą się rozwijały konsultacje społeczne, w tym jaka ilość spotkań i z jakimi środowiskami będą konieczne. Stąd sugeruje się odstąpienie od tego zapisu lub jego uelastycznienie, bo wydaje się oczywiste, że przy organizacji spotkań konsultacyjnych określa się ich termin i miejsce.	Przepisu ustawy wskazują na sposoby informowania o konsultacjach, nie wymieniają wszystkich możliwych form. Sposób konsultowania będzie zależał od jednostki administracyjnej.
128	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.6 pkt. 6	Proponuje się wydłużenie terminu w którym podmiot ma przygotować sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji z 30 do 45 dni.	W przypadku poziomu regionalnego – ilość uwag może być bardzo duża. Dlatego aby dokonać właściwej, merytorycznej analizy uwag, przygotować projekt odpowiedzi i formalnie przeprowadzić jego akceptację w urzędzie przez zarząd województwa konieczne jest wydłużenie terminu na przygotowanie sprawozdania.	Jest to dotychczasowe brzmienie przepisu. Wydłużenie terminu spowalnia cały proces, a dążymy do bardziej sprawnego podejścia i uproszczenia procedury przygotowywania dokumentów strategicznych.
129	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14ka ust. 5	„5. Minister właściwy (...) w zakresie polityki spójności zmiany program”. Propozycja zmiany: skreślić ostatnie dwa słowa: „zmiany program”	Błąd stylistyczny.	Uwaga zostanie uwzględniona.
130	Ustawa o zasadach	art. 14ra ust.3, art. 14rb ust. 4 i	Treść ustępów odnosi się do negocjacji projektów poszczególnych kontraktów:	W tej formie zapisy dotyczące formy negocjacji są zbyt lakoniczne w przeciwieństwie do opisu	Nie ma potrzeby szczegółowego regulowania wszystkich aspektów związanych z

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju	5 art. 17a ust. 5	programowego, porozumienia terytorialnego i kontraktu sektorowego Propozycje zmian: dopisanie artykułów, ustępów itp. wyjaśniających przebieg negocjacji.	negocjacji kontraktu terytorialnego. Brak odniesienia do stanowiska negocjacyjnego dla projektu dokumentu sugeruje, że druga strona odpowiednio: lokalna, czy regionalna bierze tylko udział w spotkaniu negocjacyjnym bez swojego projektu porozumienia/stanowiska negocjacyjnego i wówczas ich rola de facto odnosi się do przyjęcia treści dokumentów. Proponowane zmiany pozwolą na stworzenie równej pozycji między stronami negocjacji.	przygotowaniem kontraktu. Tego typu informacje znajdują się w odrębnych dokumentach ramowych, które doprecyzują zasady funkcjonowania instrumentów strategii i mechanizmów uzgodnień.
131	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14ra ust.5 i 6	Uwaga dotyczy kolejności negocjacji kontraktu i RPO a także możliwości „zmiany” kontraktu po zakończonych negocjacjach. Propozycje zmian: skreślenie ust. 5 i 6, a przynajmniej określenie procedury negocjacji kontraktu i uzupełnienie, że zmiany kontraktu również odbywają się poprzez negocjacje.	Ze względu na kolejność splanowania informacji dot. RPO po negocjacjach z KE kolejność negocjacji kontaktu winna być raczej odwrotna, ponieważ z negocjacji RPO wynikają kwestie finalne – m.in. wkład budżetu państwa dla dokumentu kontraktu programowego. Przedstawiona w projekcie ustawy kolejność dokładnie miała miejsce w perspektywie 2014-2020 – najpierw podpisany był kontrakt terytorialny, potem negocjacje RPO i innych programów „wymusiły” aneksowanie kontraktów w trybie negocjacji. Tak więc kontrakty były de facto negocjowane dwa razy – co powodowało duże nakłady pracy i czasu.	To kontrakt programowy, na podstawie którego Państwo Członkowskie przekazuje rządowi województwa alokację na realizację RPO jest punktem wyjściowym do rozpoczęcia negocjacji IZ RPO z KE, nie odwrotnie. Negocjacje programów operacyjnych i kontraktów programowych będą w praktyce prowadzone równoległe, jednakże wynegocjowany kontrakt programowy będzie stanowił zobowiązanie dla strony samorządowej przy negocjacji programu. Po zakończeniu negocjacji RPO, gdy w wyniku negocjacji z KE niektóre zapisy programu będą niezgodne z kontraktem będzie istniała możliwość jego aktualizacji, ale nie będzie to proces automatyczny i będzie wymagał zgody ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
132	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.14ra ust. 6	Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony.	Nie jest jasne w jaki sposób, jaką procedurą, w jakim zakresie może zostać zmieniony	Do zmian stosuje się taką samą procedurę, jak do przygotowania kontraktu. Zakres zmian musi wynikać z ustaleń w trakcie negocjacji z KE.
133	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.14rb ust.2	Porozumienia terytorialne zawierane przez ministra ds. rozwoju regionalnego z przedstawicielami jst powinny zachować bezwzględną zgodność z założeniami polityki rozwoju województwa, wyrażonymi w strategiach, programach i planach samorządu województwa. W związku z powyższym niezbędny jest udział zarządu województwa w porozumieniu terytorialnym, jako jednej ze stron porozumienia.	W związku z tym, że porozumienie terytorialne określa przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju samorządu terytorialnego poziomu lokalnego, niezbędne jest zachowanie ich zgodności ze strategią rozwoju województwa (uzależnienie możliwości realizacji porozumienia od akceptacji zarządu województwa – zarząd województwa, który stoi na straży m.in. zapisanych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa, w przyszłości prawdopodobnie w zintegrowanej strategii rozwoju regionalnego, zadań rządowych i	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspołnione z zapisami KSRR.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				samorządowych, powinien mieć realny wpływ i brać udział w porozumieniach dotyczących tych inwestycji). Zgodnie z obecnymi założeniami pojawia się ryzyko braku koordynacji działań rozwojowych na poziomie regionalnym, a potencjalna interwencja może być niezgodna z założeniami rozwoju sformułowanym w dokumentach wojewódzkich.	
134	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 3 – brak odniesienia w projekcie ustawy	Zmienić nazwę rozdziału 3 JEST: Programy operacyjne i programy rozwoju WINNO BYĆ: Programy operacyjne, programy rozwoju i kontrakt sektorowy	Zmiana wynika z dodania treści odpowiadających również kontraktowi sektorowemu	Kontrakt sektorowy jest mechanizmem realizacji programu rozwoju, tak więc nie ma potrzeby zmiany tytułu rozdziału.
135	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 15 ust. 6, art. 19a	Biorąc pod uwagę wzrost kosztów zadań należałoby raczej rozważyć podniesienie dotychczasowego progu po przekroczeniu którego konieczna jest ewaluacja programu tj. podwyższenie progu „powyżej 300 mln zł” (a nie zmniejszenie go do 100 mln zł)	Takie podejście usprawni proces przygotowywania dokumentów. Przeprowadzenie ewaluacji może być dodatkową barierą związaną z decyzją o przygotowaniu programu.	Uwaga zostanie uwzględniona.
136	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 17 ust. 1a pkt 1, 3	Niejasne jest dlaczego program w zakresie celów ma się odnosić do strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 5-6 uozppr, skoro w art. 15 ust. 4 pkt 2 wskazano, że programy rozwoju to dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju o których mowa w art. 9 pkt. 3 i 4 oraz programy wieloletnie. Programy rozwoju mogą być więc tworzone jedynie na poziomie krajowym i regionalnym.	Zapisy wymagają uspoźnienia.	Uwaga zostanie uwzględniona – przywołane zostaną właściwe odniesienia.
137	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 17 ust. 1a pkt 5, art. 17a ust 1 i 2	Zapis jest niejasny, nieprecyzyjny – powinien odnosić się tylko do programów krajowych, a z zapisów wynika że dotyczy także programów regionalnych.	Art. 17 ust. 1a określa zawartość wszystkich programów – krajowych i regionalnych. Natomiast pkt 5 w art. 17 ust. 1a odnosi się tylko do programów krajowych, gdyż zgodnie z art. 17a ust. 2 kontrakt sektorowy (KS) określa sposób realizacji programów rozwoju, przygotowywanych przez właściwych ministrów. Dodatkowo należy wskazać, że zakres interwencji planowanej z poziomu krajowego w ramach KS nie powinien wynikać wyłącznie z programów krajowych. W przypadku braku programu krajowego w danej dziedzinie podstawą zawarcia KS w danej dziedzinie mógłby być dokument o charakterze ogólnym w danej dziedzinie (np.	Kontrakt sektorowy został wskazany, jako mechanizm powiązany z programami rozwoju przygotowywanymi przez ministrów właściwych. Dlatego też przepisy odnoszą się w tej części do programów krajowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>horyzontalna zintegrowana strategia rozwoju) W kontekście przytoczonych przepisów niejasne jest też czy podstawą do zawarcia KS będzie tylko dokument poziomu krajowego czy też zawarcie określonych zapisów w dokumencie regionalnym. A jeżeli tak, to należy określić jaki dokument regionalny miałby być podstawą negocjacji KS. (Należy też pamiętać że ewentualna zmiana dokumentów regionalnych, ze względu na procedury i koszty, nie jest możliwa zbyt szybko – dlatego należy zaproponować takie rozwiązanie, które nie będzie możliwe do realizacji w sposób sprawny). Ponadto zwraca się uwagę, że przedsięwzięcie lokowane na terenie danego regionu na podstawie KS nie mogą być sprzeczne z interesami rozwojowymi danego województwa (w szczególności mogłoby to dotyczyć sytuacji, gdy dla realizacji interesów rozwojowych państwa zamierzałoby się ulokować na terenie danego regionu przedsięwzięcie budzące kontrowersje społeczne).</p>	
138	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 17a ust. 2 i 3, art. 5 pkt 4e	Zgodnie z art. 5 pkt 4e uozppr kontrakt sektorowy stanowi umowę określającą warunki realizacji programów rozwoju, przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie. Niedopuszczalne jest więc obarczanie regionów obowiązkiem współfinansowania interwencji realizowanej przez stronę rządową.	Określenie wkładu własnego samorządu województwa w wysokości co najmniej 10% wysokości wkładu budżetu państwa w ramach KS może nakładać potencjalnie bardzo duże obciążenia na województwo lub też brak możliwości finansowych województwa może być przedstawiany jako powód braku realizacji inwestycji. Partycypację finansową województwa w realizacji zadań rządowych można by rozpatrywać wyłącznie w sytuacji, gdy dany rodzaj inwestycji należy wprowadzić do zadań rządowych ale w sposób wyłączny lub dominujący realizować będzie interes rozwojowy tego konkretnego województwa a nie państwa jako całości lub jego części. Zapisy wymagają zmian.	To kontrakt programowy, na podstawie którego Państwo Członkowskie przekazuje rządowi województwa alokację na realizację RPO jest punktem wyjściowym do rozpoczęcia negocjacji IZ RPO z KE, nie odwrotnie. Negocjacje programów operacyjnych i kontraktów programowych będą w praktyce prowadzone równoległe, jednakże wynegocjowany kontrakt programowy będzie stanowił zobowiązanie dla strony samorządowej przy negocjacji programu. Po zakończeniu negocjacji RPO, gdy w wyniku negocjacji z KE niektóre zapisy programu będą niezgodne z kontraktem będzie istniała możliwość jego aktualizacji, ale nie będzie to proces automatyczny i będzie wymagał zgody ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
139	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	art. 19a ust. 1	Projekty programów na poziomie regionalnym nie powinny być konsultowane z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.	Programy regionalne muszą realizować strategię rozwoju województwa, która jest konsultowana z KWRiST. Należy zwrócić uwagę, że programy mają charakter operacyjny i uszczegółwiają zapisy strategiczne uzgodnione z KWRiST.	KWRiST powinna mieć możliwość wypowiedzenia się na temat strategicznych rozwiązań proponowanych przez stronę rządową i samorządową – wymóg konsultowania dużych programów rozwoju z KWRiST.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju			Obecne zapisy niepotrzebnie wydłużają i komplikują procedurę tworzenia programów na poziomie regionalnym.	
140	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 21b. 1.	Polityka publiczna zawiera w szczególności wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1, w odniesieniu do dziedziny lub terytorium, którego dotyczy ta polityka. 2. Polityka publiczna określa w szczególności: 1) cele strategiczne w zakresie danej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3; 2) kierunki interwencji państwa, w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3; 3) zasady realizacji polityki publicznej.	Zapisy są niespójne z definicją polityki publicznej określonej w art. 5 pkt 7b, która jest szersza (obejmuje jeszcze zasady realizacji). Ponadto podtrzymuje się uwagę dot. polityk publicznych wskazaną przy uwadze 8.	Definicja zawsze jest mniej szczegółowa, niż następujące po niej uregulowania odnoszące się do zakresu polityki publicznej. Nie ma więc niespójności w tym zakresie.
141	Ustawa o samorządzie gminnym	art.6a ust.2, art. 6c ust. 3	Zapisy są niejasne, niejednoznaczne. W przypadku obydwu artykułów wskazuje się na konieczność zastosowania takich zapisów, które wskażą na konieczność uwzględnienia w strategii rozwoju gminy i strategii rozwoju ponadlokalnego zagadnień związanych rozwiązywaniem problemów rozwojowych i wykorzystywaniem szans rozwojowych o znaczeniu ponadlokalnym w sposób zgodny z polityką rozwoju województwa. Natomiast pozostałe zagadnienia nie mogą być z tą polityką sprzeczne. Ponadto sprecyzowania wymaga sposób weryfikowania spójność strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju ponadlokalnego (kto będzie weryfikował te dokumenty? W przypadku strategii rozwoju województwa spójność ze ŚSRK będzie badał minister ds. rozwoju regionalnego, a w przypadku spójności strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju województwa – zarząd województwa).	Zapisy wymagają wyjaśnienia, uspoźnienia, jednoznacznej interpretacji.	Strategia rozwoju gminy i strategia rozwoju ponadlokalnego są dokumentami tego samego poziomu zarządzania i obie są fakultatywne. Spójność każdej ze strategii ze strategią rozwoju województwa bada zarząd województwa.
142	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a ust. 3 pkt 9, art. 6c ust. 5 pkt 9	Wskazano, że strategia rozwoju gminy/ponadlokalnego określa m.in. źródła finansowania programów – nie wiadomo jakich programów to dotyczy i dlaczego finansowanie programów ma definiować strategia (na etapie tworzenia strategii może nie być informacji w zakresie finansowania programów).	W art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wskazano, że programy rozwoju to dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju o których mowa w art. 9 pkt. 3 i 4 oraz programy wieloletnie. Programy rozwoju mogą być więc tworzone jedynie na poziomie krajowym i regionalnym.	Zapisy w odniesieniu do zakresu strategii zostaną zmienione – pozostaną „ramy finansowe i źródła finansowania” (bez programów). Programy rozwoju mogą być również tworzone na poziomie lokalnym, zapisy w tym zakresie zostaną uspoźnione.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			Ponadto konieczne jest usunięcie niespójności między ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 15 ust. 4 pkt 2) oraz ustawą o samorządzie gminnym (art. 18 ust 2 pkt 6a). Zapisy wymagają uporządkowania.	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie dotyczy więc poziomu lokalnego. Dodatkowo zwraca się uwagę, że w art. 18 ust. 2 pkt 6a nadal jest mowa o tworzeniu programów rozwoju w oparciu o ustawę o zasadach prowadzenia polityki rozwoju – która nie dotyczy już programów rozwoju na poziomie lokalnym.	
143	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a ust. 5	Strategia rozwoju gminy w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 4 może <u>odwołać się</u> do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	Należy ustalić relację zintegrowanej strategii rozwoju gminy (ZSRG) do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (SUiKZPG). Jeżeli ZSRG miałaby mieć charakter nadrzędny nad SUiKZPG, co wydaje się właściwe, to jest oczywiste, że to właśnie strategia powinna formułować wytyczne do SUiKZPG. Jeżeli jednak obydwa dokumenty miałyby mieć charakter równorzędny, to należy zdefiniować wzajemne relacje. Obecnie niespójne są art. 6a ust. 3 pkt 5 oraz art. 6a pkt 5, gdyż z obydwu wynika odmienna nadrzędność jednego dokumentu względem drugiego.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Nie będzie w związku z powyższym odwołań do SUiKZP.
144	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b ust 2	Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej <u>zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa</u>	Samorząd gminy jest samorządny i sam decyduje o prowadzonej polityce rozwoju. Stąd zapis powinien wskazywać, że strategia rozwoju gminy nie ma być sprzeczna ze strategią rozwoju województwa, a także z innymi dokumentami będącymi pochodną strategii rozwoju województwa.	W projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą polegający na zasadzie spójności dokumentów.
145	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1aa	Nieprecyzyjne zapisy.	Samorząd województwa jest samorządny i sam decyduje o prowadzonej polityce rozwoju. Stąd zapis powinien wskazywać, że strategia rozwoju województwa nie ma być sprzeczna ze ŚSRK i KSRR. (Dodatkowo wskazuje się, że obecnie nie jest określone na czym będzie miała polegać zgodność – nie wiadomo w jakim zakresie strategia rozwoju województwa ma być zgodna ze ŚSRK, KSRR. Czy chodzi o zgodność celów? Jest to istotne, bo będzie miało wpływ na konstruowanie strategii rozwoju województwa).	W projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą polegający na zasadzie spójności dokumentów.
146	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c	Proponowany zakres strategii województwa jest niespójny z zakresem wynikającym z innych ustaw	Należy przeanalizować zakres strategii rozwoju województwa wynikający z różnych przepisów szczegółowych i je uspołnić – nie tylko art. 11 ust. 1c mówi o zawartości strategii rozwoju	Przepisy odnoszące się do zakresu strategii będą zawierały model struktury funkcjonalno-przestrzennej – bez precyzowania jego zawartości.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				województwa. Np. wskazuje się na konieczność usunięcia zapisów dot. strategii rozwoju województwa w art. 166 ust. 1 ustawy prawo wodne (zgodnie z którym w strategii rozwoju województwa uwzględnia się obszary szczególnego zagrożenia powodzią). Zawartość i procedury dotyczące strategii rozwoju województwa powinny być określone w jednej ustawie, gdyż istnieje możliwość ich pominięcia.	
147	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1 c pkt 4	Wskazane elementy struktury funkcjonalno-przestrzennej są prawie takie same jak wskazane na poziomie lokalnym (patrz dodany art. 6a ust. 3 w ustawie o samorządzie gminnym).	Zakresy powinny zostać zróżnicowane tak by przystawały do odpowiedniego poziomu (regionalnego/lokalnego) na przykład czy na poziomie regionalnym będzie można określić i czy jest to potrzebne – obszary infrastruktury społecznej?	Przepisy odnoszące się do zakresu strategii będą zawierały model struktury funkcjonalno-przestrzennej – bez precyzowania jego zawartości. Każda jednostka samorządu terytorialnego będzie mogła w dopasowany do swoich potrzeb sposób go określić, respektując przepisy szczególne.
148	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1 c pkt 4	Proponowany zakres strategii rozwoju województwa zawiera wiele elementów obecnego PZPW, ale brak w projekcie zmiany ustawy dotychczasowej procedury sporządzania PZPW.	Nie jest jasne, czy elementy dotychczasowej procedury sporządzania PZPW, jak chociażby uzyskanie opinii wojewódzkiej komisji urbanistyczno-architektonicznej będą nadal wymagane przy sporządzaniu nowej strategii rozwoju województwa.	Procedura przygotowania strategii rozwoju województwa (zawierającej model funkcjonalno-przestrzenny w swoim zakresie dopasowany do potrzeb danej JST) została uproszczona, by proces uzgodnień był możliwie krótki.
149	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 5	Niejasne zapisy dotyczące zaleceń dla gmin, wynikających ze strategii.	„Zalecenie” nie ma charakteru wiążącego, może lecz nie musi być uwzględnione. Równie dobrze mogłoby nie być takiego zapisu w ogóle, nie będzie miał żadnego znaczenia. <u>Zaleceniem staje się też rozmieszczenie inwestycji celu publicznego</u> o znaczeniu ponadlokalnym – w ten sposób utracona zostaje możliwość zabezpieczenia terenu pod przyszłe inwestycje. Należy więc jednoznacznie określić rangę zalecenia tzn. jasno sprecyzować czy obligatoryjne jest jego uwzględnienie czy ma ono charakter wyłącznie uznaniowy. Jeśli uwzględnienie zalecenia ma być obligatoryjne, to nie należy posługiwać się pojęciem „zalecenia” a pojęciem „ustalenia”. Jeśli natomiast „zalecenie” ma być uwzględnione wyłącznie uznaniowo, to niezbędne jest wyłączenie z grupy „zaleceń” zagadnień, których uwzględnienie będzie obligatoryjne – w największym stopniu dot. to rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.	Zapisy odnoszące się do zawartości zarówno strategii rozwoju województwa, jak i gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej odpowiednio w województwie/ w gminie. W projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą polegający na zasadzie stwierdzania spójności dokumentów.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>Ponadto nie jest jasne czy zalecenia dla gmin będą miały tylko charakter przestrzenny, który wcześniej był w PZPW, czy także społeczno-gospodarczy?</p> <p>Należy zwrócić również uwagę na niespójność zapisów, bowiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w dodanym art. 6a ust. 2 ustawy o samorządzie gminy mowa jest że strategia rozwoju gminy <u>jest spójna</u> ze strategią rozwoju województwa, - a w dodanym art. 6b ust. 2 ustawy o samorządzie gminny mowa jest o uzyskaniu opinii zarządu województwa dotyczącej <u>zgodności</u> strategii rozwoju gminy z celami określonymi w strategii rozwoju województwa. <p>Nie wiadomo jakie elementy będą miały być badane pod kątem spójności/zgodności strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju województwa. Nie wiadomo także czy pojęcia spójna i zgodna są tożsame.</p> <p>Przedstawiona propozycja zmian ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz innych ustaw nie przedstawia kompleksowych – pełnych, przemyślanych i powiązanych logicznie rozwiązań. Brak czytelnego związku pomiędzy poszczególnymi poziomami zarządzania rozwojem utrudnia ocenę proponowanych zmian.</p> <p>Ważną kwestią jest czytelna relacja pomiędzy dokumentem na poziomie województwa a poziomem gminy, wskazanie elementów niezbędnych do uwzględniania na poziomie lokalnym (oraz ponadlokalnym). Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że pewne procesy widoczne z poziomu regionalnego nie są dostrzegane na poziomie lokalnym. Większość województw wypracowała już swoje metody wpływu na samorzady gmin w zakresie prowadzonej polityki przestrzennej (kujawsko-pomorskie na przykład prowadziło dość skuteczną politykę lokalizacji elektrowni wiatrowych w sposób nie pogarszający jakości warunków życia mieszkańców, pomorskie skutecznie prowadzi</p>	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				dialog terytorialny w którym między innymi wykorzystuje zapisane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa zasady zagospodarowania, podobnie łódzkie). Postuluje się wprowadzenie zamiast „zaleceń” wynikających ze strategii rozwoju województwa – ustaleń i rekomendacji do strategii rozwoju ponadlokalnego, strategii rozwoju gminy oraz SUIKZP gminy, przy czym „ustalenia” miałyby charakter obligatoryjny, a „rekomendacje” miałyby charakter uznaniowy.	
150	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 9	Wskazano, że strategia rozwoju województwa określa m.in. źródła finansowania programów – nie wiadomo dlaczego finansowanie programów ma definiować strategia.	Na etapie tworzenia strategii może nie być informacji w zakresie finansowania programów.	Zapisy w odniesieniu do zakresu strategii zostaną zmienione – pozostaną „ramy finansowe i źródła finansowania” (bez programów).
151	Ustawa o samorządzie województwa	art. 12a ust. 2a, 2b	Strategia rozwoju województwa nie powinna być sprzeczna ze ŚSRK i KSRR.	Zwraca się uwagę, że samorząd województwa jest samorządny i sam decyduje o prowadzonej polityce rozwoju. Stąd zapis powinien wskazywać, że strategia rozwoju województwa nie ma być sprzeczna ze ŚSRK, KSRR. Dodatkowo wskazuje się na konieczność określenia jak będzie badana zgodność/brak sprzeczności SRW ze ŚSRK i KSRR. Jest to istotne, gdyż będzie to miało wpływ na konstruowanie strategii rozwoju województwa. Nie wiadomo także czym będzie skutkowało ewentualne wydanie negatywnej opinii – tj. wskazanie braku zgodności/istnienie sprzeczności SRW ze ŚSRK, KSRR. Opinia ma charakter nieobligatoryjny jeśli chodzi o uwzględnienie jej zapisów.	W projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą: badanie spójności dokumentów.
152	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 10 ust. 1 pkt 2) art. 14 pkt 7a) art. 37g ust. 2a	Niespójne zapisy. W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.	Strategia nie jest obligatoryjna, gmina może nie mieć takiej diagnozy. Proponuje się dopisanie „o ile gmina dysponuje takim opracowaniem”	Diagnoza ma być elementem wspólnym dla wszystkich poziomów planowania strategicznego: krajowego, wojewódzkiego i gminnego. Jest ona wykorzystywana przy formułowaniu wszystkich dokumentów strategicznych w kraju, województwie i gminie. Część studium odnosząca się do uwarunkowań jest diagnozą.
153	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu	art. 11 pkt 4) i 5)	Poniższe zapisy powodują niespójności: 4) uzyskuje od gminnej lub innej właściwej, w rozumieniu art. 8, komisji urbanistyczno-architektonicznej opinię o projekcie studium;	Z proponowanych zapisów wynika, że projekt studium opiniowany jest przez komisję urbanistyczno-architektoniczną i uzgadniany z zarządem województwa oraz zarządem związku	W art. 11 pkt 5 zostanie przywrócone wyliczenie podmiotów, z którymi uzgadnia się projekt studium.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	przestrzenny m		5) występuje o uzgodnienie projektu studium z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z zaleceniami strategii rozwoju województwa, z zarządem związku metropolitalnego w zakresie jego zgodności z ponadlokalną strategią rozwoju związku metropolitalnego jeżeli taka istnieje.	metropolitalnego (opcjonalnie). Usunięto obowiązek opiniowania i uzgadniania z pozostałymi instytucjami i organami lecz nie wprowadzono zmian między innymi: w ustawie Prawo wodne, o ochronie przyrody, o zabytkach i opiece nad zabytkami , z których wynika obowiązek opiniowania i uzgadniania projektu studium przez te instytucje.	
154	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 14 ust. 7a	Czy ten zapis jest konieczny: <u>W planie miejscowym</u> uwzględnia się <u>uwarunkowania wynikające w szczególności z diagnozy</u> , o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Mppz będzie uwzględniał SUIKZP lub ZSRG a więc również szeroko rozumiane uwarunkowania.	W związku z wprowadzeniem w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przepisów dot. przygotowywania diagnozy o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym, przed rozpoczęciem prac nad strategiami rozwoju przygotowywanymi na każdym poziomie zarządzania rozwojem (krajowym, wojewódzkim, ponadlokalnym i gminnym), w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzono przepisy zobowiązujące do uwzględniania uwarunkowań wynikających z ww. diagnozy w pracach nad dokumentami planistycznymi.
155	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 39 ust. 3	Część punktów w dotychczasowej ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (które nie zostały uchylone niniejszą zmianą ustawy) będą powtórzeniem zawartości SRW z art. 11 ust. 1c pkt 4 niniejszej zmiany ustawy o samorządzie województwa – przez pewien czas artykuły te będą funkcjonowały wspólnie.	W tym kontekście nie do końca zrozumiała jest więc rola PZPW w tym okresie – wszelkie uzgodnienia zgodności będą dokonywane już z SRW.	Zmienione zostaną przepisy mówiące o obowiązywaniu obecnych strategii oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw – wprowadzony zostanie koniec 2025 r. jako data graniczna. Przepisy dotyczące PZPW pozostają w okresie przejściowym z uwagi na możliwość aktualizacji planu.
156	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 39 ust. 6	Dla miasta wojewódzkiego i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru może być sporządzony plan zagospodarowania przestrzennego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.	Ustalenia wymaga, czy w przypadku dwóch ośrodków wojewódzkich sporządzony ma być jeden plan obejmujący dwa miasta czy mogą być sporządzone dwa oddzielnie.	To od wóldarzy danego obszaru zależy, jakie rozwiązanie zastosują. Zakres powiązań funkcjonalnych determinuje tą decyzję.
157	Prawo wodne	art.166, ust. 1 pkt 1	Strategia rozwoju województwa (SRW) nie powinna odnosić się do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią poprzez przytaczanie konkretnych map zagrożenia powodzią. SRW powinna jedynie zawierać obowiązek uwzględnienia tego zagadnienia przy realizacji w przyszłości ewentualnego zagospodarowania. To nie SRW powinna być	Strategia rozwoju województwa jest dokumentem wtórnym wobec map zagrożenia powodzią, które same powinny stanowić dokument źródłowy dla realizacji zasięgów możliwego zagospodarowania.	Tak, zgadza się. SRW powinna uwzględniać te mapy. Rzeczywiście nie na zasadzie pokazania zasięgów, a raczej konkretnych ustaleń odnoszących się do tych obszarów.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			materiałem źródłowym ukazującym zasięgi obszarów zagrożonych powodzią – SRW powinna tylko do tego typu dokumentów odsyłać.		
158	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 19 i art. 20	Zapisy w poniższych artykułach wymagają zmiany. Art. 19. Rada Ministrów przyjmuje koncepcję rozwoju kraju, o której mowa w art. 8a-8c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Art. 20. Strategie rozwoju województwa, o których mowa w art. 11 ustawy zmienianej w art. 5, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, tracą moc w terminie 2 lat od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile nie zostaną dostosowane do wymogów określonych w art. 11 ust. 1aa, 1ca i 1cb ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.	Ustalenie takiego samego terminu na opracowanie koncepcji i strategii rozwoju województwa, bez wyprzedzającej zmiany strategii rozwoju kraju i strategii rozwoju regionalnego uniemożliwia uzyskanie spójności pomiędzy tymi dokumentami. Wskazuje się na zasadność wyprzedzającego sporządzenia dokumentów krajowych a w następnej kolejności dokumentów wojewódzkich.	Koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju. Ustawa nie proponuje badania spójności między tymi dokumentami.
159	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 20	Nie ma art. 11 ust. 1cb. Prawdopodobnie nie wskazano art. 11 ust. c.	Zapisy wymagają poprawy.	Uwaga zostanie uwzględniona.
160	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 20, 21 i 22	Poddaje się w wątpliwość długość okresów, po których mają utracić moc obowiązujące dokumenty (strategii rozwoju województwa, gminy, planu zagospodarowania przestrzennego województwa).	Wskazane okresy są zbyt krótkie.	Zmienione zostaną przepisy mówiące o obowiązywaniu obecnych strategii oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa – wprowadzony zostanie koniec 2025 r. jako data graniczna.
161	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 22	Zapisy i wynikające z nich konsekwencje są niejasne.	Nie jest jasne czy w momencie uchwalenia nowej strategii rozwoju województwa, obowiązujący PZPW traci moc. Czy SRW w proponowanym zakresie będzie faktycznie uwzględniała wszystkie aspekty dotychczasowego PZPW tak, by mógł on od razu stracić moc?	Zmienione zostaną przepisy mówiące o obowiązywaniu obecnych strategii oraz planów zagospodarowania przestrzennego województwa – wprowadzony zostanie koniec 2025 r. jako data graniczna. Zarówno strategia jak i plan będą obowiązywały do końca 2025 r.
162	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	art. 26	Proponowany zapis (w trybie rejestruj zmiany): Kontrakty terytorialne obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc do czasu ostatecznego rozliczenia RPO i przedsięwzięć priorytetowych wskazanych do realizacji na podstawie Kontraktu,	Proponowana zmiana wynika z dostosowania treści przyszłej ustawy z treścią kontraktu terytorialnego (którego odpowiednie artykuły przytoczone są poniżej). Zachowanie proponowanego brzmienia artykułu 26 mogłoby spowodować konieczność zmian treści kontraktu	Zgodnie z zaproponowaną w ustawie definicją: "Kontrakt terytorialny – umowę określającą cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, oraz sposób ich koordynacji i warunki realizacji, a także dofinansowanie

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		finansowanych w ramach programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020.	<p>terytorialnego oraz wymogu zgody obu stron i wprowadzenia tych zmian przez kolejny aneks, a więc i negocjacje KT co jest długotrwałym procesem, zwłaszcza, że KT są „na wygaszeniu”. Proponuje się skonsultować ten zapis z komórką odpowiedzialną za KT w Departamencie Regionalnych Programów Operacyjnych w Ministerstwie, Dodatkowo do przedyskutowania z ww. Departamentem: czy ze względu na art. 14 ust 2 KT – nie wystarczy napisać, że „do czasu ostatecznego rozliczenia RPO i przedsięwzięć wskazanych w załączniku 1b do KT”.</p> <p>treść Art. 2 Kontraktu Terytorialnego [Okres obowiązywania Kontraktu]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrakt obowiązuje od dnia podpisania przez drugą Stronę do dnia ostatecznego rozliczenia RPO i przedsięwzięć wskazanych do realizacji na podstawie Kontraktu. 2. Skrócenie lub wydłużenie okresu obowiązywania Kontraktu wymaga zgody Stron. <p>Zasugerowane zmiany treści projektu ustawy odnoszą się do powyższego wyciągu z Kontraktu.</p> <p>Art. 10 KT [Warunki zmiany Kontraktu]</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrakt może zostać zmieniony na uzasadniony wniosek każdej ze Stron. 2. Zmiana Kontraktu wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem art. 14a ust. 2 i 3. <p>Art. 12 KT [Klauzula salwatoryjna]</p> <p>Jeżeli którekolwiek z postanowień Kontraktu zostanie uznane za nieważne, niezgodne z prawem lub niewykonalne, pozostałe postanowienia pozostają w mocy, a Strony zobowiązują się do dokonania odpowiednich zmian w Kontrakcie.</p>	<p>opracowywanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020;”</p> <p>Oznacza to jego zakończenie wraz z przekazaniem ostatnich płatności na rzecz realizowanych RPO. Informacja o przedsięwzięciach priorytetowych, choć nie stanowią one zobowiązania do realizacji, zostanie przedstawiona w sprawozdaniu z KT.</p>
163	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	uwaga ogólna	Ustawa nie proponuje uporządkowania zapisów ustawy w zakresie polityki społecznej odnośnie artykułów 21 i powiązanego z nim art.16.	W artykule 21 ustawy o polityce społecznej wskazuje się, że do zadań samorządu województwa należy <u>opracowanie</u> , aktualizowanie i realizacja <u>strategii wojewódzkiej w zakresie</u>	Uporządkowanie przepisów w tym zakresie będzie przedmiotem dalszych prac na II etapie przygotowywania całościowej ustawy o polityce rozwoju.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		Strategia polityki społecznej powinna stanowić odrębną od strategii rozwoju województwa (SRW) opracowanie, analogiczne do wszystkich pozostałych programów branżowych, które podobnie jak wspomniana strategia polityki społecznej są instrumentami realizacji polityki rozwoju województwa. Ze względów formalnych i całego systemu programowania niezbędne jest przekształcenie strategii polityki społecznej w program.	<u>polityki społecznej będącej integralną częścią strategii rozwoju województwa obejmującej w szczególności programy:</u> przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi – po konsultacji z powiatami. Przy czym w art. 16 wskazuje się zawartość strategii w zakresie polityki społecznej. W związku z tym jak konstruować strategię rozwoju województwa, której integralną częścią ma być strategia w zakresie polityki społecznej, posiadająca własną zawartość i obejmująca kilka programów, w większości również wynikających z przepisów szczegółowych. Wymaga to uporządkowania.	
164	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Rozstrzygnięcia wymaga kwestia uzgodnień miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (obecnie z zarządem województwa - postuluje się by dotyczyło zadań samorządu województwa) oraz decyzji o warunkach zabudowy (obecnie są uzgadniane z marszałkiem w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym rozmieszczonych w planie województwa w odniesieniu do terenów przeznaczonych na ten cel w planach miejscowych, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.) oraz wskazanie czy i z jakim dokumentem będą one uzgadniane.		Częściowemu uporządkowaniu tych zagadnień służą przepisy wprowadzające do SRW ustalenia i rekomendacje oraz model funkcjonalno-przestrzenny. Dodatkowo kwestie rozmieszczenia inwestycji będą przedmiotem reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz procesu inwestycyjnego.
165	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Uregulowania wymaga sposób dokonywania rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym – postuluje się by nie były one wskazywane w strategiach rozwoju a w odrębnym dokumencie stanowiącym wykaz takich inwestycji na poziomie krajowym i na poziomie regionalnym, na bieżąco aktualizowanym, który z jednej strony miałby charakter informacyjny (co, gdzie, kiedy, przez kogo będzie realizowane) a z drugiej stanowił podstawę do rezerwowania terenu na daną inwestycję (określenia wymaga forma takiej rezerwacji, czas rezerwacji i jej skutki dla właścicieli nieruchomości oraz gminy).		
166	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	W związku z planowanym usunięciem w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym planowania na poziomie regionalnym postuluje się dodanie w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (w art. 11 ust. 2a) zapisu o treści „Samorząd województwa monitoruje zmiany zachodzące w przestrzeni województwa oraz prowadzi analizy, studia odnoszące się do obszarów i problemów zagospodarowania przestrzennego województwa”.		Fakt prowadzenia analiz na każdym poziomie zarządzania rozwojem wynika z konieczności przygotowania diagnozy na potrzeby dokumentów strategicznych i planistycznych.
167	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Proponowane zmiany nie uwzględniają audytu krajobrazowego, który sporządzają obecnie samorządy województw – opracowanie wymagające olbrzymiego nakładu pracy oraz środków stanie się opracowaniem bezużytecznym?		Wnioski z audytu będą jednym z elementów prowadzonych analiz, następnie znajdą swoje odzwierciedlenie w diagnozie, by następnie stanowiły podstawę do określania celów polityki rozwoju, definiowania modelu funkcjonalno-przestrzennego oraz wskazywania ustaleń i

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
rekomendacji dla polityki przestrzennej.					
Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze					
168	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 3	Zapisy dotyczące przedstawiania opinii Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, dotyczącej zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów ze średniookresową strategią rozwoju kraju należy usunąć lub doprecyzować	Nie zostało doprecyzowane, jaką moc ma opinia Ministra i czy obliuguje ona zarządy województw do zmiany strategii/programów. Nie zostało wskazane jakich programów dotyczy opiniowanie. Nieuzasadnione byłoby obligatoryjne wydawanie przez Ministra opinii dla wszystkich programów przyjmowanych na poziomie województwa.	Badanie spójności SRW z SRK jest elementem zapewnienia spójności planowania strategicznego. Z dotychczasowej praktyki związanej z uzgadnianiem PZPW przez ministra właściwego wynika, że udawało się uzgodnić stanowiska. Opinia jest mechanizmem nastawionym na negocjacje i osiągnięcie kompromisu. Opiniowanie dotyczy programów wymienionych w art. 15 ust. 4 ustawy, tj. programów rozwoju przygotowywanych przez ministrów właściwych (zapisy zostaną zmienione w tym zakresie).
169	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.3a pkt 4b	Wprowadzenie uprawnienia dla Ministra do wydawania rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju województwa i gminy jest zbyteczne.	Określanie zasad, trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju województw, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, należy do kompetencji sejmiku. Nadanie tego uprawnienia Ministrowi może doprowadzić do ograniczenia wpływu uprawnionych organów samorządu województwa na ostateczny kształt strategii rozwoju regionu.	Rekomendacje odnoszą się tylko i wyłącznie do sposobu przygotowywania strategii rozwoju zgodnie z nowymi przepisami – miałyby być jedynie podręcznikiem pomocnym w przygotowywaniu dokumentu. Rekomendacje – odnosząc się do sposobu przygotowania dokumentu, a nie jego wartości merytorycznej – nie będą miały znaczenia dla badania spójności.
170	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 4d Art.14ra ust.1	Zapisy dotyczące kontraktu programowego powinny uwzględniać możliwość wskazywania przedsięwzięć dla krajowych programów operacyjnych. Zgodnie z zapisami projektu ustawy kontrakt programowy określa kierunki i warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności <u>opracowywanego przez zarząd województwa</u> oraz przedsięwzięcia priorytetowe <u>realizowane w tych programach</u> , co ogranicza kontrakt programowy do RPO.	Zgodnie z projektem KSRR2030 (wersja z 17.12.2018r.): <i>kontrakt programowy może wskazywać w wybranych obszarach zidentyfikowane przedsięwzięcia dla krajowych programów operacyjnych, tj. projektów pozakonkursowych</i> . Zapisy ustawy powinny to uwzględniać.	Zgodnie z założeniami Kontrakt programowy nie będzie ograniczony wyłącznie do przedsięwzięć realizowanych z RPO, chociaż ew. możliwość włączenia do niego przedsięwzięć priorytetowych w ramach KPO będzie efektem negocjacji. Lista wskazująca elementy kontraktu, które muszą się w nim znaleźć jest warunkiem minimalnym do spełnienia przez ww. dokument. Tym samym obecne zapisy tego nie wykluczają.
171	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.5 pkt 6b	obszar strategicznej interwencji – wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o	Definicja OSI jest długa i nieprecyzyjna, propozycja skrócenia, nie ma potrzeby listować, na czym polega interwencja publiczna.	Definicja tak skonstruowana miała pokazać, że OSI charakteryzują się koniecznością podjęcia interwencji łączącej różne aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne. Nie jest to punktowe działanie mające wymiar terytorialny, tak jak większość działań w poszczególnych

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne, w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne;		dziedzinach czy sektorach. Jest to kumulacja różnych problemów i tylko wiązki projektów mogą zmienić występujące tendencje.
172	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6 ust. 2	2. Projekt strategii rozwoju województwa podlega konsultacjom w szczególności z: działającymi na obszarze tego województwa jednostkami samorządu terytorialnego i ich zawiązkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego	Wątpliwości budzi konieczność konsultowania w ramach KWRiST strategii rozwoju województw.	KWRiST jest organizacją parasolową JST – organem ze wszech miar zainteresowanym i kompetentnym w sprawach dotyczących rozwoju regionalnego.
173	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.6.ust. 6	W terminie 30 dni od upływu terminu, o którym mowa w ust. 5, Przed uchwaleniem strategii lub programu podmiot prowadzący konsultacje przygotowuje sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem, i zamieszcza je na swojej stronie internetowej.	Zapis ten, jak pokazuje praktyka, w przypadku dużej ilości zgłoszonych uwag jest niewykonywany (choćby w przypadku opiniowanych strategii krajowych - SOR, KSRR2030). W sytuacji włączenia części planistycznej do zintegrowanych strategii rozwoju, tym bardziej należy się spodziewać zwielokrotnionej liczby zgłoszonych do dokumentu uwag, wobec czego dotrzymanie terminu może być szczególnie utrudnione.	Wskazanie terminu ma wpływ na tempo prac oraz odpowiednie zaplanowanie konsultacji społecznych. Bez wskazania terminu, mogłoby się okazać, że dokument jest przygotowywany przez wiele miesięcy od czasu zakończenia konsultacji.
174	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 10a pkt 1	Doprecyzowania wymaga uwzględnienie obszarów funkcjonalnych w diagnozie: „Art. 10a. Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9: 1) przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii rozwoju <u>z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych - przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii rozwoju;</u>	Wątpliwości budzi, czy obszary funkcjonalne mają być w diagnozie wskazane, czy też dla wskazanych obszarów funkcjonalnych powinna być sporządzona diagnoza.	Obszary funkcjonalne, a zwłaszcza powiązania funkcjonalne są kluczowe dla właściwej analizy związków przyczynowo-skutkowych. Nie tyle chodzi o wyznaczanie obszarów funkcjonalnych, ile o uwzględnianie powiązań funkcjonalnych w diagnozowaniu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych.
175	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 12a ust. 1 pkt 1-2 i analogicznie art. 13 ust. 1a punk	Propozycja zmiany i połączenia punktów 1-2 w jeden: Strategie... zawierają w szczególności: 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt, w tym zidentyfikowane potencjały i	Z uwagi na to, że potencjały i problemy powinny być zawarte w diagnozie propozycja połączenia obu punktów w jeden	Uwaga natury technicznej.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju	1-2	problemy rozwoju, w tym w również w ujęciu przestrzennym		
176	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 12a, ust. 1 i analogicznie art. 13 ust. 1	W związku z zamieszczonymi punktami dotyczącymi obligatoryjnej zawartości przedmiotowych strategii, w tym z punktem 9: Strategie... zawierają w szczególności: 9) <i>ramy finansowe oraz źródła finansowania związane z projektami strategicznymi</i> , doprecyzowania wymaga czy będzie wymóg wskazania projektów strategicznych w strategiach, których dotyczą zapisy.	W katalogu zawartości przedmiotowych strategii nie wymieniono projektów strategicznych, przywołano je natomiast w punkcie dot. źródeł finansowania. Czy wobec tego będzie obowiązywał wymóg wskazania projektów strategicznych w strategiach?	Zapisy te odnoszą się do strategii przygotowywanych na poziomie krajowym. W tym przypadku będzie wymóg uwzględniania w ramach finansowych środków i źródeł finansowania projektów strategicznych.
177	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.14ra ust.5	Wątpliwości budzą zapisy dotyczące procedowania Kontraktu Programowego (KP), w szczególności uzależnienie rozpoczęcia negocjacji programów operacyjnych od jego podpisania.	Można się domyślać, iż częściowo zapisy KP odnoszące się do treści i zakresu programów operacyjnych mają na celu kompensację okrojonej Umowy Partnerstwa. Niemniej jednak uzależnienie rozpoczęcia negocjacji z KE od podpisania KP budzi obawy regionu w kontekście ewentualnego wpływania na regiony i ograniczania ich samodzielności w podejmowaniu działań prorozwojowych. Dużo ściślejsze niż dotychczas powiązanie planowanej w RPO interwencji z zapisami dokumentów na poziomie krajowym, podbite dodatkowo obostrzeniami wynikającymi z procedury procedowania KP, może w praktyce oznaczać, iż pole do decyzji dla samorządu, w kontekście planowanych działań, zostanie mocno zawężone, a swoboda planowania w większym stopniu uzależniona od decyzji strony rządowej. Ponadto treść art. 14ra, ust. 5 nie jest zgodna z uzasadnieniem. Zgodnie z uzasadnieniem podstawą do rozpoczęcia negocjacji z KE ma być projekt kontraktu programowego podczas gdy zapis ustawy wskazuje, że podstawą do rozpoczęcia negocjacji z KE będzie zawarty kontrakt (nie jego projekt).	To kontrakt programowy, na podstawie którego Państwo Członkowskie przekazuje zarządowi województwa alokację na realizację RPO jest punktem wyjściowym do rozpoczęcia negocjacji IZ RPO z KE, nie odwrotnie. Negocjacje programów operacyjnych i kontraktów programowych będą w praktyce prowadzone równoległe, jednakże wynegocjowany kontrakt programowy będzie stanowił zobowiązanie dla strony samorządowej przy negocjacji programu. Po zakończeniu negocjacji RPO, gdy w wyniku negocjacji z KE niektóre zapisy programu będą niezgodne z kontraktem będzie istniała możliwość jego aktualizacji, ale nie będzie to proces automatyczny i będzie wymagał zgody ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
178	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust 2 i ust. 5. pkt 2	Propozycja wykreślenia zapisów dotyczących możliwości zawierania porozumień terytorialnych pomiędzy ministrem a samorządem lokalnym bez udziału samorządu województwa	Prowadzenie polityki rozwoju województwa z pominięciem samorządu województwa jest niezgodne z zasadą subsydiarności. Taka formuła porozumień terytorialnych jest również nieczytelna i nieuzasadniona w kontekście wprowadzanego mechanizmu kontraktów sektorowych.	Zapisy odnośnie porozumień terytorialnych zostaną zmienione i uspołnione z zapisami KSRR.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
179	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 15 ust. 6	Propozycja korekty w art. 15 ust. 6 : „6. Instytucja opracowująca program operacyjny rozwoju o wartości powyżej 100 mln zł przygotowuje dla tego programu raport ewaluacyjny podsumowujący efekty realizacji programu.”,	Proponuje się ten zapis ograniczyć do programów operacyjnych, ponieważ inne programy rozwoju najczęściej nie dysponują konkretnymi budżetami i trudno oszacować ich wartość.	Zapis musi być szerszy i odnosić się do wszystkich programów. Proponowane jest podwyższenie progu na 300 mln zł.
180	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.17. ust. 1	Propozycja zmiany: „1. Program zawiera w szczególności: a) diagnozę obszaru, którego dotyczy, z uwzględnieniem wniosków z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1,	Wnioski z diagnozy zawarte w strategiach mogą być niewystarczające w zakresie konkretnego sektora (diagnoza powinna być pogłębiona w obszarze, którego dotyczy program).	Dlatego właśnie jest wprowadzony odrębny przepis mówiący o przygotowaniu diagnozy, która będzie mogła być nie tylko podstawą strategii ale również programów.
181	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.17. ust. 1a	„1a. Program określa w szczególności: 1) cel główny i cele szczegółowe w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6; 2) priorytety oraz kierunki interwencji oraz przedsięwzięcia priorytetowe; 3) oczekiwane rezultaty planowanej interwencji wraz ze wskaźnikami w nawiązaniu do średniookresowej strategii rozwoju kraju lub strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6; 4) system realizacji programu, w tym plan finansowy zawierający w szczególności: a) źródła finansowania realizacji programu, b) kwotę środków przeznaczonych na finansowanie realizacji programu, a w przypadku programu, o którym mowa w art. 15 ust. 6 4 pkt .1), jej podział między poszczególne priorytety cele, a w przypadku programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 6, a także kwotę środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu, c) w przypadku programu, o którym mowa w art. 15 ust. 6 4 pkt 1) informację o wysokości współfinansowania programu i poszczególnych celów priorytetów;	Nieprecyzyjne jest używanie w projekcie słów cele i priorytety. W punkcie 2 jest mowa o priorytetach. Jak je rozumieć, aby nie powiełać celów? Stąd propozycja zmiany. Również w 4 b pojawia się słowo priorytety. Program rozwoju powinien zawierać przedsięwzięcia priorytetowe. W punkcie 4 b zapisano również konieczność określenia kwoty środków przeznaczonych na przygotowanie raportu ewaluacyjnego podsumowującego efekty realizacji programu. Jest to trudne ze względu na to, że rozeznanie rynku na etapie tworzenia programu oraz na etapie jego zakończenia po kilku latach może bardzo się różnić. Należy dostrzec odmiennosc programów rozwoju tzw. sektorowych na poziomie regionu a programów operacyjnych i określić nieco inną zawartość programów operacyjnych oraz pozostałych.	Nie w każdym przypadku jest możliwe wskazanie przedsięwzięć priorytetowych w programie. W zakresie ewaluacji jest wiele doświadczeń, na podstawie których można oszacować środki potrzebne na przygotowanie ewaluacji podsumowującej.
182	Ustawa o	Art. 17a ust. 1	Propozycja zmiany:	Zawieranie kontraktów sektorowych powinno być	Trudno z góry określić dziedziny, w których

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju		„Art. 17a. 1. W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust.1a pkt 5, możliwej do objęcia kontraktem sektorowym, minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz zarząd województwa zawierają kontrakt sektorowy.	obligatoryjne, przynajmniej w niektórych uzgodnionych pomiędzy MliR i zarządem województwa dziedzinach.	zawarcie kontraktu sektorowego powinno być obligatoryjne. Będzie to każdorazowo zależało od zakresu programu rozwoju.
183	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a i 6b	Proponujemy wprowadzenie zapisów, zgodnie z którymi strategia rozwoju gminy uwzględniająca część planistyczną zastąpiłaby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.	Zgodnie z zapisami projektu ustawy gmina <u>może</u> opracować strategię rozwoju gminy, która zawierała będzie docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy z szerokim katalogiem zawartości (art. 6a ust. 3, pkt 4). Jednocześnie strategia ma zawierać zalecenia dla studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (pkt 5). Jaka będzie relacja strategii rozwoju z taką zawartością części planistycznej, w dużej mierze typowej dla studium, w stosunku do właściwego studium. Czy te dokumenty nie będą się dublowały? Jednocześnie w przyjętym przez Radę Ministrów Systemie Zarządzania Rozwojem Polski - Zintegrowaną Strategię Rozwoju Lokalnego zidentyfikowano wprost jako studium i ma to być dokument obligatoryjny.	Na tym etapie zmian strategia rozwoju gminy jest dokumentem fakultatywnym. Zgodnie z założeniami reformy systemu planowania przestrzennego oraz procesu inwestycyjnego, strategia ta stanie się obligatoryjna, zaś studium przestanie obowiązywać. Tego typu zmiany zostaną wprowadzone na II etapie prac nad zmianami ustawowymi.
184	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 8 b, ust. 3	uzupełnienie treści „3. Do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 511). ”	uzupełnienie treści w celu zachowania spójności z zapisami art. 8b ust. 1 ustawy o samorządzie o województwa (województwa mogą tworzyć stowarzyszenia, zarówno z gminami, jak i powiatami) oraz art. 75 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym (powiaty mogą tworzyć stowarzyszenia z województwami).	Zapisy zostaną uspojnione.
185	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 4	4) <u>docelowy</u> model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa określający w szczególności: a) obszary rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych, b) system infrastruktury technicznej, w tym transportowej, c) system przyrodniczy , obszary cenne przyrodniczo w tym obszary chronione, korytarze ekologiczne,	Nie jest jasne czy określenie <u>docelowy model</u> oznacza przedstawienie stanu w przyszłości, zgodnego z horyzontem czasowym strategii (np. na rok 2030?). Zwrócić należy również uwagę na okres, w którym wprowadzone mają być ustawowe zmiany dotyczące zawartości strategii rozwoju województwa oraz na zapisane w projekcie krótkie terminy przejściowe. Polskie regiony są obecnie w trakcie prac nad opracowywaniem strategii rozwoju województw. Jest to związane	Zmienione zostaną zapisy odnośnie modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej – nie będzie doszczegóławiany zakres modelu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>d) obszary ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,</p> <p>e) obszary produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione,</p> <p>f) obszary infrastruktury społecznej; infrastruktura społeczna o zasięgu regionalnym</p> <p>g) obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowymi wojewódzkim,</p> <p>h) inne obszary istotne dla rozwoju województwa,</p> <p>i) zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;</p>	<p>z właściwym przygotowaniem do przyszłej perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027. Wprowadzenie daleko idących zmian w obszarze zawartości i integracji dokumentów strategicznych z planistycznymi, w tym newralgicznym okresie może znacznie skomplikować i wydłużyć ten proces.</p> <p>W punktach c i e występują obszary chronione, a nie powinno się dublować informacji.</p> <p>W punkcie c – <i>system przyrodniczy</i> proponujemy zamienić na <i>obszary cenne przyrodniczo</i>, ponieważ nie jest doprecyzowane, co miałyby się składać na <i>system</i>.</p> <p>W punkcie f proponuje się zmienić <i>obszary infrastruktury społecznej</i> na <i>infrastruktura społeczna o zasięgu regionalnym</i>. Infrastruktura społeczna występuje punktowo, np. w wielu wsiach są biblioteki czy ośrodki zdrowia tworzące infrastrukturę społeczną.</p> <p>W przypadku wprowadzenia zmiany, zapis będzie bardziej precyzyjny - wskazywane będą: szpitale wojewódzkie, główne muzea, teatry, filharmonie itp. W przypadku określenia <i>rozmieszczenia inwestycji celu publicznego</i>, również można zrezygnować ze słowa <i>obszary</i>, z uwagi na to, że ich lokalizacja powinna być wskazana możliwie precyzyjnie.</p>	
186	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 5	<p>Propozycja wykreślenia pkt 5) zalecenia dla gmin wynikające ze strategii z jednoczesną zmianą w artykule 11 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:</p> <p>3) sporządza projekt studium, rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając zalecenia zapisy strategii rozwoju województwa oraz ponadlokalnej strategii rozwoju jeżeli taka istnieje)</p>	<p>Sformułowanie <i>zalecenia</i> dla gmin jest niedoprecyzowane. Czy strategia rozwoju województwa ma zawierać zalecenia dla każdej z gmin? W jakim zakresie? Wystarczające są zapisy, dotyczące uwzględnienia zapisów strategii województwa w strategii rozwoju lokalnego/studium (patrz uwaga nr 16).</p>	<p>Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.</p>
187	Ustawa o samorządzie powiatowym	Art. 75 ust. 3	<p>uzupełnienie treści „3. Do stowarzyszeń, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 84 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 8b ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o</p>	<p>uzupełnienie treści w celu zachowania spójności z zapisami art. 8b ust. 1 ustawy o samorządzie o województwa (województwa mogą tworzyć stowarzyszenia, zarówno z gminami, jak i powiatami) oraz art. 75 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym (powiaty mogą tworzyć</p>	<p>Zapisy zostaną uspojnione.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
188	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 39 ust. 4a upizp i art. 22 ustawy zmieniającej	<p>samorządzie o województwa (Dz.U. z 2019 r. poz. 512)."</p> <p>Występuje niekonsekwencja pomiędzy art. 8 pkt.11 lit. c, nakazującym uwzględnić przy sporządzaniu planu zagospodarowania przestrzennego województwa uwarunkowania wynikające z diagnozy przygotowywanej w związku z opracowywaniem projektu strategii rozwoju (m.in. strategii rozwoju województwa), a art. 22 przedmiotowego projektu ustawy, który mówi o tym, że obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego województwa zachowują moc do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa.</p>	<p>stowarzyszenia nie tylko z gminami, ale także województwami).</p> <p>Z art. 22 ustawy wynika, że plany zagospodarowania przestrzennego województwa mają utracić moc i być zastąpione przez strategie rozwoju województw. Z zapisów art. 8 pkt 11 wynika z kolei, że pzpw miałyby być sporządzane po przyjęciu ustawy, co jest nielogiczne.</p>	<p>Pozostawione zostaną dotychczasowe przepisy z uwagi na fakt, że zarówno strategia rozwoju województwa, jak i plan zagospodarowania przestrzennego będą obowiązywały do końca 2025 r.</p>
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego					
189	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p>Projekt ustawy nie przedstawia kompleksowych i całościowych zmian systemu planowania strategicznego i przestrzennego na wszystkich poziomach zarządzania rozwojem. Wybiórczo przedstawione rozwiązania są nieprzejrzyste, niespójne, chaotyczne, a w wielu przypadkach – sprzeczne ze sobą.</p> <p>Projekt ustawy nie wprowadza żadnych realnych mechanizmów koordynacji planowania przestrzennego i strategicznego. Integrując dokumenty, a nie procesy rozwojowe, nie daje regionom nowych narzędzi zarządzania i nie rozwiązuje żadnych problemów w tym zakresie. Nie przeprowadzono właściwej diagnozy systemu, analizy i ewaluacji dobrych praktyk. Brakuje docelowej wizji funkcjonowania systemu i jasnego określenia efektów wprowadzanych zmian.</p>	<p>Zgodnie z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR) realizacji celów w zakresie przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego, usprawnienia procesów inwestycyjno-budowlanych oraz integracji systemu programowania społeczno-gospodarczego i planowania przestrzennego miała służyć realizacja, dwóch odwołujących się do siebie, projektów strategicznych: Kodeks urbanistyczno-budowlany oraz Zintegrowane dokumenty. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania dotyczą wyłącznie zagadnień związanych z drugim z ww. projektów strategicznych i to w sposób wymuszający wyłącznie integrację dokumentów, a nie faktyczną integrację systemów planowania strategicznego i przestrzennego na wszystkich poziomach.</p> <p>Zaproponowane w projekcie ustawy podejście, wyrażone choćby takimi niezrozumiałymi propozycjami jak usunięcie z prac nad studium gminnym oceny stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony, jest fundamentalnie sprzeczne z zapisami Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, gdzie „ład przestrzenny” z jego wielopłaszczyznowym rozumieniem ukształtowania przestrzeni tworzącej</p>	<p>W MliR prowadzone są prace nad przygotowaniem nowego systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz w odniesieniu do procesu inwestycyjnego. Prace są prowadzone z uwzględnieniem zmian proponowanych niniejszą nowelizacją. Przepisy ustawy odnoszące się zarówno do strategii rozwoju województwa, jak i gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu – do zastosowania przez poszczególne JST w potrzebnym zakresie. Drugim elementem szkieletu nowego systemu będą ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej w województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowe oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>harmonijną całość, uwzględniając uporządkowane relacje wszelkich uwarunkowań, wymagań funkcjonalnych, społeczno-gospodarczych, środowiskowych, kulturowych i kompozycyjno-estetycznych, jest jednym z filarów formułowanych działań i projektów strategicznych. Orzecznictwo sądów, wieloletnie doświadczenia i analizy, raporty, a także <i>Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju</i> jak i wcześniej <i>KPZK 2030</i> wskazują trafnie miejsca wymaganych zmian. Niezbędne jest wzmocnienie roli ustaleń planów, ukrócenie stosowania decyzji lokalizacyjnych i tzw. spec ustaw. Zauważa to również SOR. Tymczasem proponuje się działania całkowicie sprzeczne, dalszy demontaż systemu planowania, rozrzucenie dokumentów planistycznych do kilku ustaw. Mając na uwadze powyższe postuluje się nie wprowadzać proponowanych zmian w ww. zakresie przed wypracowaniem założeń holistycznego modelu zintegrowanego systemu zarządzania rozwojem postulowanego w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.</p>	
190	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p>Województwo Zachodniopomorskie jest na finiszu prac związanych z aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa i Planu Zagospodarowania Przestrzennego. Przyjęty harmonogram prac zakładał, że ww. dokumenty po aktualizacji pozwolą m.in. na zaprogramowanie środków UE w perspektywie finiszowej 2021- 2027 w sposób odpowiadający przyjętym strategicznym wyzwaniom rozwojowym. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania zniweczą ww. plany i nakażą rozpoczęcie procesu nowelizacji strategii województwa, który przebiegać będzie równoległe z rozpoczęciem wdrażania przyszłej perspektywy finansowej UE.</p>	<p>Aktualizacje Strategii Rozwoju Województwa oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego przebiegają równocześnie, zapewniając pełną integrację na poziomie diagnozy, przyjętych założeń rozwojowych, celów i narzędzi ich realizacji.</p> <p>Oceniając zaproponowane zmiany z perspektywy procesu aktualizacji ww. dokumentów województwa, ale też z perspektywy ich dotychczasowego wdrażania należy stwierdzić, że nowe rozwiązania – oprócz stworzenia jednego dokumentu zamiast dwóch – de facto niewiele zmienią. Oznacza to, że ustawa nie zapewni przeniesienia planowania rozwoju na nowy postulowany w SOR poziom, a ograniczy się wyłącznie do wprowadzenia pozornych zmian (bardziej procesowych niż systemowych) i sprokuruje chaos u progu nowej perspektywy finansowej UE.</p>	
191	Ustawa o	Uwaga ogólna	Koncepcja rozwoju kraju (KZK) jako dokument	Aktualna treść art. 10a. ust. 1 przewiduje	Koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju		horyzontalny dla wyzwań społecznych, gospodarczych i przestrzennych powinien być uwzględniony w dokumentach strategicznych, szczególnie w średniookresowej strategii rozwoju kraju. Proponuje się dopracowanie zapisów świadczących o relacji KZK z pozostałymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi.	uwzględnienie w strategiach rozwoju: celów i kierunków rozwoju określonych w <u>koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju</u> . Projektowane zapisy art. 10a. poprzez brak zapisów ust. 1 pomijają relację strategii z <u>koncepcją rozwoju kraju (KZK)</u> .	prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla podejmowania decyzji strategicznych w średniookresowej strategii rozwoju kraju.
192	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 1a Koncepcja rozwoju kraju	Proponuje się określenie w projekcie ustawy organów współpracujących w przygotowaniu koncepcji oraz uzgadnianiu koncepcji co najmniej w minimalnym zakresie.	W procesie przygotowania i uzgadniania koncepcji nie uwzględniono samorządu województwa. Właściwie nie wiadomo, z jakimi organami KRK ma być uzgadniana.	Kwestie konsultowania KRK regulują przepisy art. 6 zmienianej uzppr. Dodatkowo, koncepcja, podobnie jak inne dokumenty rządowe – jest poddawana uzgodnieniom międzyresortowym.
193	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 w części dot. Rozdział 2b uozppr	Proponowane zmiany nie dotyczą zmian zasad opracowania, przyjęcia a przede wszystkim realizacji kontraktu terytorialnego.	Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju zarówno do roku 2020 oraz po 2020 roku przewiduje wzmocnienie roli kontraktów terytorialnych (projekty strategiczne w ramach celu 3. Podniesienie skuteczności i jakości wdrażania polityki ukierunkowanej terytorialnie). Wg SOR przesądzenia kontraktów terytorialnych wypracowane przez wszystkich partnerów procesów rozwojowych (rząd, samorząd, przedsiębiorcy, środowiska naukowe, lokalni liderzy) miałyby mieć przełożenie na architekturę i wysokość alokacji programów operacyjnych po 2020 r. Tymczasem proponowane zmiany nie dotyczą kontraktów terytorialnych a wprowadzają nowe narzędzia tj. kontrakt programowy oraz kontrakt sektorowy. Powoduje to zamiast wzmocnienia integracyjnej i koordynacyjnej roli kontraktów terytorialnych dezintegrację planowania strategicznego i operacyjnego na poziomie lokalnym i regionalnym, brak możliwości skoordynowania strumieni środków (europejskich oraz krajowych), a poprzez wprowadzenie kontraktów sektorowych wzmocnienie silosowości w realizacji polityki rozwoju.	Realizując zapisy SOR, kontrakt terytorialny będzie zmieniony. Dotychczasowy oczywiście pozostanie do czasu realizacji przedsięwzięć, natomiast nowa edycja przybierze formułę kontraktu programowego i sektorowego. Takie rozwiązanie powinno usprawnić dialog między stroną rządową a samorządową. Kontrakt programowy będzie związany z środkami UE, zaś sektorowy z programami rozwoju. W rezultacie województwo oprócz jednego kontraktu programowego będzie mogło zawierać nawet kilka kontraktów sektorowych. Wprowadzenie kontraktu sektorowego umożliwi lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji sektorowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
194	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 w części dot. Rozdział 2ba uozppr	Postuluje się niewprowadzanie kontraktu programowego.	Kontrakt programowy dotyczyć będzie realizacji RPO. Określać będzie m.in. kwotę dofinansowania ze środków krajowych i regionalnych, kierunki wsparcia RPO oraz przedsięwzięć priorytetowych. Przy założeniu, że RPO jest jednym z narzędzi realizacji polityki rozwoju w regionie, niezrozumiała jest idea wyłączenia jego programowania spod koordynacji kontraktu terytorialnego. Stanowi to krok nie w kierunku zwiększenia efektywności programowania rozwoju i integracji planowania na wszystkich poziomach i w wymiarze narzędziowym, ale w kierunku utrwalenia jego silosowości.	W zakresie uzgadniania interwencji finansowanych z środków UE, kontrakt programowy staje się następcą kontraktu terytorialnego.
195	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 w części dot. Art. 14 rnb i Rozdziału 2ba uozppr	Postuluje się usunięcie możliwości zawierania porozumień terytorialnych pomiędzy rządem a samorządem lokalnym poprzez usunięcie pkt 2 – „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego (...)”. W następstwie, usunąć wszystkie kolejne przepisy regulujące zawieranie porozumień terytorialnych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego. Jeżeli powyższa uwaga nie spotka się ze zrozumieniem autorów projektu regulacji postuluje się wprowadzenie rozwiązań w zakresie obligatoryjnego zaangażowania samorządu regionu w przygotowanie oraz zawieranie porozumień terytorialnych.	Pozytywnie należy odnieść się do idei porozumienia terytorialnego (choć niezrozumiałe jest ujęcie go w tej części projektu ustawy) jako narzędzia umożliwiającego realizację oddolnych strategii terytorialnych. Jednakże koncepcja zawierania porozumień terytorialnych pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego jest sprzeczna ustawą o samorządzie województwa, zgodnie z którą politykę rozwoju województwa prowadzi samorząd województwa. Przedmiotowe przepisy są również sprzeczne z ideą kontraktu programowego (przepisy dotyczące porozumień terytorialnych ujęte zostały w jednym rozdziale z kontraktem programowym) i sektorowego, których stroną jest zawsze zarząd województwa. Obecnie zaproponowane rozwiązania pozwalające na zawieranie porozumień pomiędzy samorządem regionu i samorządami lokalnymi albo rządem i samorządami lokalnymi mogą doprowadzić do braku możliwości realizacji zadań dot. prowadzenia i koordynowania polityki regionu przypisanym w obowiązujących przepisach władzom województwa.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.
196	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 1 w części dot. Rozdziału 3 uozppr	Postuluje się niewprowadzanie kontraktu sektorowego.	Kontrakt sektorowy ma określać m.in. interwencję zaplanowaną w ramach programów rozwoju opracowanych przez poszczególnych ministrów w ujęciu terytorialnym. Takie sektorowe podejście	Oczekiwanie co programów rozwoju podejścia terytorialnego jest właśnie wyjściem na przeciw zarzucanej silosowości polityki rozwoju. Kontrakt sektorowy ma się przyczynić do

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju			jest zaprzeczeniem idei wyrażonej w SOR, a dotyczącej przewyższania silosowości polityki rozwoju. Przygotowanie przez poszczególnym ministrów właściwych ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym ich projektów uniemożliwi koordynację wieloaspektowej i terytorialnie ukierunkowanej polityki rozwoju.	optymalizacji tego podejścia, zwiększenia jego efektywności.
197		Uwaga ogólna	Konieczne jest przanalizowanie wpływu proponowanych zmian na procesy planistyczne w gminach. Obecne rozwiązania mogą doprowadzić do paraliżu współpracy na linii samorząd lokalny – samorząd regionalny.	Zgodnie z projektem ustawy dla procesów planistycznych prowadzonych w samorządach lokalnych zastosowanie mają wyłącznie strategie rozwoju województw, co sprawi, że do czasu ich przyjęcia (w nowej formule) niemożliwa będzie realizacja zadań samorządu województwa z zakresu planowania przestrzennego, wykonywanych dotąd na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego województwa.	W MliR prowadzone są prace nad przygotowaniem nowego systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz w odniesieniu do procesu inwestycyjnego. Prace są prowadzone z uwzględnieniem zmian proponowanych niniejszą nowelizacją. Przepisy ustawy odnoszące się zarówno do strategii rozwoju województwa, jak i gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu – do zastosowania przez poszczególne JST w potrzebnym zakresie. Drugim elementem szkieletu nowego systemu będą ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej w województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowo oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.
198	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i Ustawa o samorządzie województwa	Art. 1 (dot. Art. 6 ust.2 i ust. 3)	Z uwagi na poszerzony zakres merytoryczny nowych strategii rozwoju województw (integracja treści właściwych dla strategii rozwoju województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw), uwzględniający zagadnienia w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, wątpliwość budzi pominięcie na etapie ich konsultacji fazy uzgodnień projektów nowych strategii przez organy właściwe w zakresie ich kompetencji planistycznych. Ponadto procedura konsultacji strategii rozwoju województwa jest ujęta w dwóch ustawach: o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (art. 6 ust. 2) i ustawie o samorządzie województwa (art. 12a ust. 2a).	Nowy zakres dokumentów strategicznych wymaga dopasowania systemu ich uzgodnień i konsultacji, w tym transgranicznych. Ponadto ujęcie przepisów dotyczących strategii rozwoju województwa w dwóch ustawach nie porządkuje sytuacji a jedynie wprowadza dodatkowy chaos.	Proces konsultacji publicznych uwzględni możliwie szeroki udział partnerów i interesariuszy strategii rozwoju. Intencją zmiany ustawy w tym zakresie jest uproszczenia procesu przygotowania oraz opiniowania/konsultowania strategii zintegrowanej.
199	Ustawa o	Art. 1 (dot. art.	Postuluje się pozostawienie obowiązku	Zaproponowane rozwiązania mogą w praktyce	Szczególnym przypadkiem strategii rozwoju

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju	14 ba)	opracowania strategii rozwoju związków metropolitalnych.	zlikwidować planowanie przestrzenne w obszarach funkcjonalnych, w tym na obszarach ośrodków wojewódzkich (metropolitalnych). „Miejskie obszary funkcjonalne” zostały w projekcie wykreślone z systemu planowania. Jest to ostatnie miejsce, w którym wg projektu mają one być „dostrzeżone”, a zatem jest to niekonsekwencja lub przeoczenie. Jednocześnie w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pozostawia się protezę dotychczasowego podejścia (art. 39 ust. 6 - <i>Dla miasta wojewódzkiego i powiązanego z nim funkcjonalnie obszaru może być sporządzony plan zagospodarowania przestrzennego jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa.</i> Jednakże jest to dokument fakultatywny, a co gorsza, tak jak cały pzpw jest pozbawiony mocy sprawczej, gdyż nie jest podstawą do uzgodnień i formalnie przestaje funkcjonować w systemie planowania przestrzennego.	ponadlokalnego może być strategia rozwoju związku metropolitalnego. Związek metropolitalny jest jeden – powołany ustawą o związku metropolitalnym w województwie śląskim. Analogicznym instrumentem dla jest powiązanych funkcjonalnie jest proponowana w projekcie ustawy strategia rozwoju ponadlokalnego.
200	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 ust. 1 pkt 34 (dot. art. 17)	Postuluje się zniesienie obowiązku wykonywania ewaluacji ex-ante programów operacyjnych.	Projekty rozporządzeń europejskich, które budować będą ramy prawne dla przyszłej perspektywy polityk spójności nie nakładają obowiązku wykonywania ewaluacji ex-ante programów operacyjnych. Wobec powyższego nieuzasadnione jest nakładanie takiego obowiązku na poziomie krajowym.	Zapisy ustawy w tym zakresie wskazują, że programy operacyjne zawierają informacje o wynikach ewaluacji ex ante, o ile taka ewaluacja była przygotowywana. Tak więc nie ma automatycznego wymogu przygotowania ewaluacji ex ante. Trwają obecnie negocjacje rozporządzeń KE, tak więc ostateczne rozstrzygnięcia w tej sprawie będą uregulowane w rozporządzeniach KE.
201	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 5 (dot. Art. 11 ust. 1c)	Należy dodać punkt „wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych i aktów planowania przestrzennego”	Na podstawie SOR (str. 236): <i>Na każdym poziomie zarządzania będzie przygotowywany jeden zintegrowany dokument strategiczny, zawierający zarówno problematykę społeczno-gospodarczą, jak i przestrzenną. Dokument ten będzie aktem polityki rozwoju oraz podstawą dla przygotowania dokumentów wykonawczych – programów rozwoju społeczno-gospodarczego oraz aktów planowania przestrzennego dotyczących danego obszaru.</i>	Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej na terenie województwa. Prowadzona obecnie reforma planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego pozwoli odpowiedzieć na pytanie, jakiego rodzaju akty planistyczne są potrzebne na poziomie regionalnym. Wówczas stosowne zapisy znajdą się w II etapie zmian ustawowych.
202	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 5 (dot. art. 11 ust. 1c)	Wobec proponowanego zakresu regulacji strategii rozwoju województwa (art. 11 ust. 1c), w tym w szczególności w zakresie ustaleń dot.	Zaproponowany, znacznie szerszy, zakres regulacji strategii wskazuje na potrzebę doprecyzowania kwestii oceny oddziaływania na	Przepisy ustawy odnoszące się zarówno do strategii rozwoju województwa, jak i gminy zostaną zmienione – pozostanie model

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	a		modelu funkcjonalno-przestrzennego, systemów infrastruktury technicznej, systemu ochrony przyrody, obszarów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego i innych, nieprecyzyjne jest podejście do procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.	środowisko (w kontekście dotychczasowej praktyki stosowanej w procedurze sporządzania planów).	funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu.
203	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 8 (dot. Art. 9 ust. 2)	Zasadnicze wątpliwości dotyczą uwzględniania przez organ sporządzający studium zaleceń dla gmin wynikających ze strategii rozwoju województwa.	Formuła zaleceń jest miękka i w zasadzie nie musi być uwzględniona przez gminę. Uwzględnienie zaleceń nie gwarantuje zachowania właściwych relacji pomiędzy dokumentami i nie zabezpiecza realizacji jednego z głównych celów strategii - <i>kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego</i> (art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o samorządzie województwa). Nie jest jasne, w jakim zakresie studium gminy ma uwzględniać zalecenia strategii rozwoju województwa. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która opisuje hierarchiczny system planowania, zamiast zostać wzmocniona o wskazanie ustaleń wiążących pzpw, które powinny być obligatoryjnie uwzględniane w dokumentach gminnych, zostaje zdemontowana i w praktyce pozbawiona szczybla centralnego i wojewódzkiego. Pozostaje pzpww, ale gwarancja przenoszenia jego zapisów na poziom gminny w procedurze uzgodnieniowej zostaje zniesiona.	Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej na terenie województwa. Dodatkowo będzie ocena spójności strategii gminnej/studium ze strategią rozwoju województwa. Pozwoli to na zapewnienie spójności w podejściu do polityki rozwoju, zwłaszcza w kontekście zmian przestrzennych.
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego					
204	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Wyraźnie zauważa się, że większość zmian dokonywanych w procesie legislacyjnym jednoznacznie wskazuje, że zadania o charakterze szeroko rozumianych działań planistycznych przejmują dokumenty strategiczne, zarówno na poziomie re-gionalnym, jak i krajowym. Nasuwa się zatem pytanie jaka ma być realna pozycja planu zagospodarowania przestrzennego województwa w systemie planowania przestrzennego. Widać wyraźnie, że rola tego dokumentu w wyniku wprowadzonych propozycji zmian ulegnie istotnemu zmniejszeniu.		W docelowym systemie dokumentów strategicznych na każdym poziomie zarządzania rozwojem ma być jeden dokument strategiczny.
205	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt 6a	Przeniesienie definicji „obszaru funkcjonalnego” z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. W definicji obszaru funkcjonalnego pominięto część definicji mówiącą o przewidywanych jednolitych celach rozwoju.		W definicji OF położono nacisk na określenie istniejących relacji, jego problemów i potencjałów, by w największym stopniu przeanalizować istniejące uwarunkowania (diagnoza), by do tak określonych zależności i cech obszarów dopasować cele i kierunki działań.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
206	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 2 pkt 6a	Definicja „obszaru funkcjonalnego” wykreślona z ustawy.		Definicja OF jest przeniesiona do uzpr. OF służy diagnozie; diagnoza jest w uzpr.
207	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 2 pkt 6b	Definicja „miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego” wykreślona z ustawy.	Równocześnie w niektórych przypadkach prowadzone są działania zwiększające możliwości rozwojowe miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich, poprzez tworzenie zintegrowanego systemu planowania przestrzennego dla tego obszaru, m.in. przy wykorzystaniu wsparcia w ramach projektów unijnych.	MOFOW jest jednym z rodzajów OF. Podobnie zostały wykreślone obszary problemowe.
208	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 39 ust. 3 pkt 4 oraz rozdział 4a	Usunięto zasady określania i delimitacji obszarów funkcjonalnych.	Nie przeniesiono do innych przepisów.	Z uwagi na trudności w określeniu jednolitych przepisów dotyczących delimitacji OF, ta kwestia nie będzie definiowana w przepisach. Samorządy będą mogły samodzielnie – zgodnie ze swoimi potrzebami – określać istniejące powiązania funkcjonalne.
209	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 10a pkt 1	Umieszczenie obszarów funkcjonalnych w części diagnostycznej strategii rozwoju województwa znacznie utrudnia określenie ich funkcji rozwojowych i wiodących kierunków zagospodarowania.	Jaka w tym kontekście ma być rola planu zagospodarowania przestrzennego województwa?	Wprowadzone zostaną zapisy, wg których PZPW do 31 XII 2025 roku będzie obowiązywał, podobnie jak strategia rozwoju województwa. Po tej dacie samorząd województwa będzie musiał przygotować strategię uwzględniającą wymiar przestrzenny, zaś pzpw utraci moc.
210	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c	Większość zagadnień charakterystycznych dla planowania przestrzennego na poziomie wojewódzkim umieszczona została również w zakresie dotyczącym zawartości merytorycznej strategii.	Powoduje to niezrozumiałe powielanie zagadnień i wprowadza chaos w programowaniu rozwoju województwa (niezrozumiały dualizm programowania / planowania).	Zakres strategii zostanie zmieniony – pozostanie model struktury funkcjonalno-przestrzennej ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Do końca 2025 r. będzie dualizm dokumentów, po tym roku jedynym dokumentem kompleksowo określającym politykę rozwoju w województwie, będzie SRW.
211	ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		Brak jasnej definicji co jest ustaleniem planu zagospodarowania przestrzennego województwa.		W dotychczasowych przepisach nie było definicji ustalenia. Nowa ustawa proponuje włączenie do zakresu SRW ustaleń dotyczących polityki przestrzennej województwa. Z uwagi na bardzo zróżnicowane podejście, województwa będą mogły zastosować zróżnicowane ustalenia, w zależności od zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb i problemów

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
212	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 15 ust. 3 pkt 4b w związku z art. 44 ust. 1	Granice inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym wprowadza się do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie strategii rozwoju województwa, a jednocześnie na podstawie art. 44 „Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza się do planu miejscowego po uprzednim uzgodnieniu terminu realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym i warunków wprowadzenia ich do planu miejscowego”. Czy są to te same inwestycje?	Kiedy i w jakim trybie będą wprowadzane te inwestycje z planu zagospodarowania przestrzennego województwa do planu miejscowego?	W dotychczasowych przepisach nie było definicji ustalenia. Nowa ustawa proponuje włączenie do zakresu SRW ustaleń dotyczących polityki przestrzennej województwa. Z uwagi na bardzo różnicowane podejście, województwa będą mogły zastosować zróżnicowane ustalenia, w zależności od zidentyfikowanych w diagnozie potrzeb i problemów.
213	Uwaga ogólna	–	Należy podkreślić, że proponowane zmiany przepisów nie wprowadzają narzędzi umożliwiających wzmocnienie systemu realizacji planu zagospodarowania przestrzennego województwa.		Wzmacniają, poprzez system ustaleń i rekomendacji oraz ocenę spójności strategii lokalnych.
214	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 6 pkt. 3	Dopisanie „Samorządu Województwa”	Proponuje się wprowadzenie do konsultacji Samorządu Województwa pod kątem zgodności ze Strategią Województwa i innymi dokumentami strategicznymi na poziomie województwa	Art. 6 ust. 3. uzppr określa otwarty katalog instytucji, z którymi gmina może prowadzić konsultacje swojej strategii. Jednocześnie w ustawie o samorządzie gminnym dodano przepis mówiący o spójności strategii rozwoju gminy i województwa. Strategia rozwoju gminy jest przedkładana samorządowi województwa do opinii (art. 6b ust.2-3)
215	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 9 pkt. 3	Dodanie „długookresowe”	Proponuje się dodanie słowa określającego czas realizacji, co zapobiegnie tworzeniu dokumentów krótkookresowych (np. obejmujących jeden rok)	Jedynym dokumentem długookresowym wymienionym w ustawie jest koncepcja rozwoju kraju. Strategie są albo krótko-, albo średniookresowe.
216	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 10a pkt. 2	Dodanie słowa „projektu” <i>przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji projektu strategii rozwoju - przed jej przyjęciem.</i>	Proponuje się dodanie słowa projektu – ponieważ ewaluacja będzie dotyczyła projektu a nie strategii, będzie prowadzona przed przyjęciem dokumentu.	Konstrukcja przepisu musi pozostać w niezmienionym brzmieniu. Dotyczy bowiem opracowania ewaluacji przed przyjęciem programu, nie zaś projektu programu.
Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego					
217	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 5e Art.5, pkt 6a)	Trudno zrozumieć co miało na celu przeniesienie definicji „obszaru funkcjonalnego” i jej zmodyfikowanie oraz „miejskiego obszaru funkcjonalnego” z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.	Pozbawienie istotnej części dot. „przewidywanych jednolitych celów rozwoju” może spowodować, że obszary te zostaną tylko zidentyfikowane bez wskazania konkretnych działań dla nich jak to było dotychczas w planie województwa.	Obszary funkcjonalne służą celom diagnostycznym. Na ich podstawie wskazywane są w strategiach obszary strategicznej interwencji, z którymi powiązane są konkretne działania i finansowanie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
218	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 5b Art. 5 pkt 4ba) oraz rozdział 1a	Dotychczas kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej państwa należało do Rady Ministrów, a owa polityka wyrażona była w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju. Nowa Koncepcja Rozwoju Kraju (koordynowana przez Prezesa Rady Ministrów lub wyznaczonego przez niego przedstawiciela) przyjmie formę kolejnego dokumentu strategicznego zawierającego wyłącznie wnioski wynikające z trendów krajowych i międzynarodowych oraz scenariusze rozwoju i wyzwania, a pomija kwestie choćby hierarchizacji sieci osadniczej, wymagań dot. ochrony środowiska i zabytków, czy rozmieszczenia elementów infrastruktury społecznej o standardzie krajowym i międzynarodowym, nie wspominając już o obszarach funkcjonalnych.	Zasadnym byłoby wskazanie w tym dokumencie chociażby modelu docelowego zagospodarowania kraju, czy w oparciu poszczególne scenariusze rozwoju. Przez szereg lat przyzwyczajeni zostaliśmy do tego, że dokumenty planistyczne wszystkich szczebli uzupełniane były załącznikami graficznymi w postaci map o odpowiednim stopniu szczegółowości. Jeśli Koncepcja Rozwoju Kraju miałaby mieć wymiar przestrzenny to również powinna zawierać mapy.	Koncepcja ma wskazywać w sposób ogólny kierunki dla przyszłych działań realizowanych za pomocą strategii średnio- i krótkookresowych. Ma być dokumentem wieloletnim, wizyjnym i scenariuszowym dlatego szczegółowe charakterystyki dotyczące modelu organizacji państwa i przestrzeni, dlatego nie zakłada się włączania do dokumentu map docelowych rozwiązań. Koncepcja ma być stosunkowo ogólna, by nie było konieczności zmieniania jej kadencyjnie.
219	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 5b w art. 5 po pkt 4b dodaje się pkt 4ba	4ba) koncepcja rozwoju kraju – dokument horyzontalny określający wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na okres do 30 lat;”	Czy to należy rozumieć, że okres horyzontalny zakończy się w 2050 roku (tj. od momentu opracowania (przyjęcia) Koncepcji rozwoju kraju, np. 2020 r. + 30 lat. Czy może ona ma obowiązywać do 2030 roku? Należałoby to doprecyzować, zważywszy, że konsultowany był dokument Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 ,oraz biorąc pod uwagę, że w dalszej części ustawy zawarte są informacje: na str. 5 „2) <u>średniookresowa strategia rozwoju kraju – dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, szczegółowe działania na okres 4 lat oraz kierunki interwencji na 10-15 lat;</u> na str. 8 „2. <u>Projekt krajowej strategii rozwoju regionalnego opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego na okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.</u>	Koncepcja ma być ramą dla polityki rozwoju w długim horyzoncie czasowym . Jej zmiana lub aktualizacja powinna następować tylko w wyniku zmian kluczowych trendów rozwojowych (demografia, klimat, zasoby itp.) w skali Polski lub świata. Wprowadzony zostanie zapis mówiący o aktualizacji krk w połowie okresu jej obowiązywania.
220	Ustawa o zasadach	Art. 1, pkt 5g Art. 5 pkt 7b)	Opracowywana na poziomie krajowym polityka publiczna będzie stanowić kolejny dokument	Na podstawie projektowanych zapisów ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju nie	Polityki publiczne będą przygotowywane przez ministrów w zakresie wąskiego zakresu

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju	oraz Rozdział 3a), art. 21b)	uwzględniający wnioski z diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej opracowywany przez właściwego ministra.	jesteśmy w stanie wywnioskować, co będzie zawierał ten dokument. Skoro opracowuje go właściwy minister, to może on dotyczyć np. polityki przestrzennej. Czy w takiej sytuacji nie będzie on dublował zapisów koncepcji Rozwoju Kraju, a może będzie jej uszczegółowieniem?	działalności danego ministra. Ponadto art. 6 uzppr zostanie uzupełniony o „polityki publiczne”.
221	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 6 art. 6 pkt 4	4. Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju lub projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz <u>może</u> ogłaszać odpowiednio w prasie o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu, terminie i miejscu ewentualnych spotkań konsultacyjnych. 4. Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju lub projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz ogłasza odpowiednio w prasie o zasięgu krajowym, regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu, terminie i miejscu ewentualnych spotkań konsultacyjnych.	Nie powinno się dyskryminować części społeczeństwa, która nie ma dostępu do internetu bądź nie potrafi z niego korzystać. Poza tym należy mieć na uwadze fakt, że publikacja w prasie ogłoszenia dot. konsultacji społecznych projektu strategii województwa nie generowała znaczących kosztów.	Dotychczasowe przepisy mówiły o konieczności informowania w prasie o konsultacjach społecznych. Proponowane zmiany mają na celu pogodzenie możliwości ogłaszania na stronach internetowych oraz w prasie.
222	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 15d Art. 14 ust. 6	d) dodaje się ust. 6 w brzmieniu: „6. Strategia rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 3, podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się odpowiednio <u>ust. 1-5.</u> ”; Do aktualizacji stosuje się odpowiednio ust. 1-2 i ust. 4-5”;	Należałoby uwzględnić uchylene ust.3.	Zapisy zostaną zweryfikowane i uspojnione.
223	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt 20 Art. 14g ust. 4	w art. 14g w ust. 4 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, minister właściwy do spraw rybołówstwa oraz minister właściwy do spraw wewnętrznych opracowują programy służące realizacji umowy partnerstwa, realizowane z wykorzystaniem odpowiednio	Brakuje kontynuacji tekstu	Jest to wprowadzenie do wyliczenia, tekst wyliczenia art. 14g ust 4. (tj. pkt 1-3) pozostanie bez zmian.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, funduszy wspierających sektor morski lub rybacki oraz funduszy wspierających sprawy wewnętrzne, a także”;		
224	Ustawa o samorządzie gminnym	po art. 6 dodaje się art. 6a-6c	„Art. 6a. 1. Gmina <u>może</u> opracować strategię rozwoju gminy. „Art. 6a. 1. Gmina opracowuje strategię rozwoju gminy.	Opracowanie przez gminę strategii rozwoju powinno być obligatoryjne, żeby zapewnić spójność polityki na wszystkich szczeblach planowania/programowania rozwoju. Jest to tym bardziej zasadne, że przewiduje się przedłożenie projektu strategii gminnej zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa.	Na tym etapie zmian strategia rozwoju gminy jest dokumentem fakultatywnym. Obligatoryjność strategii rozwoju gminy będzie wprowadzona w docelowych rozwiązaniach systemowych.
225	Art. 2. W ustawie o samorządzie gminnym	Art. 6a ust. 3 pkt 4-6 oraz ust.4	Strategia rozwoju gminy zawiera w szczególności docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, zalecenia dla studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	Zastanawia fakt, jak w formie graficznej przedstawić Zalecenia dla studiów i planów miejscowych. Nie określono skali szczegółowości części graficznej tej strategii.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Zakres tych ustaleń może powodować potrzebę odzwierciedlenia graficznego.
226	Ustawa o samorządzie gminnym	„Art. 6a. pkt 3 ppkt 4h	3. Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności: h) inne obszary istotne dla rozwoju gminy, h) inne obszary istotne dla rozwoju gminy, w tym granice udokumentowanych złóż, obszary i tereny górnicze;	Ze względu na ich znaczenie gospodarcze oraz na ograniczenia w zagospodarowaniu terenu należy uwypuklić potrzebę uwzględniania w strategii rozwoju udokumentowanych złóż, obszarów i terenów górniczych;	Jw. Gmina będzie miała możliwość ujęcia w modelu funkcjonalno-przestrzennym swoich potencjałów i problemów, w zależności od potrzeb i uwarunkowań. Nie wszystkie gminy mają udokumentowane złoża, obszary i tereny górnicze.
227	Ustawa o samorządzie gminnym	„Art. 6a. pkt 5	5. Strategia rozwoju gminy w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, <u>może odwoływać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.</u>	Tu jest pewna niekonsekwencja, gdyż w takiej sytuacji nie ma potrzeby sporządzania studium uikzp gminy, jeśli sporządzi się strategię, która będzie uwzględniała warstwę przestrzenną. Jeśli zdecydowano się na usunięcie planu województwa ze szczebla wojewódzkiego (jego ustalenia ma uwzględniać zintegrowana strategia rozwoju województwa) to konsekwentnie należy zrezygnować ze sporządzania studium gminnego na rzecz gminnej zintegrowanej strategii rozwoju.	W związku z dodaniem zapisu o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie, nie będzie potrzeby odwołań do SUIKZP.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
228	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6c. 1.	<p>Art. 6c. 1. Gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie, <u>mogą</u> opracować strategię rozwoju ponadlokalnego będącą wspólną strategią rozwoju gminy w zakresie ich terytorium.</p> <p>Dla gmin znajdujących się w granicach miejskich obszarów funkcjonalnych sporządzenie strategii rozwoju ponadlokalnego jest obligatoryjne.</p>	Słusznym wydaje się obligatoryjność sporządzenia strategii dla miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich.	Na tym etapie zmian, strategia rozwoju ponadlokalnego pozostanie dokumentem fakultatywnym.
229	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust. 1 pkt 2	<p>W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:</p> <p>2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;</p> <p>2) diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;</p> <p>2)diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w tym stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.</p>	Zważywszy na negatywne zmiany, które widać w przestrzeni naszego kraju, powinno się kłaść zdecydowany nacisk na konieczność przywrócenia i kształtowania ładu przestrzennego, dlatego niezbędne jest jego uwypuklenie, tym bardziej, że kształtowanie ładu przestrzennego jest nadal zadaniem własnym gminy.	Ład przestrzenny będzie jednym z kluczowych elementów diagnozy. Na tej podstawie będą wnioski dla dokumentów, a następnie ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej.
230	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust. 1 pkt 7	<p>W studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:</p> <p>7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:</p> <p>a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,</p> <p>b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego;</p> <p>b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach powiązanych ze sobą funkcjonalnie,</p> <p>7) potrzeb i możliwości rozwoju gminy, uwzględniających w szczególności:</p> <p>a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,</p> <p>b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to</p>	W związku z faktem, że nasilone migracje odbywają się w większości w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich należałoby te obszary imiennie wymienić.	Proponowana zmiana jest szerszym ujęciem problemu migracji. Zapisy zostaną zmienione tak, by uwzględnić możliwie jak najszersze spojrzenie na ten problem.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego, b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na obszarach powiązanych ze sobą funkcjonalnie, w tym migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,		
231	Art. 8. W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt 5	Co należy rozumieć przez uzgodnienie projektu studium „w zakresie jego zgodności z zaleceniami strategii województwa”?	Dotychczas studium podlegało uzgodnieniu z ustaleniami planu województwa. Uzgodnienie z „zaleceniami strategii województwa” wskazuje na mniejszą moc sprawczą tegoż uzgodnienia. Zgodnie z def. Słownika Języka Polskiego: zalecenie «to, co zostało komuś zalecone» zalecić — zalecać 1. «doradzić wykonanie czegoś» 2. «wskazać na zalety czegoś lub kogoś» nie mamy jasnych, kategoriycznych wskazań, że konkretne działania muszą się znajdować w tym dokumencie. Wobec powyższego dokument może zostać uzgodniony nawet jeśli będzie zawierał uchybienia, bo stwierdzenie zgodności z „zaleceniami” będzie łatwiejsze niż „zgodności z „ustaleniami”, które do tej pory były uważane za wiążące.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. W tym zakresie studium będzie musiało być uzgadniane z SRW.
232	Art. 2. W ustawie o samorządzie gminnym	Art. 6c ust. 5, pkt 4-6 pkt oraz ust.7	Strategia rozwoju ponadlokalnego zostanie sporządzana w formie tekstowej i graficznej	Zastanawia fakt, jak w formie graficznej przedstawić „zalecenia” dla studiów i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Nie określono skali szczegółowości części graficznej.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju ponadlokalnego zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach. Zakres tych ustaleń może powodować potrzebę odzwierciedlenia graficznego.
233	Art. 5. W ustawie o samorządzie województwa	Art.11, pkt b)	Nasuwa się pytanie, jakie w tej diagnozie należy analizować zjawiska i wskaźniki w zakresie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz jakie uwarunkowania przestrzenne? Co ma być przedmiotem opracowania	Diagnoza społeczno-gospodarcza będzie stanowiła materiał wejściowy między innymi do strategii województwa, a wnioski z niej wynikające zostaną zawarte w tejże strategii. Skoro w strategii zamieszczone zostaną wnioski wynikające z ww.	Jw. Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju ponadlokalnego zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>uwarunkowań? Należałoby uszczegółwić zakres zjawisk i wskaźników społecznych, gospodarczych i przestrzennych, które należy analizować, i które będą niezbędne w opracowaniu diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej do strategii rozwoju, a następnie uwzględniane w planie miejscowym.</p>	<p>diagnozy powinna być ona w warstwie przestrzennej opracowana rzetelnie przez zespoły projektowe, które zajmują się planowaniem regionalnym. Pragniemy podkreślić, że w dalszym ciągu na samorządzie województwa spoczywa odpowiedzialność za opracowanie strategii uwzględniającej 5 celów, w tym „kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego”.</p> <p>O ile zaprezentowanie w formie graficznej ustaleń strategii województwa dot. „docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej” oraz „obszarów strategicznej interwencji” jest możliwe, o tyle trudno wyobrazić sobie „zalecenia dla gmin” w formie graficznej. Czy to byłaby mapa syntezy ustaleń strategii?</p>	<p>Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach. Zakres tych ustaleń może powodować potrzebę odzwierciedlenia graficznego.</p>
234	Art. 8. W ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art.11 pkt 5	<p>b) pkt 5 otrzymuje brzmienie: „5) występuje o uzgodnienie projektu studium z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z zaleceniami strategii rozwoju województwa, z zarządem związku metropolitalnego w zakresie jego zgodności z ponadlokalną strategią rozwoju związku metropolitalnego jeżeli taka istnieje.”;</p>	<p>Studia gmin będą uwzględniać tylko zalecenia wynikające z opracowań strategicznych województwa, strategii ponadlokalnych. Nie będą też uzgadniane z planem województwa ani opiniowane przez gminy sąsiednie, starostę powiatu, konserwatora zabytków, organy wojskowe, górnicze, geologa wojewódzkiego, ministra zdrowia, czy RDOŚ i PSP. Taki stan rzeczy może spowodować nie tylko problem z uzyskaniem spójności polityki przestrzennej na poziomie lokalnym, ale też konflikty w zagospodarowaniu terenów położonych na granicy gmin (chodzi o inwestycje o charakterze uciążliwym wymagające stref ograniczonego użytkowania, czy infrastrukturalne wymagające kontynuacji poza granicą danej gminy), a także problemy przy późniejszym uzgadnianiu planów miejscowych.</p>	<p>Podmioty, z którymi będzie uzgadniane studium pozostają bez zmian, nie ma więc zagrożenia braku spójności polityki przestrzennej.</p>
235	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 22	<p>Art. 22. Plany zagospodarowania przestrzennego województwa, o których mowa w art. 38 ustawy zmienianej w art. 8, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, zachowują moc do czasu uchwalenia strategii rozwoju województwa, o której mowa w art. 11 ust. 1c ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej niż przez 3 lata od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.</p>	<p>Z zaproponowanych zmian nie jesteśmy w stanie wyczytać, jaką formę będzie miał wymiar przestrzenny planowanych dokumentów. W dotychczasowej praktyce to plan województwa stanowił terytorializację ustaleń strategii województwa, a w obecnej sytuacji nie mamy żadnych informacji na temat szczegółowości zawartości warstwy przestrzennej w tym dokumencie. Poza tym niektóre województwa już rozpoczęły proces aktualizacji strategii</p>	<p>Warstwa przestrzenne SRW powinna być widoczna zarówno na poziomie wniosków z diagnozy, jak i celów strategii, czy też przede wszystkim w modelu funkcjonalno-przestrzennym. Ustaleń, co do stopnia szczegółowości dotychczas również nie było. Nie ma zresztą zasadności ich wprowadzania. Zapisy odnoszące się do obowiązywania strategii oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw zostaną zmienione.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			Unieważnienie ustawą wszystkich planów województw doprowadzi do chaosu przez brak polityki przestrzennej na poziomie regionalnym.	regionalnych na bazie obowiązujących przepisów (bez uwzględniania wymiaru przestrzennego) i w tej sytuacji czas obowiązywania planów województw – 3 lata jest całkiem nieuzasadniony, gdyż będzie to jedyne źródło informacji przestrzennych w województwie, które przestanie obowiązywać. Poza tym warto rozważyć fakt, obligatoryjnego uwzględnienia w planie województwa rekomendacji i wniosków z audytu krajobrazowego. Co więc w przypadku gdy plany województw przestaną obowiązywać? Zalecenia z audytu dla gmin powinny być zawarte w strategiach?	Dokumenty dotychczasowe będą obowiązywały do końca 2025 r. Wnioski z audytu będą jednym z elementów prowadzonych analiz, następnie znajdą swoje odzwierciedlenie w diagnozie, by następnie stanowiły podstawę do określania celów polityki rozwoju, definiowania modelu funkcjonalno-przestrzennego oraz wskazywania ustaleń i rekomendacji dla polityki przestrzennej.
Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego					
236	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 2 a)	Projekt przewiduje dodatkowe uprawnienie dla ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego do koordynacji przygotowania oraz realizacji strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z UE lub z innych źródeł zagranicznych. Istnieje potrzeba doprecyzowania, jak należy rozumieć to dodatkowe uprawnienie oraz jakie przewiduje się narzędzia w tym zakresie. Konieczne jest również wskazanie, jakich strategii dotyczy to uprawnienie (w kontekście środków UE przygotowana jest umowa partnerstwa i programy operacyjne, tymczasem projekt odnosi się do strategii rozwoju). W świetle istniejących rozwiązań każda ze strategii rozwoju, ustawowo przypisana do kompetencji poszczególnych podmiotów, jest lub może być finansowana ze wspomnianych w projekcie źródeł.	Pozostawienie zapisów w obecnym brzmieniu powoduje potencjalne wystąpienie konfliktu kompetencyjnego. Dla przykładu ustawa o samorządzie województwa w art. 12a ust.1 wprost przewiduje, że do kompetencji sejmiku województwa należy określenie zasad, trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju województwa. Z kolei z art. 41 ust. 2 pkt.4 u.s.w. wynika, że do zadań zarządu województwa należy w szczególności przygotowywanie projektów strategii rozwoju województwa i innych strategii rozwoju (...). Zestawienie powyższych zapisów u.s.w z kompetencją ministra do koordynacji przygotowania strategii wywołać może wątpliwości interpretacyjne w obszarze kompetencji poszczególnych organów.	Zadanie ministra właściwego ds. rozwoju w zakresie koordynacji przygotowania i realizacji strategii rozwoju odbywa się z zastosowaniem zasady subsydiarności, tzn. minister nie ingeruje w kompetencje samorządu województwa czy gminy. Zmiana w tym zakresie jest zmianą techniczną wynikającą z odmiany rzeczowników. Dotychczas było „...koordynuje... przez: 1) koordynacja oraz programowanie strategiczne...”, obecnie zmieniamy na „... koordynację...”
237	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 2 c); Art. 14	Wnioskuję się o zapewnienie wewnętrznej spójności terminologii w obrębie ustawy, jak również stosowanie jednolitego podejścia do rozwiązań proponowanych w ustawie oraz dokumentach strategicznych, w tym w szczególności zawartych w Systemie	Potrzeba zapewnienia spójności zapisów aktów prawnych i dokumentów strategicznych odnoszących się do tego samego zakresu przedmiotowego.	W projekcie ustawy zostaną wprowadzone jednolite zapisy dot. uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą: badanie spójności dokumentów.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			zarządzania rozwojem Polski (ustawodawca zamiennie używa pojęć zgodność i spójność, które nie są tożsame). Każdorazowo odnosząc się do narzędzia w postaci opinii ministra względem SRK proponujemy ujednoczenie podejścia i stosowanie terminu „ opinia w zakresie spójności strategii rozwoju (...) ze średniookresową SRK”.		
238	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 2 c)	Ustawodawca przewiduje kompetencję ministra do wydawania opinii dotyczącej zgodności programów z SRK. W pierwszej kolejności proponuje się w miejsce zgodności wprowadzić wymóg istnienia spójności między dokumentami. Po drugie postuluje się doprecyzowane jakiego katalogu programów ww. opinia dotyczy. W obecnym kształcie ustawy w zakresie pojęcia „programy” mieszczą się zarówno programy operacyjne (krajowe i regionalne), jak i programy rozwoju wszystkich szczebli podziału administracyjnego i sektorów.	W sytuacji gdy opinia dotyczy pełnego katalogu programów (operacyjne, rozwoju) powstaje ryzyko wydłużenia procesu prac nad dokumentami wykonawczymi do strategii. Ponadto zastanowić się należy czy uznać powyższy mechanizm za zasadny z uwagi na charakter i szczegółowość programów. Trzeba się zastanowić jaka jest celowość badania zgodności programów z SRK w sytuacji gdy programy są instrumentem wykonawczym do strategii, które przecież są badane w zakresie zgodności z SRK.	jw Minister właściwy ds. rozwoju regionalnego w zakresie programów opiniuje programy rozwoju przygotowywane przez ministrów właściwych. Realizując zaś zadania „państwa członkowskiego” koordynuje przygotowanie programów operacyjnych i zapewnia spójność dokumentów, tak więc opiniuje RPO pod kątem spójności z UP.
239	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 2 d)	Projektując instrument w postaci rekomendacji ministra w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju należy mieć na uwadze ustawowe kompetencje organów właściwych do opracowania ww. dokumentów. Z proponowanych zapisów nie wynika ani charakter tych rekomendacji, ani ich moc wiążąca, ani przedmiot, nie wskazano także relacji względem opinii przewidzianej w art 3a pkt. 3 uzppr. Sugeruje się rezygnację z wprowadzania dodatkowego narzędzia koordynacji.	Nowa kompetencja ministra powoduje potencjalne wystąpienie sporu kompetencyjnego, zgodnie bowiem z art. 12a ust.1 ustawy o samorządzie województwa do kompetencji sejmiku województwa należy określenie zasad, trybu i harmonogramu opracowania strategii rozwoju województwa.	Zgodnie z intencją ustawodawcy rekomendacje wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy. Do MliR zgłasza się wiele podmiotów z prośbą o przygotowanie „podręczników” opisujących, jak przygotować strategię czy diagnozę terytorialną, zwłaszcza po zmianie przepisów.
240	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 3	Ze względu na szeroki zakres danych osobowych proponuje się zawarcie stosownych zapisów związanych z przetwarzaniem danych osobowych/ stosownych odwołań do zapisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych	Zasady przetwarzania, w tym udostępniania danych osobowych określa ogólne rozporządzenie o ochronie danych. Administratorem tych danych są konkretne podmioty, które muszą je odpowiednio zabezpieczyć, przekazanie ich do ministerstwa pociąga za sobą konieczność spełnienia określonych wymogów ochrony tych danych. Należy wskazać m.in. na jakiej zasadzie dane będą przekazywane ministerstwu, czy na zasadzie umów powierzenia czy innego trybu	Konieczność umieszczenia w ustawie odwołań do przepisów związanych z ochroną danych osobowych rozstrzygnię RCL przed przedłożeniem projektu do rozpatrzenia przez właściwe komitety RM.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).	udostępnienia.	
241	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Słowniczek pojęć (pkt.5)	Konieczność zdefiniowania pojęcia zalecenia dla gmin	Z uwagi na wskazanie iż jednym z dodatkowych elementów srw określonych w art.11 ust.1 c pkt 5 są zalecenia dla gmin konieczne jest wprowadzenie definicji tego pojęcia.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju województwa zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.
242	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 5 d)	Proponuje się zatem następująca redakcję: „4d) kontrakt programowy - umowę określającą kierunki, warunki i wysokość dofinansowania opracowanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa po 2020 roku w zakresie polityki spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programach; ” Zasadnym jest doprecyzowanie zapisów pozwalające jednoznacznie rozróżnienie dwóch instrumentów: kontraktu terytorialnego i kontraktu programowego. Koniecznym wydaje się dodanie informacji, że umowa ta określa również wysokość dofinansowania opracowywanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.	Przy takiej konstrukcji definicji można domniemywać że równoległe może istnieć zarówno kontrakt terytorialny jak i kontrakt programowy gdyż w przypadku tego drugiego nie ma określonej perspektywy finansowej, ani wyłączenia perspektywy 2014-2020, której też dotyczy umowa partnerstwa w zakresie PS; Proponowane korekty przyczynią się do dostosowania zapisów do szczegółowych przepisów dotyczących kontraktu programowego.	W definicji kontraktu terytorialnego wskazano lata, z którymi kontrakt ten jest związany. Kontrakt programowy, z założenia, ma być uniwersalnym rozwiązaniem niezależnym od okresu programowania. Tak więc nie ma sensu doprecyzowywać dat.
243	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 5 e) (dot. art. 5 pkt 6b uzppr)	Wprowadzona w pkt 6b) definicja obszaru strategicznej interwencji określa m.in. że jest to obszar wskazany w strategii rozwoju. Nie jest jednak jasne, czy przez wskazanie rozumie się: (a) wymienienie typów OSI (np. miejski obszar funkcjonalny), czy (b) wymienienie opisowe konkretnych OSI (np. obszar funkcjonalny Krakowa), czy też wymienienie opisowe i przestrzenne zdelimitowanie konkretnych OSI (np. przedstawienie zdelimitowanego przestrzennie obszaru funkcjonalnego Krakowa poprzez określenie jego granic w sposób opisowy, tj. np. odwołanie się do wykazu gmin wchodzących w jego skład i/lub graficzne tj.	Unikanie wątpliwości interpretacyjnych oraz zapewnienie spójnego podejścia do definiowania OSI w ramach strategii rozwoju. Jest to szczególnie istotne w związku z rozpoczynającymi się pracami nad regionalnymi programami operacyjnymi na lata 2021-2027 (RPO) oraz zapowiadanych zobowiązaniom w zakresie uwzględniania OSI w programach operacyjnych.	Zmieniony zostanie zapis ustawy odnoszący się do zawartości strategii rozwoju województwa w zakresie modelu funkcjonalno-przestrzennego, ale bez doszczegóławiania jego zakresu, w tym określania sposobów ujęcia zagadnień przestrzennych w SRW. Przepis pozostaje ogólny, ale przez to elastyczny. Dzięki temu województwa – w zależności od swoich potrzeb i możliwości (analitycznych, technicznych) oraz doświadczeń wynikających ze sporządzania PZPW – będą sporządzać swoje strategie bez konieczności dostosowywania się do często zbyt szczegółowych przepisów. RPO powinien realizować kierunki działań wskazane w strategii. Wskazanie obszaru

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			np. przedstawienie granic obszaru na mapie). W tym zakresie należy doprecyzować zapisy projektu ustawy i/lub przedstawić/wyjaśnić intencje ustawodawcy w uzasadnieniu do projektu ustawy. Pojawia się również pytanie, czy brak wskazania OSI w strategii rozwoju, będzie oznaczało brak możliwości identyfikacji OSI w RPO? W trakcie procesu konsultacji RPO 2021-2027 mogą pojawić się np. nowe, wcześniej niezidentyfikowane w strategii rozwoju OSI, które należałoby uwzględnić w pracach nad programem.		strategicznej interwencji w SRW nadaje takiemu obszarowi priorytet realizacji dedykowanych mu działań. W związku z tym RPO powinien w pierwszej kolejności uwzględnić OSI ze SRW.
244	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 5 g)	Wnioskuje się o rozszerzenie podstawy dla opracowania polityk publicznych o art. 9 pkt. 4.	Wskazanie strategii rozwoju województwa jako źródła dla opracowania polityk publicznych pozwoli na usankcjonowanie działalności samorządu województwa w tym zakresie, dokonywanej dotychczas na zasadzie domniemania kompetencji zarządu województwa, do realizowania zadań nie zastrzeżonych na rzecz innych organów. Obecnie literalna wykładnia proponowanych przepisów wyklucza tworzenie przez organy samorządu województwa instrumentu w postaci polityk publicznych, które służyłyby realizacji strategii regionalnych.	Polityka publiczna nie jest instrumentem realizacji SRW. Jest dodatkowym dokumentem pozwalającym na prowadzenie polityki rozwoju na poziomie krajowym. Ma pokazywać, w jaki sposób, w kontekście przyjętych celów rozwojowych kraju, realizowane będą cele w odniesieniu do danego sektora, dziedziny, czy terytorium.
245	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 6 (dot. art. 6 ust.1 pkt 3 uzppr)	Wśród podmiotów z jakimi konsultowana jest strategia rozwoju gminy należy wymienić także samorząd województwa na terenie którego znajduje się gmina oraz samorzady województw z którymi gmina sąsiaduje.	Pomimo iż zarząd województwa wydaje opinię nt. zgodności strategii rozwoju gminy z celami strategii rozwoju województwa, konsultacje społeczne są procesem o szerszych możliwościach i polach współdziałania.	Katalog podmiotów w przytoczonym przepisie jest otwarty, a informacja o konsultacjach jest podana do wiadomości publicznej. Nie ma przeciwwskazań, by samorząd gminy konsultował projekt swojej strategii z samorządem województwa.
246	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 6a	Rekomenduje się, aby definicję <i>obszaru funkcjonalnego</i> (OF) uzupełnić w ten sposób, aby jasno z niej wynikało, że OF może stanowić OSI.	Zgodnie z przedstawioną definicją, obszar funkcjonalny (OF) określa zidentyfikowane powiązania funkcjonalne, co typowym jest również dla obszarów strategicznej interwencji (OSI).	OF nie wprost stanowi OSI. OF jest narzędziem diagnostycznym i podstawą do wyznaczenia i ukierunkowania działań i projektów dla OSI.
247	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 6 (art. 6 ust. 7 uzppr)	Proponuje się pozostanie przy zapisach proponowanych we wcześniejszych etapach prac nad ustawą tj: „ 7. (...) z wyłączeniem aktualizacji informacji wskazanych w art. 12a ust. 2 pkt 6 i w art. 13 ust. 1a pkt 6 oraz w art. 11 ust. 1c pkt 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998	Uproszczona procedura prac nad aktualizacją wnioskowanego katalogu zapewni efektywną realizacją zadań.	Niestety takie podejście zostało uznane na etapie uzgodnień międzyresortowych, jako naruszające prawo UE.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
248	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 9 (dot. art. 9 pkt 3 uzppr)	<p><i>r. o samorządzie województwa i w art. 6a ust. 3 pkt 6 i art. 6c ust. 5 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.</i></p> <p>Z uwagi na potrzebę uwzględnienia w katalogu strategii ponadregionalnych, do uchwalania których kompetencję uzyskały również sejmiki województw na podstawie art. 1 pkt 16 c) niniejszej ustawy, proponuje się nadanie art.9 pkt 3 uzppr następującego brzmienia: <i>„3) inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego, w tym strategie ponadregionalne, z wyłączeniem strategii wskazanych w pkt 4 ”.</i></p>	<p>W prezentowanym katalogu dokumentów strategicznych nie uwzględniono strategii ponadregionalnych, do uchwalenia których kompetencję posiadają również sejmiki województw. Zgodnie bowiem z proponowanym w projekcie ustawy brzmieniem art. 14 a. ust 4 i 5 uzppr: <i>projekt strategii ponadregionalnej mogą opracować wspólnie samorządy województw dla terytorium tych województw, która jest przyjmowana przez sejmiki właściwych województw w drodze uchwały. Ponadto z proponowanego brzmienia przepisu nie wynika jednoznacznie, że strategie rozwoju województw nie są desygnatem tego pojęcia (są skierowane do regionów). Dla uniknięcia stawiania wymogów wynikających z dalszych przepisów odwołujących się do pkt.3 względem strategii rozwoju województw, proponuje się uzupełnienie o proponowane wyłączenie, co wykluczy wątpliwości interpretacyjne.</i></p>	<p>Strategia ponadregionalna jest rodzajem „innych strategii” odnoszących się do regionów. Art. 14 a ust. 4-9 wskazuje na kompetencje sejmiku województwa w zakresie strategii ponadregionalnych.</p>
249	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 9 (dot. art.9 pkt 6 uzppr)	<p>Brak konsekwencji w podejściu do kompetencji związku metropolitalnego i podmiotów właściwych do uchwalania strategii ponadlokalnej (projektowany art.8 pkt 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wskazuje jako właściwy związek metropolitalny, z kolei art. 6c. ust 1 ustawy o samorządzie gminnym zakłada że strategię ponadlokalną opracują gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie i będzie ona wspólną strategią rozwoju w zakresie ich terytorium).</p> <p>Pojawia się też pytanie w jakim trybie i kształcie rady gmin przyjmą tą strategię, w kontekście uwarunkowania w postaci właściwości miejscowej organów, których zasięg oddziaływania ogranicza się do ich terytorium.</p>	<p>Brak spójności proponowanych zmian w różnych nowelizowanych aktach prawnych w kontekście związku metropolitalnego. Konieczność wskazania rozwiązań proceduralnych możliwych do zastosowania z uwagi na ograniczenia ustrojowe wynikające z właściwości miejscowej organów administracji publicznej.</p>	<p>Ustawa o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym odnosi się do związku metropolitalnego ustanowionego na mocy ustawy – a zatem tylko do jednego podmiotu. Proponowane przepisy mają dać możliwość uchwalania strategii rozwoju dla obszarów metropolitalnych, których nie powołano ustawą.</p>
250	Ustawa o zasadach	Art.1 pkt 11	<p>Postuluje się wykreślenie wskazanego zapisu: „ Art. 10a. Podmiot opracowujący projekt</p>	<p>Wprowadzanie zapisu w ustawie obligującego do opracowania diagnozy <i>przed przystąpieniem do</i></p>	<p>Przepis ten ma na celu zwrócenie uwagi na uniwersalność diagnozy, która</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		strategii rozwoju, o których mowa w art. 9: 1) przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii rozwoju z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych- przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii rozwoju; ”	<i>opracowania projektu strategii rozwoju</i> powoduje wątpliwości jaki moment uznać za przystąpienie do prac nad projektem. Wśród możliwych opcji wskazać można np. uchwałę sejmiku ws. zasad i harmonogramu prac. Jest to tym bardziej problematyczne, że wiele regionów jest w trakcie prac nad aktualizacją swych strategii rozwoju (mając etap diagnozy już za sobą lub w trakcie) a przepisy przejściowe nie wskazują rozwiązania w tym zakresie.	nie ma być przygotowywana tylko i wyłącznie na potrzeby przygotowania strategii.
251	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 17	Artykułem 1 pkt 17) uchylono art. 14 b uzppr określający zakres KSRR. Prosimy o wyjaśnienie, jakie argumenty przemawiają za takim rozwiązaniem, skoro nie rezygnuje się z wyznaczenia minimalnych wymagań w zakresie zawartości innych strategii. Wnioskuje się o rozważenie pozostawienia dotychczasowych rozwiązań w tym zakresie, tj. wskazania ich w ustawie.	Zapewnienie spójnego podejścia do wymagań względem dokumentów strategicznych.	Nowe brzmienie przepisu art. 13 ust. 1a, określa zakres przedmiotowy strategii, o których mowa w art. 9 pkt 3, w tym krajowej strategii rozwoju regionalnego.
252	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 18	Wnioskuje się o nadanie art. 14e ust. 3 uzppr brzmienia: „3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-4.”	Wnioskuje się o utrzymanie dotychczasowego zakresu dokumentów, jakie bierze się pod uwagę przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa. Dotychczas uwzględniano również strategię rozwoju województw mieszczące się w dotychczasowym art. 9 („3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9...”). Proponuje się utrzymanie tego rozwiązania, jako że samorządy województw są istotnym podmiotem w systemie instytucjonalnym uczestniczącym w zarządzaniu i wdrażaniu środków UE.	Art. 14e ust. 3 zapewnia spójność dokumentów strategicznych na poziomie krajowym poprzez wskazanie konieczności uwzględnienia strategii rozwoju przygotowywanych przez ministrów właściwych przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa. W mocy pozostaje przepis art. 14e ust. 1 wskazujący podmioty współpracujące w opracowaniu umowy partnerstwa (pkt 2 – zarządy województw)
253	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 24	Sugeruje się pozostawienie/zamieszczenie stosownych odnośników do rozporządzeń unijnych dedykowanych perspektywie 2014-2020 w miejscach, które regulują rozwiązania dotyczące zarządzania i wdrażania środków unijnych na lata 2014-20.	Zamiana z pozoru redakcyjna (w tej i w innych jednostkach redakcyjnych, choć brak konsekwencji), polegająca na wykreśleniu odnośników do rozporządzeń perspektywy 2014-2020, ale może mieć daleko idące skutki, gdyż przez co najmniej 2-3 lata równolegle będą funkcjonowały umowy partnerstwa/ programy operacyjne dla dwóch odrębnych okresów programowania. Ważne jest, by z przepisów ustawy jednoznacznie wynikało, które przepisy których rozporządzeń należy stosować względem	Zmiany te zostały uzgodnione pod kątem prawnym i nie rodzą wątpliwości.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				których dokumentów programowych. Ustawa powinna mieć charakter uniwersalny tzn. niezależny od okresów programowania UE, ale jednocześnie przepisy muszą być jednoznaczne na tyle, by możliwe było identyfikowanie powiązań z właściwymi regulacjami zewnętrznymi.	
254	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 29 b)	Wnioskuje się pozostawienie zapisu w dotychczasowym brzmieniu, które zapewnia precyzyjne wskazanie ilości przedstawicieli strony samorządowej w Komitecie ds. Umowy Partnerstwa, albo dookreślenie ich liczby/wskazanie jakie gremium o tym decyduje.	Wyjaśnienia wymaga zasadność proponowanej zmiany. Dotychczas była wskazana konkretna liczba- 3 przedstawicieli strony samorządowej KWRiST. Proponowana zmiana powoduje trudność w interpretacji zapisu.	Przepisy pozostaną w dotychczasowym brzmieniu.
255	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 29 c)	Proponuje się utrzymanie zapisu ustawy zapewniającego równy udział przedstawicieli strony samorządowej, strony rządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych w Komitecie ds. Umowy Partnerstwa.	Utrzymanie zapisu zapewni faktyczną zasadę partnerstwa, gdzie każda ze stron mając równy udział w Komitecie będzie mogła realizować zadania przypisane Komitetowi. Zapis ten uniemożliwia nadreprezentację jeden ze stron.	
256	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 ra. uzppr)	W wymienionych elementach kontraktu programowego brakuje informacji, że dokument określa również przedsięwzięcia priorytetowe przewidziane do wykonania w ramach programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.	Należy uspoźnić treść ustawy zgodnie z zapisami <i>Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030</i> (projekt z dnia 17 grudnia 2018 r.): „Kontrakt może wskazywać w wybranych obszarach zidentyfikowane przedsięwzięcia dla krajowych programów operacyjnych, tj. projektów pozakonkursowych”.	Zapisy ustawy wskazują zakres minimum kontraktu programowego, jeśli będzie taka potrzeba w kontrakcie mogą się znaleźć również i inne uzgodnienia pomiędzy stronami. KSRR wskazuje, że kontrakt „może” wskazywać. Nie jest to równoznaczne, że za każdym razem musi” wskazywać.
257	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 ra. uzppr)	Proponuje się następujący zapis: „Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego i przekazuje go właściwemu zarządowi województwa w celu zapoznania się z jego treścią. ”	Należy zwrócić uwagę, że kontrakt programowy jest mandatem negocjacyjnym strony rządowej, opracowanym w celu uzgodnienia ze stroną samorządową potencjalnego kształtu regionalnego programu operacyjnego po roku 2020. Strona samorządowa powinna wcześniej zapoznać się ze stanowiskiem Rządu w celu ustosunkowania się do jego zapisów przed rozmowami negocjacyjnymi. Z drugiej strony warto zastanowić się, czy w zapisach ustawy nie przewidzieć regulacji pozwalającej stronie samorządowej na przygotowanie własnego mandatu – tak, jak ma to miejsce przy kontrakcie terytorialnym.	Projekt kontraktu programowego będzie negocjowany z zarządem, tak więc musi zostać przedstawiony zarządowi. Nie ma potrzeby szczegółowego regulowania wszystkich aspektów związanych z przygotowaniem kontraktu. Tego typu informacje znajdują się w odrębnych dokumentach ramowych, które doprecyzują zasady funkcjonowania instrumentów strategii i mechanizmów uzgodnień.
258	Ustawa o zasadach prowadzenia	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 ra. uzppr)	Proponuje się przeredagowanie zapisu na następujący: „Kontrakt programowy określa w	Punktem wyjścia do prowadzenia negocjacji kontraktu programowego powinna być minimalna kwota dofinansowania ze środków zagranicznych i	Kontrakt terytorialny ostatecznie będzie określał maksymalną kwotę, a przepisy ustawowe regulują jego docelowy stan a nie traktują jako

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		szczegółności: 1) minimalną kwotę dofinansowania opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych lub z budżetu państwa (...)	krajowych. W zależności od zaplanowanej przez region interwencji, kwota ta powinna być odpowiednio zwiększona.	element stanowisk negocjacyjnych. Wskazany przepis ustawy odnosi się do kontraktu a nie jego projektu.
259	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 ra. uzppr)	Proponuje się następująco uzupełnić zapisy artykułu: „Art. 14rb. 1. Realizując zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii rozwoju województwa, zarząd województwa może zawierać z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami, znajdującymi się na terenie województwa porozumienia terytorialne. 2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego. 3. W przypadku porozumień terytorialnych zawieranych pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, zarząd województwa opiniuje treść i zakres projektu porozumienia pod kątem jego zgodności ze strategią rozwoju województwa. 4. Porozumienie terytorialne, o którym mowa w ust. 1 i ust. 2, określa w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe dla rozwoju danego terytorium zgodne z celami wynikającymi ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6 (tj. inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego; strategia rozwoju województwa; strategia rozwoju gminy; strategia rozwoju	W przypadku niedopuszczenia możliwości uczestnictwa samorządu województwa w procesie zawierania porozumienia terytorialnego pomiędzy rządem a samorządem lokalnym, prawdopodobnym staje się fakt, że zakres tego porozumienia może być niezgodny z polityką prowadzoną przez samorząd regionalny. Ponadto istnieje ryzyko, że zapisy porozumienia wypracowanego między rządem a gminami mogą być tożsame z interwencją, która będzie prowadzona równolegle w relacji województwo – gminy. Uczestnictwo samorządu województwa w procesie zawierania porozumienia między ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego a samorządem lokalnym zapobiegnie realizacji inwestycji nieefektywnych lub zaplanowanych do realizacji w innej części województwa. Wobec powyższego, analizie należy poddać mechanizm wdrażania porozumień terytorialnych, zwłaszcza w kontekście zapowiadanego w projekcie KSRR 2030 „kontraktu sektorowego”. Należy rozważyć rezygnację z koncepcji zawierania porozumień terytorialnych między grupą gmin a stroną rządową z wyłączeniem samorządu województwa, co służyć by miało realizacji projektów o znaczeniu ponadlokalnym i zintegrowanym. Wynika to z obawy przed możliwością realizacji projektów, które stoją w sprzeczności z prowadzoną polityką rozwoju, bądź nakładaniem się prowadzonych interwencji. W razie niedopuszczenia możliwości uczestnictwa samorządu województwa w zawieraniu porozumienia terytorialnego pomiędzy rządem a samorządem lokalnym, istnieje ryzyko, że projekty, których realizacja według samorządu regionalnego będzie niecelowa, zostaną	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR. KSRR uwzględnią rolę samorządu województwa w porozumieniu terytorialnym.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>ponadlokalnego), w tym przewidywane źródła ich finansowania.</p> <p>5. Projekt porozumienia terytorialnego przygotowuje odpowiednio:</p> <p>1)zarząd województwa;</p> <p>2)minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>6. Projekt porozumienia o którym mowa w ust. 5 pkt 2 jest przekazywany do zarządu województwa celem jego zaopiniowania.</p> <p>7.Projekt porozumienia terytorialnego negocjują odpowiednio (...).”</p>	<p>uzgodnienia z ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego, pomimo negatywnej opinii władz regionalnych. Z jednej strony będzie stało to w sprzeczności z prowadzoną polityką rozwoju przez region, natomiast z drugiej – może oznaczać narażenie budżetu państwa na realizację działań nieefektywnych z punktu widzenia polityki regionalnej.</p> <p>Na szczególną uwagę w tym kontekście zasługują również zapisy projektu KSRR 2030, gdzie wyraźnie zostało wskazane, że „samorząd województwa jest podmiotem zobowiązanym do programowania rozwoju oraz zarządzania nim na poziomie regionalnym, koordynowania działań rozwojowych, a także pełni rolę animatora sieci współpracy partnerów na szczeblu regionalnym”. Oznacza to, że nie powinno się prowadzić działań z zakresu polityki rozwoju bez włączenia w nie podmiotu, który ma te działania koordynować.</p>	
260	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 ra. uzppr)	Kluczowym jest uzupełnienie procedury uchwalania projektu kontraktu programowego o etap przygotowania propozycji mandatu negocjacyjnego przez zarząd województwa , który w dalszej kolejności byłby negocjowany przez zarząd i ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.	Zapewnienie właściwego przebiegu procedury uwzględniające zakres zadań i odpowiedzialności obu stron kontraktu.	Propozycja zmian ma na celu uelastycznienie procesu przygotowywania kontraktu programowego. Nie oznacza to, że zarząd nie może przygotować mandatu negocjacyjnego. Nie ma potrzeby szczegółowego regulowania wszystkich aspektów związanych z przygotowaniem kontraktu. Tego typu informacje znajdują się w odrębnych dokumentach ramowych, które doprecyzują zasady funkcjonowania instrumentów strategii i mechanizmów uzgodnień.
261	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 30 (dot. rozdział 2ba, art. 14 ra ust. 1 uzppr)	W odniesieniu do pkt. 3) prośba o wyjaśnienie: a) jakie "warunki wsparcia realizowanego w ramach programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności opracowywanego przez zarząd województwa" miałyby być określone w kontrakcie programowym. Czy oznaczałoby to przenoszenie do KP zapisów RPO, czy też wiązało się z wprowadzaniem dodatkowych warunków, jeśli tak, to czy oznacza to warunki dodatkowe wskazywane przez ministra właściwego ds. rozwoju. Jeśli tak, prosimy o przedstawienie przykładu takich warunków	Unikanie wątpliwości interpretacyjnych.	Szczegółowe informacje odnośnie wszystkich aspektów związanych z kontraktem programowym znajdują się w odrębnych dokumentach ramowych, które doprecyzują zasady funkcjonowania instrumentów strategii i mechanizmów uzgodnień.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>wsparcia. Warto zwrócić uwagę, że warunki wsparcia precyzowane są w dokumentach uszczegóławiających program, kryteriach wyboru projektów zatwierdzanych przez komitet monitorujący dany program oraz w dokumentach konkursowych ewentualnie umowie partnerstwa.</p> <p>b) jakie przedsięwzięcia priorytetowe mają być określone w kontrakcie programowym - tj. czy chodzi o przedsięwzięcia istotne dla rozwoju kraju i województwa jednocześnie, czy wyłącznie województwa, bądź wyłącznie kraju. Czy oznacza to, że zarząd województwa zostałby zobowiązany do uzgodnienia potencjalnych projektów pozakonkursowych z ministrem właściwym do spraw rozwoju. Czy może zapis ten odnosi się do projektów, które miałyby uzyskać dodatkowe wsparcie ze środków budżetu państwa.</p>		
262	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 30 (dot. rozdział 2ba, art. 14 ra, ust. 5 uzppr)	<p>W odniesieniu do zapisu w brzmieniu: „<i>Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności</i>” – należy zauważyć, że zapis ten wydaje się być niespójny z projektem rozporządzenia ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu i Migracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz. W preambule projektu rozporządzenia ogólnego dla perspektywy 2021-27, motyw (15) wskazuje się, że to przygotowane przez państwa członkowskie umowy partnerstwa powinny stanowić strategiczny dokument, na podstawie którego Komisja i dane państwo</p>	Unikanie ryzyka niespójności pomiędzy ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz rozporządzeniem ogólnym.	Kontrakt programowy ma na celu wypracowanie z regionem ram dla programów operacyjnych, w szczególności RPO. Chodzi o to, by pokazać KE w trakcie negocjacji RPO i KPO, że mamy przemyślane podejście do realizacji interwencji UE z poziomu krajowego i regionalnego, zaś kontrakt określa przesądzenia odnośnie szczegółowych kwestii istotnych dla danego województwa, np. kwestie odstępstw od linii demarkacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli ukierunkować negocjacje z KE.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			członkowskie negocjują kształt programu operacyjnego. W tym zakresie należałoby dostosować projekt ustawy – wskazując np., że kontrakt programowy jest uwzględniany w procesie negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.		
263	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 rb. ust. 1 uzppr)	Czy rozważano możliwość zawierania porozumień terytorialnych z jst leżącymi w sąsiednich województwach ale na obszarach graniczących z danym województwem. W takich sytuacjach, tego typu porozumienia mogłyby być zasadne, zważywszy że często na takich terenach krzyżują się obszary współpracy, np. w zakresie transportu, gospodarki odpadami. Jeśli tak, jakie argumenty przemawiają za zawężeniem możliwości zawierania tego typu porozumień tylko do jst z obszaru danego województwa.	Zapewnienie narzędzi współpracy dostosowanych do realiów pracy samorządu terytorialnego.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.
264	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 rb. uzppr)	Wnioskuje się o nadanie art.14 rb. ust. 2 następującego brzmienia: „2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z samorządem województwa może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub przewidzianych ustawą ich form współpracy związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego.” Jeśli intencją ustawodawcy jest szerszy katalog należy wymienić wszystkie formy współpracy jst albo użyć generalnego pojęcia ujmującego swym zakresem wszystkie formy.	Kluczowym jest ujęcie samorządu województwa jako partnera w procesie podejmowania współpracy w ramach porozumień terytorialnych z jst. Użyte przez projektodawcę pojęcie związków jst nie wyczerpuje katalogu możliwych form współpracy jst, wręcz przeciwnie, zgodnie z literalną wykładnią ogranicza je wyłącznie do związków międzygminnych w rozumieniu art. 64 usg, co wydaje się być niezgodnie z intencją. Tym bardziej, że w ust.5 pkt 1 i nast. jest mowa o różnych formach współpracy między jst – stowarzyszenia samorządowe i porozumienia międzygminne wraz ze wskazaniem, że mogą one negocjować kształt porozumienia terytorialnego i je zatwierdzać i zawierać.	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR. KSRR uwzględnią rolę samorządu województwa w porozumieniu terytorialnym.
265	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 rb. ust.5 uzppr)	Istnieje wewnętrzna niespójność między brzmieniem art. 14 rb. ust.5 i art. 14rb. ust.1. Art. 14rb. ust.1 wskazuje, że porozumienie terytorialne zawiera jst lub ich związek, pomija natomiast porozumienia międzygminne i stowarzyszenia samorządowe wskazane w	Konieczność zachowania wewnętrznej spójności aktu prawnego. Co więcej pojęcie <i>stowarzyszenia samorządowe</i> w ustawie ustrojowej nie funkcjonuje, ustawa o samorządzie gminnym przewiduje możliwość zawiązywania stowarzyszeń gmin/stowarzyszeń jst (a nie stowarzyszeń	Uwaga zostanie uwzględniona. Zmienione zostaną zapisy art. 14 rb tak, by uwzględniły również inne formy współpracy oraz zachować spójność terminologiczną.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		art. 14 rb. ust. 5 pkt 1 uzpr. Warto też zwrócić uwagę, że <i>porozumienia międzygminne i stowarzyszenia samorządowe</i> nie są podmiotami uprawnionymi do zawierania porozumienia, więc niewłaściwym jest wskazywanie ich jako uprawnionych do jego negocjowania.	samorządowych). Trzeba też zauważyć, że zgodnie z art. 84 ust.1 u.s.g. gminy mogą tworzyć stowarzyszenia również z powiatami i województwami, stąd pojawia się wątpliwość czy tego typu stowarzyszenie również może być stroną porozumienia terytorialnego, czy też dopuszcza się wyłącznie stowarzyszenia gmin- w tym zakresie konieczne doprecyzowanie.	
266	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30	Konieczna weryfikacja w zakresie właściwości organów i podmiotów wskazanych jako kompetentne do realizacji określonych zadań w ramach porozumień terytorialnych. W szczególności w miejsce użytego pojęcia przedstawiciele (związku, porozumienia, stowarzyszenia) konieczność wprowadzenia formalnych nazw organów/podmiotów upoważnionych do realizacji wskazanych zadań.	Wątpliwości budzi jak należy rozumieć pojęcie przedstawiciele (<i>związku, porozumienia, stowarzyszenia</i>), w kontekście organów związku międzygminnego, charakteru porozumienia i struktury stowarzyszenia. <i>Ustawa o samorządzie gminnym</i> wskazuje że organem wykonawczym związku międzygminnego jest zarząd-czy to zarząd jest właściwy do negocjowania porozumienia? Z kolei porozumienie międzygminne zgodnie z art. 74 u.s.g. jest zawiązywane w celu powierzenia jednej z gmin określonych zadań publicznych w efekcie gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin. Zastanowić się należy czy patrząc na specyfikę porozumienia międzygminnego możliwe jest by było ono podmiotem który może zawierać porozumienie terytorialne (porozumienie zawiera się w celu realizacji określonego wcześniej zadania publicznego w przyjętym wcześniej kształcie). Jeśli przyjąć że jest to możliwe to właściwym organem do negocjowania tego porozumienia terytorialnego jest wójt/burmistrz/prezydent gminy której została powierzona realizacja zadania, a nie jak wskazuje niniejszy projekt przedstawiciele porozumienia. Podobnie ustawa Prawo o stowarzyszeniach określa jakie są organy stowarzyszenia (w tym zarząd, walne zebranie członków/delegatów), wskazać zatem należy jako właściwy do negocjowania zarząd stowarzyszenia, a nie jak wskazuje niniejszy projekt przedstawiciele stowarzyszenia. Ponadto należy zastanowić się, co nastąpi w przypadku jeżeli rada gminy, rada powiatu lub	Nie zawsze jest możliwe wprowadzenie nazw poszczególnych organów, dlatego zastosowano „przedstawiciele”.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>organ uchwałodawczy związku/ porozumienia międzygminnego/ stowarzyszenia samorządowego wprowadzi poprawki do wynegocjowanego projektu porozumienia terytorialnego? Czy porozumienie w nowym kształcie zostaje wtedy poddane ponownie negocjacjom, czy od razu trafia do zatwierdzenia przez zarząd województwa lub ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego? Sugeruje się dodanie przepisów w których ta kwestia będzie doprecyzowana.</p> <p>Ponadto należy przeanalizować, dlaczego z katalogu wyłączona została Rada Ministrów. Czy wystarczające jest, aby porozumienie terytorialne było (ze strony rządowej) zatwierdzane wyłącznie przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego?. Należy przeanalizować, czy wobec tego, że porozumienie terytorialne (zgodnie z zaproponowaną jego definicją w projekcie nowelizacji uzppr) będzie stanowić pakiet przedsięwzięć do realizacji, które sfinansowane zostaną z różnych środków – m.in. budżetu państwa w ramach środków poszczególnych resortów, a nie środków będących w wyłącznej dyspozycji ministra rozwoju – czy w tym wypadku stroną zatwierdzającą takie porozumienie nie powinna być Rada Ministrów? Uruchomienie mechanizmu zatwierdzania porozumień terytorialnych przez Radę Ministrów będzie miało większą moc sprawczą, pozwoli na wywiązanie się z obowiązku realizacyjnego danego porozumienia przez innych ministrów sektorowych oraz sprawi, że dokument ten będzie rzeczywistym zobowiązaniem stron.</p>	
267	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 30 (dot. art. 14 rb. ust.7 uzppr)	Zapis niespójny z katalogiem podmiotów uprawnionych do zawierania porozumień terytorialnych wskazanych w art. 14rb. ust 1 i ust.2 uzppr.	<p>W tym fragmencie ustawa wskazuje iż zatwierdzone porozumienie zawierają odpowiednio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zarząd województwa oraz rada gminy, rada powiatu lub organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego; 2) minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego oraz rada gminy, rada powiatu lub 	Przepisy projektu ustawy w zakresie porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z zapisami KSRR.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				organ uchwałodawczy związku lub porozumienia międzygminnego lub stowarzyszenia samorządowego. Z kolei w art. 14rb. ust 1 i ust.2 przesądza że porozumienie może być zawarte między odpowiednio zarządem województwa/ministrem właściwym ds. rozwoju regionalnego i jst lub ich związkami.	
268	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 32 a)	Proponuje się weryfikację treści ustawy pod kątem zasadności utrzymywania zapisów dotyczących perspektywy finansowej 2007-2013. Z kolei regulacje dotyczące dwóch kolejnych perspektyw UE powinny umożliwiać jednoznaczną identyfikację, które z jednostek redakcyjnych znajdują zastosowanie względem której perspektywy finansowej. Szczegółowo w odniesieniu do art. 15 ust.2 proponuje się następującą modyfikację zapisu 2. <i>Strategie rozwoju (.....) oraz programów realizowanych w ramach celu Europejska Współpraca Terytorialna,...</i>	Programy perspektywy 2007-2013, w tym dotyczące EWT i EISiP zostały już rozliczone, jaka jest celowość utrzymywania zapisów regulujących minioną perspektywę? Nie przytacza się, co wydawałoby się bardziej zasadnym, perspektywy 2014-2020 i kolejnej (choć zmieniany art. 14s o nich wspomina).	Nie wszystkie programy zostały już zakończone. Wprawdzie rozporządzenie 1638/2006 zastąpiło częściowo rozporządzenie 232/2014. Niemniej jednak perspektywa 2007-2013 dla programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ang. ENPI) nie została jeszcze zakończona. W związku z powyższym należałoby zostawić proponowane zapisy ustawy.
269	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 32 b) (dot. art. 15 pkt 1 i 2 uzppr)	Proponuje się weryfikację treści ustawy pod kątem zasadności utrzymywania zapisów dotyczących perspektywy finansowej 2007-2013. W szczególności normując definicję programów operacyjnych niezasadnym wydaje się odwoływanie do Narodowej Strategii Spójności, a pomijanie Umowy Partnerstwa. Ponadto definicja programów (operacyjnych/rozwój), która zakłada realizację celów NSS, strategii sektorowych i strategii rozwoju województw jest niespójna ze zmienianym art. 15 ust.1 uzppr, w którym przewiduje się, że szeroko rozumiane programy służą realizacji również średniookresowej strategii rozwoju kraju (obecnie SOR).	Narodowa Strategia Spójności to dokument dotyczący perspektywy 2007-2013- już zrealizowanej i rozliczonej, jaka jest celowość utrzymywania tego instrumentu?. Niezrozumiały jest też brak odniesienia do realizowanej obecnie Umowy Partnerstwa dotyczącej bieżącej perspektywy 2014-2020, jak również Umowy Partnerstwa- instrumentu przewidywanego również na potrzeby realizacji kolejnej perspektywy UE. Konieczność zapewnienia spójności definiowanych pojęć z rozwiązaniami przewidzianymi w dalszych zapisach ustawy.	
270	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 1 pkt 34 (dot. art. 17 a) ust.1 pkt b) uzppr	Zmiana w art. 17 zgodnie z którą: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. <i>Program zawiera w szczególności: a) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1, b) w przypadku programów operacyjnych wyniki uprzedniej</i>	Unikanie wątpliwości interpretacyjnych.	Zapis zostanie zmieniony poprzez usunięcie słowa "realizacji" <i>Program zawiera w szczególności: a) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1, b) w przypadku programów operacyjnych wyniki</i>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		<p><i>ewaluacji realizacji programu.</i>”, Nie ma możliwości przeprowadzenia uprzedniej ewaluacji realizacji programu, nad którym trwają prace. Ewaluacja realizacji programu może zostać przeprowadzona następnie, po zrealizowaniu programu. Uprzednio można oceniać np.: trafność oraz spójność programowanej interwencji, trafność diagnozy, zgodność z politykami europejskimi i krajowymi, czy logikę programowanej interwencji. Czy chodzi zatem o wyniki ewaluacji ex post programów operacyjnych 2014-2020 (zaplanowane najprawdopodobniej na lata 2020/2021)? Z uwagi na harmonogram prac nad RPO 2021-2027 regiony mogą nie dysponować wynikami ewaluacji ex post RPO 2014-2020 na moment przyjmowania RPO 2021-2027.</p>		<p><i>uprzedniej ewaluacji programu.</i>”, Obecny zapis w intencji autorów miał oznaczać, że w programie zawarte zostaną wyniki ewaluacji ex ante opisujące przewidywane wyniki realizacji programu. W celu uniknięcia problemów interpretacyjnych zapis został zmieniony. Niemniej należy jednoznacznie stwierdzić, że zarówno literatura przedmiotu jak i dotychczasowa praktyka wskazuje, iż zakres realizowanego badania może być szerszy. Po za wymienioną trafnością i spójnością dzięki zastosowaniu chociażby prognozowania można badać przewidywaną skuteczność czy też wpływ opracowywanego programu.</p>
271	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 35	<p>Wnioskuję się o nadanie art. 17 a. ust.2 pkt 2 następującego brzmienia: „2) wkład własny samorządu województwa jednostek samorządu terytorialnego uczestniczących w realizacji kontraktu sektorowego;” oraz o nadanie art. 17a. ust.3 następującego brzmienia: 3. Wkład własny jednostek samorządu terytorialnego samorządu województwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada (...)</p>	<p>Kontakt sektorowy dotyczyć może realizacji zadań wszystkich szczebli samorządu terytorialnego, nie ogranicza się wyłącznie do zadań samorządu województwa. Należy założyć partycypację w kosztach (wkład własny) jednostek samorządu terytorialnego, których zadania przewidziane zostały do realizacji w ramach kontraktu sektorowego. Z punktu widzenia zasad realizacji zadań publicznych wynikających z ustawy o finansach publicznych i ustaw ustrojowych niewłaściwym wydaje się być założenie, iż to samorząd województwa ma obowiązek zabezpieczyć w swoim budżecie środki na wkład własny na zadania realizowane przez inne jst.</p>	<p>Kontrakt sektorowy został przewidziany, jako mechanizm uzgadniania rządu z samorządem województwa. Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.</p>
272	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 35 (dot. art. 17a ust. 1) i 3) uzppr	<p>Ust. 1: W projekcie ustawy znajduje się zapis, że kontrakt sektorowy określa m.in. <i>przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie.</i> Jeżeli program sektorowy miałby być finansowany również z programów</p>	<p>Zapewnienie narzędzi współpracy dostosowanych do realiów i możliwości samorządu terytorialnego.</p>	<p>Kontrakt sektorowy powiązany jest z programami rozwoju, nie zaś z programami operacyjnymi.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>operacyjnych zwracamy uwagę, że za tworzenie kryteriów wyborów odpowiada komitet monitorujący, dlatego ustalenie na poziomie kontraktu sektorowego kryteriów wyboru rodzi ryzyko zaburzenia odpowiedzialności i kompetencji.</p> <p>Ust. 3: Artykułem 1 pkt 35 - dot. art. 17a ust. 3 wprowadza się w zakresie kontraktów sektorowych wymóg zgodnie z którym wkład własny samorządu województwa odpowiada co najmniej 10% wysokości wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego na dane województwo.</p> <p>Prosimy o wyjaśnienie skąd taki właśnie pułap dla partycypacji finansowej samorządu województwa w inwestycjach realizowanych z poziomu krajowego. Tego typu partycypacja powinna być dobrowolna oraz dostosowana do możliwości finansowych województwa, tak aby nie narażać samorządu na konieczność rezygnacji z własnych inwestycji wobec być albo nie być dla inwestycji krajowych. Wymóg taki wprowadza de facto zasadę, zgodnie z którą brak możliwości zapewnienia wkładu finansowego województwa na wymaganym poziomie w przedsięwzięciach realizowanych z poziomu krajowego, uniemożliwi ich realizację. Środki finansowe będące w dyspozycji jst służą realizacji ich zadań.</p> <p>Wnioskuje się o rezygnację z wyznaczania sztywnych pułapów partycypacji finansowej samorządu województwa w inwestycjach realizowanych z poziomu krajowego.</p>		
273	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 38	<p>Celowym wydaje się wprowadzenie stosownych rozwiązań rozstrzygających jaki jest status <i>Krajowej Polityki Miejskiej 2023</i> (proponuje się stosowny przepis końcowy typu: <i>KPM 2023 z dniem wejścia w życie ustawy staje się polityką publiczną w rozumieniu niniejszej ustawy</i>, albo wprowadzenie przepisu uchylającego.</p>	<p>Na podstawie dotychczasowego rozdziału 3a RM uchwałą z dnia 20 października 2015 r. przyjęła <i>Krajową Politykę Miejską 2023</i>. Projekt wprowadza generalną regulację dotyczącą polityk publicznych (która nie wyklucza uchwalenia krajowej polityki miejskiej), dla pewności prawnej sugeruje się rozstrzygnięcie czy w związku z zasadniczą zmianą podstawy prawnej, KPM 2023</p>	<p>Odnosnie polityki miejskiej pozostaną dotychczasowe zapisy uzppr. Natomiast w obecnej nowelizacji wprowadzony zostanie zapis mówiący o ich obowiązywaniu do końca 2025 r.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				nadal pozostaje w mocy w ramach szerszej kategorii polityk publicznych, czy zostaje uchylona.	
274	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 38 (dot. art. 21c uzppr)	Wprowadza się nowe dokumenty o charakterze pomocniczym w stosunku do ŚSRK, tzw. polityki publiczne - wnioskuje się, aby projekt polityki publicznej podlegał zaopiniowaniu przez j.s.t. i partnerów społecznych.	Unikanie ryzyka niedostosowania do realnych potrzeb interesariuszy.	Zapisy art. 6 uzppr zostaną uzupełnione o „polityki publiczne”. Będą one poddawane, tak jak pozostałe dokumenty, konsultacjom społecznym.
275	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.1 pkt 40 b)	Wnioskuje się o modyfikację art 35 a. ust.2 pkt 10 w następujący sposób: <i>„... a także dokumentów służących ich realizacji, z wyłączeniem strategii rozwoju województw.”</i>	Wnioskuje się o rozważenie pozostawienia dotychczasowych rozwiązań w zakresie kompetencji Komitetu Koordynacyjnego dotyczących katalogu opiniowanych dokumentów, zgodnie z którym strategię rozwoju województw nie były przedmiotem analizy powyższego gremium.	Proponowane brzmienie art. 35a ust. 2 pkt 10 ustawy jest następstwem zlikwidowania koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz zmiany konstrukcji art. 9, do którego przepis ten zawiera odesłanie.
276	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 (dot. art. 6a ust. 2 i art. 6b. ust. 2; art. 6 c.) usg	Wewnętrzna niespójność zapisów ustawowych: Art. 6a ust. 2 zakłada konieczność zapewnienia spójności strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju województwa, z kolei 6b. ust. 2 przewiduje wydanie opinii w zakresie zgodności obu dokumentów. Proponuje się, analogicznie jak dla relacji na poziomie województwo-kraj, stosowanie pojęcia „zapewnienia spójności dokumentów” na wszystkich szczeblach podziału administracyjnego. Brakuje również wskazania jaki organ dokonuje badania spójności/zgodności strategii rozwoju gminy ze strategią rozwoju ponadlokalnego. Należy też rozstrzygnąć na ile gmina jest związana rekomendacjami zawartymi w opinii zarządu województwa oraz czy po wprowadzeniu poprawek strategia jest ponownie przedkładana zarządowi województwa? Co w sytuacji gdy opinia zarządu województwa jest negatywna, albo gdy nie uwzględnia odniesienia się do uwag? Tożsame uwagi dotyczą strategii ponadlokalnych z uwagi na brzmienie art. art. 6 c. ust. 3 i 8.	Konieczność zapewnienia jednolitości zapisów w ramach ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, poszczególnych ustaw ustrojowych oraz rozwiązań przewidzianych w Uchwale Nr 162/2018 Rady Ministrów z dnia 29 października 2018 r. ws. przyjęcia Systemu zarządzania rozwojem Polski. Ponadto o ile wiadomo, że opinię ws. zgodności srg z celami srw wydaje zarząd województwa gdyż zostało to uregulowane w art. 6 b usg, to już nie uregulowano kto i w jakim trybie orzeka o spójności tej strategii ze strategią rozwoju ponadlokalnego.	W projekcie ustawy zostanie wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą: badanie spójności dokumentów. Przepisy odnoszące się do badania spójności między strategią rozwoju gminy a SRW odnoszą się odpowiednio do strategii rozwoju ponadlokalnego.
277	Ustawa o	Art. 2 pkt 1 (dot.	Należy dodatkowo określić, jaki podmiot/organ	Uwaga techniczna.	Zapisy zostaną zweryfikowane tak, by zapewnić

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	samorządzie gminnym	art. 6 c. ust. 10 usg	jest odpowiedzialny za opracowanie/przygotowanie strategii ponadlokalnej, w projekcie wskazano bowiem tylko podmiot właściwy do jej uchwalenia.		jednolite podejście w odniesieniu do przygotowywania i zatwierdzania dokumentów na poszczególnych poziomach zarządzania.
278	Prawo energetyczne	Art. 4	Kolejno proponowane w nowelizacji zmiany zakładają, że plany zagospodarowania przestrzennego województw zostaną uchylone w związku z rozszerzeniem zakresu strategii rozwoju województwa o aspekt przestrzenny, brak jednak konsekwencji w podejściu. Dla przykładu w ustawie Prawo energetyczne zakłada się alternatywę sugerując równoległe istnienie obu dokumentów.	Brak konsekwencji. Należy przyjąć jednoznaczne podejście czy odnosimy się do ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego województw, czy ustaleń strategii rozwoju województw.	W okresie przejściowym, tj. do 31 grudnia 2025 roku jest możliwość funkcjonowania i SRW i PZPW (nie dla pojedynczego województwa). Dlatego przepisy odnoszące się do PZPW muszą funkcjonować w prawie do momentu utraty jego ważności.
279	Ustawa o samorządzie województwa	Art.5 pkt 2 b)	Proponuje się art. 1 aa. ust. 1 c pkt 4 a) nadać następujące brzmienie: „4 a) obszary osadnictwa obszary rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych Dodatkowo pkt 4 d) zawierać powinien odniesienie do ustaleń audytu krajobrazowego.	Ujęcie wnioskowanych elementów zapewni kompleksowość struktury dokumentu strategii w jej aspekcie funkcjonalno-przestrzennym.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju województwa zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu.
280	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 5 pkt 2) c) (dot. art. 11 ust. 1ca) usw	W nawiązaniu do uwagi dotyczącej potrzeby doprecyzowania / wyjaśnienia co należy rozumieć przez wskazanie w strategii rozwoju OSI – w dodawanym ust. 1ca u.s.w. wskazuje się, że strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c. pkt. 4-6 (tj. docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, zalecenia dla gmin wynikające ze strategii, OSI, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5 uzppr wraz z zakresem planowanych działań – tj. OSI określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju). Zapis ten nie przesądza o konieczności zobrazowania w strategii rozwoju województwa innych obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla województwa, o których mowa w ust. 1c pkt. 7. Jednocześnie zapisy zmienianej ustawy nadal nie precyzują na jakim poziomie szczegółowości powinny być w strategii rozwoju województwa	Unikanie wątpliwości interpretacyjnych oraz zapewnienie spójnego podejścia do definiowania OSI w ramach strategii rozwoju województwa.	Przepisy ustawy nie precyzują wymagań dotyczących obrazowania OSI w SRW, ponieważ w dużym stopniu będzie to zależało od samorządu województwa – w zależności od przyjętego modelu funkcjonalno-przestrzennego. Dzięki temu – w zależności od swoich potrzeb i możliwości (analitycznych, technicznych) oraz doświadczeń wynikających ze sporządzania PZPW – samorządy będą sporządzać swoje strategie bez konieczności dostosowywania się do często zbyt szczegółowych przepisów.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>wskazane te właśnie OSI, tj. czy wystarczające jest (a) wymienienie typów OSI (np. miejski obszar funkcjonalny), czy (b) wymienienie opisowe konkretnych OSI (np. obszar funkcjonalny Krakowa), czy też wymienienie opisowe i przestrzenne zdelimitowanie konkretnych OSI (np. przedstawienie zdelimitowanego przestrzennie obszaru funkcjonalnego Krakowa poprzez określenie jego granic w sposób opisowy, tj. np. odwołanie się do wykazu gmin wchodzących w jego skład).</p> <p>W tym zakresie należy doprecyzować zapisy projektu ustawy i/lub przedstawić/wyjaśnić intencje ustawodawcy w uzasadnieniu do projektu ustawy.</p>		
281	Ustawa o samorządzie województwa./Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 3; Art. 1 pkt 2 c)	Istnieje wewnętrzna niespójność ustawy w zapisach dotyczących opinii ministra właściwego ds. rozwoju. Z projektowanego art. 3a pkt 3 zppr wynika, że minister wydaje opinię nt. zgodności zapisów strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju , z kolei z art. 12a ust. 2b) usw wynika, że opinia dotyczy oceny zgodności strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego .	Brak konsekwencji w definiowaniu zakresu dokumentów względem których wymagana jest spójność strategii rozwoju województwa, co do której wydawana jest opinia ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.	W odniesieniu do SRW, wymagana jest również zgodność z KSRR. Konieczność zapewnienia spójności z ŚSRK i KSRR była również w dotychczasowych zapisach ustawy.
282	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 5 pkt 3 (dot. art. 12a ust. 2b) usw	Należy doprecyzować przepisy ustawy i wskazać, że opinia ministra do spraw rozwoju regionalnego dotycząca zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego jest przedstawiana zarządowi województwa do wiadomości i nie wpływa na możliwość uchylenia uchwały sejmiku o przyjęciu strategii rozwoju województwa przez wojewodę w trybie nadzoru.	W ustawie wskazano że „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2a, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu strategii rozwoju województwa.” Brakuje jednak scenariusza postępowania w sytuacji gdy opinia ministra będzie negatywna.	Opinia ministra może być negatywna, ale to nie jest w istocie celem przedmiotowego opiniowania. Chodzi o wykazanie ewentualnych niespójności z dokumentami krajowymi oraz znalezienie odpowiedniego kompromisu odpowiadającego stronom.
283	Ustawa o samorządzie województwa	Art.6 pkt 2 b)	Kluczowym jest wyjaśnienie znaczenia pojęcia: „zalecenia”, wskazania w jakim trybie są one przyjmowane, jaki organ je wydaje, jakich aspektów dotyczą, jaki jest ich zakres, na ile są wiążące dla gmin do których są kierowane.	Dla zapewnienia prawidłowej implementacji proponowanego narzędzia oraz wykluczenia nieścisłości interpretacyjnych konieczne jest zdefiniowanie pojęcia, tym bardziej iż jest ono znaczące w swych skutkach- ze zmian ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione. Zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				wynika, że zalecenia mają zostać uwzględnione w studium uwarunkowań (art. 11 pkt 3 upzp: „3) sporządza projekt studium, rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa”).	
284	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art.8 pkt 5	Zgodnie z nowym brzmieniem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określonym w art. 9 pkt 6 zakłada się, że strategię ponadlokalną opracowują gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie, i będzie ona wspólną strategią rozwoju gminy w zakresie ich terytorium. Nie ma tam mowy o związku metropolitalnym, wręcz przeciwnie związek metropolitalny zostaje usunięty z katalogu podmiotów prowadzących politykę rozwoju.	Konieczna weryfikacja zapisów zmienianych ustaw pod kątem rozwiązań dotyczących związku metropolitalnego, z uwagi na brak konsekwencji w proponowanych zmianach.	Strategia rozwoju związku metropolitalnego jest przypadkiem szczególnym strategii rozwoju ponadlokalnego – jest opracowywana przez gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie. Związek metropolitalny nie wychodzi zatem z obiegu prawnego (ustawa o związku metropolitalnym w województwie śląskim), natomiast w przepisach uzppr funkcjonuje jako gminy sąsiadujące powiązane funkcjonalnie.
285	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art.8 pkt 11 b)	W pierwszej kolejności należy stwierdzić, że brak jest przesądzenia czy plany zagospodarowania przestrzennego województw będą funkcjonowały równolegle ze strategiami rozwoju województw, czy też zostaną wycofane z obrotu prawnego /uchylone, gdyż nowelizowana ustawa w różnych jednostkach redakcyjnych zawiera sprzeczne ze sobą zapisy w tym zakresie. Po drugie przepis art. 39 ust.4 zakłada, że w planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się średniookresową strategię rozwoju kraju, nie przesądzając jednak jak w praktyce zrealizować ten zapis.	Konieczność wskazania i konsekwentnego przełożenia na właściwe akty prawne, stanowiska względem równoległego istnienia obu dokumentów (srw i pzpw) na poziomie regionalnym, w sytuacji gdy zakłada się iż strategia rozwoju województwa będzie zawierała przesądzenia w sferze struktury funkcjonalno-przestrzennej.	W okresie przejściowym, tj. do 31 grudnia 2025 roku jest możliwość funkcjonowania i SRW i PZPW (nie dla pojedynczego województwa). Dlatego przepisy odnoszące się do PZPW muszą funkcjonować w prawie do momentu utraty jego ważności.
286	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Przepisy przejściowe Art. 20	Odnosząc się do aspektu okresu vacatio legis, proponuje się rok 2025 jako kompromisowy moment graniczny, od którego obowiązywać będą nowe zasady w zakresie formy i zawartości dokumentów strategiczno-planistycznych. Należy zauważyć, iż będzie to moment pozwalający na dokonanie przeglądu realizacji obowiązujących obecnie dokumentów strategicznych o horyzoncie 2030, jak również aktualnych planów przestrzennych. Ponadto rozpoczną się wówczas prace nad kolejną perspektywą finansową Unii Europejskiej, która musi zostać uwzględniona przy	Podejmując temat procesu dochodzenia do integracji strategii rozwoju województwa oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa trzeba mieć na uwadze zaawansowanie prac nad aktualizacjami dotychczasowych dokumentów w poszczególnych województwach. Wiele regionów na przestrzeni minionych miesięcy dokonało finalizacji prac nad aktualizacją planów zagospodarowania przestrzennego w formule określonej ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Część województw posiada strategię rozwoju z perspektywą 2030 roku, inne podjęły już prace	Spójność planowania strategicznego została zapewniona poprzez wymóg powiązania strategii rozwoju województwa ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			określaniu priorytetów rozwoju województw w oparciu o wsparcie unijne. Co więcej, będzie to czas skorelowany z kadencyjnością organów samorządowych. Odrzucić należy rok 2019/2020 jako datę wejścia w życie reformy ze względu na zbyt bliską perspektywę czasową.	mające na celu dokonanie aktualizacji strategii w dotychczasowej formule, z uwagi na niedokończony proces reformy systemu zarządzania dokumentami strategicznymi. Trzeba podkreślić, iż są to procesy bardzo czasochłonne oraz kosztowne, absorbujące zasoby zarówno finansowe, jak i organizacyjne. Planując całkowitą modyfikację systemu w kierunku dokumentu zintegrowanego bez okresu przejściowego, neguje się podjęty wysiłek, jak również stwarza ryzyko niezgodności z zasadą gospodarności środkami publicznymi.	
287	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Przepisy przejściowe Art. 22	Zgodnie z proponowanymi w art. 23 ustawy rozwiązaniami plany zagospodarowania przestrzennego województw utracą moc za 3 lata, jednak nie przewidziano regulacji zakładającej że tracą mocy przepisy nakładające na samorząd województwa kompetencje/obowiązek uchwalenia tych planów, ani szczegółowe przepisy dotyczące procedury i zawartości tych dokumentów. Pojawia się dylemat jak należy to rozumieć, czy to oznacza że po utracie mocy obowiązującej obecnych planów należy przystąpić do pracy nad nowymi planami? Nie przesądzono również co z zadaniami dotyczącymi audytu krajobrazowego, w ustawie nie ma mowy o rezygnacji z tego zadania jednocześnie też nie przewiduje się, że jego ustalenia ma zawierać strategia. Pojawia się dylemat czy intencją jest uchylenie istniejących planów i uchwalenie nowych czy też rezygnacja z planów jako narzędzia polityki przestrzennej. Jeśli przyjmujemy drugi ze scenariuszy to należy dodać przepis uchylający wszystkie jednostki redakcyjne dotyczące planów zagospodarowania przestrzennego województwa zawarte w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz wszystkich innych aktach prawnych zawierających stosowne wzmianki o pzpw.	Prace nad planami są długotrwałym procesem, informacja o uchyleniu dotychczasowych planów maksymalnie 3 lata od wejścia w życie ustawy, przy jednoczesnym pozostawieniu przepisów nakładających na samorząd województwa zadania polegającego na opracowaniu planu i audytu sprawia że nie ma jednoznacznej ścieżki postępowania.	Ostatecznie PZPW stracą moc 31 XII 2025 r. Do tego czasu będą obowiązywały przepisy odnoszące się do uchwalania PZPW w kontekście jego zmiany/aktualizacji.
288	Ustawa o	Przepisy	Przepisy projektu ustawy zakładają, że na	Przeprowadzenie procedury uzgodnień WZ/ULI z	jw

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju	przejściowe Art. 22	poziomie regionalnym funkcjonować będzie jeden dokument o charakterze strategiczno-planistycznym, w miejscu dotychczas przyjmowanych: strategii rozwoju województwa oraz planu zagospodarowania województwa. Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym powinna zostać dostosowana do nowych rozwiązań, w taki sposób by możliwe było od strony kodeksu postępowania administracyjnego przeprowadzenie procedury uzgodnień decyzji WZ i ULI.	zapisami strategii (postępowanie administracyjne) wymaga wskazania wprost podstawy prawnej dla właściwych organów samorządu, w tym również stosownych przepisów przejściowych.	
289	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Przepisy przejściowe Art. 26	Kontrakty terytorialne na lata 2014-2020 powinny zachowywać moc aż do ostatecznego rozliczenia wszystkich przedsięwzięć realizowanych w ramach programu operacyjnego, nie tylko listy przedsięwzięć priorytetowych określonych w art. 6 ust.1 Kontraktu.	Aneks nr 2 do kontraktu terytorialnego określa m. in. warunki rozliczania środków w ramach całego programu, stąd konieczność utrzymania ważności tychże zapisów, aż do pełnego rozliczenia programu.	Zapisy zostaną zmienione tak, by uwzględnić nie tylko projekty priorytetowe, ale również podsumowanie RPO.
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego					
290	Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa	art. 11, ust. 1c	Przesunięcie wejścia w życie zmian dot. zakresu strategii rozwoju województwa na termin po zakończeniu negocjacji przyszłej perspektywy 2021-2027	Proponowane zapisy ustawy o samorządzie województwa wprowadzają nowe szczegółowe wymagania wobec strategii rozwoju województwa, w szczególności w zakresie wymiaru przestrzennego polityki rozwojowej np. wskazania docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, obszarów rozwoju urbanizacji, określania różnego rodzaju systemów i obszarów na terenie województwa. Większość województw mając na uwadze jak najlepsze i jak najsprawniejsze przygotowanie się do nowej perspektywy finansowej 2021-2027, oczekiwane zarówno przez mieszkańców regionów, jak i władze centralne, rozpoczęła prace nad aktualizacją strategii rozwoju województw wg. dotychczasowych przepisów. Przyjęcie i wejście w życie nowych wymagań wobec zakresu strategii, może spowodować niepotrzebne opóźnienie w przyjęciu tych dokumentów, co w konsekwencji będzie skutkowało opóźnieniem gotowości regionów do opracowania regionalnych programów operacyjnych i sprawnego	Zapisy odnośnie terminy obowiązywania strategii zostaną zmienione. Strategie rozwoju województwa, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy utracą moc, o ile do dnia 31 grudnia 2025 r. nie zostaną dostosowane do wymogów określonych projektem nowelizacji.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				zakończenia negocjacji z KE. W myśl art. 11 ust. 3 ustawy o samorządzie województwa, regionalne programy operacyjne są jednym z narzędzi wdrażania strategii rozwoju województw. Aby samorząd regionalny mógł w sposób zaplanowany, kompleksowy i skuteczny realizować politykę rozwojową, określoną w strategii województwa (zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), powinna zostać zachowana właściwa sekwencja przygotowania dokumentów strategicznych i programowych. Jednocześnie, chcąc jak najsprawniej i najpłynniej wejść w nową, jeszcze bardziej wymagającą m.in. pod względem tempa wydatkowania środków, perspektywę finansową 2021-2027, samorząd województwa powinien przygotować i skonsultować z mieszkańcami regionu założenia i cele strategiczne oraz obszary strategicznej interwencji z odpowiednim wyprzedzeniem, pozwalającym na przygotowanie programów regionalnych i wynikających z nich działań inwestycyjnych, w tym projektów pozakonkursowych w najwcześniejszym możliwym terminie.	
291	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14rb. ust. 1	Należy mieć na uwadze, że skuteczność wprowadzenia nowego narzędzia tj. porozumienie terytorialne na poziomie regionalnym jest zależna od posiadania przez samorząd województwa aktualnej strategii rozwoju z której mają wynikać działania rozwojowe. Obecne propozycje dot. rozszerzenia zakresu strategii rozwoju województwa znacząco opóźnią proces jej przygotowania. Proponuje się uelastycznienie zapisu np.: „Realizując zadania w zakresie polityki rozwoju wynikające ze strategii o których mowa w art. 9 pkt. od 3 – 6, zarząd województwa może zawierać z jednostkami samorządu terytorialnego lub ich związkami, znajdującymi się na terenie województwa porozumienia terytorialne”.	W zależności od ostatecznych decyzji i rozstrzygnięć dotyczących np. przyszłej roli Związków/Porozumień Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, opóźnienie w przyjęciu strategii województwa uniemożliwi zawarcie porozumień terytorialnych z np. Metropolią czy też obecnymi Związkami / Porozumieniami samorządowymi, jako przyszłymi instytucjami współzarządzającymi środkami UE oraz jako Beneficjentami projektów priorytetowych. Zasadne jest uelastycznienie zapisów.	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju województwa zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Zapisy dot. porozumień terytorialnych zostaną zmienione i uszeregowane z zapisami KSRR.
292	Ustawa o zasadach	art. 14rb. ust. 4	Proponuje się, aby Marszałek Województwa opiniował projekt porozumienia terytorialnego,	Marszałek Województwa jest odpowiedzialny za prowadzenie polityki rozwoju regionu. Należy	Zapisy dot. porozumień terytorialnych zostaną zmienione i uszeregowane z zapisami KSRR.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		które zawierane jest pomiędzy ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego a jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego.	zatem dążyć aby zadania, które będą przedmiotem porozumienia były zgodne ze strategią rozwoju województwa. Zasadne jest zatem włączenie marszałka województwa, na zasadzie opiniowania, w prace nad porozumieniem terytorialnym.	
293	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 17, ust. 1 w powiązaniu z art. 10a ust. 1	Niezbędnym elementem m.in. programu operacyjnego są wnioski z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii w stopniu szczegółowości dotyczącym poszczególnych obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych opracowane na podstawie: •średniookresowej strategii rozwoju kraju, •innych strategii rozwoju •strategii rozwoju województwa.	Opóźnienie w przyjęciu Strategii rozwoju województwa śląskiego utrudni przygotowanie samorządom dokumentów programowych w zakresie prowadzenia polityki rozwojowej.	Procedura przygotowywania strategii jest elastyczna, więc umożliwi jej szybkie przyjęcie. Województwa od lat przygotowują strategię, mają więc duże doświadczenie związane z organizacją całego procesu tak, by mieć podstawę do programowania działań z środków UE. Zarówno w przypadku strategii jak i programów podstawą będzie wspólna diagnoza, tak więc nie ma zagrożenia braku spójności.
294	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3a pkt 4b	Usunąć zapis: „4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5;”	Do tej pory nie praktykowano tego typu rekomendacji odnoszących się do strategii rozwoju województwa i nie ma merytorycznego uzasadnienia oraz potrzeby aby dodawać kolejny element wpływający na ramy merytoryczne dokumentów strategii.	Zgodnie z intencją ustawodawcy rekomendacje wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy. Do MliR zgłasza się wiele podmiotów z prośbą o przygotowanie „podręczników” opisujących, jak przygotować strategię czy diagnozę terytorialną, zwłaszcza po zmianie przepisów.
295	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3aa	Rozszerzyć zapis o zarząd województwa	Taki zapis byłby potrzebny również z poziomu województwa, ponieważ ograniczyłby konieczność kupowania danych statystycznych przez urzędy marszałkowskie np. z GUS.	Uwaga do uwzględnienia na II etapie prac – szerszy zapis umożliwiający uzyskiwanie danych od różnych podmiotów.
296	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt 4e	Dopisać: lub zarządów województw kontrakt sektorowy – umowę określającą warunki realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów lub zarządów województw w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie	Programy rozwoju mogą być przygotowywane również dla realizacji strategii rozwoju województwa więc przez zarządy województw.	Kontrakt sektorowy jest mechanizmem związanym z programami rozwoju przygotowywanymi przez ministrów właściwych. Ma służyć lepszemu ukierunkowaniu terytorialnemu interwencji sektorowej.
297	Ustawa o zasadach	art. 5 pkt 4f	Uszczegółowienie definicji zgodnie z zakresem projektowanego narzędzia, jakim	Definicja nie odzwierciedla zakresu i charakteru narzędzia jakim jest porozumienie terytorialne.	Definicja pozostanie niezmieniona, natomiast doszczegółowione zostaną zapisy odnoszące

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		jest porozumienie terytorialne.		się do przygotowywania porozumienia terytorialnego, zgodnie z zapisami KSRR.
298	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt 7b	polityka publiczna - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju lub województwa w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 ,i 3 oraz 4	Należy umożliwić opracowywanie tego typu dokumentów również samorządowi województwa. Nowe zapisy w art. 4 ust. 1 powodują konieczność naniesienia uzupełnień związanych z możliwością opracowywania polityk na poziomie regionu.	Polityka publiczna jest pomocniczym dokumentem nieobligatoryjnym, skupionym wokół konkretnej dziedziny, przygotowywanym przez ministrów właściwych. Należy zauważyć, że zgodnie z <i>Systemem zarządzania...</i> nie wszyscy ministrowie właściwi opracowują strategię. Polityka publiczna uzupełnia system dokumentów krajowych. Nie ma potrzeby wprowadzania takiego dokumentu na poziomie województwa, ponieważ każde województwo przygotowuje swoją strategię rozwoju, która zgodnie z intencją ustawodawcy ma być dokumentem zintegrowanym, który jest kompleksowym pomysłem na rozwój województwa.
299	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 6 ust. 4	Podmiot opracowujący projekt koncepcji rozwoju kraju lub projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2-5, ogłasza na swojej stronie internetowej oraz może ogłaszać odpowiednio w prasie o zasięgu krajowym, lub regionalnym lub lokalnym, informację o konsultacjach, terminie i sposobie przekazywania uwag do projektu, terminie i miejscu ewentualnych spotkań konsultacyjnych oraz adres strony internetowej, na której zamieszczono projekt.	Umieszczanie tego typu informacji w ogłoszeniach prasowych jest zbędne i trudne technicznie	Tego typu informacje są elementem ważnym w związku z partycypacyjnym podejściem do polityki rozwoju. Przemysłny proces konsultacji umożliwia wskazanie terminu i miejsca spotkań konsultacyjnych. Nie muszą być wskazane wszystkie spotkania, ich zasadność może pojawić się na późniejszym etapie konsultacji. Z całą pewnością można wskazać termin i miejsce spotkania otwierającego lub kończącego konsultacje.
300	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 6 ust. 6	Usunąć zapis: „...wraz z uzasadnieniem...”	Termin jest bardzo krótki a uzasadnienie każdego odniesienia czasochłonne i często nie jest to ostatecznie rozstrzygnięte na tym etapie analiz	Takie brzmienie miały dotychczasowe zapisy ustawy. W opinii autorów projektu uzasadnienie do stanowiska wobec zgłaszanych uwag jest istotne, w tym wobec uwag nie przyjętych jest elementem kultury dyskusji. Jeżeli zgłaszający zadał sobie trud znalezienia informacji, że dany dokument jest przygotowywany, dotarł do niego., zapoznał się, przemyślał i zgłosił uwagę powinien uzyskać wyczerpujące stanowisko na jej temat od przygotowującego projekt dokumentu strategicznego.
301	Ustawa o zasadach	art. 8a ust 1 pkt 3	Dopisać wymiar środowiskowy, tj.: scenariusze rozwoju i wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym,	Należy dodać środowisko , przestrzeń nie wyczerpuje tego pojęcia	Wymiar środowiskowy stanowi element wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		środowiskowym i przestrzennym.		
302	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 9 lit. b) pkt 2	Wykreślić poniższy zapis: średniookresowa strategia rozwoju kraju - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, szczegółowe działania na okres 4 lat oraz kierunki interwencji na 10-15 lat;	Należy uelastyczyć ten zapis patrząc na sytuację z przygotowaniem SOR i jego złożonym czasokresem	Wskazanie kierunków interwencji na 10-15 lat i doszczegółowienie działań na 4 lata wynika z potrzeby operacjonalizacji strategii.
303	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 9 lit. b) pkt 3	Doprecyzować zapis w kierunku uwzględnienia strategii ponadregionalnych.	W proponowanym zapisie punktu trzeciego powinna również zawierać się strategia ponadregionalna jako jeden z elementów systemu polityki rozwoju.	Strategia ponadregionalna mieści się w katalogu wskazanym w pkt 3. W art. 14a następuje wskazanie strategii ponadregionalnej. Nie ma potrzeby powtarzania zapisów.
304	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 12a ust. 3	Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.	Pracując nad zmianą systemu planowania należałoby się zastanowić nad występującą asymetrią rozwiązań w zakresie podmiotów przyjmujących poszczególne strategie. Dokumenty szczebla krajowego, w tym przede wszystkim średniookresowa strategia rozwoju i koncepcja rozwoju kraju są przyjmowane przez Radę Ministrów czyli organ wykonawczy, natomiast strategie rozwoju województw są przyjmowane przez sejmik województwa czyli organ nadrzędny w stosunku do zarządu województwa - organu wykonawczego.	Takie uregulowanie występuje od lat. Strategie krajową realizuje rząd, w związku z tym, to on powinien ją przyjmować.
305	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 13 ust 1a pkt 5)	Dodać zapis: kierunki interwencji państwa władzy publicznej , w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju	Strategie tego typu przygotowują różne podmioty nie tylko szczebla rządowego	Art. 13 odnosi się do strategii przygotowywanych na poziomie krajowym przez właściwych ministrów.
306	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 ust. 1	Dodać zapis na końcu artykułu: z wyłączeniem przypadków, gdy projekt strategii opracowuje zarząd województwa, a przyjmuje sejmik województwa	Zapis należy dodać w przypadku gdy będzie dopuszczona możliwość opracowywania strategii dziedzinowych również przez samorządy województwa nie tylko ministerstwa.	Art. 14 odnosi się do strategii przygotowywanych na poziomie krajowym przez właściwych ministrów.
307	Ustawa o zasadach	art. 14ba	Pozostawić uchylony zapis.	Z uwagi na znaczenie obszarów metropolitalnych powinny one opracowywać własne strategie	Obszary metropolitalne zgodnie z wprowadzonym systemem będą mogły

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju			rozwoju w uzgodnieniu z samorządem województwa.	opracowywać i uchylać ponadlokalne strategie rozwoju.
308	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14e ust.3	Dodać na końcu zapis: przyjęte przez Radę Ministrów	Wskazane uszczegółowienie zapisu jest istotne w sytuacji gdy strategie branżowe/dziedzinowe będą również opracowywane przez samorządy województw.	Art. 13 oraz 14 odnoszą się do strategii przygotowywanych na poziomie krajowym przez właściwych ministrów.
309	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 2ba	Uwaga porządkowa	Zapisy dotyczące kontraktu sektorowego zostały zawarte w rozdziale dotyczącym programów. Dla uporządkowania treści powinny zostać one ujęte razem w jednym rozdziale dotyczącym instrumentów terytorialnych, który mógłby być przeniesiony po rozdziale dotyczącym programów	Sposób umiejscowienia poszczególnych mechanizmów uzgadniania działań rozwojowych wynika z logiki prawnej. Kontrakt sektorowy odnosi się do programów rozwoju, stanowi ich sposób realizacji dlatego też znalazł się w rozdziale mówiącym o programach. Kontrakt programowy, podobnie jak kontrakt terytorialny poprzedza programy operacyjne, tak więc został uregulowany w odrębnym rozdziale. Porozumienie terytorialne również nie jest bezpośrednio związane z danym programem rozwoju, dlatego też umiejscowiono je razem z KP.
310	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14ra ust.1 pkt 3	Usunąć lub uzupełnić zgodnie z komentarzem obok	Kierunki i warunki wsparcia oraz przedsięwzięcia będą zawarte bezpośrednio w Programie. Proponuje się nie powielać tych informacji. Warunki wsparcia są elementem wdrożeniowym, mogą się zmieniać podczas wdrażania. Ustalenie ich w Kontrakcie Programowym może być utrudniającym elastyczność wdrażania RPO. Jeżeli zapis o przedsięwzięciach pozostanie to można by uzupełnić zapisy ustawy o definicję „przedsięwzięć priorytetowych”. Czy może „uspójnić” z definicją projektów „strategicznych” w myśl projektu rozporządzenia ogólnego. Zgodnie z projektem KSRR chodzi o przedsięwzięcia priorytetowe i/ lub pozakonkursowe realizowane w RPO i w KPO	Kontrakt programowy ma na celu wypracowanie z regionem ram dla programów operacyjnych, w szczególności RPO. Chodzi o to, by pokazać KE w trakcie negocjacji RPO i KPO, że mamy przemyślane podejście do realizacji interwencji UE z poziomu krajowego i regionalnego, zaś kontrakt określa przesądzenia odnośnie szczegółowych kwestii istotnych dla danego województwa, np. kwestie odstępstw od linii demarkacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli ukierunkować negocjacje z KE. Zapisy ustawy wskazują zakres minimum kontraktu programowego, jeśli będzie taka potrzeba w kontrakcie mogą się znaleźć również i inne uzgodnienia pomiędzy stronami. KSRR wskazuje, że kontrakt „może” wskazywać. Nie jest to równoznaczne, że za każdym razem musi” wskazywać.
311	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	art. 14ra ust. 5	Wykreślić pkt: Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności.	Proponuje się wykreślić to zdanie. W myśl przepisów zawartych w projekcie rozporządzenia ogólnego jedyną podstawą dla negocjacji z KE jest UP. Wprowadzenie kontraktu programowego do procedury prac nad RPO powiela procedowanie a	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju			w praktyce spowolni prace nad RPO.	
312	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14ra ust. 6	Po zakończeniu negocjacji z Komisją Europejską, o których mowa w ust. 5, kontrakt programowy może zostać zmieniony . zaktualizowany	Zapis bardziej precyzyjny.	Pojęcie zmiany zawiera także jego aktualizację. Choć co do zasady przewiduje się jedynie aktualizację o kwestie wynegocjowane z KE.
313	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14rb ust. 2	2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego może zawrzeć porozumienie terytorialne z jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego lub ich związkami, w przypadku, gdy jego zasadność wynika z krajowej strategii rozwoju regionalnego i po uzyskaniu pozytywnej opinii właściwego terytorialnie samorządu województwa.	Zmiana spowoduje uspoźnienie działań systemowych w zakresie polityki rozwoju na szczeblu regionalnym	Zapisy odnośnie porozumień terytorialnych zostaną zmienione i uspoźnione z zapisami KSRR. Uwzględniona zostanie rola samorządu województwa.
314	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 15 ust. 4 pkt 2	Zmienić zapis: 2) programy rozwoju - dokumenty realizujące cele zawarte w strategiach rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-6 oraz programy wieloletnie, o których mowa w przepisach o finansach publicznych.”,	Uzupełniony zapis pozwala zachować zgodność z zapisami artykułu 18 obowiązującej ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz nowym art. 17 ust. 1a pkt 1)	Uwaga zostanie uwzględniona.
315	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 15 ust. 6	„6. Instytucja opracowująca program rozwoju o wartości powyżej 400 mln zł 300 mln zł przygotowuje dla tego programu raport ewaluacyjny podsumowujący efekty realizacji programu.”,	Proponuje się utrzymanie dotychczasowej kwoty 300 mln zł	Uwaga zostanie uwzględniona.
316	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 17a ust. 2 - 4	Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów lub zarządy województw w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności: 1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie; 2) wkład budżetu państwa oraz wkład własny samorządu województwa; 3) sposób i warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych; 4) warunki jego zmian i rozwiązania.	Zmiana spowoduje uspoźnienie działań systemowych w zakresie polityki rozwoju na szczeblu regionalnym. Programy rozwoju mogą być przygotowywane również dla realizacji SRW więc przez zarządy województw.	Kontrakt sektorowy dotyczy realizacji programów krajowych, a więc przygotowywanych przez ministrów właściwych. Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>Wkład własny samorządu województwa, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, odpowiada co najmniej 10% 5 % wysokości wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie w programie rozwoju alokowanego na dane województwo.</p> <p>4. Projekt kontraktu sektorowego przygotowuje minister właściwy ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym lub zarząd województwa we współpracy z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego.</p>		
317	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.21 c ust. 1 i 2 ust. 4	<p>Art. 21c. 1. Polityka może być opracowywana przez Właściwego ministra w uzgodnieniu z członkami Rady Ministrów lub przez zarząd województwa.</p> <p>2. Projekt polityki publicznej opracowywanej przez właściwego ministra podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 21b.</p> <p>4. Polityka publiczna jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały z wyłączeniem przypadków, gdy projekt polityki opracowuje i przyjmuje zarząd województwa</p>	<p>Zmiana spowoduje uspołnienie działań systemowych w zakresie polityki rozwoju na szczeblu regionalnym</p> <p>Należałoby rozszerzyć zakres podmiotów, które mogą opracowywać politykę publiczną z uwagi na aktualną praktykę w zakresie planowania rozwoju na poziomie regionalnym.</p>	<p>Polityka publiczna jest pomocniczym dokumentem nieobligatoryjnym, skupionym wokół konkretnej dziedziny, przygotowywanym przez ministrów właściwych. Należy zauważyć, że zgodnie z <i>Systemem zarządzania...</i> nie wszyscy ministrowie właściwi opracowują strategię. Polityka publiczna uzupełnia system dokumentów krajowych.</p> <p>Nie ma potrzeby wprowadzania takiego dokumentu na poziomie województwa, ponieważ każde województwo przygotowuje swoją strategię rozwoju, która zgodnie z intencją ustawodawcy ma być dokumentem zintegrowanym, który jest kompleksowym pomysłem na rozwój województwa.</p>
318	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 25 pkt 2	<p>Usunąć zapis: „2) w przypadku programu rozwoju – odpowiednio właściwy minister, zarząd województwa, zarząd powiatu albo wójt (burmistrz, prezydent miasta).”;</p>	<p>Rozdział dotyczy zgodnie z nazwą tylko programów operacyjnych w związku z tym nie powinny się w nim znajdować zapisy dotyczące programów rozwoju</p>	<p>Wszystkie nieścisłości zostaną wyeliminowane w trakcie II etapu prac nad całościową ustawą o polityce rozwoju.</p>
319	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 35a ust. 2 pkt 10	<p>„10) opiniowanie projektów dokumentów strategicznych w zakresie polityki rozwoju, w szczególności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, a także dokumentów służących ich realizacji.”;</p>	<p>W związku z faktem usunięcia z dotychczasowego zapisu punktu 10 wyłączenia dot. SRW należy nowy zapis dookreślić w sposób pokazujący wyłącznie zamknięty katalog strategii podlegających opiniowaniu tj. dokumentów opracowywanych przez poszczególnych ministrów.</p> <p>Jeżeli rozszerzymy zakres punktu 3 w art. 9 że to także strategię poziomu regionalnego a nie tylko rządowe to trzeba by tu dać wyłączenie</p>	<p>Ten pkt odnosi się do zakresu działalności Komitetu Koordynacyjnego ds. Polityki Rozwoju. Nie ma zasadności opiniowania na tym forum strategii rozwoju województw.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
320	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a ust 1	„art. 6a. 1. Gmina może opracować opracowuje strategię rozwoju gminy.	Analizując zakres strategii rozwoju gminy wydaje się ona dokumentem kluczowym z punktu widzenia rozwoju obszaru. Z tego punktu widzenia powinien być ona dokumentem obligatoryjnym. Ponadto jeżeli wprowadzamy tak szeroki zakres dokumentu strategii należałoby się zastanowić czy będzie się ona różniła od studium. Należałoby ujednoczyć zapisy i wprowadzić obowiązek opracowania zintegrowanej strategii rozwoju gminy, której zapisy będą opiniowane przez Zarząd Województwa. W innym przypadku doprowadzamy do sytuacji konieczności z jednej strony opiniowania strategii gminnej, a z drugiej uzgadniania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy z zintegrowaną strategią rozwoju województwa. Jest to przede wszystkim niekonsekwencja zintegrowanego planowania na różnych szczeblach terytorialnych.	W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy będzie dokumentem fakultatywnym, jej charakter nie ma być wyłącznie instrumentalny, a bardziej kreatywny. Strategia rozwoju gminy obejmie swym zakresem zagadnienia związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Ustalenia i rekomendacje dotyczące dokumentów strategicznych gminy znajdują się w zakresie strategii rozwoju województwa. Oba dokumenty będą musiały być ze sobą spójne.
321	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b pkt 2	Zmienić zapis: 2. Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej zgodności z celami określonymi zapisami strategii rozwoju województwa.	Uzgodnienie zgodności ze strategią rozwoju województwa może dotyczyć nie tylko celów ale również np. OSI.	Zapisy w tym zakresie zostaną zmienione.
322	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 1	Dodać zapis: 1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;	Pojęcie przestrzenne nie uwzględnia szeroko pojętych zagadnień środowiskowych.	Wymiar środowiskowy stanowi element wymiaru społecznego, gospodarczego i przestrzennego.
323	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 3	Usunąć zapis: 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym , oraz wskaźniki ich osiągnięcia;	Zapis trudny do zrealizowania z punktu widzenia dokumentu strategii rozwoju województwa.	Każde działanie zakładane do realizacji w strategii będzie miało swoje odzwierciedlenie w terenie (w przestrzeni). Już na etapie formułowania w strategii planowanych działań województwo powinno rozważyć, jaki rezultat w przestrzeni województwa chce osiągnąć.
324	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 4 lit. f)	Usunąć zapis: f) obszary infrastruktury społecznej,	To jest specyfika planowania miejscowego. W jaki sposób w skali województwa te obszary byłyby zaznaczone np. na mapie lub zdelimitowane ?	Zapisy odnośnie zakresu strategii zostaną zmienione – pozostanie model struktury funkcjonalno-przestrzennej bez opisywania jego szczegółowego zakresu.
325	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt 5	Dopisać: 5) zalecenia dla gmin oraz związków gmin wynikające ze strategii;	Zapis doszczegóławiający uwzględniający np. istnienie związków metropolitalnych.	Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Ustalenia te i rekomendacje mogą dotyczyć zarówno szczebla

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					regionalnego, ponadlokalnego, czy też lokalnego,
326	Ustawa Prawo ochrony środowiska	art. 91 ust. 9b	„9b. Opracowany przez zarząd województwa projekt programu ochrony powietrza powinien uwzględniać cele zawarte w innych dokumentach planistycznych i strategicznych, w tym w krajowym programie ochrony powietrza, wojewódzkich programach ochrony środowiska, regionalnych programach operacyjnych, średniookresowej strategii rozwoju kraju i innych strategiach rozwoju w rozumieniu art. 9 pkt 3 oraz 4 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.”.	Program ochrony powietrza jest elementem systemu realizacji strategii rozwoju województwa więc powinien uwzględniać cele w niej zawarte.	Projekt zostanie zmieniony i dostosowany do zmian ustawy Prawo ochrony środowiska procedowanych przez Ministerstwo Środowiska (UC148).
327	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 38	Usunąć zapis: „sporządzają plan zagospodarowania przestrzennego województwa ”	Należy zastanowić się nad sensownością rozdziału 3 <i>Planowanie przestrzenne w województwie</i> . Skoro PZPW ma zostać zlikwidowany to czy pozostawiać zapisy dotyczące jego opracowania. Obecnie raczej wszystkie województwa mają opracowany plan. Jego ewentualna aktualizacja nie ma sensu gdyż za dwa lata ma go zastąpić SRW, a procedura jego ewentualnej zmiany będzie niewiele krótsza. Z istniejących zapisów dotyczących planu trzeba by zostawić tylko te umożliwiające jego funkcjonowanie w okresie przejściowym tj. jego rolę uzgodnieniową w stosunku do studiów do czasu opracowania nowej SRW. Innym rozwiązaniem może być umieszczenie odpowiednich przepisów w ostatnim rozdziale dotyczącym przepisów przejściowych i końcowych wskazujących na czasowe funkcjonowanie przepisów dot. PZPW	Zmienione zostaną przepisy przejściowe – wskazane zostanie, że obowiązujące strategie oraz pzpw zachowują moc do końca 2025 r. Ponieważ w tym czasie może zaistnieć sytuacja, w której konieczna będzie zmiana pzpw, przepisy regulujące kwestie przygotowywania i uzgadniania, czy też opiniowania pzpw muszą pozostać w mocy do końca 2025 r.
328	Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	art. 18 ust. 1	Usunąć zapis: „1. Ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami uwzględnia się przy sporządzaniu i aktualizacji strategii rozwoju województw, planów zagospodarowania przestrzennego województw ... ”	Skoro będą zintegrowane strategie rozwoju województw a plany zagospodarowania przestrzennego województw przestaną obowiązywać należałoby uwzględnić ten fakt we wszystkich zapisach ustawowych.	jw
329	Ustawa o ochronie przyrody	art. 3 pkt 1	Usunąć zapis: „1) uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z	Uzasadnienie j.w.	jw

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			2018 r. poz. 799 z późn. zm.5)), programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw...		
330	Ustawa o związku metropolitalnym	art. 12a ust. 1	Usunąć i wprowadzić zapis: Art. 12a. 1. Związek metropolitalny może przyjąć przyjmuje strategię rozwoju związku metropolitalnego jako rodzaj strategii ponadlokalnej, o której mowa w art. 6c. ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506).”;	Związek powinien obligatoryjnie posiadać strategię tym bardziej że rezygnuje się również ze studium	Strategia związku metropolitalnego jest rodzajem strategii rozwoju ponadlokalnego, która proponowana jest w zmianie ustawy. Strategia tego rodzaju pozostaje dokumentem nieobligatoryjnym.
331	Ustawa o związku metropolitalnym	art. 33 ust. 2	Dodać pkt 5: „ przygotowanie projektu strategii rozwoju związku metropolitalnego	Uzasadnienie j.w.	jw
332	Ustawa Prawo wodne	art. 326 ust. 1	„1. Ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, uwzględnia się w strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa... ”	Skoro będą zintegrowane strategie rozwoju województw a plany zagospodarowania przestrzennego województw przestaną obowiązywać należałoby uwzględnić ten fakt we wszystkich zapisach ustawowych.	Zmienione zostaną przepisy przejściowe – wskazane zostanie, że obowiązujące strategie oraz pzpw zachowują moc do końca 2025 r. Ponieważ w tym czasie może zaistnieć sytuacja, w której konieczna będzie zmiana pzpw, przepisy regulujące kwestie przygotowywania i uzgadniania, czy też opiniowania pzpw muszą pozostać w mocy do końca 2025 r.
333	Ustawa o pomocy społecznej	art. 21 pkt 1)	Wykreślić zapis: 1) opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie <i>polityki społecznej</i> będącej integralną częścią strategii rozwoju województwa obejmującej... ”	Zapis, zastosowany wyłącznie w przypadku strategii polityki społecznej bardzo komplikuje zarówno opracowanie strategii rozwoju województwa jak i strategii polityki społecznej oraz wymusza konieczność równoczesnego procedowania prac nad obydwojema dokumentami.	Uporządkowanie przepisów w tym zakresie będzie przedmiotem dalszych prac na II etapie przygotowywania całościowej ustawy o polityce rozwoju.
334	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 20	Wprowadzić wyraźniejszy podział poszczególnych części ustawy	Nie jest czytelne przejście między częścią dotyczącą zmian w innych ustawach a art. 20	Do decyzji komisji prawniczej.
335	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 21 .	Należy dodać ust 2 o brzmieniu: 2. Dla rozpoczętej, przez wejściem w życie niniejszej ustawy, procedury sporządzenia strategii rozwoju województwa lub jej aktualizacji stosuje się przepisy dotychczasowe z zastrzeżeniem ust 1.	Większość województw jest w trakcie przygotowywania aktualizacji i brak takiego zapisu może spowodować że nie będzie obowiązujących strategii w momencie rozpoczęcia nowej perspektywy finansowej UE.	Zmienione zostaną przepisy przejściowe – wskazane zostanie, że obowiązujące strategie oraz pzpw zachowują moc do końca 2025 r.
336	Ustawa o	Art. 11 ust 1c	Jakie jest powiązanie pomiędzy docelowym modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej a planem		Zapisy odnoszące się do zawartości strategii

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	samorządzie województwa		zagospodarowania przestrzennego województwa? Jak „obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim” określone w ramach docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej w strategii mają się do „rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym” (które zostały ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością) określonych w planie województwa? Biorąc pod uwagę zakres obu dokumentów, strategii i planu, jaka będzie rola planu województwa w systemie planowania?		rozwoju województwa zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Pzpw przestana obowiązywać, od 2026 r. podstawa prowadzenia polityki rozwoju w województwie będzie strategia rozwoju województwa. Kwestia rozmieszczenia lub lokalizacji inwestycji i przenoszenia ustaleń w tym zakresie będzie przedmiotem odrębnych uregulowań wynikających z reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.
337	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust 1c	Zasady wynikające z docelowego modelu – czy chodzi o zasady zagospodarowania przestrzennego? Należałoby to dookreślić.		Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.
338	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust 1ca	Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie graficznej - w formie bezskalowych rysunków? Schematów? Czy w formie map w odpowiedniej skali? Należałoby dookreślić znaczenie „forma graficzna” szczególnie w odniesieniu do „zaleceń” biorąc pod uwagę konieczność uzgadniania w ich zakresie studiów gminnych - dokumentów planistycznych opracowywanych w określonej skali.		Nie ma uzasadnienia doszczegóławiania formy graficznej.
339	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust 2	W studium określa się w szczególności obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z zaleceniami strategii rozwoju województwa – z art. 11 ust 1aa ustawy o samorządzie województwa nie wynika, że rozmieszczenie inwestycji celu publicznego jest elementem zaleceń, rozmieszczenia inwestycji dokonuje się w ramach docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej - pkt 4), natomiast zalecenia dla gmin wynikające ze strategii stanowią odrębny punkt 5).		Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Kwestia rozmieszczenia lub lokalizacji inwestycji i przenoszenia ustaleń w tym zakresie będzie przedmiotem odrębnych uregulowań wynikających z reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.
340	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt 5)	„Zalecenie” to z definicji „sugestia, życzenie opisujące pożądaný stan rzeczy - nie ma mocy wiążącej wobec adresatów”. Budzi wątpliwości uzgadnianie studium w oparciu o zapisy, które z definicji nie są wiążące.		Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.
341	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 17 pkt 6) lit. b) tiret pierwszy	W oparciu o jaki dokument regionalny uzgadnia się projekt mpzp w zakresie zadań samorządowych? (patrz art. 53 ust 4 pkt 10 a – projekt decyzji o ulicp uzgadnia się w zakresie zadań samorządowych służących realizacji inwestycji celu publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 3 pkt 3, czyli w oparciu o plan województwa.		W okresie do końca 2025 r. pzpwn nadal będzie podstawą uzgadniania, następnie zaś będzie obowiązywało opiniowanie z SRW.
342	Ustawa o	Art. 10	Nieuzasadnione wydaje się wykreślenie zapisów dotyczących ładu przestrzennego, stanowiącego		Diagnoza ma obejmować aspekty społeczne,

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		podstawę prowadzenia polityki przestrzennej oraz wyraz ustrojowej zasady zrównoważonego rozwoju.		gospodarcze i przestrzenne, tak więc siłą rzeczy będzie musiała się odnosić do ładu przestrzennego. W konsekwencji studium będzie musiało podejmować kwestię zapewnienia ładu przestrzennego w gminie.
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego					
343	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 2, pkt 2 i ust. 3	W art. 17a ust. 2, pkt 2 i ust. 3 wskazano, iż kontrakt sektorowy wymaga minimum 10% wkładu własnego samorządu województwa, co jest nie do przyjęcia.	Za wniesienie wkładu własnego do zadania powinna odpowiadać jednostka, której zadanie dotyczy np. gmina, powiat, województwo. Natomiast w przypadku zadań z zakresu administracji rządowej żadna strona samorządowa nie powinna być do takiego udziału zobligowana. Udział samorządów województw we współfinansowaniu realizacji programu rozwoju, który jak podano w uzasadnieniu „zwiększy zaangażowanie strony samorządowej w realizację kontraktu oraz doprowadzi do sytuacji, w której samorząd będzie mógł czuć się jego współwłaścicielem”, nie może być spełniony, ponieważ obecny podział dochodów budżetu państwa na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego nie uwzględnia tej roli. Tempo wzrostu dochodów w latach 2010 – 2017 dla całego sektora samorządowego wynosi 141,3%, z tego dla gmin 153%, dla miast na prawach powiatu 145%, a dla województw jedynie 104,7%.	Zapisy zostaną zmienione tak, by była możliwość mniejszego niż 10% udziału. Jednak co do zasady pozostanie wymóg 10%.
344	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 6 (ust.3)	wprowadzić do konsultacji samorząd województwa i powiatu: „3. Projekt strategii rozwoju gminy podlega konsultacjom w szczególności z: samorządem województwa, powiatu , sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi parterami społecznymi i gospodarczymi oraz mieszkańcami gminy.”	Samorząd województwa i powiatu powinny być wyszczególnione aby zapewnić spójność planowania strategicznego wszystkich j.s.t. w regionie (analogicznie do treści art. 6 ust.2 dot. konsultacji projektu SRW z wszystkimi j.s.t.), także w kontekście zawierania porozumień terytorialnych	Proces konsultacji publicznych uwzględnia możliwie szeroki udział partnerów i interesariuszy strategii rozwoju. Ustawa wskazuje jedynie część podmiotów (w szczególności). Dodatkowo projekt strategii rozwoju gminy będzie podlegał opiniowaniu pod kątem spójności z SRW.
345	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 e.	wprowadzić ustęp 1 odwołujący się do zapisów rozporządzeń PE i Rady tj. art. 14 1303/2013 i odpowiedniego rozporządzenia dla okresu programowania 2021-2027	analogicznie do zapisów w rozdziale 2c dot. Programów EWT	Zmiany w ustawie mają co do zasady odchodzić od powoływania się na rozporządzenia, chyba że jest to niezbędne. W II etapie prac ustawa będzie wskazywała jedynie ramy dla programowania rozwoju, zaś wszelkie odniesienia do rozporządzeń KE będą w ustawach wdrożeniowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
346	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 e. (ust.3)	wprowadzić uwzględnienie strategii rozwoju województw: „3. Przy opracowywaniu projektu umowy partnerstwa uwzględnia się strategię rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3-4.”	umowa partnerstwa powinna uwzględniać elementy regionalnej specyfiki, wynikające ze strategii rozwoju województw	Uwaga zostanie uwzględniona.
347	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 e	wprowadzić jako ostatni ustęp wskazujący terminy procedowania umowy partnerstwa z KE wynikające z zapisów rozporządzeń PE i Rady	ustawa powinna określać terminy procedowania wszystkich wymienionych w niej dokumentów	Wprowadzenie tego typu zapisów spowoduje, że ustawa nie będzie do zastosowania w przypadku każdej UP, bez względu na perspektywę finansową UE.
348	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 m,n,o,ra	wprowadzić terminy, w których powinno nastąpić przygotowanie, wynegocjowanie i zawarcie kontraktu np. przygotowanie przez ministra stanowiska dotyczącego zakresu i treści kontraktów: w terminie 30 dni od dnia uchwalenia przez Radę Ministrów projektu umowy partnerstwa	- „ -	Terminy te zostaną określone w dokumencie wykonawczym.
349	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14 rb	wprowadzić obowiązek konsultowania z samorządem województwa projektów porozumień terytorialnych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego z jst	konsultowanie tych porozumień zapewni spójność realizacji polityki rozwoju regionalnego w województwie	Nie występuje taka potrzeba Spójność zapewnia dalszy przepis tego art. stanowiący, że w przypadku porozumienia terytorialnego przygotowywanego przez ministra właściwego do spraw rozwoju oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta) albo zarząd powiatu) zasięgają one opinii zarządu województwa pod kątem spójności porozumienia z odpowiednią strategią rozwoju województwa.
350	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 21a.	wprowadzić ustęp 1 określający podstawę opracowania polityki publicznej: „Uzasadnienie opracowania polityki publicznej państwa wynika z koncepcji rozwoju kraju”	koncepcja rozwoju kraju w okresie obowiązywania powinna określać zamknięty katalog polityk publicznych być	Polityki publiczne wynikać mają z śsrk, nie zaś z krk. Nie jest zasadne określanie katalogu możliwych polityk publicznych. Mogą one być przygotowywane również w wyniku realizacji różnego rodzaju zobowiązań międzynarodowych.
351	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 21c.	wprowadzić ustęp nakazujący zaopiniowanie projektu polityki publicznej przez Komisje Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego	rozstrzygnięcia polityczne mające znaczenie dla rozwoju regionalnego muszą być opiniowane przez reprezentację j.s.t.	Rozszerzone zostaną zapisy art. 6. O „polityki publiczne”.
352	Ustawa o zasadach prowadzenia	Art. 5 pkt 7	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz. 2232	Odniesienia do aktów prawnych zostaną zweryfikowane w zakresie, w jakim odpowiadają zakresowi nowelizacji. Część z proponowanych zmian dotyczy odniesień do ustaw, które są

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240, z 2017 r. poz. 2371 oraz z 2018 r. poz. 1464 i 1608)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.		wskazane w art., których zmieniamy w nowelizacji.
353	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6 a	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405, 1566 i 1999 oraz z 2018 r. poz. 810 i 1089)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz. 2081	
354	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14 I ust.7	Wykreślono zapis: „7. Przewodniczący Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego członków zapewniając, przy uwzględnieniu zasady partnerstwa, aby przedstawiciele: 1) strony samorządowej, z uwzględnieniem przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, 2) strony rządowej, 3) partnerów społecznych i gospodarczych - stanowili po 1/3 składu Komitetu.” Propozycja zmiany: „Przewodniczący Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego członków zapewniając, przy uwzględnieniu zasady partnerstwa, aby przedstawiciele, o których mowa w ust. 6 pkt 1, 6 i 7 - stanowili co najmniej 1/2 składu Komitetu.”	Wykreślenie przywołanego zapisu w praktyce oznacza rezygnację z zasady proporcjonalności w składzie Komitetu. Tymczasem z punktu widzenia samorządów oraz partnerów społecznych i gospodarczych zasadne jest zachowanie w składzie Komitetu co najmniej 1/2 reprezentacji spoza sektora rządowego.	Obecnie liczba członków Komitetu przekracza 140 osób, co znacznie ogranicza możliwość efektywnego wypełniania nałożonych na niego zadań. Każdorazowa zmiana liczby członków strony rządowej, w związku ze zmianami w strukturze organizacyjnej rządu, wiąże się z koniecznością proporcjonalnego rozszerzenia udziału strony samorządowej oraz przedstawicieli partnerów społecznych, tak by zachować wymóg 1/3 składu (art. 14I ust. 7).
355	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14p. ust. 2	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475 i 2433)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz.1431	Odniesienia do aktów prawnych zostaną zweryfikowane w zakresie, w jakim odpowiadają zakresowi nowelizacji. Część z proponowanych zmian dotyczy odniesień do ustaw, które są wskazane w art., których zmieniamy w nowelizacji.
356	Ustawa o zasadach	Art. 27	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego:	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz. 1986	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		„Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1579 i 2018)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.		
357	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 28 ust. 8	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 oraz z 2017 r. poz. 933)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz.1330	
358	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 30 c ust.1	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2017 r. poz. 1369, 1370 i 2451 oraz z 2018 r. poz. 650)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz.1302	
359	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 31 ust. 3	Nie wskazano aktualnej zmiany aktu normatywnego: „ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 oraz z 2018 r. poz. 149 i 650)” Propozycja zmiany: powołać się na aktualny Dz.U.	Ostatnia nowelizacja: Dz.U. z 2018 poz.2096	
360	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3 ust. 2a,	Zapisy dotyczące: Strategii rozwoju związku metropolitalnego powinny zostać w dokumencie	Podkreślanie wagi związków metropolitalnych jest niezmiernie ważne z punktu widzenia rozwoju kraju, które powinny powstać przy największych aglomeracjach miejskich, tworzyć wspólne rozwiązania.	Związki metropolitalne mogą tworzyć jako jedna jednostka ponadlokalne strategię rozwoju.
361	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 3a	Zapisy dotyczące polityki miejskiej powinny zostać w dokumencie.	Podkreślanie wagi związków metropolitalnych jest niezmiernie ważne z punktu widzenia rozwoju kraju, które powinny powstać przy największych aglomeracjach miejskich, tworzyć wspólne rozwiązania	Zapisy odnoszące się do polityki miejskiej pozostaną niezmienione. Wskazany zostanie okres obowiązywania przepisów – do końca 2025 r. Związki metropolitalne mogą tworzyć jako jedna jednostka ponadlokalne strategię rozwoju.
362	Ustawa o zasadach prowadzenia	Przykład art. 14ba	W całej ustawie usunięto zapisy dotyczące związków metropolitalnych i ich strategii rozwoju m.in. uchylenie - zgodnie z uzasadnieniem zmian do ustawy, usunięcie		Zmiany są wynikiem wprowadzenia do systemu dokumentów strategicznych strategii rozwoju ponadlokalnego i potraktowanie strategii rozwoju związku metropolitalnego jak szczególnego jej

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		zapisów dotyczących związków metropolitalnych było skutkiem dodania kategorii strategii rozwoju ponadlokalnego, do której zalicza się strategię rozwoju związku metropolitalnego. Jednak w ustawie nie jest to wyjaśnione, pozostały jedynie skreślone zapisy dotyczące związków metropolitalnych i obszarów funkcjonalnych.		rodzaju. Obszar metropolitalny jest natomiast szczególnym przypadkiem miejskiego obszaru funkcjonalnego, składającego się z dużego miasta i położonych wokół niego gmin.
363	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Brak jakichkolwiek informacji o ZIT i ich ogromnym wpływie na kształtowanie rozwoju regionalnego	W obecnej perspektywie ZIT – spełniły oczekiwania jako Instytucje Pośredniczące w zakresie założonych celów poprzez efektywność podejmowanych działań zrealizowanych projektów, odpowiadając w ten sposób na kompleksowe potrzeby i problemy miast oraz obszary powiązane z nimi funkcjonalnie.	Rozwiązania dot. ZIT będą znajdowały się w ustawie wdrożeniowej.
364	ustawa prawo wodne	Art. 20.	Należy wydłużyć okres przejściowy dostosowania strategii rozwoju województw do zmienionej ustawy z 2 do 5 lat.	Wskazany termin 2 lat może być zbyt krótki, ponieważ obecnie województwa opracowują lub już opracowały i przyjęły nowe strategie, które mają służyć do programowania dokumentów dla nowej perspektywy 2021-2027. Wskazany w ustawie okres przejściowy spowoduje konieczność kolejnej aktualizacji strategii w bardzo krótkim czasie, podczas gdy samo przygotowanie dokumentu wraz z diagnozą oraz procesem konsultacyjnym trwa około 1,5-2 lat.	Obecnie obowiązujące strategie rozwoju województw będą obowiązywały do czasu wejścia w życie nowych. Będzie to mogło jednak trwać nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.
365	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11, ust. 1c, 1ca	Model funkcjonalno-przestrzenny dla strategii rozwoju województwa nie powinien być określony szczegółowo, powinien być jedynie wskazany jako funkcjonujący, a szczegóły jego zawartości powinny być określone przez Samorząd Województwa. Propozycja brzmienia zapisu art. 11: Art. 11. [Strategia i polityka rozwoju województwa] 1c. Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności: 1) cele strategiczne w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym,	Nowy model funkcjonalno-przestrzenny powinien zostać zdefiniowany przez Samorządy Województw. Jednocześnie zwracamy uwagę na następujące kwestie: – obowiązujące i sporządzane na podstawie obecnych przepisów strategie rozwoju województw i plany zagospodarowania przestrzennego województw do czasu ich zastąpienia strategią rozwoju województwa w rozumieniu nowych przepisów, są podstawą do uzgodnień w zakresie ich ustaleń dla projektów strategii rozwoju lokalnego i ponadlokalnego (wynikających z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), – ustalenia strategii rozwoju województwa w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej są wiążące dla studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania	Zmienione zostaną zapisy dot. zawartości strategii - model funkcjonalno – przestrzenny pozostanie bez doszczegóławiania jego zawartości. Ponadto zostaną wprowadzone ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej w województwie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych, 3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia, 4) model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa, 5) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa, 6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wraz z zakresem planowanych działań, 7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla województwa wraz z zakresem planowanych działań, 8) system realizacji strategii, 9) ramy finansowe i źródła finansowania programów. 1ca. Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c. pkt. 4-7.	przestrzennego gmin (wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) oraz strategii rozwoju lokalnego i ponadlokalnego (wynikających z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju), – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego są uzgadniane w zakresie zadań samorządowych województwa – inwestycje celu publicznego będą regulowane odrębną ustawą, – projekty strategii rozwoju województw w części dotyczącej modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa oraz ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej województwa sporządzają osoby, które spełniają wymogi art. 5 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego					
366	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<u>Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej</u> Brak jest klarownej idei określającej kompetencje organów właściwych do kreowania i realizacji krajowej polityki przestrzennej. Projektowane zmiany zakładają, że: <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej należy do zadań RM, • koordynacja współpracy transgranicznej i przygranicznej w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego należy do zadań ministra 	Takie ujęcie nie sprzyja budowaniu zintegrowanego / skoordynowanego i skutecznego systemu zarządzania rozwojem.	Zakłada się, że na poziomie kraju uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz przestrzennym są określane w średniookresowej strategii rozwoju kraju, którą przyjmuje RM w drodze uchwały a sporządza wyznaczony przez niego przedstawiciel. Na kolejnych, niższych poziomach za kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej odpowiada samorząd właściwego szczebla. Wyrażana jest ona będzie w strategiach rozwoju: województwa, ponadlokalnej oraz strategii rozwoju gminy. Ich przygotowanie poprzedza wykonanie diagnozy

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>właściwego do spraw rozwoju regionalnego,</p> <ul style="list-style-type: none"> • minister ds. budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego nie ma żadnych kompetencji. 		<p>społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Wnioski z niej będą stanowiły część składową strategii poszczególnego poziomu. Dodatkowo strategię te będą zawierać ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w jednostkach niższego poziomu. Ponadto minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego będzie opiniował strategię wojewódzkie pod względem ich zgodności ze śsrk i kssr, zarząd województwa natomiast – strategię rozwoju gminy pod względem sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej wskazanych w strategii rozwoju województwa. Zgodnie z nowymi przepisami – także strategia rozwoju ponadlokalnego (jeżeli taka została sporządzona) będzie zawierała ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach objętych tą strategią. W sumie będzie to tworzyło skoordynowany system zarządzania rozwojem – w szczególności w zakresie polityki przestrzennej.</p>
367	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<i>(Art. 8 pkt 5b uzppr)</i> <i>Art. 11 pkt 5</i>	<p><u>Procedury formalno-prawne</u> W kontekście poprawności kreowania lokalnych polityk rozwoju wątpliwe jest wyeliminowanie z procedury formalno-prawnej sporządzania SUIKZP obowiązku uzgadniania i opiniowania jego projektu przez instytucje i organy administracji. Stanowi to również wewnętrzną sprzeczność zmienianej ustawy, która zakłada obowiązek powiadomienia tych instytucji i organów o przystąpieniu do opracowywania/zmiany SUIKZP. W tym aspekcie niezrozumiałe jest wyeliminowanie z tej procedury wojewody, jako organu uzgadniającego SUIKZP w zakresie zgodności z programami rządowymi. Samorząd województwa nie może przejąć odpowiedzialności w zakresie uzgadniania ustaleń SUIKZP w kontekście wprowadzania na poziomie lokalnym zadań rządowych, bo to nie on kreuje krajową politykę rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzenną.</p>		<p>Projekt nowelizacji likwiduje instytucję programów zadań rządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym – likwidacji musiało więc ulec uzgodnienie studium gminnego przez wojewodę pod względem jego zgodności z programami rządowymi. Ograniczenie w procedurze sporządzania studium liczby organów uzgadniających ten projekt ma natomiast na celu uproszczenie procedury jego sporządzania.</p>
368	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Strategie rozwoju i ich zakres</u> Dla przejrzystości i poprawności funkcjonowania przepisów, zakres, forma i procedura sporządzania SRW, SRL powinna być określona w jednej ustawie. Zagadnienia te nie powinny regulowane w kilku ustawach (ustawa o samorządzie województwa, ustawa o samorządzie gminnym, ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju). Stosownie do zaproponowanej w dokumencie System Zarządzania Rozwojem Polski idei oraz ze względu na to, że strategię są dokumentami na podstawie których należy prowadzić politykę rozwoju, właściwą jest ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</p>		<p>Przyjęto zasadę, że przepisy uniwersalne – dotyczące m.in. diagnozy, struktury strategii czy procedury dotyczącej konsultacji publicznych zostały ujęte w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; przepisy odnoszące się do strategii rozwoju województwa, nowoprowadzanej fakultatywnej strategii rozwoju gminy oraz strategii rozwoju</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>Ponadto, niezrozumiała jest niekonsekwencja zapisów dotyczących samorządu powiatowego (jest on wskazany jako podmiot prowadzący politykę rozwoju, natomiast nie jest wyposażony w narzędzie do jej prowadzenia, uregulowane w ustawie o samorządzie powiatowym). Zakres diagnozy do strategii określony w art. 8a proponowanych zmian dotyczy wszystkich rodzajów strategii. Ze względu na różną specyfikę strategii krajowych, regionalnych i lokalnych, właściwe jest, aby w odniesieniu do dokumentów sporządzanych na różnych szczeblach zarządzania ich zakres był jednoznacznie i precyzyjnie zdefiniowany.</p> <p>Kolejnym aspektem wymagającym wyjaśnienia jest wprowadzenie do diagnozy SRL obowiązku wykonywania bilansu terenów pod zabudowę, w sytuacji gdy zapowiadany plan ogólny ma określać tereny pod zabudowę. Bilans, wprowadzony do ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w 2015 r., dotychczas nie przyniósł oczekiwanych efektów w aspekcie uzasadnionego przeznaczania nowych terenów pod zabudowę.</p> <p>Aby ograniczyć zjawisko chaotycznego i nadmiernego rozlewania się zabudowy należy uzależnić możliwość wskazywania nowych terenów budowlanych od ustaleń dokumentów regionalnych, a tym samym również wyników audytów krajobrazowych. To wiąże się ze zwiększeniem znaczenia i kompetencji regionalnego planowania (pzipw) w systemie rozwoju i planowania przestrzennego.</p>		<p>ponadlokalnego, m.in. regulujące zawartość tych strategii oraz procedurę ich sporządzania zostały wprowadzone odpowiednio do ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Pozwala to na kompleksowe ujęcie wszystkich zadań (wraz ze sposobem ich wykonywania) poszczególnych samorządów.</p> <p>Samorząd powiatowy w myśl uregulowań projektu nowelizacji może sporządzać, wraz z otaczającymi go jednostkami strategię rozwoju ponadlokalnego.</p> <p>Zakres diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, która zgodnie z projektem będzie wykonywana w fazie poprzedzającej przygotowanie samej strategii a wnioski z niej wynikające mają stanowić część tych dokumentów wynika ze specyfiki obszaru, dla którego jest sporządzany i w opinii autorów projektu nie ma potrzeby ustawowego regulowania jej zakresu.</p>
369	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Relacje i zależności pomiędzy SRW i SUIKZP</u></p> <p>Zgodnie z założeniem, w określonym momencie będzie funkcjonował jeden zintegrowany dokument planowania rozwoju regionalnego (srw+pzipw), który określać będzie zalecenia do suikzp. W tym kontekście niezbędne jest, aby zakres tych zaleceń zdefiniowany został w przepisach prawa w taki sposób, aby nie było wątpliwości, które zapisy i w jaki sposób wiążą gminę przy sporządzaniu projektów dokumentów na poziomie lokalnym.</p>		<p>Stanem docelowym zakładanym przez projekt ustawy jest sytuacja, gdy obowiązywać będzie strategia rozwoju województwa, przygotowana na podstawie nowych przepisów. Zakres ustaleń i rekomendacji, który zostanie zawarty w strategii, w tym również dotyczący studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy projekt ustawy pozostawia do decyzji samorządu województwa.</p>
370	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Obszary funkcjonalne, obszary strategicznej interwencji</u></p> <p>Nowe rozwiązania w odniesieniu do dokumentów strategicznych, zgodnie z założeniami MliR, zakładają wzmocnienie zapisów dot. obszarów strategicznej interwencji (OSI), co wiąże się z odejściem od wyznaczania obszarów funkcjonalnych oraz wskazywania obszarów problemowych, co nie znajduje odzwierciedlenia w projektowanych zmianach ustawowych.</p> <p>Proponowane zmiany w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zakładają rezygnację z obszarów funkcjonalnych – usunięcie definicji obszarów funkcjonalnych i miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków wojewódzkich, usunięcie całego rozdziału dotyczącego planowania przestrzennego w obszarach metropolitalnych, rezygnacja z planu zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego. Natomiast do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wprowadza się, obok obszarów strategicznej interwencji, obszary funkcjonalne, w tym miejskie obszary funkcjonalne.</p>		<p>Definicje obszaru funkcjonalnego oraz obszaru strategicznej interwencji zostały wprowadzone do uzppr. Jednym z rodzajów obszarów funkcjonalnych jest miejski obszar funkcjonalny („odpowiednik” obszaru metropolitalnego w obecnym systemie). Obszary funkcjonalne mają zostać wskazane jako element diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Dotyczyć to będzie diagnoz na wszystkich poziomach planowania strategicznego: krajowym, wojewódzkim oraz gminnym. Przedmiotem strategii poszczególnych</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					<p>poziomów będzie wskazanie OF-ów wymagających konkretnych działań – czyli wyznaczenie OSI. Tak np. ŚSRK ma zawierać OSI, strategia rozwoju województwa ma zawierać OSI wskazane w ŚSRK oraz OSI kluczowe dla województwa, jeśli takie zostały wskazane a strategia rozwoju lokalnego – OSI wskazane w strategii rozwoju województwa oraz OSI kluczowe dla gminy, jeżeli takie zostały zidentyfikowane.</p> <p>Dla miejskiego obszaru funkcjonalnego („odpowiednika” obszaru metropolitalnego w obecnym systemie) będzie mogła być sporządzana strategia rozwoju ponadlokalnego jako samodzielny dokument, a nie jak to jest obecnie – plan zagospodarowania obszaru metropolitalnego jako obligatoryjna, integralna część planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Projekt ustawy w żadnym razie nie rezygnuje z instytucji obszarów funkcjonalnych.</p>
371	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Audyt krajobrazowy województwa</u> Obowiązek sporządzenia audytów krajobrazowych województwa, zgodnie z proponowanymi zmianami, pozostaje jednym z najważniejszych zadań samorządów województw. W związku z tym budzi wątpliwość fakt, że nie przewidziano/nie określono roli jaką miałyby pełnić te audyty – rekomendacje i wnioski zawarte w audycie. O ile w obecnym stanie formalno-prawnym rekomendacje i wnioski z audytu uwzględnia się w PZPW, o tyle propozycja zakresu zintegrowanej SRW nie przewiduje tego typu ustaleń. W związku z powyższym powstaje pytanie o cel i sens sporządzania tych audytów i wydatkowania środków na nie.</p> <p>Aspekt rekomendacji i wniosków wynikających z audytów powinien znaleźć miejsce w strukturze zintegrowanej SRW, w zakresie realnego wpływu/przełożenia na lokalne polityki rozwoju, zwłaszcza w kontekście powstrzymania chaotycznego rozprzestrzeniania się zabudowy mieszkaniowej.</p>		<p>Wnioski z audytu będą jednym z elementów prowadzonych analiz, następnie znajdą swoje odzwierciedlenie w diagnozie, by następnie stanowiły podstawę do określania celów polityki rozwoju, definiowania modelu funkcjonalno-przestrzennego oraz wskazywania ustaleń i rekomendacji dla polityki przestrzennej.</p>
372	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Zawieranie porozumień terytorialnych</u> W przypadku zawierania porozumień terytorialnych organem właściwym powinny być organy wykonawcze, zarówno ze strony samorządu regionalnego jak i samorządów lokalnych oraz ich związków.</p>		<p>Zapisy zostaną zmienione i uspojnione, również w kontekście KSRR.</p>
373	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Uwaga ogólna	<p><u>Rekomendacje ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie przygotowania strategii</u> Zaproponowane zapisy dotyczące rekomendacji do strategii są niejasne. Brak doszczegółwienia w jakim trybie i terminie będą one kierowane, oraz jaki będą miały charakter (ogólny dla danego rodzaju dokumentu, czy też indywidualny dla każdego z dokumentów? Co będzie źródłem tych</p>		<p>Rekomendacje ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie przygotowywania strategii wojewódzkich mają mieć na celu ułatwienie i przyspieszenie prac nad</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		rekomendacji, skoro SRW są przedmiotem opiniowania za zgodność z ŚSRK oraz KSRR, a także jedną z podstawowych zasad sporządzania strategii jest zasada spójności zewnętrznej?). Dlaczego te rekomendacje nie obejmują również strategii rozwoju ponadlokalnego?		dokumentem. Mają także zwrócić uwagę sporządzającego strategię na zagadnienia, które będą następnie przedmiotem badania przez Ministra.
374	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p><u>Strategie rozwoju ponadregionalnego</u></p> <p>W związku z propozycją dwóch trybów przyjmowania Strategii rozwoju ponadregionalnego niezbędne wydaje się wskazanie, czemu takie rozróżnienie ma służyć. Czy intencja jest to, że strategię ponadregionalną przyjmowaną uchwałą RM uzyskują dofinansowanie środkami krajowymi, a strategię przyjmowaną przez Sejmiki Województw takiej możliwości będą pozbawione?</p>		Ustawa nie rozróżnia dwóch trybów strategii ponadregionalnej. Wskazuje jedynie, że jeśli zaistnieje sytuacja, w której minister właściwy ds. rozwoju regionalnego uzna za zasadne przyjęcie danej strategii przez RM, wówczas będzie to możliwe. Dotychczas strategię raczej były przygotowywane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego lub przy jego znacznym udziale, intencją jest, żeby odpowiedzialność za strategię ponadregionalną przejęły samorządy województw.
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego					
375	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Proponuje się dokonać nowelizacji ustawy tylko w zakresie niezbędnym i dotyczącym kontraktów (sektorowego i programowego) oraz programów operacyjnych. Pozostałe zmiany wymagają dalszej dyskusji i wypracowania wspólnie z regionami koncepcji nowego, kompleksowego systemu, zarządzania rozwojem.	Proponowane w projekcie zapisy budzą wiele wątpliwości, niejasności interpretacyjnych, przedstawionych poniżej. Wejście w życie ustawy w proponowanym brzmieniu może w poważnym stopniu skomplikować procedurę uzgadniania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które są prawem miejscowym. Ewentualne dalsze dyskusje nad całością zapisów mogą znacznie opóźnić proces ich przyjęcia, co może zagrozić procesom opracowywania regionalnych programów operacyjnych i ich uzgadniania z Komisją Europejską.	Zawężenie nowelizacji jedynie do rozwiązań niezbędnych w związku z nową perspektywą finansową UE jest niemożliwe. Proponowane w ustawie zmiany (np. możliwość przygotowywania strategii na poziomie lokalnym, jej powiązania z dokumentami regionalnymi oraz planistycznymi) wiążą się ze sobą, tak więc powinny być wprowadzane razem.
376	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt. 2 lit. b	Proponowane zmiany w obrębie regulacji dotyczących planowania przestrzennego na poziomie województwa w kontekście roli koordynacyjnej, jaką ten poziom odgrywa w systemie, są pozorne i wewnętrznie niespójne.	Próbuje się zrezygnować z funkcjonowania dwóch odrębnych dokumentów, tj. strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa na rzecz inkorporacji rozstrzygnięć planu województwa (docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z obszarami rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych, systemem infrastruktury technicznej, w tym transportowej, systemem przyrodniczym, w tym obszarami chronionymi, korytarzami ekologicznymi, obszarami ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,	Zapisy zostaną zmienione. Zakres tematyczny modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej nie będzie szczegółowo regulowany w ustawie. Samorząd województwa sam określi, jakie elementy są niezbędne do prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Dotychczasowe przepisy dot. PZPW zostaną zachowane do czasu obowiązywania PZPW, tj. 31. grudnia 2025 r.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>obszarami produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione, obszarami infrastruktury społecznej, obszarami rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim, zasadami wynikającymi z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej) do strategii rozwoju województwa.</p> <p>W konsekwencji doprowadza się do wyeliminowania planu województwa z procesu tworzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przy jednoczesnym pozostawieniu dotychczasowych regulacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznających, że podstawowym narzędziem kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie jest plan zagospodarowania przestrzennego województwa (art. 3 ust. 3 upizp). W efekcie oznacza to pozostawienie planu województwa w obiegu prawnym, przy czym pozbawia się go jego najważniejszej funkcji jako narzędzia koordynacji wszystkich poziomów planowania przestrzennego w województwie. W sytuacji tak obszernego włączenia do rozstrzygnięć strategii rozwoju województwa ustaleń planistycznych (art. 5 pkt.2 lit. b projektu uzppr), przy równoczesnym pozostawieniu planu zagospodarowania województwa w zasadzie z niezmiennym zakresem rzeczowym rozstrzygnięć, nasuwa się pytanie o zasadność takiego ruchu.</p>	
377	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 8 pkt. 3	Proponowane zmiany doprowadzają do „zmiękczenia” roli koordynacyjnej samorządu województwa w procesie tworzenia dokumentów planistycznych na poziomie lokalnym (studium).	Zastępuje się dotychczasowy wymóg uwzględnienia w studium ustaleń planu województwa (art. 9 ust.2 dotychczasowej upizp) zaleceniami określonymi w strategii rozwoju województwa (art. 8 pkt. 3 projektu ustawy). Wydaje się, że zalecenia to nie to samo co ustalenia.	Bez względu na użyte nazewnictwo, samorząd gminy musi uwzględniać w studium zalecenia wynikające z SRW. Wpisany wymóg w ustawie staje się prawem obowiązującym.
378	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 2 pkt. 1	Istnieje niebezpieczeństwo, że proponowane rozwiązania polegające na wykorzystaniu diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej sporządzanej na potrzeby	Zastąpienie w art. 10 ust. 1 pkt. 2 upizp regulacji zobowiązującej dotychczas sporządzającego studium do uwzględnienia m.in. uwarunkowań wynikających ze stanu ładu przestrzennego i	Zmodyfikowany zostanie zapis w art. 10a pkt 1 – usunięte zostanie sformułowanie „przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii rozwoju”.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		strategii do opracowania dokumentów planistycznych na poziomie lokalnym (art. 2 pkt. 1 projektu uzppr), w sytuacji gdy sporządzenie strategii rozwoju gminy nie jest obligatoryjne, doprowadzi do tego, że wprowadzony przepis nie będzie mógł być stosowany przez te gminy, które nie zdecydują się na opracowanie własnej strategii, a studium będą musiały co jakiś czas aktualizować.	wymogów jego ochrony diagnozą sporządzoną na rzecz strategii rozwoju gminy grozi tym, że diagnoza będzie musiała być rozbudowana, a i tak nie ma gwarancji, że znajdą się w niej takie zagadnienia jak stan ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony. Na marginesie, dostrzega się potrzebę doprecyzowania minimalnego zakresu diagnozy sporządzanej na rzecz opracowania strategii za pomocą regulacji w postaci rozporządzenia wykonawczego. Umożliwi to nadanie opracowywanym dokumentom w skali województwa i kraju waloru porównywalności.	
379	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 21, Art. 23	Proponowane okresy przejściowe budzą poważne zastrzeżenia. Ich wprowadzenie skutkować będzie nie tylko chaosem programowym, ale również dodatkowymi kosztami finansowymi i organizacyjnymi.	Obecnie województwa przymierzają się lub już rozpoczęły aktualizacje strategii rozwoju województw (SRW) wychodząc na przeciw zmianom w planowaniu rozwoju i z myślą o kolejnej perspektywie programowania unijnego. W większości regionów procesy te zakończą się w 2020 r. Zderzając harmonogramy prac nad strategiami wojewódzkimi z terminami wprowadzenia w życie zmian wynikających z nowelizacji ustaw okazuje się, że regiony zakończą jeden proces by za moment rozpocząć kolejny związany z dostosowaniem strategii do wymogów wprowadzonych w ustawach. Jest to nieracjonalne ponieważ samorząd terytorialny w przeciągu kilku lat będzie zobligowany do organizacji dwóch dużych przedsięwzięć związanych z planowaniem rozwoju. Przy czym to drugie będzie nie tylko przedsięwzięciem pionierskim, bowiem proponowane zmiany nie były wcześniej testowane w praktyce, ale także zarezerwowanym przede wszystkim do poziomu regionalnego (przygotowanie SRG jest fakultatywne). Jedynie regiony zostały objęte okresem przejściowym w zakresie dostosowania strategii rozwoju do nowych uwarunkowań prawnych, co budzi naturalne w tej sytuacji pytanie, a co ze strategiami krajowymi? Okresy przejściowe mogą poważnie utrudnić samorządom lokalnym ewentualne przygotowanie strategii rozwoju gminy. W założeniu powinny być	Wprowadzone zostaną zapisy, mówiące o obowiązywaniu przyjętych przed dniem wejścia w życie strategii rozwoju województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego województw do 31. grudnia 2025 r.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				one opracowane po przyjęciu strategii rozwoju województwa, zatem w praktyce może się okazać, że gminy będą na etapie przygotowania swoich dokumentów, a docelowy model strategii zintegrowanych będzie już obowiązywał. Z kolei przygotowywanie SRW z uwzględnieniem proponowanych w nowelizacji zmian rodzi ogromne wątpliwości, ponieważ na chwilę obecną mamy do czynienia z projektem, który podlegać będzie przecież korektom/zmianom i uzupełnieniom w procesach konsultacji i legislacji. Przewidywany czas uchwalenia ustawy przez Sejm już teraz pozwala sądzić, że niemożliwe będzie opracowanie strategii wg znowelizowanej ustawy, przed rozpoczęciem negocjacji nowych programów operacyjnych.	
380	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 (Rozdział 2ba, Art.14rb ust. 2)	Zgodnie z uwagą IZ zgłaszaną w ramach opiniowania projektu KSRR - zapisy dotyczące porozumień terytorialnych powinny odzwierciedlać obligatoryjność ich zawierania z zarządem województwa. Np. w przypadku porozumienia terytorialnego pomiędzy rządem i JST trzecią stroną powinien być zarząd województwa.	Ze względu na rolę i zadania Samorządu Województwa, do których należy m.in. koordynacja polityki regionalnej, porozumienia terytorialne muszą być zawierane zawsze z udziałem Samorządu Województwa.	Zapisy odnoszące się do porozumienia terytorialnego zostaną uspojnione z treścią KSRR. Wprowadzone zostaną zapisy mówiące o roli samorządu województwa.
381	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 3 lit a	Dyskusyjne i nieuzasadnione jest oczekiwanie zgodności strategii regionalnych z SRK i KSRR. Rozpatrywanie powiązań strategii rządowych i regionalnych można jedynie w kategorii spójności, czy też niesprzeczności.	Wydawanie opinii przez ministra w odniesieniu do strategii rozwoju województw nosi znamiona głębokiej ingerencji w autonomię prowadzenia polityki rozwoju przez samorzady województw.	Dotychczas przepisu ustawy również wskazywały na konieczność zapewnienia spójności SRW z ŚSRK i KSRR. Obecnie wprowadzany jest jedynie mechanizm weryfikacji tej spójności. Chodzi bowiem o zapewnienie spójności podejścia do polityki rozwoju na poszczególnych szczeblach zarządzania.
382	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt. 2 lit.c	Proponuje się rozszerzyć katalog zagadnień szczególnych - wymagających zobrazowania graficznego w strategii rozwoju o dodatkowy pkt.7 w brzmieniu: „1ca. Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c. pkt. 4-7.”.	Wątpliwość budzi fakt, dlaczego w regulacji dot. formy graficznej, w jakiej będzie należało sporządzać strategię rozwoju województwa (art. 5 pkt. 2 lit.c projektu ustawy), nie wyspecyfikowano obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla województwa, skoro zdecydowano się na zobrazowanie obszarów strategicznej interwencji określonych w średniookresowej strategii rozwoju kraju.	Uwaga zostanie uwzględniona.
383	Ustawa o zasadach prowadzenia	Art. 1 pkt.3	Proponuje się usunąć art. 3aa, z uwagi na fakt, iż powiela on przepisy ustawy o dostępie do informacji publicznej.	Można odnieść wrażenie, że obowiązująca informacja o dostępie do informacji publicznej jest niewystarczająca, podobnie jak wieloletnia	Proponowana zamiana dot. możliwości pozyskiwania przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego informacji, które są

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju			współpraca na linii samorząd województwa – ministerstwo. Trudno zrozumieć z czego wynika i czemu służyć ma ten zapis.	zbierane przez różne podmioty. Mają one służyć analizowaniu zmian społecznych, gospodarczych i przestrzennych w procesie programowania strategicznego.
384	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt. 17	Dyskusyjne i niezrozumiałe wydaje się usunięcie zapisów odnoszących się do krajowej strategii rozwoju regionalnego. Została ona wrzucona do szerokiego pojęcia innych strategii w art.9 pkt.3, co sprawia, że traci na znaczeniu. Nowelizacja uzporr poświęca więcej miejsca strategiom ponadregionalnym niż ksrr, a przecież ta ostatnia jest jednocześnie punktem odniesienia dla regionów i została wpisana do ustawy o samorządzie województwa, jako drugi dokument, po śsrk, z którym badana będzie zgodność strategii regionalnych.		KSRR nie została usunięta z ustawy, tak więc jej rola w systemie jest nadal duża. Niemniej jednak podlegać ona będzie tym samym przepisom, w odniesieniu np. do zakresu, konsultowania, opiniowania, co pozostałe strategie rozwoju.
385	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt. 41	Nie zrozumiałe jest uchylene tego artykułu i tym samym likwidacja obowiązku przygotowania co 4 lata raportu rozwoju społeczno-gospodarczym.	Raport przygotowany raz na 4 lata jest doskonałym narzędziem analitycznym służącym do formułowania rekomendacji na potrzeby procesów decyzyjnych/programowych również w regionach.	Odchodzi się od 4-letniego raportu na rzecz prowadzenia analizy diagnostycznej, na każdym poziomie zarządzania rozwojem. Takie rozwiązanie mocniej łączy warstwę analityczną ze strategiczną.
386	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1, pkt. 38 (Rozdział 3a, art. 21b, pkt. 2)	Te zapisy można rozumieć jako zawężenie polityk publicznych jedynie poziomu rządowego. W takim wypadku trudno jest zrozumieć przepis z ustawy o samorządzie województwa odnoszący się do przygotowania raportu o stanie województwa, w którym w szczególności należy uwzględniać realizowane przez zarząd województwa polityki publiczne.	Wydaje się zatem, że należy tak skonstruować przepisy, aby zagwarantować usankcjonowanie prawne regionalnych polityk publicznych.	Polityka publiczna jest pomocniczym dokumentem nieobligatoryjnym, skupionym wokół konkretnej dziedziny, przygotowywanym przez ministrów właściwych. Należy zauważyć, że zgodnie z <i>Systemem zarządzania...</i> nie wszyscy ministrowie właściwi opracowują strategie. Polityka publiczna uzupełnia system dokumentów krajowych. Nie ma potrzeby wprowadzania takiego dokumentu na poziomie województwa, ponieważ każde województwo przygotowuje swoją strategię rozwoju, która zgodnie z intencją ustawodawcy ma być dokumentem zintegrowanym, który jest kompleksowym pomysłem na rozwój województwa.
387	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art. 8, pkt 1, lit. a	Nie zrozumiałe jest usunięcie obszarów funkcjonalnych z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, przy czym w uzporr definicja tych obszarów jest zachowana.	Obecność tych kategorii obszarów w obu ustawach wydaje się zasadna z uwagi na potrzebę zachowania spójności terminologii i jednakowego jej rozumienia.	Przyjęto zasadę, że kwestie kluczowe dla prowadzenia polityki rozwoju zostaną wskazane w uzppr. Tak więc obszary funkcjonalne, jako jeden z elementów diagnozy społeczno-gospodarczej i przestrzennej zostały uregulowane w tejże ustawie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju				
388	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 8, pkt 4, lit. a	„W pkt 7 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje na <u>obszarach powiązanych ze sobą funkcjonalnie</u> ”.	W tym zapisie podtrzymane zostały obszary funkcjonalne, a ich definicja przewidywana jest do usunięcia z ustawy – uwaga powyżej	Definicja obszarów funkcjonalnych pozostaje w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, zostaje ona usunięta, wraz z wymogiem wyznaczania obszarów funkcjonalnych, z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
389	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 18, pkt 1, lit. a	W projekcie ustawy wprowadzającej zmiany w uzporr i usw nie wprowadza się obowiązku uwzględnienia w strategii rozwoju województwa obszarów zagrożenia powodzią. Wygląda na to, że nie ma jednej ustawy, która w całości definiuje zakres strategii.		Obowiązek uwzględniania obszarów zagrożenia powodziowego wynika z inne ustawy, nie ma więc sensu powielać przepisów.
390	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 20-22	Z treści art. 20-22 powinno jednoznacznie wynikać, że obowiązujące lub przygotowywane na podstawie obecnych przepisów strategii i plany zagospodarowania województw obowiązują do 31 grudnia 2025 roku. Będzie to moment pozwalający na dokonanie przeglądu realizacji tych dokumentów. Ponadto rozpoczną się wówczas prace nad kolejną perspektywą finansową Unii Europejskiej, która musi zostać uwzględniona przy określaniu priorytetów rozwoju województw w oparciu o wsparcie unijne. Co więcej, będzie to czas skorelowany z kadencyjnością organów samorządowych.	Podejmując temat procesu dochodzenia do integracji strategii rozwoju województwa oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa trzeba mieć na uwadze zaawansowanie prac nad aktualizacjami dotychczasowych dokumentów w poszczególnych województwach. Wiele regionów zaktualizowało plany zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Część strategii województw ma perspektywę 2030 roku, inne podjęły nad aktualizacją strategii zgodnie z obowiązującą ustawą o samorządzie województwa. Są to procesy bardzo czasochłonne, kosztowne i angażujące wielu interesariuszy.	W art. 20 i 22 zostanie wskazane, że obowiązujące strategii oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw zachowają moc do 31 grudnia 2025 r.
Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi					
391	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt 5 oraz Art. 17 pkt 6	W projekcie ustawy usunięto obowiązek uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin z właściwym miejscowo wojewodą. 1) Postuluje się wprowadzenie obowiązku występowania o opinie do wojewody w zakresie zgodności ustaleń projektu studium oraz projektu planu miejscowego z przepisami prawa. 2) Jednocześnie rozważenia wymaga, wprowadzenie obowiązku uzgodnienia	Ad. 1) Mając na uwadze, że wojewoda jako organ nadzoru nad działalnością j.s.t. bada legalność uchwał w sprawie studium oraz planu miejscowego na podstawie art. 12 oraz art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wprowadzenie opinii wojewody na etapie projektów dokumentów planistycznych (studium i planu miejscowego) przyczyni się do zapobiegania nieprawidłowościom w zakresie stosowania prawa z zakresu szeroko pojętego gospodarowania przestrzenią, a także pozwoli	Wprowadzane nowelizacją ustawy zmiany nie ograniczają kompetencji wojewody. Wprowadzają nowy model zarządzania rozwojem integrujący programowanie społeczno-gospodarcze z planowaniem przestrzennym. Równolegle w MliR prowadzone są prace nad przygotowaniem reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz procesu inwestycyjnego. To właśnie ten proces będzie w większym stopniu odnosiła się do zakresu

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>projektu studium z wojewodą w zakresie lokalizacji inwestycji ustalanych na podstawie tzw. specustaw, tj. w ostatecznych decyzjach o ustaleniu lokalizacji m.in. linii kolejowej, inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz inwestycji towarzyszącym inwestycjom w zakresie terminalu, strategicznej inwestycji w sektorze naftowym, regionalnej sieci szerokopasmowej, drogi krajowej, wojewódzkiej itp.</p>	<p>zmniejszyć liczbę rozstrzygnięć nadzorczych wojewody, stwierdzających nieważność studium/planu miejscowego z uwagi na istotne naruszenie zasad ich sporządzania.</p> <p>Ad. 2) Należy zauważyć, że wojewoda, jako organ administracji rządowej w województwie wydaje strategiczne decyzje lokalizacyjne na podstawie tzw. specustaw (m.in. ustawa o transporcie kolejowym, ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawa o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawa o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym, ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych). Zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych. W planie miejscowym zgodnie z wymogiem art. 15 ust. 3 pkt 4b ww. ustawy określa się w zależności od potrzeb granice terenów inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym umieszczonych w ostatecznych decyzjach lokalizacyjnych. W związku z powyższym, aby zachować spójność i kompatybilność dokumentów planistycznych gmin, już na etapie sporządzania studium powinno się określić obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z wydanymi przez wojewodów ww. decyzjami o ustaleniu lokalizacji inwestycji. Zatem na etapie projektu studium wojewodowie powinni mieć możliwość weryfikacji prawidłowego uwzględnienia w studiach gmin przebiegu inwestycji, dla których ustalono lokalizację ww. decyzjami.</p> <p>Mając na uwadze powyższe, uwzględnienie już na etapie studium inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym umieszczonych w ostatecznych decyzjach o ustaleniu lokalizacji na podstawie ww. ustaw i uzgadnianie projektów studiów przez wojewodę umożliwi prawidłowe</p>	<p>kompetencji wojewody.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
392	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt 5	W projekcie ustawy usunięto obowiązek uzgodnienia projektu studium z Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Postuluje się przywrócenie ww. obowiązku oraz dodanie w art. 11 pkt 5 zapisu o konieczności uzgodnienia studium z organami właściwymi do uzgadniania projektu studium na podstawie przepisów odrębnych.	prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy. W art. 11 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, określającym procedurę sporządzenia studium, nie zawarto analogicznego zapisu, jak w przypadku planu miejscowego cyt.: „Wójt, burmistrz albo prezydent miasta występuje o uzgodnienie projektu planu z organami właściwymi do uzgadniania projektu planu na podstawie przepisów odrębnych”. Brak wskazania na wprost niektórych organów uzgadniających projekt studium na podstawie przepisów odrębnych, a nie wymienionych w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza chaos prawny. Wprowadzenie na wprost wszystkich organów uzgadniających projekt studium w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym doprowadzi do spójności przepisów prawa w powyższym zakresie. Należy zauważyć, że na podstawie art. 166 ust. 2 pkt 4 ustawy Prawo wodne projekty studium gminy wymagają uzgodnienia z Wodami Polskimi w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku konieczności uzgodnienia studium z właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie niektórych form ochrony przyrody wyznaczonych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.	Przywrócone zostanie wyliczenie w art. 11 pkt 5.
393	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 41 ust. 2	Przeanalizowania wymaga termin dokonania uzgodnienia i przedstawienia opinii do projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa cyt. „który nie powinien być dłuższy niż 40 dni” Proponuje się wprowadzeni minimalnego terminu na dokonanie uzgodnienia i przedstawienia opinii, tak, aby dał realną możliwość przeanalizowania projektu ww. dokumentu, np. 30-40 dni.	Brak precyzyjnego określenia minimalnego terminu na zaopiniowanie/uzgodnienie projektu PZPW, może doprowadzić do sytuacji, w której organ przekazujący projekt do zaopiniowania i uzgadniania określi zbyt krótki termin na zapoznanie się z ww. dokumentem (średnio od 300 do 500 stron). W związku z powyższym, prawidłowe przeanalizowanie tak obszernego projektu dokumentu będzie znacznie utrudnione.	Ograniczenie czasowe terminu na dokonanie uzgodnienia planu zagospodarowania przestrzennego województwa (max. 40 dni) jest konieczne z uwagi na przedłużające procedury związane z przygotowaniem planu. Brak górnej granicy czasowej uzgodnień może w sytuacji ekstremalnej oznaczać przedłużający się proces sporządzenia dokumentu. Mając jednak na uwadze zagrożenie wynikające ze zbyt krótkiego czasu na zaopiniowanie, wprowadzony zostanie zapis określający, że

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					opiniowanie trwa 40 dni. Należy również zauważyć, że docelowo wprowadzane przepisy usuwają plany zagospodarowania przestrzennego województw z porządku prawnego
394	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 14 (Dodaje się ust. 7a)	W art. 14 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym dodaje się ust. 7a, który wprowadza obowiązek uwzględnienia w planie miejscowym uwarunkowań, wynikających w szczególności z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Artykuł 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowi zamknięty katalog obowiązkowych elementów planu miejscowego. W związku z powyższym zastrzeżenia budzi, w której części art. 15 należy zawrzeć uwarunkowania wynikające z diagnozy. Proponuje się dodanie kolejnego pkt w art. 15 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczący uwarunkowań wynikających z analizy, bądź rozszerzenie o kolejny punkt uzasadnienia, które sporządza się obowiązkowo do projektu planu miejscowego	Brak precyzyjnego określenia, w której części planu miejscowego należy zawrzeć ustalenia wynikające z diagnozy, może spowodować chaos i brak realnego uwzględnienia ww. diagnozy i ewentualnego zbadania przez organ nadzoru, czy ww. diagnoza została uwzględniona i jakie wynikają z niej ustalenia dla samego planu miejscowego.	Tego typu uregulowania będą wynikały z reformy systemu planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego. Nie jest konieczne ustawowe uregulowanie miejsca, w którym powinny być zawarte ustalenia lun wnioski z diagnozy. To tworzącemu dany dokument powinno zależeć na jego czytelności i możliwości udowodnienia, że wziął pod uwagę diagnozę, jak również że realizuje ustalenia lub rekomendacje wynikające z innych dokumentów.
395	Ustawa o transporcie kolejowym	Art. 9o ust. 3 pkt 4 lit. g	W projekcie ustawy usunięto obowiązek uzyskania opinii właściwego wojewody w zakresie zadań rządowych, służących realizacji inwestycji celu publicznego – w odniesieniu do terenów nieobjętych aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Postuluje się wprowadzenie obowiązku uzyskania opinii z właściwym miejscowo wojewodą w zakresie lokalizacji inwestycji ustalanych na podstawie tzw. specustaw tj. ostatecznych decyzjach o ustaleniu lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu oraz inwestycji towarzyszącym inwestycjom w zakresie terminalu, strategicznej inwestycji w sektorze	Wojewoda, jako organ I instancji, wydaje strategiczne decyzje lokalizacyjne na podstawie tzw. specustaw (m.in. ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ustawy o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu, ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w sektorze naftowym, ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych). W związku z powyższym wojewoda jest jedynym organem, mającym możliwość weryfikacji czy planowana inwestycja w zakresie ustalenia lokalizacji linii kolejowej, nie koliduje z wydanymi przez ten organ ostatecznymi decyzjami o ustaleniu lokalizacji na podstawie ww. specustaw	Kwestia systemu lokalizacji inwestycji będzie wynikała z prowadzonej obecnie reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz procesu inwestycyjnego. W nowelizowanej ustawie podejmujemy jedynie tematykę tworzenia spójnych ram dla działań rozwojowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			naftowym, regionalnej sieci szerokopasmowej, drogi krajowej, wojewódzkiej itp.		
Urząd Miasta Bielska-Białej					
396	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6c ust. 10	<p>(...) <i>W przypadku przygotowania strategii przez porozumienie międzygminne, strategia jest przyjmowana przez właściwe rady gmin i obowiązuje od dnia jej przyjęcia przez ostatnią radę gminy.</i> Winno być: (...) <i>W przypadku przygotowania strategii przez porozumienie międzygminne lub powiatowo-gminne, przyjęte przez wszystkie rady gmin i powiatów nim objętych, strategia jest przyjmowana przez właściwy organ porozumienia umocowany w jego treści, w którego skład wchodzi przedstawiciele wszystkich stron porozumienia.</i></p>	Przyjmowanie samej Strategii, jej aktualizacja przez wszystkie rady gmin/ powiatów może okazać się bardzo złożonym procesem. Porozumienia zakładane do realizacji ZIT/RIT liczą niekiedy kilkudziesięciu sygnatariuszy (np. subregion południowy woj. śląskiego – 41 jst). Dlatego też lepiej sprawdza się w tym zakresie powołany w porozumieniu organ (analogicznie do związku i stowarzyszenia), składający się z wszystkich sygnatariuszy (np. Zgromadzenie Ogólne RIT w subregionie południowym). Daje to możliwość zaangażowania wszystkich sygnatariuszy w tworzenie i zatwierdzanie Strategii bez większych problemów formalnych, związanych z zatwierdzaniem przez kilkadziesiąt rad gminnych/ powiatowych.	Proponowane w ustawie przepisy dot. przygotowywania i zatwierdzania strategii ponadlokalnej zostały tak sformułowane, żeby nie ograniczać procesu jedną możliwą formą zrzeszania się gmin lub powiatów. Jest to rozwiązanie bardziej elastyczne i odpowiadające na różne możliwe rozwiązania.
397	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 74 i 84	Winno się wprowadzić dla porozumień art. 74 ust. 3 o treści analogicznej do projektowanego art. 84 ust. 6 dla stowarzyszeń: Art. 74 ust. 3: <i>Finansowanie zadań realizowanych przez lidera porozumienia międzygminnego lub gminno-powiatowego może odbywać się przy wykorzystaniu środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych pod warunkiem, że wynikają one z przygotowanej dla wszystkich jednostek – sygnatariuszy porozumienia – strategii rozwoju ponadlokalnego lub porozumienia terytorialnego w rozumieniu art. 14rd ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.</i>	Zgodnie z projektem nowelizacji ustawy część Strategii ZIT realizowana może być wciąż w oparciu o porozumienia międzygminne lub gminno-powiatowe. Dlatego też możliwość finansowania ze środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych powinna dotyczyć oraz zostać umocowana prawnie także dla zadań lidera porozumienia, które będą przecież analogiczne do zadań stowarzyszenia w tym zakresie (np. zadania IP ZIT).	Zapisy odnośnie form stowarzyszenia zostaną zmienione. Wprowadzone zostaną nowe rozwiązania umożliwiające zawieranie stowarzyszeń samorządowych. Rozwiązanie wdrożeniowe (dot. ZIT) będą uregulowane w tzw. ustawie wdrożeniowej na lata 2021-2027.
Metropolia warszawska					
398	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Harmonogram powstawania dokumentów strategicznych i operacyjnych w zaproponowanym systemie jest niemożliwy do wprowadzenia w ciągu 2 lat. Z uwagi na fakt, że obowiązuje hierarchiczność dokumentów i dokumenty niższego szczebla muszą uwzględniać wytyczne dokumentów wyższego szczebla, nie jest możliwe zakończenie prac nad wszystkimi dokumentami w tym samym terminie – w ciągu 2 lat. Zakończenie prac na jednym		Zapisy projektu zostaną zmienione. Strategie wojewódzkie oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw będą obowiązywały najpóźniej do 31 grudnia 2025 r., jeśli do tej daty nie zostaną dostosowane do wymogów

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>poziomie umożliwia dopiero wejście w fazę kluczowych ustaleń na poziomie niższym. Wydaje się, że wprowadzenie w praktyce tak dużych zmian w systemie zarządzania rozwojem wymaga co najmniej 5-6 lat.</p> <p>Wprowadzenie proponowanych przez ustawodawcę zapisów może sparaliżować zarządzania rozwojem oraz negatywnie wpłynie na przygotowanie samorządów do pozyskiwania środków unijnych. W praktyce wiązać się to będzie z brakiem niezbędnych dokumentów do uruchomienia perspektywy unijnej.</p> <p>Wprowadzanie dwuetapowo reformy systemu zarządzania rozwojem kraju stwarza zagrożenie, że działania podjęte na podstawie zapisów proponowanych w niniejszym projekcie ustawy, po wejściu w życie drugiego etapu reformy, będą nieadekwatne lub nieaktualne, co naraża administrację samorządową na nieefektywne zarządzanie zasobami, w tym finansowymi. Ponadto uniemożliwi to odpowiednie przygotowanie się do perspektywy unijnej 2021-2027.</p> <p>W związku powyższym, wydaje się, że zmiany dotyczące samorządów lokalnych powinny obowiązywać od 2028 roku.</p>		<p>znowelizowanej ustawy.</p> <p>Również w odniesieniu do strategii rozwoju gminy, zapisy odnoszące się do wymogu ich dostosowania w terminie 2 lat zostaną usunięte. Pozostanie jednak wymóg spójności strategii ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, jeśli taka obowiązuje. Strategia rozwoju województwa ma być spójna ze średniookresowa strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego. Koncepcja rozwoju kraju (KRK) wskazuje wyzwania oraz trendy globalne i możliwe scenariusze rozwoju kraju w perspektywie długofalowej. Jest więc ona dokumentem pomocniczym do dokonywania wyborów strategicznych odnośnie celów w perspektywie średniookresowej, kierunków rozwoju, czy też niezbędnych działań do podjęcia. Nie jest ona dokumentem strategicznym, nie określa celów kierunków i działań.</p>
399	Ustawa o samorządzie gminnym		<p>Projekt ustawy jest rozbieżny w zakresie zapisów dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) z założeniami reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Projekt ustawy zakłada utrzymanie SUiKZP przy jednoczesnej konieczności zawarcia w strategii rozwoju gminy treści, które są domeną SUiKZP (art. 6a ust. 3 pkt 4), podczas gdy założenia reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego mówią wprost o likwidacji SUiKZP.</p> <p>Sytuacja, gdy w jednym ministerstwie opracowywane są sprzeczne zapisy, uniemożliwia wypracowanie spójnego rozwiązania. Stawia to samorzady gminne w bardzo niezręcznej sytuacji – nie wiadomo bowiem, w jaki sposób przygotować się do przyszłych zmian lub jak prowadzić obecnie trwające prace nad aktualizacją poszczególnych dokumentów planistycznych.</p>		<p>Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Nie będzie w związku z powyższym odwołań do SUiKZP.</p> <p>W MliR prowadzone są prace nad reformą systemu planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego. Prace te opierają się na prowadzonej obecnie nowelizacji uzppr oraz innych ustaw. Nie ma więc sprzeczności pomiędzy oboma procesami. W uzasadnieniu do ustawy wskazano, że obecna nowelizacja jest I etapem prac nad docelowym modelem. II etap będzie czerpał z efektów prac nad ww. reformą planowania przestrzennego. W obu procesach zakłada się odejście od SUiKZP gminy oraz jeden dokument strategiczny określający politykę rozwoju w gminie.</p>
400	Ustawa o		Wymagany w art. 6a ust. 3 pkt 4 zakres treści strategii gminy powiela zapisy studium		Zapisy odnośnie zawartości strategii rozwoju

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	samorządzie gminnym		<p>uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy. W praktyce powoduje to, że w strategii zostaną zawarte te same treści i mapy, które trzeba będzie zawrzeć w studium. Strategia stanie się „dużym” i specjalistycznym dokumentem. Rodzi się w związku z tym pytanie jaką funkcję ma pełnić strategia gminy i czy czasem ustawodawca nie szykuje się w ten sposób do pełnej integracji tych dokumentów w przyszłości – co jest zapowiedziane w <i>Systemie zarządzania rozwojem Polski</i>, ale jest też zawarte w założeniach reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Konieczna jest jasna deklaracja ustawodawcy w tym zakresie, bo od tego będzie zależało w jakim stopniu będą aktualizowane (w tym uzupełniane) obowiązujące strategie gmin. Ponieważ projekt ustawy zakłada alternatywnie, poza zawieraniem w strategii, możliwość odwołania się do zapisów studium, to, czy docelowo przewidywany jest jeden dokument, będzie miało kluczowe znaczenie. Brak jasnych informacji w tym zakresie może narażać samorządy gminne na nieefektywne wykorzystywanie środków finansowych i wprowadzić chaos organizacyjny.</p>		<p>gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny bez doszczegóławiania jego zakresu, wykreślone zostaną odniesienia do SUIKZP. Strategia będzie wskazywała ustalenia i rekomendacje dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Zawarta w projekcie ustawy propozycja dotycząca sporządzania strategii rozwoju gminy określa ją jako dokument, określający cele, kierunki i działania odnoszące się do wszystkich podstawowych aspektów rozwoju - społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego. Strategia gminy, co również zostało wskazane w założeniach reformy systemu planowania przestrzennego, ma być dokumentem, stanowiącym podstawę dla wszelkich działań w gminie. Studium gminne dotyczy w przeważającej mierze aspektu przestrzennego rozwoju. Zapisy projektu w żadnej mierze nie proponują, by w całości studium gminne zostało przeniesione do strategii rozwoju gminy.</p>
401	Ustawa o samorządzie gminnym		<p>Wprowadzenie do systemu zarządzania rozwojem strategii rozwoju gminy jest zmianą w dobrym kierunku, ale strategia powinna być dokumentem obligatoryjnym. Strategiczne zarządzanie rozwojem powinno być prowadzone przez każdy samorząd gminny, zaś strategia jest kluczowym jego narzędziem. Samorządy gminne bez opracowanej strategii rozwoju, będą w mniejszym stopniu realizowały politykę opartą na dowodach, która jest wymagana zapisami projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego</p>		<p>Celem proponowanej regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez gminę dokumentu, określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej. Dotychczas znaczna część gmin przygotowywała strategię rozwoju, w większości przypadków na potrzeby pozyskiwania funduszy europejskich. Ponieważ jednak nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowania strategii zaproponowano w ustawie możliwość ich przygotowania a nie obowiązek. W zamyśle autorów takie rozwiązanie bardziej elastycznie odpowiada na potrzeby gmin. Wprowadzenie obligatoryjnej strategii rozwoju gminy będzie możliwe na II etapie prac, kiedy to zostaną wypracowane regulacje wynikające z reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.</p>
402	Ustawa o samorządzie		<p>System powinien być zweryfikowany pod kątem spójności procesów oraz zależności między poszczególnymi dokumentami.</p>		<p>Pozornie system dokumentów i zależności między nimi wydają się być skomplikowane.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	gminnym Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Ustawa o samorządzie województwa		Podnoszenie jakości systemu zarządzania rozwojem kraju jest bardzo ważnym i trudnym zadaniem. Dlatego konieczna jest dbałość o poprawne ułożenie zależności pomiędzy poszczególnymi elementami tak złożonego systemu. Obecnie zaproponowane na poziomie lokalnym zależności między dokumentami nie są jednak klarowne. Dla przykładu, zgodnie z projektem ustawy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy musi uwzględniać wytyczne strategii rozwoju gminy, która zaś musi być spójna ze strategią rozwoju ponadlokalnego. Jednocześnie zarówno strategia rozwoju ponadlokalnego jak i strategia rozwoju gminy mogą odwoływać się do SUIKZP gmin, zaś sama strategia rozwoju ponadlokalnego musi być spójna z SUIKZP. Oznacza to, że SUIKZP gmin powinny być przygotowane wcześniej niż strategia rozwoju ponadlokalnego. Sytuację dodatkowo komplikuje fakt, że w świetle projektu przedmiotowej ustawy tylko SUIKZP jest dokumentem obligatoryjnym. Dlatego uważamy, że proponowane zmiany wprowadzą chaos na poziomie zarządzania rozwojem naszych jednostek samorządu terytorialnego, co w znacznym stopniu utrudni nam wykonywanie zadań, w tym przygotowanie się do kolejnej perspektywy finansowej UE.		Niemniej jednak trzeba zauważyć, że zarówno strategia rozwoju gminy jak i strategia rozwoju ponadlokalnego są dokumentami nieobligatoryjnymi. Trudno więc zakładać, że w każdym przypadku będą przygotowywane oba dokumenty. Ponadto zasadne wydaje się, że w przypadku wspólnej inicjatywy odnośnie strategii ponadlokalnej, podmioty ją przygotowujące nie będą potrzebowały przygotowywać dodatkowo strategii rozwoju dla każdej z gmin. Skoro gminy współpracują ze sobą, to nie ma problemu w zapewnieniu spójności pomiędzy przygotowywanymi przez nie dokumentami. Tym bardziej, jeśli chodzi o dokumenty z zakresu planowania przestrzennego. Niemniej jednak zapisy odnoszące się do zakresu strategii ponadlokalnej i strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – nie będzie odwołania do studium, model funkcjonalno-przestrzenny nie będzie szczegółowo rozpisany, pozostaną natomiast ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie lub gminach.
403	Ustawa o samorządzie gminnym		Procedury, dotyczące opracowania strategii rozwoju gminy powinny zapewniać sprawne przeprowadzenie procesu, a nie komplikować niepotrzebnie cały proces. O ile konieczność inicjowania prac oraz ustalania zasad pracy przez radę gminy jest dobrym rozwiązaniem, to ustalanie harmonogramu prac jest sprzeczne z efektywnym zarządzaniem. Rada gminy powinna określić termin przedłożenia jej dokumentu, ale nie określać szczegółowo etapów prac. Jednocześnie w projekcie ustawy należałoby jasno określić, że brak opinii zarządu województwa w wymaganym ustawą terminie oznacza pozytywną opinię.		Określona w ustawie procedura bazuje na rozwiązaniach dla strategii rozwoju województwa. Decyzje o przygotowaniu strategii, tryb i harmonogram prac określa organ uchwałodawczy.
404	Ustawa o samorządzie gminnym Ustawa o samorządzie województwa		Należy zapewnić jedną interpretację w zakresie zachowania spójności dokumentów. W dokumencie rządowym pn. „System zarządzania rozwojem Polski” wskazano, że strategię „[...] obok celów własnych wskazują spójność z krajowymi celami strategicznymi, wskaźnikami i projektami strategicznymi odnoszą się do krajowych obszarów strategicznej interwencji ustaleń oraz krajowych ram finansowych.” Takie podejście pozwala na skupienie się na obszarach istotnych z punktu widzenia kraju. Przy czym ważne jest, aby spójność dokumentów była rozumiana w sposób podobny przez różne strony procesu np. w sposób zdefiniowany we wspomnianym dokumencie. Oczywiście, zawsze ocena spójności dokumentów będzie miała jakąś dozę subiektywizmu, ale tym bardziej trzeba starać się to zobiektywizować. Doprecyzowania wymaga kwestia zaleceń dla gmin wynikających ze strategii rozwoju województwa. Zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz zalecenia dla gmin wynikające ze strategii województwa powinny być formułowane na poziomie funkcjonalnym, a nie szczegółowych rozwiązań. W przeciwnym razie może to spowodować zbyt daleko idącą ingerencję		Ujednolicone zostanie określenie dotyczące relacji strategii rozwoju między sobą – będzie to „spójność”. Wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Nie jest zasadne doregulowywanie zakresu tych ustaleń i rekomendacji.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			w samorządność na szczeblu lokalnym.		
405	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		<p>Projekt ustawy usuwa termin „ład przestrzenny” ze studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego, co może wpłynąć na obniżenie jakości planowania przestrzennego.</p> <p>Odejscie w projekcie ustawy od wyartykułowanej wprost konieczności uwzględnienia w SUIKZP uwarunkowań wynikających ze „stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony”rodzi zagrożenie tworzenia dokumentów bazujących na sektorowym podejściu do obserwowanych zjawisk. Podczas gdy zachowanie/wprowadzenie ładu przestrzennego wymaga szerszego i interdyscyplinarnego podejścia do zjawisk zachodzących w obszarze gminy. Wymóg uwzględnienia ładu przestrzennego w zapisach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest konieczny ale nie wystarczający, szczególnie dla dużych miast, gdzie miejscowe plany są przygotowywane dla relatywnie małych obszarów.</p>		Diagnoza ma być elementem wspólnym dla wszystkich poziomów planowania strategicznego: krajowego, wojewódzkiego i gminnego. Jest ona wykorzystywana przy formułowaniu wszystkich dokumentów strategicznych w kraju, województwie i gminie. Na podstawie jej analizy i sformułowanych wniosków możliwe jest formułowanie odniesień, dotyczących ładu przestrzennego.
406	Ustawa o samorządzie gminnym		<p>Popieramy wprowadzenie do systemu dokumentów strategicznych strategii rozwoju ponadlokalnego, uważamy bowiem, że jest to działanie, które ułatwi prowadzenie wspólnej polityki rozwojowej i przyczyni się do pogłębiania współpracy na poziomie metropolitalnym. Postulujemy jednak, aby w systemie zarządzania rozwojem wskazać obszary funkcjonalne miast wojewódzkich jako podmioty prowadzące politykę rozwoju oraz uwzględnić jednostki już funkcjonujące i zarządzające obszarami metropolitalnymi. Jednocześnie wnosimy o wprowadzenie zapisów zobowiązujących je do posiadania strategii rozwoju ponadlokalnego. Obszary metropolitalne są szczególnym przykładem obszarów funkcjonalnych, mającym decydujący wpływ na rozwój regionów i kraju. W obecnej perspektywie finansowej UE, dzięki instrumentowi Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych ich rola znacznie uległa wzmocnieniu, ale także wykształciły się struktury instytucjonalne o znacznym potencjale do koordynacji rozwoju na poziomie ponadlokalnym. Jednocześnie zwracamy uwagę, że w naszej opinii, zaproponowane przez ustawodawcę zmiany powinny zostać doprecyzowane w trakcie wspólnego dialogu rządu z samorządami. W naszej ocenie niewłaściwe jest odgórne narzucanie mechanizmów dla współpracy metropolitalnej, zamiast określania celów, jest dyskusyjne. Każda polska metropolia jest inna, każda ma swoją specyfikę, doświadczenia i uwarunkowania, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w obecnie opracowywanym systemie zarządzania rozwojem. Stąd konieczna jest dalsza dyskusja nad konkretnymi formami współpracy i uwzględnienia dotychczasowych doświadczeń samorządów zebranych m.in. podczas realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.</p>		<p>W ustawie wskazane zostanie, że politykę rozwoju prowadzą, obok innych podmiotów, związki metropolitalne. Strategia rozwoju ponadlokalnego pozostaje dokumentem nieobligatoryjnym. Zmienione zostaną również zapisy odnoszące się do możliwości formalnej współpracy jst – wprowadzone zostanie, obok dotychczasowych form współpracy, stowarzyszenie samorządowe. Niemniej jednak należy zauważyć, że nowelizacja uzppr nie może rozwiązać wszystkich problemów współpracy jst. W kontekście metropolii zasadne byłoby uregulowanie tej problematyki w osobnej ustawie.</p>
407	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		<p>Rezygnacja z parytetu liczebnościowego składu Komitetu ds. Umowy Partnerstwa powoduje, że nie jest jasne, ilu członków w Komitecie będzie miała strona samorządowa. Proponowany nowy zapis jest niejednoznaczny, co prowadzić będzie do różnej interpretacji. Zmiana zapisów może być odczytywana jako ograniczenie roli samorządowej w Komitecie.</p>		Zapisy pozostaną w dotychczasowym brzmieniu uzppr.
Gmina Jabłonna					
408	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	art. 20-22	<p>Harmonogram powstawania dokumentów strategicznych i operacyjnych w zaproponowanym systemie jest niemożliwy do wprowadzenia w ciągu 2 lat.</p> <p>Z uwagi na fakt, że obowiązuje</p>	<p>Ze względu na fakt, iż zgodnie z proponowanymi w projekcie ustawy zapisami strategia rozwoju gminy musi być spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego (jeżeli obowiązuje na terenie</p>	<p>Zapisy projektu zostaną zmienione. Strategie wojewódzkie oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw będą obowiązywały najpóźniej do 31 grudnia 2025 r., jeśli do tej daty nie zostaną dostosowane do wymogów</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		<p>hierarchiczność dokumentów i dokumenty niższego szczebla muszą uwzględniać wytyczne dokumentów wyższego szczebla, nie jest możliwe zakończenie prac nad wszystkimi dokumentami w tym samym terminie – w ciągu 2 lat. Zakończenie prac na jednym poziomie umożliwia dopiero wejście w fazę kluczowych ustaleń na poziomie niższym. Wydaje się, że wprowadzenie w praktyce tak dużych zmian w systemie zarządzania rozwojem wymaga co najmniej 5-6 lat.</p> <p>Wprowadzenie proponowanych przez ustawodawcę zapisów może sparaliżować zarządzania rozwojem oraz negatywnie wpłynie na przygotowanie samorządów do pozyskiwania środków unijnych. W praktyce wiązać się to będzie z brakiem niezbędnych dokumentów do uruchomienia perspektywy unijnej.</p> <p>Wprowadzanie dwuetapowo reformy systemu zarządzania rozwojem kraju stwarza zagrożenie, że działania podjęte na podstawie zapisów proponowanych w niniejszym projekcie ustawy, po wejściu w życie drugiego etapu reformy, będą nieadekwatne lub nieaktualne, co naraża administrację samorządową na nieefektywne zarządzanie zasobami, w tym finansowymi. Ponadto uniemożliwi to odpowiednie przygotowanie się do perspektywy unijnej 2021-2027.</p> <p>W związku powyższym, wydaje się, że zmiany dotyczące samorządów lokalnych powinny obowiązywać od 2028 roku.</p>	<p>gminy) – proponowany art. 6a ust. 2 , oraz ze względu na to, że zarząd województwa wydaje opinię o zgodności strategii rozwoju gminy z celami określonymi w strategii rozwoju województwa – art. 6b ust. 2 i 3, nie jest możliwe, aby strategia rozwoju gmina była przyjęta w tym samym czasie co strategia województwa. Bez zakończenia prac nad strategią województwa nie wiadomo co jest w niej zawarte, a co za tym idzie co powinna uwzględniać strategia rozwoju gminy. Ponadto skoro Koncepcja Rozwoju Kraju ma być przyjęta przez Radę Ministrów w 2 lata od wejścia w życie ustawy (art. 19), ustawodawca w ogóle nie przewidział czasu na dostosowanie średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego (choć taka zależność jest oczywista w hierarchicznym układzie dokumentów). W związku z tym wątpliwości budzi fakt czy dokumenty, z którymi ma być spójna strategia rozwoju województwa (proponowany art. 1 aa w ustawie o samorządzie województwa) będą zgodne z Koncepcją Rozwoju Kraju.</p>	<p>znowelizowanej ustawy. Również w odniesieniu do strategii rozwoju gminy, zapisy odnoszące się do wymogu ich dostosowania w terminie 2 lat zostaną usunięte. Pozostanie jednak wymóg spójności strategii ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, jeśli taka obowiązuje. Strategia rozwoju województwa ma być spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju oraz krajową strategią rozwoju regionalnego. Koncepcja rozwoju kraju (KRK) wskazuje wyzwania oraz trendy globalne i możliwe scenariusze rozwoju kraju w perspektywie długofalowej. Jest więc ona dokumentem pomocniczym do dokonywania wyborów strategicznych odnośnie celów w perspektywie średniookresowej, kierunków rozwoju, czy też niezbędnych działań do podjęcia. Nie jest ona dokumentem strategicznym, nie określa celów kierunków i działań.</p>
409	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a	<p>Projekt ustawy jest rozbieżny w zakresie zapisów dot. studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) z założeniami reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego.</p> <p>Projekt ustawy zakłada utrzymanie SUiKZP przy jednoczesnej konieczności zawarcia w strategii rozwoju gminy treści, które są domeną SUiKZP (art. 6a ust. 3 pkt 4), podczas gdy</p>	<p>Sytuacja, gdy w jednym ministerstwie opracowywane są sprzeczne zapisy, stawia pod znakiem zapytania możliwość wypracowania spójnego rozwiązania. Stawia to gminy w bardzo niezręcznej sytuacji – nie wiadomo jak przygotowywać się do przyszłych zmian. Szczególnie w niekomfortowej sytuacji są gminy, które są w trakcie prac nad nową strategią lub studium lub planują uruchomienie prac w najbliższym czasie. Brak jednej, spójnej koncepcji</p>	<p>Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Nie będzie w związku z powyższym odwołań do SUiKZP.</p> <p>W MliR prowadzone są prace nad reformą</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>założenia reformy systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego mówią wprost o likwidacji SUIKZP.</p> <p>Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że mimo iż w projekcie ustawy zawarto w art. 6a ust. 3 pkt 4 wymóg określenia w strategii rozwoju gminy docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej, to w pkt. 5 ustawodawca wymaga jednocześnie zawarcia zaleceń dla SUIKZP oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, co oznacza kolejny raz dublowanie tych samych treści. Proponuje się, aby usunąć ust. 3 pkt 4 a zachować ust. 3 pkt 5 uzupełniając go o konieczność uwzględniania w zaleceniach docelowego modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej. Przy czym opis modelu powinien być ograniczony do niezbędnych informacji ukierunkowujących prace planistów odpowiedzialnych za SUIKZP.</p> <p>Mimo że ustawodawca w ust. 5 w zakresie ust. 3 pkt 4 dopuszcza odwoływanie się do SUIKZP, to mając na uwadze treść ust. 4, który wprowadza obowiązek zobrazowania treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt. 4-6, w formie tekstowej i graficznej, możliwość ta faktycznie nie istnieje. Zapisy ust. 4 i 5 wykluczają się.</p>	<p>zmian w systemie doprowadzi do nieefektywnego wykorzystywania środków publicznych, konieczności powtarzania żmudnych procesów i procedur, ale także braku zrozumienia ze strony społeczności lokalnych – ich wysiłek włożony w partycypacyjne tworzenie dokumentów zostanie zmarnowany. Ponadto sytuacja ta może przełożyć się na obniżenie zaufania do administracji rządowej i samorządowej.</p>	<p>systemu planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego. Prace te opierają się na prowadzonej obecnie nowelizacji uzppr oraz innych ustaw. Nie ma więc sprzeczności pomiędzy oboma procesami. W uzasadnieniu do ustawy wskazano, że obecna nowelizacja jest I etapem prac nad docelowym modelem. II etap będzie czerpał z efektów prac nad ww. reformą planowania przestrzennego. W obu procesach zakłada się odejście od SUIKZP gminy oraz jeden dokument strategiczny określający politykę rozwoju w gminie.</p>
410	Ustawa o samorządzie gminnym	6a ust. 3 pkt. 4	<p>Wymagany w art. 6a ust. 3 pkt 4 zakres treści strategii gminy powieła zapisy studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy.</p> <p>W praktyce powoduje to, że w strategii zostaną zawarte te same treści i mapy, które trzeba będzie zawrzeć w studium. Strategia stanie się „dużym” i specjalistycznym dokumentem.</p> <p>Rodzi się w związku z tym pytanie jaką funkcję ma pełnić strategia gminy i czy czasem ustawodawca nie szykuje się w ten sposób do pełnej integracji tych dokumentów w przyszłości – co jest zapowiedziane w <i>Systemie zarządzania rozwojem Polski</i>, ale jest też zawarte w założeniach reformy</p>	<p>Proponowane zapisy zmniejszają przejrzystość systemu zarządzania rozwojem kraju, prowadzą do nieuzasadnionego powielania tych samych treści. Każdy dokument powinien pełnić jasno określoną funkcję.</p>	<p>Zapisy odnośnie zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny bez doszczegóławiania jego zakresu, wykreślone zostaną odniesienia do SUIKZP. Strategia będzie wskazywała ustalenia i rekomendacje dla kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.</p> <p>Zawarta w projekcie ustawy propozycja dotycząca sporządzania strategii rozwoju gminy określa ją jako dokument, określający cele, kierunki i działania odnoszące się do wszystkich podstawowych aspektów rozwoju - społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego. Strategia gminy, co również zostało wskazane w</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			systemu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Konieczna jest jasna deklaracja ustawodawcy w tym zakresie, bo od tego będzie zależało w jakim stopniu będą aktualizowane (w tym uzupełniane) obowiązujące strategie gmin. Ponieważ projekt ustawy zakłada alternatywnie, poza zawieraniem w strategii, możliwość odwołania się do zapisów studium, to, czy docelowo przewidywany jest jeden dokument, będzie miało kluczowe znaczenie. Brak jasnych informacji w tym zakresie może narażać samorządy gminne na nieefektywne wykorzystywanie środków finansowych.		założeniach reformy systemu planowania przestrzennego, ma być dokumentem, stanowiącym podstawę dla wszelkich działań w gminie. Studium gminne dotyczy w przeważającej mierze aspektu przestrzennego rozwoju. Zapisy projektu w żadnej mierze nie proponują, by w całości studium gminne zostało przeniesione do strategii rozwoju gminy.
411	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6a ust. 1	Wprowadzenie do systemu zarządzania rozwojem strategii gminy jest zmianą w dobrym kierunku, ale strategia powinna być dokumentem obligatoryjnym. W projekcie ustawy w art. 9 pkt 5 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju wprowadzono jako kategorię dokumentu strategię rozwoju gminy, co jest oczekiwanym od dawna krokiem w kierunku wzmocnienia zarządzania strategicznego na poziomie lokalnym. Jednakże proponowane zapisy w ustawie o samorządzie gminnym w art. 6a ust. 1 wprowadzają strategię rozwoju gminy jako dokument nieobligatoryjny. Dlatego postuluje się o zmianę art. 6a ust. 1 na: „samorząd gminny opracowuje strategię rozwoju gminy”	Mając na uwadze, że strategiczne zarządzanie rozwojem powinno być prowadzone przez każdy samorząd gminny, a strategia jest kluczowym jego narzędziem, należy dążyć do działania w oparciu o dokumenty strategiczne we wszystkich samorządach. Gminy, które nie będą opracowywać strategii będą w mniejszym stopniu realizowały politykę opartą na dowodach, co tak podkreśla projekt KSRR. Ponadto ustanowienie strategii rozwoju gminy jako dokumentu obligatoryjnego wpłynęłoby na zwiększenie przejrzystości relacji strategii z SUIKZP W obecnym brzmieniu projektu ustawy dokument fakultatywny jest nadrzędny względem dokumentu obligatoryjnego.	Celem proponowanej regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez gminę dokumentu, określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej. Dotychczas znaczna część gmin przygotowywała strategie rozwoju, w większości przypadków na potrzeby pozyskiwania funduszy europejskich. Ponieważ jednak nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowania strategii zaproponowano w ustawie możliwość ich przygotowania a nie obowiązek. W zamysle autorów takie rozwiązanie bardziej elastycznie odpowiada na potrzeby gmin. Wprowadzenie obligatoryjnej strategii rozwoju gminy będzie możliwe na II etapie prac, kiedy to zostaną wypracowane regulacje wynikające z reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.
412	Ustawa o samorządzie gminnym Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		System powinien być zweryfikowany pod kątem spójności procesów oraz zależności między poszczególnymi dokumentami. Obecnie zależności między dokumentami nie do końca są klarowne. Fakt, że studium gminy musi uwzględniać wytyczne strategii gminy (art. 9 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), ta zaś być spójna ze strategią rozwoju ponadlokalnego (art. 6a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym), należy uznać za poprawną relację,	Podnoszenie jakości systemu zarządzania rozwojem kraju jest bardzo ważnym i trudnym zadaniem. Dlatego konieczna jest dbałość o poprawne ułożone zależności pomiędzy poszczególnymi elementami tak złożonego systemu.	Pozornie system dokumentów i zależności między nimi wydają się być skomplikowane. Niemniej jednak trzeba zauważyć, że zarówno strategia rozwoju gminy jak i strategia rozwoju ponadlokalnego są dokumentami nieobligatoryjnymi. Trudno więc zakładać, że w każdym przypadku będą przygotowywane oba dokumenty. Ponadto zasadne wydaje się, że w przypadku wspólnej inicjatywy odnośnie strategii ponadlokalnej, podmioty ją przygotowujące nie będą potrzebowały przygotowywać dodatkowo

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	Ustawa o samorządzie województwa		<p>zgodną z ideą hierarchiczności dokumentów. Należy jednak zwrócić uwagę, że strategia rozwoju ponadlokalnego (art. 6c ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym) może w zakresie art. 6c ust. 5 pkt. 4 ustawy o samorządzie gminnym odwoływać się do SUIKZP dla każdej z gmin, a ponadto powinna być spójna z SUIKZP gmin (art. 6c ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym), a skoro tak, to pośrednio powinna być spójna ze strategią rozwoju gminy, ponieważ ta jest dokumentem nadrzędnym względem SUIKZP. Dodatkowo mając na uwadze obligatoryjność/fakultatywność dokumentów kwestia relacji między dokumentami jest jeszcze bardziej złożona. Dokumenty fakultatywne, jakimi w świetle projektu ustawy są strategia rozwoju gminy i strategia rozwoju ponadlokalnego, mogą być tworzone w dowolnym czasie, niezależnie od siebie, co może wpływać na konieczność aktualizacji niedawno stworzonego SUIKZP. W związku z tym proponuje się uznanie strategii rozwoju gminy jako dokumentu obligatoryjnego lub integrację strategii rozwoju gminy i SUIKZP w jeden dokument.</p> <p>W art. 6 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym ustawodawca zawarł zapis, z którego wynika, że strategia rozwoju ponadlokalnego (jeśli zostanie opracowana) zastępuje strategię rozwoju gmin, które należą do danego obszaru funkcjonalnego. Wydaje się, że zapis ten znaczeniowo nie był intencją ustawodawcy, ponieważ w innych częściach projektu ustawy wskazuje na zależności między strategią rozwoju gminy a strategią rozwoju ponadlokalnego. W związku z tym postuluje się o doprecyzowanie zapisów, aby nie pozostawiały wątpliwości co do interpretacji. Proponowany art. 22 zawiera wewnętrznie sprzeczny zapis, ponieważ strategia rozwoju województwa zgodnie art. 20 musi być dostosowana w ciągu 2 lat od wejścia w życie</p>		<p>strategii rozwoju dla każdej z gmin. Skoro gminy współpracują ze sobą, to nie ma problemu w zapewnieniu spójności pomiędzy przygotowywanymi przez nie dokumentami. Tym bardziej, jeśli chodzi o dokumenty z zakresu planowania przestrzennego.</p> <p>Niemniej jednak zapisy odnoszące się do zakresu strategii ponadlokalnej i strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – nie będzie odwołania do studium, model funkcjonalno-przestrzenny nie będzie szczegółowo rozpisany, pozostaną natomiast ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie lub gminach.</p> <p>Nie ma takich zapisów w projekcie. Żaden przepis nie wskazuje na zastępowanie strategii rozwoju gminy strategią ponadlokalną. Rozwiązanie, w którym wspólna strategia dla kilku gmin jest jedyną strategią obowiązującą na ich terytorium jest suwerenną decyzją gmin.</p> <p>Okresy przejściowe zostaną zmienione – proponuje się, by dotychczasowe strategie rozwoju województw oraz plany zagospodarowania przestrzennego województw obowiązywały do końca 2025 r.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			ustawy do wymogów określonych w ustawie, a plan zagospodarowania przestrzennego województwa zgodnie z art. 22 obowiązuje do momentu uchwalenia dostosowanej strategii rozwoju województwa, a zatem maksymalnie po 2 latach od wejścia ustawy. Tym czasem ustawodawca w art. 22 jednocześnie przewiduje, że PZPW zachowują moc nie dłużej niż przez 3 lata od wejścia do ustawy. W efekcie tego nie jest jasne przez jaki czas PZPW zachowuje moc i czy intencją ustawodawcy jest, aby dopuścić sytuację, gdy przez rok od uchwalenie dostosowanej strategii rozwoju województwa będzie obowiązywał PZPW niezgodny ze strategią.		
413	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b ust. 1 art. 6b ust. 2	<p>Procedury dotyczące opracowania strategii gminy powinny zapewniać sprawne przeprowadzenie procesu, a nie z góry utrudniać prace.</p> <p>Umiejscowienie w art. 6b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rady gminy jako organu decydującego o strategii rozwoju gminy należy uznać za dobre rozwiązanie. Jednakże ustawodawca powinien w proponowanym zapisie zadbać o większą elastyczność, aby poszczególne samorządy gminne mogły samodzielnie kształtować sposób zarządzania pracami nad strategią. To rada gminy, inicjując prace nad strategią, powinna zdecydować czy zasady pracy i harmonogram prac mają być przez nią ustalane czy powierza to organowi wykonawczemu, czyli wójtowi/ burmistrzowi/ prezydentowi. Dlatego postuluje się o zmianę art. 6b ust. 1 na: „Rada gminy, w drodze uchwały, inicjuje opracowanie projektu strategii rozwoju gminy.”</p> <p>Jednocześnie w projekcie ustawy należałoby jasno określić, że brak opinii zarządu województwa w wymaganym ustawą terminie oznacza pozytywną opinię.</p>	Zapewnienie sprawnego zarządzania procesem opracowywania strategii rozwoju gminy wymaga pozostawienia poszczególnym samorządom gminnym swobody w projektowaniu prac. Mając na uwadze założenia różnych uznanych metodyk zarządzania dla rady gminy istotny jest produkt, jakim jest strategia rozwoju gminy i czas kiedy zostanie jej przekazany, a nie sposób pracy czy harmonogram, który określa poszczególne kroki procesu.	Określona w ustawie procedura bazuje na rozwiązaniach dla strategii rozwoju województwa. Decyzje o przygotowaniu strategii, tryb i harmonogram prac określa organ uchwałodawczy.
414	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b ust. 2	<p>Należy zapewnić jedną interpretację w zakresie zachowania spójności dokumentów, w szczególności relacji</p>	W projekcie ustawy funkcjonują trzy różne sformułowania „spójność strategii”, „zalecenia dla gmin” oraz „zgodność z celami”, przy czym pojęcia	Ujednolicone zostanie określenie dotyczące relacji strategii rozwoju między sobą – będzie to „spójność”.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	Ustawa o samorządzie województwa	art. 11 ust. 1c pkt. 5	<p>między strategią rozwoju województwa a strategiami rozwoju gmin.</p> <p>W dokumencie rządowym pn. „System zarządzania rozwojem Polski” wskazano, że strategie „[...] obok celów własnych wskazują spójność z krajowymi celami strategicznymi, wskaźnikami i projektami strategicznymi odnoszą się do krajowych obszarów strategicznej interwencji ustaleń oraz krajowych ram finansowych.” Takie podejście pozwala na skupienie się na obszarach istotnych z punktu widzenia kraju. Przy czym ważne jest, aby spójność dokumentów była rozumiana w sposób podobny przez różne strony procesu np. w sposób zdefiniowany we wspomnianym dokumencie. Oczywiście, zawsze ocena spójności dokumentów będzie miała jakąś dozę subiektywizmu, ale tym bardziej trzeba starać się to zobiektywizować. Dlatego postuluję się o doprecyzowanie w projekcie ustawy art. 6b ust. 2, szczególnie w kontekście zapisu art. 6a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa. Zalecenia dla gmin wynikające ze strategii województwa powinny być formułowane na poziomie ogólnych wytycznych (odnoszących się do wymaganych funkcji lub uzyskanych korzyści kluczowych dla rozwoju województwa), a nie szczegółowych rozwiązań lub projektów. W przeciwnym razie może to spowodować zbyt daleko idącą ingerencję w samorządność na szczeblu lokalnym.</p>	<p>te nie są doprecyzowane, co może doprowadzić do różnej interpretacji wprowadzonych wymagań przez poszczególne samorządy gmin, jak i zarządy województw.</p> <p>Uzyskanie pozytywnych efektów standaryzacji dokumentów i procedur, a także zapewnienie przejrzystości zasad i zakresu wydawanych opinii przez zarząd województwa w zakresie zgodności strategii gminy z celami określonymi w strategii rozwoju województwa, będzie możliwe jedynie po doprecyzowaniu przez ustawodawcę zapisów.</p>	<p>Wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie. Nie jest zasadne doregulowywanie zakresu tych ustaleń i rekomendacji.</p>
415	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 10 ust. 1 pkt 2	<p>Projekt ustawy usuwa termin „ład przestrzenny” ze studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego, co może wpłynąć na obniżenie jakości planowania przestrzennego.</p> <p>Wprowadzając zmiany art. 8 ust. 1 pkt 2 usunięto zapis mówiący o uwzględnieniu w SUIKZP uwarunkowań wynikających ze „stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony”, zastępując go zapisem „diagnozy, o</p>	<p>Wydaje się, że konieczność uwzględniania w SUIKZP uwarunkowań wynikających ze stanu ładu przestrzennego i warunków jego ochrony, wymaga od autorów SUIKZP interdyscyplinarnego podejścia. Zgodnie z ustawą ład przestrzenny to „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe</p>	<p>Diagnoza ma być elementem wspólnym dla wszystkich poziomów planowania strategicznego: krajowego, wojewódzkiego i gminnego. Jest ona wykorzystywana przy formułowaniu wszystkich dokumentów strategicznych w kraju, województwie i gminie. Na podstawie jej analizy i sformułowanych wniosków możliwe jest formułowanie odniesień, dotyczących ładu przestrzennego.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy [...] o zasadach prowadzenia polityki rozwoju". Wyjaśnienia wymagałoby czy ustawodawca przyjął, że wystarczy do ładu przestrzennego odnieść w art. 1 ust. 1 niniejszej ustawy, w którym przyjmuje się ład przestrzenny jako podstawę wszelkich działań.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, że diagnoza, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju jest zdefiniowana na bardzo ogólnym poziomie (co jest zaletą ze względu na możliwość dostosowania do potrzeb), ale jednocześnie nawiązuje do sektorowego podejścia wyróżniając trzy elementy: społeczeństwo, gospodarkę i przestrzeń, a nie podejścia zintegrowanego, które powinno charakteryzować się interdyscyplinarnością, co podkreślało pojęcie ładu przestrzennego.</p>	<p>oraz kompozycyjno-estetyczne". A zatem proponowane zmiany art. 10 ust. 1 pkt. 2 pozwalają ograniczyć się jedynie do analiz sektorowych, co będzie skutkowało niższą jakością dokumentów planistycznych.</p>	
416	<p>Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</p> <p>Ustawa o samorządzie gminnym</p>	art. 6c ust. 9	<p>W systemie zarządzania rozwojem należy upodmiotowić obszary funkcjonalne miast wojewódzkich jako podmioty prowadzące politykę rozwoju.</p> <p>Obszary funkcjonalne miast wojewódzkich, nazywane obszarami metropolitalnymi, są szczególnym przykładem obszarów funkcjonalnych, o których mowa w ustawie. W obecnej perspektywie finansowej Unii Europejskiej, dzięki instrumentowi Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, ich rola znacznie uległa wzmocnieniu, ale także wykształciły się struktury instytucjonalne o znacznym potencjale do koordynacji rozwoju na poziomie ponadlokalnym. W celu dalszego rozwoju obszarów metropolitalnych, o czym mówi SOR, postuluje się o wprowadzenie zapisów wskazujących na obowiązek posiadania przez obszary funkcjonalne miast wojewódzkich strategii rozwoju ponadlokalnego.</p>	<p>Obszary metropolitalne w znacznej mierze odpowiadają za rozwój województw i kraju. Upodmiotowienie w systemie zarządzania rozwojem kraju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich i zobowiązanie ich do posiadania strategii rozwoju stworzy warunki do pogłębienia współpracy, umożliwi prowadzenie współpracy w jasno określonych warunkach brzegowych, tożsamy dla wszystkich polskich metropolii.</p>	<p>Projekt ustawy przewiduje, iż strategia ponadlokalna, w tym również dla obszaru metropolitalnego, jest dokumentem o charakterze fakultatywnym – nie ma obowiązku jej sporządzania. Zgodnie z wiedzą MliR każde miasto, a zwłaszcza duże przygotowuje obecnie strategię rozwoju razem z gminami je otaczającymi. Stanowi to racjonalną podstawę do prowadzenia polityki rozwoju, w tym także pozyskiwania funduszy UE.</p>
417	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6c ust. 9	<p>Projekt ustawy narzuca samorządom mechanizmy współpracy ponadlokalnej, w tym metropolitalnej.</p>	<p>Proponowane zapisy ograniczają samorządom lokalnym możliwość decydowania o formie współpracy. Każda polska metropolia (czyli gminy</p>	<p>Zapis projektu wskazuje, że gminy „mogą” ale nie „muszą” wykorzystywać do współpracy wskazane w ustawie formy współpracy.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>Wprowadzenie do systemu zarządzania rozwojem kraju strategii rozwoju ponadlokalnego, jest krokiem w dobrym kierunku, który ułatwi prowadzenie wspólnej polityki rozwojowej i pogłębianie współpracy. Jednakże gminy powiązane ze sobą funkcjonalnie, decydujące się na posiadanie strategii rozwoju ponadlokalnego, w art. 6c ust. 9 są zobowiązane do stworzenia jednej z trzech form wskazanych w niniejszym ustępie. Oznacza to, że inne formy, wykorzystywane obecnie z powodzeniem przez współpracujące ze sobą gminy nie będą akceptowane. Dlatego proponuje się pozostawienie dowolności w jakiej formule mają współpracować samorządy lokalne w celu przygotowania i realizacji strategii rozwoju ponadlokalnego.</p>	<p>powiązane ze sobą funkcjonalnie) jest inna, każda ma swoją specyfikę, doświadczenia i uwarunkowania. Ustawa nie powinna określać „jedynej słusznej drogi”, określając konkretne formy współpracy i wykluczać pozostałych.</p>	<p>Oznacza to więc, że inne formy (jeśli gminy takie znajdują) są dopuszczalne.</p>
418	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 14l ust 6 pkt 6	<p>W projekcie ustawy zauważalne jest umniejszenie roli samorządów lokalnych w procesach decyzyjnych. Zmiana art. 14l ust 6 pkt 6 a co za tym idzie rezygnacja z parytetu liczebnościowego składu Komitetu ds. Umowy Partnerstwa, powoduje, że nie jest jasne ile członków w Komitecie będzie miała strona samorządowa. Wyjaśnienia wymaga czy proponowany zapis w intencji ustawodawcy oznacza, że wszyscy członkowie Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego reprezentujący stronę samorządową wejdą w skład czy co najmniej dwie osoby na co wskazuje zastosowane sformułowanie „przedstawiciele”.</p>	<p>Proponowany nowy zapis jest niejednoznaczny, co prowadzić będzie do różnej interpretacji i co za tym idzie uznaniowości. Proponowana przez ustawodawcę zmiana zapisów może być odczytywana jako umniejszenie roli strony samorządowej w Komitecie.</p>	<p>Zapisy pozostaną w dotychczasowym brzemieniu uzppr.</p>
Urząd Miasta Zielona Góra					
419	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3a pkt 4b	<p>Projekt zakłada dodanie do zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego możliwość wydawania rekomendacji w zakresie przygotowywania projektów strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego i gminy oraz projektów innych strategii, przygotowywanych na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy. Proponuje się rezygnację z ww. rozszerzenia zadań</p>	<p>Wydłużenie procedury, wyraz zmniejszenia zaufania do samorządu, przejaw centralizacji.</p>	<p>Zgodnie z intencją ustawodawcy rekomendacje wydawane przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego mają stanowić pomoc i dawać wskazówki podmiotom przygotowującym projekty strategii do ich sporządzania w sposób prawidłowy i zgodny z przepisami i celami ustawy. Nie ma to więc w żadnym wypadku na celu wydłużenia procedury a raczej ułatwienie a przez to przyspieszanie prac. Do MliR zgłasza</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			ministra.		się wiele podmiotów z prośbą o przygotowanie „podręczników” opisujących, jak przygotować strategię.
420	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	dodany art. 3aa	Art. 3aa. Na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego organy administracji rządowej i samorządowej, państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych oraz państwowych i samorządowych osób prawnych udostępniają nieodpłatnie informacje zgromadzone w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach oraz umożliwiają ich bezpłatne wykorzystanie w celu realizacji zadań, o których mowa w art. 3a.	Zwiększenie obciążeń administracji samorządowej bez przekazania dodatkowych środków.	Nie są to żadne dane dodatkowe oprócz posiadanych przez ww. jednostki. W związku z powyższym nie wiąże się to z dodatkowymi środkami finansowymi.
Gmina Wrocław					
421	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Integracja zarządzania strategicznego z planowaniem przestrzennym jest kierunkiem dobrym. Jednak Ustawa nie jest pod tym względem konsekwentna. Na szczeblu krajowym dokonuje owej integracji od razu. Na szczeblu wojewódzkim – w ciągu trzech lat. Zaś na szczeblu gminnym zarządzanie strategiczne i planowanie przestrzenne pozostają nadal rozdzielone (choć są mocniej niż dotąd powiązane ze sobą). Należy rozważyć głębsze zintegrowanie zarządzania strategicznego i planowania przestrzennego także na szczeblu gminy, np. w podobny sposób jak w województwie.	Jest wskazane, by system zarządzania strategicznego był spójny, przejrzysty i zrozumiały na wszystkich szczeblach, od pierwszego dnia obowiązywania Ustawy.	Integracja na szczeblu krajowym jest przewidziana od razu; jest to możliwe w związku z faktem, iż na tym poziomie występuje tylko jeden interesariusz tego procesu – Państwo. Im poziom niższy, tym potencjalnych interesariuszy więcej i proces przygotowania nowych dokumentów trudniejszy, bardziej złożony. Proponuje się, by strategia rozwoju gminy była nadal dokumentem sporządzanym fakultatywnie. Celem regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez gminę dokumentu, określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej, włączenie w prace nad jej sporządzeniem społeczności lokalnej oraz stworzenie podstaw do sprawdzania postępów w realizacji założonych celów. Dotychczas znaczna część gmin, mimo braku formalnej możliwości przygotowywała strategię rozwoju. Ponieważ jednak nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowywania strategii – zaproponowano w nowelizacji możliwość ich sporządzania a nie obowiązek.
422	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki		Sprzeciwiamy się centralizacji systemu zarządzania strategicznego poprzez podporządkowanie strategii gminnych wojewódzkim, a wojewódzkich – rządowym. Bronimy konstytucyjnej zasady subsydiarności.	Bronimy konstytucyjnej zasady subsydiarności.	Projekt ustawy nie likwiduje w systemie zarządzania rozwojem konstytucyjnej zasady subsydiarności. Próbuje natomiast nadać mu charakter spójny, umożliwiający realizację działań rozwojowych planowanych na różnych

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		Opowiadamy się za relacjami partnerskimi, a nie podporządkowaniem. W tym za zasadą „niesprzeczności” między dokumentami rządowymi, wojewódzkimi i gminnymi – zamiast proponowanej w Ustawie zasady wertykalnej „spójności” pomiędzy nimi.		poziomach zarządzania.
423	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Przykłady: art. 1 pkt. 1 b) art. 9 pkt. 3 art. 14ba [i dalsze, wskazane dalej w niniejszej tabelce]	Należy zostawić zapisy dotyczące obszarów metropolitalnych, związków metropolitalnych i planowania metropolitalnego. W wersji minimum – w roli przykładów ustawowo regulowanych współpracy między jst. W wersji optymalnej – jako wyodrębnionych (w tekstach ustaw) form współpracy między największymi miastami i otaczającymi je gminami i powiatami.	Obszary metropolitalne są lokomotywami rozwoju Polski. Są jednymi z najważniejszych podmiotów, tematów i terenów polityk rozwojowych. Należy nie tylko uznać ten fakt poprzez wskazanie ich w Ustawie, ale też zachęcać – drogą odpowiednich zapisów ustawowych – do zacieśniania współpracy w ramach tych obszarów (zwłaszcza że brakuje odrębnej tzw. ustawy metropolitalnej).	Planowanie metropolitalne według projektu nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych.
424	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna dotycząca wielu pozycji w dokumencie	Należy rozważyć, czy powoływanie się na nieobowiązujący dokument jest właściwie. W dokumencie wielokrotnie przywoływane są zapisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące EFRR, EFS i FS i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999	Zgodnie ze stroną https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX%3A32006R1083 31/12/2013; Uchylony przez Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006	Zmiany w art. 15 ust. 2 i ust. 4 są zmianami wynikowymi, związanymi ze zmianami w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dotyczą one rozwiązań na potrzeby perspektywy finansowej UE 2007-2013. Wprawdzie rozporządzenie 1638/2006 zastąpiło częściowo rozporządzenie 232/2014. Niemniej jednak perspektywa 2007-2013 dla programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ang. ENPI) nie została jeszcze zakończona. W związku z powyższym należałoby zostawić proponowane zapisy ustawy.
425	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3aa	Zapis „na wniosek ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego organy administracji (...) udostępniają nieodpłatnie informacje zgromadzone w zbiorach danych, ewidencjach i rejestrach oraz umożliwiają ich bezpłatne wykorzystanie w celu realizacji zadań” należy doprecyzować poprzez dodanie zapisu „w zakresie informacji wynikających z ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.”	Zapis zbyt ogólny. Nie zawsze będzie można nieodpłatnie udostępnić wszystkie informacje ze zbiorów samorządu.	Proponowana zmiana dot. możliwości pozyskiwania przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego informacji, które i tak są gromadzone przez organy administracji rządowej i samorządowej, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne oraz państwowe i samorządowe osoby prawne. Nie wiąże się to z dodatkowymi obowiązkami, czy też zadaniami.
426	Ustawa o	Art. 5 ust. 9)	Definicja projektu powinna uwzględniać fazę	Projekt nie pojawia się dopiero po podpisaniu	Propozycja wychodzi poza zakres

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju		aplikacji. Aktualna definicja odwołuje się do procesu od podjęcia decyzji lub podpisania umowy o dofinansowanie.	umowy o dofinansowanie, ale już na etapie aplikacji	projektowanych zmian.
427	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6 ust 4)	Należy rozszerzyć zapisy dotyczące informowania o prowadzonych konsultacjach. Aktualnie jest wpisana informacja o ogłoszeniu na stronie internetowej oraz możliwości informowania w prasie.	Nie wszyscy śledzą na bieżąco wszystkie możliwe strony internetowe. Należałoby albo stworzyć jakąś jedną stronę, na której będą znajdowały się informacje o konsultacjach albo wskazać inne działania, które pozwolą na szerszy oddźwięk społeczeństwa	Przepisu ustawy wskazują na sposoby informowania o konsultacjach, nie wymieniają wszystkich możliwych form. Sposób konsultowania będzie zależał od jednostki administracyjnej.
428	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 8a ust. 1, art. 8c ust. 1	Sporządzanie analiz trendów, tworzenie scenariuszy rozwoju i odnotowywanie zmian trendów jest słuszne. Ustawa nie mówi jednak nic o tym, kto miałby być za to odpowiedzialny. Czy jest to wyłączna kompetencja rządu – poprzez wskazanych (i w jaki sposób?) przez niego ekspertów? Czy też rząd zamierza korzystać z analitycznego i scenariuszowego dorobku innych podmiotów (w tym jst)? Wnosimy o doprecyzowanie tej kwestii, w tym o uwzględnienie głosu jst w zakresie obserwacji i analizy trendów oraz tworzenia scenariuszy rozwoju.	Jst również mają wiedzę i dorobek w zakresie trendów i scenariuszy rozwoju. Uwzględnienie ich propozycji także w tym miejscu systemu zarządzania strategicznego może znacząco wzbogacić spojrzenie na możliwości rozwojowe całego państwa.	Złożoność zjawisk gospodarczych, społecznych i przestrzennych, a przede wszystkim ich zmienność wymagają w szerokiego, elastycznego spojrzenia koncepcyjnego. Umożliwia to przewidywanie ryzyk i zmian oraz zarządzanie nimi, a w konsekwencji przygotowanie i wdrażanie dokumentów operacyjnych. Koncepcja rozwoju kraju ma pełnić funkcję dokumentu-latarni: ogólnego – o długim horyzoncie czasowym i o koncepcyjnym charakterze. Koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Koncepcja rozwoju kraju będzie opracowywana przez rząd na podstawie dostępnych analiz makroekonomicznych z uwzględnieniem przewidywanych zmian uwarunkowań i trendów w sferze demografii, dostępu i wykorzystania zasobów naturalnych, technologii, przemian społecznych, gospodarczych, klimatycznych oraz czynników politycznych. Koncepcja nie będzie zawierać decyzji a jedynie wskazywać wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały Polski z uwzględnieniem globalnych trendów rozwoju. Z uwagi na wieloaspektowy charakter koncepcji rozwoju kraju, za jej przygotowanie i uzgadnianie będzie odpowiadał Prezes Rady Ministrów lub wskazany przez niego

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					<p>przedstawiciel. Zgodnie jednak z nowym brzmieniem art. 6 ust. „Projekt koncepcji rozwoju kraju (...) podlega konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami (...)”. Oznacza to możliwość udziału zainteresowanych podmiotów, w tym w pierwszej kolejności wymienionych jednostek samorządu terytorialnego, w procesie przygotowywania dokumentu.</p> <p>Procedura sporządzania koncepcji jest tożsama z procedurą przygotowania dokumentu rządowego i wobec tego nie ma potrzeby dodatkowego uszczegółowienia opisu trybu jej sporządzania.</p> <p>Zgodnie z wieloletnią najlepszą praktyką przygotowywania dokumentów krajowych, w pracach nad koncepcją będzie wykorzystywana pomoc ekspertów, istniejące tematyczne analizy i ekspertyzy oraz możliwe formy debaty publicznej.</p>
429	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9 ust. 2	Wskazano, że w średniookresowej strategii rozwoju kraju będą określone działania na okres 4 lat. Z punktu widzenia czasu, jaki niezbędny jest na realizację niektórych projektów, w tym w szczególności dużych projektów infrastrukturalnych, warto byłoby ten okres wydłużyć. Proponuję do 6 lat.	Proces przygotowania inwestycji oraz jej realizacji bardzo często wykracza ponad okres 4 lat. Zatem jeżeli w dokumencie planistycznym zostanie uwzględnione jakieś działanie, które jest na wstępnym etapie (tj. koncepcji), to jego realizacja z dużym prawdopodobieństwem nie zakończy się przed zakończeniem 4 lat.	Wskazanie kierunków interwencji na 10-15 lat i doszczegółowienie działań na 4 lata związane jest z kadencyjnością rządu.
430	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14g ust. 5)	Do zapisu „zarząd województwa opracowuje dla danego województwa program służący realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności” należy dodać zapis „w uzgodnieniu ze związkami samorządu gminnego”	W perspektywie finansowej 2014-2020 w uzgodnieniu programu operacyjnego województwa nie brały udziału ZIT-y i niejednokrotnie program nie odpowiadał na potrzeby gmin.	Projekt programu operacyjnego podlega, podobnie jak pozostałe dokumenty, konsultacjom społecznym. W ich toku mogą gminy wypowiadać się na temat zakresu programu.
431	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14l ust. 7	Należy zachować dotychczasowy zapis.	Jakkolwiek zrozumiałe są techniczne przyczyny propozycji rezygnacji z dotychczasowego parytetu, to jego utrzymanie wydaje się zasadne ze względu na wyższą wartość, jaką jest reprezentatywność środowisk tworzących Komitet ds. Umowy Partnerstwa. Być może lepszym rozwiązaniem od rezygnacji z parytetu byłoby ograniczenie liczby członków Komitetu.	Zapisy pozostaną w dotychczasowym brzmieniu uzppr.
432	Ustawa o zasadach	Art. 14ra ust. 2	Po słowach „... przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego”	Poprawka wynika z uznania rządu i samorządu województwa za partnerów w ramach zasady	Kontrakt programowy jest przygotowywany pod środki UE. Dlatego też, to minister właściwy ds.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	prowadzenia polityki rozwoju		dopisać „lub zarząd województwa”.	subsydiarności, nie zaś za kolejne szczeble w systemie hierarchicznym.	rozwoju regionalnego, jako odpowiedzialny za koordynację przygotowywania dokumentów oraz wdrażania interwencji finansowanej z środków UE, powinien przygotowywać kontrakt programowy.
433	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14rb ust. 4	Dodać podpunkty: c) wójt, burmistrz, prezydent; d) związków gmin.	Poprawka wynika z uznania rządu, samorządu województwa oraz gmin (w tym także ich związków) za partnerów w ramach zasady subsydiarności, nie zaś za kolejne szczeble w systemie hierarchicznym.	Przepisy odnoszące się do porozumienia terytorialnego zostaną zmienione i uspojnione z zapisami KSRR.
434	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 1	Po słowach „zarządem województwa” dopisać „wójtem, burmistrzem i prezydentem oraz związkiem gmin”. (Opcjonalnie zamiast „związkiem gmin” można napisać „związkiem metropolitalnym”, o ile zastosowalibyśmy poprawkę nr 3 z niniejszej listy).	Nie ma uzasadnienia, by kontrakty sektorowe ograniczać wyłącznie do województw. Ich stronami mogą być także gminy – w tym zwłaszcza związki metropolitalne.	Kontrakt sektorowy jest przewidziany jako mechanizm uzgadniania realizacji interwencji z samorządem województwa. Samorząd może uzgadniać swoje stanowisko z gminami lub związkami gmin. Niemniej jednak stronami kontraktu są minister właściwy, minister właściwy ds. rozwoju regionalnego i zarząd województwa.
435	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 4	Po słowach „z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego” dopisać „lub zarządem województwa”.	Poprawka wynika z uznania rządu i samorządu województwa za partnerów w ramach zasady subsydiarności, nie zaś za kolejne szczeble w systemie hierarchicznym.	Co do zasady, to jedna strona powinna przygotowywać projekt kontraktu, następnie strony negocjują, a w wyniku negocjacji zawierają kontrakt. Jeśli projekt kontraktu miałby być przygotowywany przez wszystkie strony, nie byłoby potrzeby jego negocjacji.
436	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 20	Przynajmniej związki samorządu gminnego powinny uczestniczyć w procesie opracowywania RPO.	W perspektywie finansowej 2014-2020 w uzgodnieniu programu operacyjnego województwa nie brały udziału ZIT-y i niejednokrotnie program nie odpowiadał na potrzeby gmin.	Sposób prac nad programem określa każdorazowo samorząd województwa. Projekt programu operacyjnego podlega, podobnie jak pozostałe dokumenty, konsultacjom społecznym. W ich toku mogą gminy wypowiadać się na temat zakresu programu.
437	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 3a	Należy przywrócić do Ustawy termin „Krajowa Polityka Miejska” - choćby tylko w wersji minimum, jako ważny przykład „polityki publicznej”. Jednak w wersji optymalnej należy zostawić dotychczasowe brzmienie rozdziału 3a, dopisując proponowany obecnie rozdział 3a („Polityka publiczna”) jako rozdział dodatkowy (być może w kolejności: 3a „Polityka publiczna”, 3b „Krajowa Polityka Miejska”).	Miasta pełnią zbyt ważną rolę w Polsce – zarówno jako lokomotywy rozwoju (co dotyczy głównie miast największych), jak i miejsca wymagające wsparcia (co dotyczy wielu miast średnich i małych) – by rezygnować z ustawowego obowiązku sporządzania i prowadzenia rządowej polityki wobec miast. Dodatkowym uzasadnieniem jest wzrost roli miast w politykach Unii Europejskiej, którego koronnymi przykładami są Agenda Miejska UE oraz takie dokumenty jak Karta Lipska.	Zapisy odnośnie polityki miejskiej pozostaną w brzmieniu dotychczasowym. Wprowadzony zostanie przepis końcowy mówiący, że obowiązują one do końca 2025 r.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
438	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 21a – 21c	Zapisy dotyczące polityki miejskiej powinny zostać w dokumencie.	Krajowa Polityka Miejska przyczynia się do zwiększenia efektywności działań wszystkich tych podmiotów oraz proponuje rozwiązania służące zapewnieniu kompleksowości ich działań.	
439	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 28 i uwaga ogólna dotycząca wielu pozycji w dokumencie	Należy dostosować cały dokument do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 oraz Ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (nie tylko zapisy dotyczące rodzajów projektów, ale np. kwestie projektów partnerskich, przeprowadzania konkursów, wymagań dotyczących ekspertów itp.)	W art. 28 wskazano rodzaje projektów, które funkcjonowały w okresie programowania 2007-2013. W perspektywie 2014-2020 nie istnieją już projekty indywidualne czy systemowe.	Propozycja wychodzi poza zakres projektowanych zmian.
440	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 28 ust. 8	Należy zaktualizować Dz. U.	Wskazano nieaktualną podstawę prawną dla ustawy o dostępie do informacji publicznej.	Poszczególne odniesienia do ustaw oraz Dz. U. zostaną zweryfikowane i zaktualizowane w zakresie, w jakim dotyczą nowelizacji.
441	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6a ust. 2	Słowa „jest spójna” zamienić na: „jest niesprzeczna”.	To sformułowanie wyraźniej podkreśla samodzielność gmin w obrębie zasady subsydiarności.	Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju województwa lub strategią rozwoju ponadlokalnego (jeżeli na obszarze danej gminy taka strategia istnieje) – co ma zapewnić systemową spójność dokumentów oraz umożliwić komplementarność działań podejmowanych na obszarach strategicznej

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
442	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6a ust. 3 (lub ust. 4)	Należy wprowadzić sformułowanie, że „strategia rozwoju gminy powinna być napisana i zilustrowana w sposób zrozumiały dla odbiorcy niespecjalistycznego”.	Najnowsza fala strategii dużych polskich miast charakteryzuje się m.in. tym, że ich autorzy starali się zredagować je i zilustrować w sposób atrakcyjny dla zwykłego czytelnika. To dobry trend. Dzięki temu strategię mogą zyskać większe zrozumienie, a więc i poparcie wśród mieszkańców. Proponowana w Ustawie integracja strategii z dokumentami planistycznymi (lub choćby tylko z ich elementami, jak to jest w zapisach dotyczących strategii rozwoju gmin) jest słuszna, ale rodzi ryzyko nasycenia strategii językiem specjalistycznym oraz technicznymi ilustracjami i mapami charakterystycznymi choćby dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W naszym przekonaniu należy się ustrzec tego ryzyka.	interwencji. Dbałość o język i przekaz jest oczywiście bardzo ważna, niemniej jednak nie da się takich zaleceń unormować. Ponadto, dokumenty strategiczne i programowe niejednokrotnie muszą się posługiwać specjalistycznym słownictwem, żeby umożliwić ich jednoznaczna interpretacje. Dobrą praktyką mogłoby być przygotowywanie skrótów dla obywateli, pisanych przystępnym językiem.
443	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6b ust. 2 i ust. 3	Wykreślić.	Te zapisy łamią zasadę subsydiarności. Zarząd województwa może brać udział w konsultacjach treści strategii. Nie może jednak być traktowany jako organ nadrzędny wobec wójta, burmistrza, prezydenta.	Brzmienie art. 6b ust 2 zostanie zmienione – zarząd województwa będzie opiniował projekt strategii rozwoju gminy w zakresie sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji sformułowanych w strategii rozwoju województwa. Jest to rozwiązanie, które już obecnie funkcjonuje w przypadku uzgadniania i opiniowania dokumentów planistycznych.
444	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6c ust. 1	Należy rozważyć dopisanie podobnego zdania, które wskazywałoby expressis verbis na obszary metropolitalne.	Wprowadzenie terminu „obszary metropolitalne” mogłoby być zachętą do ich tworzenia. Zwłaszcza w powiązaniu z art. 6c ust. 9.	Planowanie metropolitalne według projektu nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych.
445	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6c ust. 3	Słowa „jest spójna” zamienić na: „jest niesprzeczna”.	To sformułowanie wyraźniej podkreśla samodzielność gmin i ich związków (w tym obszarów metropolitalnych) w obrębie zasady subsydiarności.	Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju województwa lub strategią rozwoju ponadlokalnego (jeżeli na obszarze danej gminy taka strategia istnieje) – co ma zapewnić systemową spójność dokumentów oraz umożliwić komplementarność działań podejmowanych na obszarach strategicznej interwencji.
446	Ustawa o	Art. 6c ust. 9	Należy rozważyć dopisanie „związku	Wprowadzenie terminów „obszary metropolitalne”	Planowanie metropolitalne według projektu

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zasadach prowadzenia polityki rozwoju		metropolitalnego” jako związku na rzecz realizacji strategii obszaru metropolitalnego.	i „związki metropolitalne” mogłoby być zachętą do ich tworzenia. Zwłaszcza w powiązaniu z art. 6c ust. 1.	nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych.
447	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 11 ust. 1aa	Słowa „jest spójna” zamienić na „jest niesprzeczna”.	To sformułowanie wyraźniej podkreśla samodzielność województw w obrębie zasady subsydiarności.	Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju województwa lub strategią rozwoju ponadlokalnego (jeżeli na obszarze danej gminy taka strategia istnieje) – co ma zapewnić systemową spójność dokumentów oraz umożliwić komplementarność działań podejmowanych na obszarach strategicznej interwencji.
448	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 11 ust. 1C pkt. 5 (uwaga dotyczy art. 5 zmiana 2 lit b projektu nowelizacji uzppr)	Słowo „zalecenia” zamienić na „propozycje”.	Zgodnie z zasadą subsydiarności samorząd województwa nie może niczego narzucać gminom. Ale ponieważ wskazana jest współpraca między różnymi jst na rzecz osiągnięcia wspólnych celów rozwojowych, dobrym pomysłem jest, by strategia województwa <i>podpowiadała</i> kierunki takiej współpracy gminom. Inna rzecz, że nawet na tym etapie wymaga to uzgodnienia z gminami. Zaś gminy w podobny sposób mogłyby wpisywać do swoich strategii własne propozycje odnośnie pożądaných działań samorządu województwa.	Żeby zachować spójność w polityce rozwoju, strategia gminna powinna wskazywać, w jaki sposób realizuje lub odnosi się do ustaleń i rekomendacji wynikających ze strategii wojewódzkiej. Nie jest to pogwałcenie zasady subsydiarności, a jedynie zapewnienie spójności.
449	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 12a ust. 2a i 2b (dotyczy art. 5 zmiana 3 lit a projektu nowelizacji uzppr)	Wykreślić.	Te zapisy łamią zasadę subsydiarności. Rząd może brać udział w konsultacjach treści strategii. Nie może jednak być traktowany jako organ nadrzędny wobec województwa.	Proponowana nowelizacja ma na celu zapewnienie niezbędnej, systemowej spójności dokumentów strategicznych sporządzanych i uchwalanych na poszczególnych poziomach planowania strategicznego. Opracowane wojewódzkie dokumenty strategiczne muszą pozostawać spójne z obowiązującymi dokumentami poziomu krajowego – śsrk i ksrr.
450	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt. 6a i 6b	Zostawić.	Nie widzimy uzasadnienia, dlaczego z ustawodawstwa dotyczącego planowania przestrzennego miałyby zniknąć pojęcia obszaru funkcjonalnego i miejskiego obszaru funkcjonalnego.	Obowiązek wyznaczania obszarów funkcjonalnych bez powiązania ich z realną interwencją nie stanowi wartości dodanej dla realizacji polityki rozwoju. Ustawowy wymóg wyznaczania OF nie został oprzyrządowany – nie wydano rozporządzenia ws. kryteriów wyznaczania OF. W efekcie były one różnie wyznaczane w różnych regionach. Odchodzi się

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					od obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych na rzecz ich uwzględniania w przygotowywanej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, poprzedzającej opracowanie projektów strategii różnego poziomu. Powiązania funkcjonalne – ich rodzaj, jakość, natężenie – opisują warunki rozwoju danego obszaru, stąd pozostają użytecznym narzędziem diagnostyczno-analitycznym w procesie przygotowywania strategii rozwoju. Pozwalają na identyfikację występujących na danym obszarze problemów, barier lub potencjałów, co w konsekwencji prowadzi do wyboru obszarów strategicznej interwencji, do których adresowane będą instrumenty wdrożeniowe, odpowiadające na ich potrzeby rozwojowe.
451	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9 ust. 2	Wykreślić słowa „uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa”.	Zgodnie z zasadą subsydiarności samorząd województwa nie może niczego narzucać gminom. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, by gminy analizowały propozycje formułowane przez samorząd województwa w strategii rozwoju województwa – ale dobrowolnie, nie obligatoryjnie (patrz wyżej, uwaga do propozycji zmian w art. 11 ust. 1C pkt. 5 Ustawy o samorządzie województwa).	Żeby zachować spójność w polityce rozwoju, strategia gminna powinna wskazywać, w jaki sposób realizuje lub odnosi się do ustaleń i rekomendacji wynikających ze strategii wojewódzkiej. Nie jest to pogwałcenie zasady subsydiarności, a jedynie zapewnienie spójności.
452	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9 ust 2 (dotyczy art. 8. projektu czyli nowelizacji uopzp zmiana 3 dot. art. 9ust 2 upzp)	Wykreślić słowa „uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa”.	Zgodnie z zasadą subsydiarności samorząd województwa nie może niczego narzucać gminom. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, by gminy analizowały propozycje formułowane przez samorząd województwa w strategii rozwoju województwa – ale dobrowolnie, nie obligatoryjnie (patrz wyżej, uwaga do propozycji zmian w art. 11 ust. 1C pkt. 5 Ustawy o samorządzie województwa).	Nowelizacja zakłada stworzenie spójnego wewnętrznie systemu dokumentów strategicznych i każdy z nich ma uwzględniać dotyczące go ustalenia wiążące dokumentu wyższego poziomu. Zmiana w zapisie będzie polegała na zastąpieniu wyrazu „zalecenia” na wyrazy „ustalenia i rekomendacje”. Analogiczna relacja będzie występowała między dokumentami krajowymi a dokumentami poziomu wojewódzkiego.
453	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt. 5	Wykreślić słowa „występuje o uzgodnienie projektu studium z zarządem województwa w zakresie jego zgodności z zaleceniami strategii rozwoju województwa”.	Zgodnie z zasadą subsydiarności samorząd województwa nie może niczego narzucać gminom. Natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, by gminy analizowały propozycje formułowane przez samorząd województwa w strategii rozwoju województwa – ale dobrowolnie, nie obligatoryjnie (patrz wyżej, uwaga do propozycji zmian w art. 11	Zgodność ma dotyczyć ustaleń i rekomendacji wskazanych w strategii wojewódzkiej i – jak wyjaśniano powyżej – jest niezbędna w celu stworzenia wewnętrznie spójnego systemu dokumentów strategicznych tworzących system zarządzania rozwojem kraju.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				ust. 1C pkt. 5 Ustawy o samorządzie województwa).	
454	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 11 pkt. 5	Należy dodatkowo przeanalizować sensowność zapisu: „z zarządem związku metropolitalnego w zakresie jego zgodności z ponadlokalną strategią rozwoju związku metropolitalnego jeżeli taka istnieje”.	Jest to nieco inna sytuacja, niż w przypadku relacji gmina-województwo, ponieważ zakładamy, że mowa o gminie, która jest członkiem związku metropolitalnego. Zapis nie łamie więc zasady subsydiarności, wręcz wzmacnia współpracę w ramach związku metropolitalnego. Z drugiej strony – ów związek może po prostu wziąć udział w konsultacjach projektu studium, wówczas zapis nie jest potrzebny.	Uczestniczenie w konsultacjach społecznych w kontekście zapewnienia spójności jest zbyt słabym zapisem.
455	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Rozdział 2a	Zostawić.	Opowiadamy się za pozostawieniem planowania przestrzennego jako jednego z głównych narzędzi zarządzania obszarami metropolitalnymi przez związki metropolitalne. Obszary metropolitalne są lokomotywami rozwoju Polski. Należy zachęcać – drogą odpowiednich zapisów ustawowych – do zacieśniania współpracy w ramach tych obszarów i wprowadzać konkretne narzędzia tej współpracy.	Jak wyjaśniono w stanowisku do uwagi 19 - planowanie metropolitalne jako odrębna kategoria planowania według projektu nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych. Dotychczasowa współpraca w ramach jst tworzących takie obszary może być w dalszym ciągu kontynuowana, a dotychczas sporządzany jako część pzpw plan zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego będzie mógł być zastąpiony przez dokument samodzielny oraz wzbogacony o aspekt społeczny i gospodarczy.
456	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Rozdział 4a	Zostawić.	Opowiadamy się za pozostawieniem planowania przestrzennego jako jednego z głównych narzędzi zarządzania obszarami funkcjonalnymi przez zawiązywane na ich terenie związki jst.	Obowiązek wyznaczenia obszarów funkcjonalnych bez powiązania ich z realną interwencją nie stanowi wartości dodanej dla realizacji polityki rozwoju. Ustawowy wymóg wyznaczenia OF nie został oprzyrządowany – nie wydano rozporządzenia ws. kryteriów wyznaczenia OF. W efekcie były one różnie wyznaczone w różnych regionach. Odchodzi się od obowiązku wyznaczenia obszarów funkcjonalnych na rzecz ich uwzględniania w przygotowywanej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, poprzedzającej opracowanie projektów strategii różnego poziomu. Powiązania funkcjonalne – ich

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					rodzaj, jakość, natężenie – opisują warunki rozwoju danego obszaru, stąd pozostają użytecznym narzędziem diagnostyczno-analitycznym w procesie przygotowywania strategii rozwoju. Pozwalają na identyfikację występujących na danym obszarze problemów, barier lub potencjałów, co w konsekwencji prowadzi do wyboru obszarów strategicznej interwencji, do których adresowane będą instrumenty wdrożeniowe, odpowiadające na ich potrzeby rozwojowe.
Miasto i Gmina Jelcz-Laskowice					
457	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3.Ust.2a	Pozostawić punkt 2a) związki metropolitalne	Podkreślanie wagi związków metropolitalnych jest niezmiernie ważne z punktu widzenia rozwoju kraju jak i samych związków, które powinny powstać przy największych aglomeracjach miejskich	Jak wyjaśniono w stanowisku do uwagi 19 - planowanie metropolitalne jako odrębna kategoria planowania według projektu nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych. Dotychczasowa współpraca w ramach jst tworzących takie obszary może być w dalszym ciągu kontynuowana, a dotychczas sporządzany jako część pzpw plan zagospodarowania przestrzennego obszaru metropolitalnego będzie mógł być zastąpiony przez dokument samodzielny oraz wzbogacony o aspekt społeczny i gospodarczy.
458	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9. Ust 3	Pozostawić zapis w tym obszarów metropolitalnych i obszarów funkcjonalnych.	j.w.	
459	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9. Ust 5	Nie istnieje art. 6a ust. 1 w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	Błędny zapis	Odniesienia zostaną zweryfikowane
460	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9. Ust 6	Nie istnieje art. 6c ust. 1 w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym	Błędny zapis	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
461	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14a ust.2	Pozostawić zapis: Projekty krajowej strategii rozwoju regionalnego oraz strategii ponadregionalnych opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w konsultacji z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi.	Niezmienne ważnym jest aby odbywały się szeroko pojęte konsultacje z jednostkami samorządu terytorialnego oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi	Do projektów strategii stosuje się przepisy ustawy w art. 6. Zakłada się w nim konsultacje społeczne projektów strategii.
462	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 14ba	Pozostawić zapisy dotyczące: Strategii rozwoju związku metropolitalnego	Podkreślanie wagi związków metropolitalnych jest niezmiernie ważne z punktu widzenia rozwoju kraju jak i samych związków, które powinny powstać przy największych aglomeracjach miejskich	Planowanie metropolitalne według projektu nowelizacji zostaje zastąpione przez bardziej uniwersalne strategiczne planowanie ponadlokalne, mające zastosowanie zarówno do największych miast i otaczających je gmin jak też do pozostałych przypadków współpracy między jst. Projekt ustawy nie ma z założenia rozwiązań, likwidujących instytucję obszarów metropolitalnych.
463	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 3a Polityka miejska	Pozostawić zapisy dotyczące: Polityki miejskiej	Podkreślanie odrębnie wagi polityki miejskiej jako zurbanizowanego terenu wymagającego szczególnego uwzględnienia z otaczającym terenem funkcjonalnym jest niezmiernie ważne z punktu widzenia rozwoju kraju jak i samych aglomeracji miejskich	Zapisy odnośnie polityki miejskiej pozostaną w brzmieniu dotychczasowym. Wprowadzony zostanie przepis końcowy mówiący, że obowiązują one do końca 2025 r.
Urząd Miasta Bydgoszczy					
464	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3 pkt 2a	Z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zostały usunięte związki metropolitalne. Jest to błąd i należy to zmienić poprzez pozostawienie tej specyficznej formy związków jst jako podmiotu realizującego politykę rozwoju.	Obszary metropolitalne pełnią ważną rolę w rozwoju kraju, a problemy, które w nich występują są specyficzne i wymagają dedykowanych im różnorodnych instrumentów rozwojowych. Natomiast usunięcie związków metropolitalnych jest zagubieniem i zlekceważeniem różnicy między związkami gmin na obszarach metropolitalnych i pozostałych. Takie podejście jest negowaniem potrzeby wyjątkowego podejścia do związku metropolitalnego jako charakterystycznej, zinstytucjonalizowanej formy powiązań funkcjonalnych i przestrzennych w obszarach dużych miast. Duże miasta pełnią wiele funkcji i oferują usługi wykraczające poza granice ich obszarów funkcjonalnych. Należy tę specyfikę i rolę metropolii w rozwoju kraju zauważać. Sprowadzanie ich roli do zadań jednoznacznych z zadaniami wszystkich innych gmin jest błędem.	W art. 3 pozostanie pkt 2a w dotychczasowym brzmieniu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>Pominięcie związków metropolitalnych należy ocenić negatywnie. Ponadto jest to sprzeczne z dotychczasową praktyką krajową i europejską oraz z niektórymi działaniami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Przykładem może być realizacja pilotażowego projektu, skierowanego do dużych miast, związanego z przygotowaniem Planów Zrównoważonej Mobilności Miejskiej (SUMP - Sustainable Urban Mobility Plan). SUMP jest planem strategicznym, zaprojektowanym tak, aby spełniać potrzeby mobilności osób oraz gospodarki w mieście oraz w jego otoczeniu, przy zapewnieniu lepszej jakości życia.</p>	
465	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		<p>Z ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zostały całkowicie usunięte zapisy dotyczące polityki miejskiej (rozdział 3a poprzednio zawierał zapisy dotyczące polityki miejskiej, obecnie dotyczy nowego instrumentu: polityki publicznej). Zapisy dotyczące instrumentu dedykowanego obszarom miejskim powinny być przywrócone.</p>	<p>Uchylenie przepisów dotyczących krajowej polityki miejskiej jest nieuwzględnieniem rzeczywistych procesów dziejących się w kraju (jednocześnie procesów ogólnokrajowych). Jest sprzeczne także z podejściem do polityk rozwoju realizowanych na różnych poziomach ponadkrajowych (Agenda Miejska UE, Agenda Miejska ONZ). Szczególnie groźne jest niezauważanie roli i znaczenia aglomeracji, obszarów metropolitalnych oraz negowanie potrzeby specyficznego podejścia do ich rozwoju. Lekceważenie tej problematyki może przynieść negatywne skutki dla rozwoju kraju. Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju powinna uwzględniać rolę i znaczenie miast, szczególnie dużych poprzez odpowiednie zapisy dotyczące skierowanych do nich instrumentów rozwojowych.</p>	<p>Zapisy odnośnie polityki miejskiej pozostaną w brzmieniu dotychczasowym. Wprowadzony zostanie przepis końcowy mówiący, że obowiązują one do końca 2025 r.</p>
466	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 4c-f Art.14ra. Art. 14rb. Art. 17a	<p>Ustawa wprowadza do obiegu prawnego w zakresie polityki rozwoju trzy nowe instrumenty, kontrakt programowy, kontrakt sektorowy oraz porozumienie terytorialne. Natomiast obecnie funkcjonujący kontrakt terytorialny został ograniczony do obecnej perspektywy finansowej 2014-2020. To rozwiązanie powoduje, że rodzi się wiele wątpliwości związanych z ich funkcjonowaniem.</p>	<p>Zastąpienie jednego instrumentu kilkoma, przeczy wielokrotnie podkreślanemu, zintegrowanemu podejściu do programowania rozwoju. Kontrakt terytorialny jest narzędziem, który przede wszystkim wymusza działania rządu na rzecz rozwoju polskich regionów. Wprowadzenie nowych instrumentów, zamiast bazowania na doświadczeniach i wypróbowanych metodach przygotowywania umów między stroną rządową a samorządową (wymagających być może pewnych korekt) wymagać będzie po-</p>	<p>Doświadczenia z realizacji kontraktu terytorialnego wskazują na konieczność usprawnienia i urealnienia dotychczasowej jego formy poprzez odejście od modelu jednego kontraktu totalnego dedykowanego właściwemu regionowi. W związku z tym, wprowadza się możliwość zawarcia przez samorząd województwa kilku kontraktów – kontraktu programowego oraz kontraktów sektorowych, wobec czego w ustawie doprecyzowano definicję kontraktu terytorialnego łącząc go z</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>nowego wypracowania zasad postępowania oraz struktur negocjacyjnych (przedmiotowych i podmiotowych), co może spowodować potrzebę budowania systemu negocjacyjnego od podstaw. W konsekwencji potrzeba będzie dużo czasu na wypracowanie nowej praktyki działań. Może to w znacznym stopniu przedłużyć procedury uzgodnieniowe i mieć negatywny wpływ na przygotowanie kraju i regionów do perspektywy finansowej 2021-2027 poprzez przedłużenie procesu przygotowania i wdrażania nowych programów operacyjnych.</p> <p>Zapisy te powodują, że potrzebne będzie przeprowadzanie wielu procesów negocjacyjnych (ostatecznie umów może być bardzo wiele np. do każdego programu operacyjnego i każdego programu rozwoju). Poza przedłużeniem prac, proponowane zmiany mogą również grozić brakiem spójności pomiędzy umowami zawieranymi przez różnych partnerów i w różnym czasie.</p> <p>Dodatkowo, takie podejście wymuszać będzie po stronie samorządowej, zaangażowania dużych zespołów w różnych procesach negocjacyjnych. Lepszą formułą byłoby kontynuowanie procedur i zasad wynikających z instytucji kontraktu terytorialnego (z ewentualnymi korektami).</p>	<p>umową partnerstwa w zakresie polityki spójności na lata 2014-2020 oraz z bieżącym okresem programowania. Po zakończeniu realizacji kontraktów terytorialnych nowe nie będą już zawierane, a ich rolę w całości przejmą kontrakty programowe, kontrakty sektorowe i porozumienia terytorialne.</p> <p>Takie rozwiązanie powinno usprawnić dialog między stroną rządową a samorządową. Kontrakt programowy będzie związany z środkami UE, zaś sektorowy z programami rozwoju. W rezultacie województwo oprócz jednego kontraktu programowego będzie mogło zawierać nawet kilka kontraktów sektorowych. Wprowadzenie kontraktu sektorowego umożliwi lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji sektorowych.</p>
467	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.14ra. ust. 2	<p>W projekcie zmian ustawy zapisane jest, że „Projekt kontraktu programowego przygotowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego”.</p> <p>Rozwiązania to nie jest właściwe. Poprzednią regulację zakładającą inicjatywę po stronie samorządu województwa oceniamy jako zdecydowanie lepszą.</p>	<p>Zarząd województwa w większym stopniu powinien być zaangażowany na etapie przygotowania projektu, szczególnie w zakresie wskazywania priorytetowych przedsięwzięć.</p> <p>Sytuacja, w której to zarząd województwa wypracowuje i proponuje zawartość merytoryczną kontraktu jest lepszym rozwiązaniem. W innym przypadku traci on walor jakim było wypracowanie rozwiązań na poziomie regionu - znajomość specyfiki potrzeb rozwojowych.</p>	<p>Projekt kontraktu programowego będzie negocjowany z zarządem, tak więc musi zostać przedstawiony zarządowi. Nie ma też potrzeby szczegółowego regulowania wszystkich aspektów związanych z przygotowaniem kontraktu. Tego typu informacje znajdują się w odrębnych dokumentach ramowych, które doprecyzują zasady funkcjonowania instrumentów strategii i mechanizmów uzgodnień.</p>
468	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art.14ra, ust. 5	<p>Do ustawy wprowadzony został zapis, że „Kontrakt programowy stanowi podstawę do negocjacji z Komisją Europejską opracowywanego przez zarząd województwa programu służącemu realizacji umowy</p>	<p>Kontrakt programowy odnosi się zasadniczo do realizacji RPO. Powstają jednak wątpliwości czy ma on mieć charakter wdrożeniowy czy jest działaniem poprzedzającym negocjacje z Komisją Europejską.</p>	<p>Kontrakt programowy ma na celu wypracowanie z regionem ram dla programów operacyjnych, w szczególności RPO. Chodzi o to, by pokazać KE w trakcie negocjacji RPO i KPO, że mamy przemyślane podejście do realizacji interwencji</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		partnerstwa w zakresie polityki spójności". Powstaje wątpliwość co do zasadności takiego rozwiązania - może to przedłużyć proces przygotowań do nowej perspektywy finansowej.	Ważną cechą obowiązujących regionalnych programów operacyjnych było ich kształtowanie przez samorząd województwa w bezpośrednich relacjach z Komisją Europejską. Natomiast zaproponowane rozwiązanie, aby negocjacje były poprzedzone uzgodnieniami z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego jest nieuzasadnionym ograniczeniem roli samorządów. Należy też zwrócić uwagę, że zaproponowane zmiany dotyczące negocjacji między rządem a samorządem województwa opóźnią rozpoczęcie negocjacji RPO, a docelowo również jego wdrożenie	UE z poziomu krajowego i regionalnego, zaś kontrakt określa przesądzenia odnośnie szczegółowych kwestii istotnych dla danego województwa, np. kwestie odstępstw od linii demarkacyjnej. Takie rozwiązanie pozwoli ukierunkować negocjacje z KE.
469	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art.14ra. ust.1 pkt 2	Nie jest jasny cel proponowanego zapisu, że kontrakt programowy określa w szczególności: „minimalną kwotę dofinansowania ze źródeł krajowych niezbędną do realizacji opracowanego przez zarząd województwa programu służącego realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, którą zapewnia samorząd województwa ze środków własnych lub środków beneficjentów tego programu".	Istnieje zagrożenie, że regulacja taka może powodować powstanie zobowiązań samorządu województwa, co do konieczności sfinansowania zadań niebędących jego zadaniami własnymi.	Zgodnie z zasadami przygotowywania programów operacyjnych, należy zapewnić dofinansowanie ze środków krajowych. Ponieważ w przypadku RPO, za ich realizację odpowiada samorząd województwa, stąd konieczność zapewnienia przez ten samorząd środków finansowych.
470	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a ust. 2 i 3	Jednym z wymogów podpisania kontraktu sektorowego jest określenie wkładu własnego samorządu województwa przeznaczzonego na realizację kontraktu (w wysokości co najmniej 10% wkładu budżetu państwa na interwencje ukierunkowane terytorialnie). Nie jest jasny cel tej regulacji.	Rodzi się wątpliwość, że może to doprowadzić do praktyki wymuszania finansowania części zadań rządowych (ministerialnych) przez samorząd województwa.	Celem kontraktu sektorowego jest lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji sektorowej realizowanej z poziomu krajowego. Wkład własny samorządu ma zwiększyć jego wpływ na podejmowanie decyzji.
471	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 1a oraz Art. 12a	Ustawa wprowadza do systemu zarządzania rozwojem kraju nowy dokument: koncepcję rozwoju kraju. Dokument ten w założeniu ma określić wyzwania rozwojowe kraju w perspektywie 30 lat. Jednak zapisy dotyczące tego dokumentu są ogólnikowe, a w szczególności nie zostały określone relacje prawne i powiązania między koncepcją rozwoju kraju a średniookresową strategią rozwoju. Nie zostało określone na ile zapisy koncepcji rozwoju kraju są wiążące dla strategii średniookresowej.	Brak czytelnej relacji prawnej pomiędzy koncepcją rozwoju kraju a średniookresową strategią rozwoju może powodować niespójność tych dokumentów i kłopoty interpretacyjne zapisów ustawowych w tym zakresie.	Zaproponowana w nowelizacji ustawy koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Nie jest to dokument strategiczny czy planistyczny, ani kierunkowy - nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			Ustawa powinna wyraźnie określać powiązania pomiędzy ww. dokumentami.		uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju.
472	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 141 ust. 6 pkt 6 ust. 7.	W zmienionych przepisach dotyczących składu Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa zrezygnowano z wymogu, aby 1/3 składu Komitetu stanowili przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych oraz wymogu 3 przedstawicieli strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Nie jest to dobre rozwiązanie i należy powrócić do poprzednich zapisów.	Przepisy te mogą osłabić rolę i udział partnerów społecznych, jak również samorządowych w koordynacji i monitorowaniu realizacji umowy partnerstwa.	Przepisy w tym zakresie pozostaną w dotychczasowym brzmieniu.
473	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Rozdział 3a	Do systemu zarządzania rozwojem kraju wprowadzony został nowy dokument: polityka publiczna, który ma określać uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w danej dziedzinie, wynikające bezpośrednio z odpowiednich strategii. Z proponowanych zapisów ustawy nie wynikają jednak relacje pomiędzy politykami publicznymi a innymi dokumentami, szczególnie programami operacyjnymi i programami rozwoju. Ponadto polityka publiczna będzie dokumentem opracowywanym centralnie (ministerstwa), bez wymogu współpracy ze stroną samorządową na etapie ich przygotowywania. Nasuwa się więc szereg wątpliwości co do relacji polityki publicznej z zadaniami samorządowymi.	Brak doprecyzowania relacji między polityką publiczną a programami może doprowadzić z jednej strony do powielania zagadnień i interwencji, z drugiej natomiast do braku spójności w dokumentach rządowych. Jednocześnie, poprzez centralistyczny charakter ich przygotowania, naruszony może zostać wypracowany model współpracy przy tworzeniu dokumentów polityki rozwoju.	Polityka publiczna jest pomocniczym dokumentem nieobligatoryjnym, skupionym wokół konkretnej dziedziny, przygotowywanym przez ministrów właściwych. Spójność systemu zapewnia konieczność konsultacji polityki publicznej i jej opiniowanie przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
474	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Cały dokument	Projekt ustawy pod hasłem spójności dokumentów rozwoju wprowadza zasadę podległości planowania rozwoju na poziomie lokalnym planowaniu regionalnemu, a w konsekwencji planowaniu centralnemu (dokumenty szczebla regionalnego muszą być spójne z dokumentami krajowymi). Projektowana zasada przejawia się m.in. poprzez następujące projektowane przepisy:	Wprowadzenie takich rozwiązań w zakresie regulacji polityki rozwoju prowadzonej przez gminy może w konsekwencji naruszać ideę samorządności. Projektowane przepisy formułują taką procedurę budowy strategii rozwoju gminy, że może być ona w sposób nieuzasadniony uzależniona od uznaniowych wytycznych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego i samorządu	Proponowana nowelizacja ma na celu zapewnienie niezbędnej, systemowej spójności dokumentów strategicznych sporządzanych i uchwalanych na poszczególnych poziomach planowania strategicznego. Żeby zachować tę spójność strategia gminna powinna wskazywać, w jaki sposób realizuje lub odnosi się do ustaleń i rekomendacji, wynikających ze strategii wojewódzkiej. Nie jest to w żadnym zakresie
475	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a ust. 2 Art. 6b ust. 2			

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
476	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1 aa ust. 1c pkt 5 Art. 12a ust. 2a	<p>„Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa” (art.6a ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym),</p> <p>-,Projekt strategii rozwoju gminy opracowuje wójt oraz przedkłada go zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa” (art.6b ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym),</p> <p>-strategia rozwoju województwa określa „zalecenia dla gmin wynikające ze strategii” (art. 11 ust. 1c pkt 5 ustawy o samorządzie województwa),</p> <p>-,Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem”,</p> <p>„sporządza projekt studium, rozpatrując wnioski, o których mowa w pkt 1, uwzględniając zalecenia strategii rozwoju województwa oraz ponadlokalnej strategii rozwoju jeżeli taka istnieje” (art. 9 ust. 2 oraz art. 11 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym),</p> <p>-,Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez: ... wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5..” (art.3a pkt 4b ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju),</p> <p>-,Strategia rozwoju województwa jest spójna ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego”</p>	<p>województwa.</p> <p>Projektowane przepisy są poszerzeniem kompetencji organów szczebla krajowego i wojewódzkiego w tworzeniu strategii lokalnej i uzależnieniem uchwalenia dokumentu od decyzji zarządu województwa</p>	<p>podważenie prawa samorządów gmin do tworzenia własnych strategii a jedynie zapewnienie spójności. Ma to także umożliwić komplementarność działań, podejmowanych na obszarach strategicznej interwencji. Reasumując – projekt ustawy nie likwiduje w systemie zarządzania rozwojem konstytucyjnej zasady subsydiarności- próbuje natomiast nadać mu charakter spójny, umożliwiając realizację działań rozwojowych planowanych na różnych poziomach zarządzania Mając na uwadze powyższe w projekcie ustawy został wprowadzony jednolity zapis uzgadniania wszystkich dokumentów strategicznych – w tym strategii rozwoju gminy – między sobą, polegający na zasadzie spójności dokumentów. Przywołana zasada spójności dotyczy także strategii rozwoju województwa w odniesieniu do dokumentów poziomu krajowego.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>(art. 11 ust. 1 aa ustawy o samorządzie województwa),</p> <p>„Projekt strategii rozwoju województwa jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej zgodności ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego” (art. 12a ust. 2a ustawy o samorządzie województwa).</p> <p>Rodzą się wątpliwości w stosunku do zaproponowanych przepisów, że jest to podważanie roli samorządów gmin w tworzeniu własnych strategii.</p>		
477	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 2 Rozdział 4a	<p>Zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym usuwa się w planowaniu przestrzennym pojęcie obszaru funkcjonalnego, w tym jego szczególnego rodzaju, jakim jest miejski obszar funkcjonalny ośrodka wojewódzkiego. Pojęcie obszaru funkcjonalnego pozostało w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, ale zostaje tylko w odniesieniu do uwzględnienia w pracach nad diagnozą, natomiast nie ma zastosowania jako osobny funkcjonujący organizm.</p> <p>„Obszar funkcjonalny” rozumiany jako forma/organizm przestrzenny powinien zostać utrzymany w przepisach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego.</p>	Brak tej specyficznej formy funkcjonalno-przestrzennej w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, szczególnie w odniesieniu do dynamicznie rozwijających się obszarów funkcjonalnych największych miast, może skutkować problemami w tworzeniu struktur organizacyjnych dla tych obszarów.	Definicja obszaru funkcjonalnego zostanie przeniesiona do ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju i zmieniona następująco: „obszar funkcjonalny – terytorium, na którym występuje względnie wyodrębniający się intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego).”
478	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		W dokumencie brak jest odniesienia do strategii rozwoju powiatu.	Dla pozostałych szczebli jest ustawa reguluje kwestie strategii.	Strategia rozwoju powiatu jest szczególnym rodzajem strategii rozwoju ponadlokalnego uwzględnionej w zmienianej ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ustawa o samorządzie powiatowym zostanie dostosowana w tym względzie odpowiednio.
479	Ustawa o samorządzie gminnym	Art.6a ust.3 pkt 4-6 Art. 6c ust.5 pkt 4-6	Strategii rozwoju (na szczeblu gminnym, ponadlokalnym i wojewódzkim) sporządzane mają być również w formie graficznej i mają zawierać szereg wiążących ustaleń dotyczących docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Graficzne ustalenia Strategii na poszczególnych szczeblach: wojewódzkim,	Proponowane rozwiązania nie wydają się być słuszne, zwłaszcza w sytuacji, gdy zapisy strategii będą musiały być uwzględnione w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.	Celem zmiany ustawy jest uporządkowanie dokumentów i uproszczenie systemu. Zmiana uzppr jest przygotowywana równolegle do zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Propozycja zawarta w projekcie przewiduje ujęcie w poszczególnych strategiach modelu
480	Ustawa o samorządzie wojewódzkim	Art. 11 ust.1c pkt 4-6			

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
481	wództwa Ustawa o planowa-niu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 9 ust.2	ponadlokalnym i gminnym, przypominają zakresem plan zagospodarowania przestrzennego województwa oraz studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Dotyczy to zwłaszcza wskazywania: a) obszarów rozwoju urbanizacji, b) systemu infrastruktury technicznej, w tym transportowej, c) systemu przyrodniczego, d) obszarów dziedzictwa kulturowego i zabytków... itd. Projekt ustawy nie przewiduje jednak procedowania podobnego jak ma to miejsce przy uchwalaniu Studium, zwłaszcza w zakresie dotyczącym opiniowania i uzgadniania dokumentu z właściwymi organami.		funkcjonalno-przestrzennego, o którego zawartości będzie decydował samorząd.
482	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Cały dokument	Istotnym zastrzeżeniem do zaprezentowanego projektu ustawy jest często chaotyczne wprowadzanie części zmian, co rodzi dodatkowe problemy interpretacyjne. Przykłady: – Brak ściśle określanych relacji pomiędzy koncepcją rozwoju kraju, a średniookresową strategią rozwoju kraju i innymi dokumentami szczebla krajowego. – Opisywanie tych samych zagadnień w różnych miejscach lub w różnych ustawach, nie zawsze ze szczegółowym odniesieniem, np. przepisy dotyczące fakultatywnej strategii rozwoju gminy regulowane są w różnych miejscach ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz w ustawie o samorządzie gminnym. – Możliwość procedowania na poziomie lokalnym dwóch dokumentów częściowo powielających te same treści: fakultatywnej strategii rozwoju gminy oraz obowiązkowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przeczy to celowi	Przedstawiony projekt dokumentu może w praktyce powodować problemy i wątpliwości interpretacyjne wprowadzanych przepisów.	Zaproponowana w nowelizacji ustawy koncepcja rozwoju kraju uzupełnia system prowadzenia polityki rozwoju, będąc dokumentem typowo wizyjnym, określającym scenariusze (warianty rozwojowe) i wyzwania rozwojowe Polski w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w długim czasie. Nie jest to dokument strategiczny, ani kierunkowy - nie zawiera decyzji realizacyjnych, ale wskazuje wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie kilkudziesięciu lat (do 30 lat) oraz bariery i potencjały rozwojowe z uwzględnieniem głównych trendów rozwoju. Koncepcja ma w sposób ogólny opisywać możliwe do zrealizowania w określonych warunkach scenariusze rozwoju i stanowić bazę dla sporządzania średniookresowej strategii rozwoju kraju. Regulacje odnośnie poszczególnych strategii rozwoju są szczegółowo rozpisane w ustawach dot. poszczególnych jst. W kontekście integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego, na tym etapie prac, na poziomie lokalnym pozostaje jeden dokument obligatoryjny – studium, oraz

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>przyświecającemu wprowadzanym zmianom czy integracji planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego. Ponadto strategia określa zalecenia dla studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, ale jednocześnie strategia może odwoływać się do ustaleń studium! Przy opracowaniu studium i mpzp należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z diagnozy przygotowywanej w przypadku opracowywania fakultatywnej strategii - co w sytuacji gdy gmina nie przygotowuje strategii?</p> <p>– Groźba pojawienia się problemów w zakresie realizowania polityki rozwoju na różnych szczeblach. Może powstać „luka prawna” wynikająca z, wydaje się, że nie do końca przemyślanych, przepisów przejściowych dotyczących obowiązywania istniejących dokumentów (przykład: jednolity, krótki termin obowiązywania strategii rozwoju województwa i strategii rozwoju gminy, dłuższy okres obowiązywania planów zagospodarowania przestrzennego województwa niż strategii rozwoju województwa).-</p>		fakultatywna strategia. Całkowita integracja nastąpi po opracowaniu reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.
Towarzystwo Urbanistów Polskich (TUP)					
483			<p>Opiniowany projekt, oprócz zmiany ustawy głównej, obejmuje zmiany w innych ustawach, w tym: o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Jednocześnie w resorcie trwają prace nad zasadniczą reformą planowania przestrzennego. W tej sytuacji nie można w sposób odpowiedzialny dokonać oceny projektu, i to w niewątpliwie dla projektowanych zmian sprawie, a mianowicie powiązań zintegrowanych strategii rozwoju z wdrożeniowymi aktami planowania przestrzennego. Z tego też powodu opiniowany projekt nie poddaje się analizie celowościowej pod kątem jego wpływu na zagospodarowanie przestrzenne, a tym samym niejasna jest jego rola w urzeczywistnieniu ogólnej idei zintegrowanego planowania rozwoju.</p> <p>Jako szczególnie problem jawi się tu sprawa rozmieszczenia krajowych inwestycji celu publicznego; wobec założenia projektu o niesporządzaniu <i>Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju</i> oraz licznych, wcześniejszych enuncjacji o odstąpieniu od stosowania spec ustaw, bez odpowiedzi pozostaje pytanie, w jaki sposób sprawa ta miałaby być rozwiązana po wejściu w życie ustawy.</p>		<p>W chwili obecnej w MliR trwają prace legislacyjne nad ustawą, ustanawiającą nowy system planistyczny oraz proces inwestycyjny. W pracach bierze się pod uwagę zakres i zapisy obecnej nowelizacji ustaw.</p> <p>Należy zwrócić uwagę, iż w obowiązującej obecnie KPZK 2030 brak jest informacji na temat lokalizacji a w wielu przypadkach nawet rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Stąd też występujące problemy z uzgadnianiem przez ministra właściwego decyzji o ustaleniu lokalizacji tych inwestycji.</p> <p>Zmiana uzppr jest przygotowywana równolegle</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					do zmiany ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Z oczywistych względów w uzppr nie widać sposobu implementacji inwestycji celu publicznego – to będzie regulowała ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Na podstawie dyskusji z planistami i regionalistami do zakresu strategii zostaną wprowadzone ustalenia i rekomendacje dla prowadzenia polityki przestrzennej w województwie – jako punkt zaczepienia dla implementacji inwestycji celu publicznego, które zostaną szczegółowo oprzyrządowane przepisami w II fazie reformy.
484			Projekt zakłada, że w gminach, w przeciwieństwie do województw i kraju, strategia rozwoju będzie dokumentem fakultatywnym, „ponieważ nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowywania strategii” (cytat z Uzasadnienia). Tymczasem w SZRP zakłada się, że elementem modelu zintegrowanego planowania rozwoju będzie obligatoryjna „Zintegrowana Strategia Rozwoju Lokalnego (studium rozwoju gminy)”, która ma zastąpić dzisiejsze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i (dzisiaj) nieobligatoryjną strategię gminy. Racjonalne wyjaśnienie tej niekonsekwencji jest bardzo trudne, zwłaszcza że w Uzasadnieniu do opiniowanego projektu nie ma żadnych odniesień do SZRP. Jedno wszakże pozostaje poza dyskusją, a mianowicie, że nie da się logicznie wytłumaczyć, dlaczego wyjściowe założenie o braku potrzeby sporządzania strategii dla wszystkich gmin miałyby stracić swoją aktualność w wyobraźalnej perspektywie czasowej. Sprawa ta powinna być wyjaśniona w ramach uzgodnień wewnątrz instytucji rządowych, z jednoczesnym dookreśleniem, jak należy rozumieć zapowiedzi o etapowym wdrażaniu zmian w planowaniu i zarządzaniu rozwojem. Chodzi o to, że wg SZRP cezurą etapowania ma być moment wprowadzenia obowiązku sporządzania przez gminę lokalnej strategii zintegrowanego rozwoju, a w Uzasadnieniu do projektu ustawy pisze się, że w pierwszym etapie nastąpi „zintegrowanie strategii z wymiarem terytorialnym”, a w drugim – zostanie przyjęte „spójne ustawodawstwo”. W rezultacie tych rozbieżności i enigmatycznych sformułowań nie wiadomo, jak przedłożony projekt ma się do zapowiedzi o etapowym wdrażaniu reformy.		Dokument pn. <i>System zarządzania rozwojem Polski</i> przedstawia docelowy, kierunkowy model systemu jaki ma funkcjonować w kraju. Obecny projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw stanowi I etap reformy tego systemu. Po wejściu w życie nowego systemu gospodarki przestrzennej (nad którym obecnie trwają prace w MliR) będzie można pozostawić strategię rozwoju gminy jako dokument nieobligatoryjny lub zmienić jej status na dokument o charakterze obligatoryjnym. Zgodnie z założeniami nowego systemu planowania przestrzennego strategia gminna będzie dokumentem obligatoryjnym ze względu na likwidację studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i charakter projektowanych aktów planowania przestrzennego, które nie są absolutnie dokumentami strategicznymi.
485			Projekt ustawy zakłada, że gminy, które zdecydują się sporządzić strategię rozwoju będą musiały zawrzeć w niej docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej, którego treść w dużej mierze pokrywa się z zakresem dzisiejszego studium gminy. Jednocześnie projektodawca nie dopuszcza możliwości unieważnienia studium gminy przez jego zastąpienie strategią. Nieuniknioną konsekwencją tego trudnego do uzasadnienia dualizmu aktów polityki przestrzennej będzie chaos decyzyjny i stan dezorientacji w sprawach polityki przestrzennej.		Strategia rozwoju gminy przedstawia przyjęty przez tą gminę model rozwoju społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego i stanowi podstawę dla działań podejmowanych w celu realizacji tego modelu. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy dotyczy natomiast jedynie rozwoju przestrzennego. Dlatego oba dokumenty w tym zakresie mają być spójne. W przypadku, gdy

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
486			<p>O ile samo to, że w strategii rozwoju gminy muszą być uwzględnione przestrzenne uwarunkowania i czynniki rozwoju jest ze wszech miar słuszne, o tyle założenie, że nastąpi to w wyniku dołączenia do strategii modelu docelowej struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy/województwa budzi wątpliwości, że jest to rozwiązanie pro forma. Projekt ustawy nie wprowadza bowiem żadnych realnych mechanizmów koordynacji planowania przestrzennego i strategicznego (z wyjątkiem słusznej, ale niewystarczającej propozycji strukturalnego wyodrębnienia w procesie planowania wspólnej części diagnostycznej). Integrując dokumenty, a nie procesy rozwojowe, nie daje nowych narzędzi zarządzania i nie rozwiązuje żadnych problemów w tym zakresie, co skutkuje brakiem klarownej docelowej wizji funkcjonowania całego systemu i jasnego określenia efektów wprowadzanych zmian.</p> <p>Zastrzeżenie o „mechanicznym” integrowaniu planowania znajduje potwierdzenie w proponowanym przepisie, zgodnie z którym strategię rozwoju gminy będą mogły odwoływać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, bez wymogu oceny ich aktualności i zasadności przyjętych ustaleń. Jednocześnie proponuje się, żeby w strategiach gmin były zawarte (bliżej nieokreślone) zalecenia do studiów gmin.</p> <p>Taka konstrukcja przepisów, niezależnie od kwestii interpretacyjnych, budzi obawy, że idea zintegrowanego planowania rozwoju w gminach na samym początku jej wcielania w życie zostanie wypaczona.</p>		<p>nastąpi sytuacja braku tej spójności – gmina powinna uspołnić studium gminne ze strategią.</p> <p>Twórcy ustawy zakładają, że w I etapie reformy systemu, którego ona dotyczy w każdej gminie obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i ma być ono zgodne z nową strategią rozwoju województwa. Jeżeli studium będzie niezgodne – ma zostać zmienione w określonym zakresie – aby tę zgodność uzyskać. Jeżeli natomiast gmina sporządzi strategię rozwoju gminy (ma to być dokument fakultatywny) - studium gminne musi być zgodne ze strategią rozwoju gminy i jeśli tej zgodności nie będzie – ma zostać w celu jej uzyskania odpowiednio zaktualizowane.</p>
487			<p>Niezrozumienie i sprzeciw budzi przepis, zgodnie z którym obowiązujące strategie gmin przestaną obowiązywać po dwóch latach od wejścia w życie ustawy. Ów rygor dotyczy opracowań, które są fakultatywnym narzędziem planowania w rękach gminy, nieposiadającym żadnych funkcji prawno-regulacyjnych; i dokładnie takimi mają pozostać w myśl postanowień opiniowanego projektu. Trudno więc zrozumieć sens tego przepisu. Natomiast można mieć obawy, że będzie on interpretowany jako przejaw woluntaryzmu ustawodawcy.</p> <p>Z tym wątkiem opinii wiąże się generalna wątpliwość, a mianowicie, czy proponowana w projekcie ustawy skądinąd słuszna zasada spójności strategii (i programów) w układzie wertykalnym, wobec założenia, że będzie ona egzekwowana w trybie administracyjnego wydawania opinii przez podmiot wyżej usytuowany w strukturze władz publicznych, nie będzie narażona na zarzut naruszenia ustrojowej zasady subsydiarności.</p>		<p>Uwaga uwzględniona. Z projektu ustawy wykreślono art. 21</p>
488			<p>Projekt ustawy zakłada de facto ograniczenie roli i znaczenia obszarów metropolitalnych poprzez odebranie związkom metropolitalnym szczególnego statusu podmiotów polityki rozwoju, a także poprzez wykreślenie z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym rozdziału 2a „Planowanie przestrzenne w obszarach metropolitalnych”. Przepisy w nim zawarte, wprowadzone niedawno z myślą o okiełznaniu procesów żywiłowej urbanizacji na terenach najbardziej tym zjawiskiem zagrożonych, nakładały na związki metropolitalne obowiązek sporządzenia ramowego studium, określającego maksymalne powierzchnie pod zabudowę w podziale na poszczególne gminy z tego obszaru.</p> <p>W myśl proponowanej zmiany obszary metropolitalne mają być zrównane pod względem prawno-planistycznym z obszarami, na których w trybie dobrowolnych związków i porozumień zawiąże się współpraca, przejawiająca się m.in. w sporządzeniu ponadlokalnej strategii rozwoju. Problem w tym, że strategia ta musi być spójna ze studiami gmin, których ustalenia, jak powszechnie wiadomo, nie</p>		<p>Nie można się zgodzić z zawartym w uwadze stwierdzeniem o ograniczeniu roli i znaczenia obszarów metropolitalnych. W miejsce dziś obowiązującego planu, stanowiącego element planu zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadza on samodzielny dokument – strategię rozwoju ponadlokalnego. Będzie ona zawierać wizję rozwoju tego obszaru w zakresie trzech podstawowych aspektów: społecznego, gospodarczego i przestrzennego; ma to na celu przygotowanie wszechstronnej wizji rozwoju, nie ograniczającej się do aspektu</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			znajdują racjonalnego uzasadnienia i są przyczyną rozlewania się zabudowy. Proponowane rozwiązanie zamiast ograniczaniu patologii urbanistycznych w obszarach metropolitalnych będzie sprzyjało ich usankcjonowaniu.		przestrzennego. Odnosząc się do drugiej części uwagi należy stwierdzić, że intencją nowelizacji ustawy jest doprowadzenie do stanu prawnego, w którym to studium gminne ma być aktualizowane w celu uzyskania spójności ze strategią lokalną lub ponadlokalną. Jest to uzasadnione m.in. przywołaną w uwadze sytuacją, gdy studia gminne co do zasady w bardzo dużym stopniu przeszacowują tereny pod zabudowę (kilkukrotnie w stosunku do potrzeb i możliwości)w związku z tym wymóg spójności nowej strategii ze studium wydaje się tu nawet nie wskazany.
489			W świetle powyższych zastrzeżeń i wątpliwości, a jednocześnie mając na uwadze obiektywną konieczność dokonania systemowych zmian w systemie zarządzania rozwojem kraju, Towarzystwo Urbanistów Polskich proponuje, żeby projekt ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ograniczyć obecnie tylko do tych zmian, które są niezbędne z punktu widzenia nowej perspektywy 2021 – 2027, i tylko w takim zakresie dokonać zmian wynikowych w innych ustawach, w tym o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Natomiast propozycje dalej idących zmian powinny być dyskutowane kompleksowo, a to będzie możliwe dopiero z chwilą pojawienia się projektu tzw. ustawy planistycznej, określającej podstawy i zasady zreformowanego planowania przestrzennego.		MliR stoi na stanowisku, iż nie byłoby prawidłowe ograniczenie się w prowadzonych pracach do zmian, związanych z wąsko rozumianą perspektywą finansową 2021 – 2027; właśnie z uwagi na tę perspektywę wprowadza się nowe dokumenty strategiczne, które będą uwzględniać wszystkie podstawowe aspekty rozwoju danej jednostki: społeczny, gospodarczy i przestrzenny oraz będą podstawą do aplikowania o fundusze UE w nowej perspektywie finansowej.
Izba Gospodarcza Gazownictwa					
490	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 14l ust.7	W celu zapewnienia koordynacji i monitorowania realizacji umowy partnerstwa proponuje się pozostawienie szerszego reprezentowania przez społeczeństwo i stronę gospodarczą poprzez udział przedstawicieli społeczeństwa i partnerów gospodarczych w ilości co najmniej ¼ składu Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa Ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. Członków Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego przewodniczący zapewniając reprezentowanie partnerów społecznych i gospodarczych po co najmniej ¼ składu Komitetu”	Zapis taki pozwoli na zapewnienie odpowiedniej reprezentacji strony społecznej i gospodarczej oraz zminimalizowanie problematyki związanej z zapewnieniem odpowiedniego składu Komitetu, spowodowanej zmianami liczby członków strony rządowej w związku ze zmianami w strukturze rządu. Powołując członków Komitetu można z nadwyżką powołać reprezentantów strony społecznej i gospodarczej, a przez to uniknąć problemu rozszerzenia lub ograniczenia liczby członków Komitetu strony rządowej.	Dotychczasowe przepisy pozostaną niezmienione.
491	Ustawa o samorządzie	Art. 6	Proponuje się pozostawienie fakultatywnego opracowania strategii rozwoju na poziomie	Strategia reguluje wiele kwestii społecznych, gospodarczych i przestrzennych oraz ramy	Celem proponowanej w projekcie regulacji jest stworzenie możliwości sporządzania przez

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	gminnym		<p>gminy, jednakże w ramach wyjątku, w ograniczonym zakresie, słusznym wydaje się nałożenie obowiązku sporządzania strategii rozwoju gminy w przypadku jej położenia na obszarze posiadającym zatwierdzoną strategię rozwoju województwa lub ponadregionalną.</p> <p>Po art. 6 dodaje się art. 6a-6c w brzmieniu: „Art. 6a. 1. Gmina może opracować strategię rozwoju gminy, a w przypadku położenia gminy na obszarze posiadającym zatwierdzoną strategię rozwoju województwa lub ponadregionalną strategię taką należy opracować w terminie 1,5 roku od zatwierdzenia strategii wojewódzkiej bądź ponadregionalnej lub w terminie 2 lat od daty wejścia w życie niniejszej zmiany ustawy.</p> <p>2. Strategia rozwoju gminy powinna być spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, jeżeli obowiązuje na obszarze gminy.</p> <p>3. Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt.1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669) oraz określa w szczególności:</p> <p>1) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;</p> <p>2) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;</p> <p>3) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia;</p> <p>4) docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy określający w szczególności:</p> <p>a) obszary rozwoju urbanizacji i ich powiązań funkcjonalnych,</p> <p>b) system infrastruktury technicznej, w tym transportowej oraz <i>energetycznej</i></p> <p>c) system przyrodniczy, w tym obszary</p>	<p>finansowe i źródła ich finansowania, zaś jej opracowanie uwzględnia wnioski z opracowania diagnozy społecznej gospodarczej i przestrzennej gminy. Ponadto, strategia rozwoju gminy będzie dopełnieniem strategii szczebli wyższych z zachowaniem spójności, co potwierdza zasadność posiadania takiego dokumentu przez gminy (obowiązkowo przez te, które są w obszarach, dla których opracowano wojewódzką strategię rozwoju lub ponadlokalną). Posiadanie strategii rozwoju przez gminy pozwala na kaskadowe przeniesienie celów strategii krajowej, ponadlokalnej i wojewódzkiej z uwzględnieniem ram finansowych i źródeł ich finansowania.</p> <p>Możliwość koordynowania działań zapewni przełożenie celów wojewódzkich i ponadregionalnych na ponadlokalne i lokalne. Zapewni to spójność programowania rozwoju pomiędzy poszczególnymi poziomami zarządzania do lokalnych włącznie. Brak obligatoryjności może spowodować, że gminy nie podejmą działań w zakresie sporządzania takiego dokumentu. Ideą zmian jest doprowadzenie do opracowywania jednego (a nie dwóch) dokumentu o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym na poziomie regionalnym i lokalnym, co zostanie zapoczątkowane przynajmniej w części gmin. Ponadto wskazać należy, iż wprowadzenie na poziomie ponadlokalnym i lokalnym w strategii rozwoju uwzględniającej i określającej m.in. <i>system infrastruktury technicznej, w tym transportowej oraz energetycznej</i> pozytywnie przyczyni się do przyspieszenia realizacji przez przedsiębiorstwa energetyczne polityki niskoemisyjnej i gazyfikacji kolejnych regionów kraju, w tym realizacji zobowiązania Spółki do gazyfikacji Polski w ramach wielu programów ogólnopolskich, m.in. Programu przyspieszenia gazyfikacji Polski, a w konsekwencji przyspieszenia działań w zakresie likwidacji tzw. „białych płam”.</p> <p>Należy tytułem rozwinięcia zauważyć, że bezpośrednia dostępność źródeł energetycznych,</p>	<p>gminę dokumentu, określającego strategię działania w perspektywie średniookresowej. Dotychczas znaczna część gmin przygotowywała strategię rozwoju - w większości przypadków na potrzeby pozyskiwania funduszy europejskich. Ponieważ jednak nie wszystkie gminy mają potrzebę przygotowywania strategii – zaproponowano w ustawie ich fakultatywny charakter – możliwość ich przygotowywania a nie obowiązek. W zamyśle autorów takie rozwiązanie bardziej elastycznie odpowiada na potrzeby gmin. Dlatego też nie jest zgodne z intencją ustawy wprowadzenie obowiązku sporządzania strategii w przypadku jej położenia na obszarze posiadającym zatwierdzoną strategię rozwoju województwa lub ponadregionalną. Strategia wojewódzka będzie dokumentem obligatoryjnym – a więc taki zapis oznaczałby także faktyczny obowiązek uchwalenia strategii przez wszystkie gminy.</p> <p>Jednocześnie zapisy projektu w obecnym brzmieniu zostały zmienione – nie zakłada się ani terminu na utratę mocy obecnie obowiązujących strategii gminnych ani też nie nakładają na gminy terminu na ich sporządzenie. Zmianie będą podlegały także zapisy odnoszące się do zawartości strategii gminnej; pozostanie model funkcjonalno – przestrzenny ale bez uszczegółowienia jego zakresu oraz zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.</p> <p>W chwili obecnej w MliR trwają prace legislacyjne nad ustawą, ustanawiającą nowy system planistyczny oraz proces inwestycyjny. W pracach bierze się pod uwagę zakres i zapisy obecnej nowelizacji ustaw.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>chronione, kliny napowietrzające,</p> <p>d) obszary ochrony krajobrazu, uzdrowisk oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,</p> <p>e) obszary produkcji rolniczej i leśnej, w tym obszary chronione,</p> <p>f) obszary infrastruktury społecznej,</p> <p>g) obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym lokalnym,</p> <p>h) inne obszary istotne dla rozwoju gminy,</p> <p>i) zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej;</p> <p>5) zalecenia dla studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;</p> <p>6) obszary strategicznej interwencji, o których mowa w art. 11 ust. 1c pkt 6 i 7 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2018 r. poz. 913, 1000 i 1432) wraz z zakresem planowanych działań;</p> <p>7) obszary strategicznej interwencji kluczowe dla gminy, jeśli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań;</p> <p>8) system realizacji strategii;</p> <p>9) ramy finansowe i źródła finansowania programów.</p> <p>4. Strategię rozwoju gminy sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 3 pkt 4-6.</p> <p>5. Strategia rozwoju gminy w zakresie, o którym mowa w ust. 3 pkt 4, może odwoływać się do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.”</p> <p>Art. 6b i 6c pozostaje w brzmieniu zgodnym z projektem ustawy</p>	<p>w tym w szczególności sieci dystrybucyjnej gazowej w wielu regionach kraju umożliwi inwestorom i odbiorcom przemysłowym wykorzystanie układów i urządzeń napędzanych gazem ziemnym (np. kotły gazowe, silniki spalinowe, turbiny gazowe) charakteryzujących się korzystnymi wskaźnikami energetycznymi (wysoka sprawność) oraz zaletami ekologicznymi (niskie wskaźniki zanieczyszczeń gazowych do atmosfery). Ponadto, sieć gazociągów dystrybucyjnych stanowi element krajowego systemu gazowniczego za pomocą którego możliwe jest przyłączenie klientów do sieci w celach odbioru paliw gazowych. Do podstawowych jej zadań należy rozprowadzenie gazu na terenie kraju oraz dostarczenie go do odbiorców końcowych. System dystrybucyjny obejmuje: sieć wysokiego, podwyższonego średniego, średniego oraz niskiego ciśnienia wraz z przyłączeniem do odbiorców końcowych, stacje gazowe oraz lokalne stacje regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego. Stanowią w ten sposób istotny element wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego państwa oraz uzupełnienie łańcucha wartości na rynku gazu.</p> <p>Rola, jaką gazociągi dystrybucyjne pełnią w krajowym systemie gazowniczym uzasadnia potrzebę dalszych inwestycji w tym obszarze rynku gazu ziemnego, w tym szerokiego horyzontalnego planowania regionalnego rozbudowy sieci. Planowany perspektywicznie rozwój sieci dystrybucyjnej pozwoli na gazyfikację kolejnych obszarów kraju. Zwiększająca się w ten sposób liczba odbiorców końcowych paliwa gazowego da podstawy budowania potencjału umożliwiającego zagospodarowanie dodatkowych ilości gazu i w konsekwencji wzrostu jego udziału w bilansie energetycznym państwa oraz pełnego wykorzystania dostaw gazu do Polski.</p> <p>Jednocześnie brak inwestycji w infrastrukturę dystrybucyjną uniemożliwi wykorzystanie pełnego potencjału dostaw gazu do Polski, z uwagi na występowanie wąskich gardeł na granicy systemu</p>	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>przesyłowego i dystrybucyjnego. Intensyfikacja rozwoju sieci dystrybucyjnej pozwoli także na eliminację niezgazyfikowanych obszarów, tzw. „wysp energetycznych”, przez co pozytywnie wpłynie na rozwój rynku gazu ziemnego w Polsce. Zapewnienie możliwości ciągłego i stabilnego dostarczania surowców energetycznych w regionach o słabo rozwiniętej infrastrukturze jest kluczowe do zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego oraz stabilnego funkcjonowania poszczególnych regionów, jak również do zaspokojenia potrzeb odbiorców końcowych (gospodarstw domowych oraz odbiorców komercyjnych), dlatego tak istotnym jest, aby dokumenty rozwojowe poszczególnych obszarów uwzględniały system infrastruktury energetycznej, co wspomogłoby zapewnić spójną oraz stabilną wizję rozwoju energetycznego danego regionu.</p>	
Stowarzyszenie „URBANIŚCI POLSCY”					
492	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 ustawy zppr dotyczący zmian w ustawie o samorządzie gminnym – Art. 6a ust. 3 pkt 4	<p>Wnioskuję się o usunięcie w całości pkt 4 w dodanym art. 6a ust. 3.</p> <p>W ślad za powyższym wnioskuję się również o usunięcie ust.5 w art. 6a.</p>	<p>Określony w projekcie zakres treści strategii (<i>docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy</i>) pokrywa się w znacznym stopniu w treściami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W efekcie gmina może tworzyć dwa dokumenty o podobnej treści. Strategia staje się więc kolejnym (trzecim – obok studium i planu miejscowego) aktem planowania przestrzennego gminy, nadrzędnym w stosunku do pozostałych (studium i planu muszą z nią być zgodne). Ponieważ przesądzenia z zakresu dyspozycji funkcjonalno-przestrzennych bezpośrednio kształtują przyszłe możliwości wykorzystania i zagospodarowania terenów – sporządzanie dokumentu, który o tym przesądza, powinno podlegać ściśle określonym procedurom, zapewniającym partycypację obywateli oraz udział instytucji i organów w zakresie niezbędnym dla właściwej jakości opracowania. Procedura sporządzania strategii jest niedookreślona i nie zapewnia tych warunków. Z kolei w przypadku</p>	<p>W rezultacie analizy uwag z konsultacji społecznych oraz uzgodnień międzyresortowych zapisy projektu, odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione. Pozostanie model funkcjonalno – przestrzenny ale bez ustawowego uszczegółowienia jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie. Nie będzie w związku z powyższym odwołań do SUIKZP. W rezultacie pkt 4 w dodanym art. 6a ust 3 usg zostanie usunięty.</p> <p>W chwili obecnej w MliR trwają prace legislacyjne nad ustawą, ustanawiającą nowy system planistyczny oraz proces inwestycyjny. W pracach bierze się pod uwagę zakres i zapisy obecnej nowelizacji ustaw.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				studium wymogi proceduralne są bardzo precyzyjnie wskazane w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Dyspozycje dotyczące struktury przestrzennej gminy powinny zatem pozostać domeną planowania przestrzennego jako przedmiot ustaleń studium gminy. Co do strategii – w zupełności wystarczający jest wymóg Art. 6a ust. 3 pkt 5 – nakazujący określenie „zaleceń dla studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego”.	
493	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 ustawy zppr (Art. 6a ust. 3 pkt 5)	Nadanie brzmienia pkt 5 w art. 6a: „5) zalecenia dla studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin objętych strategią rozwoju ponadlokalnego”.	j.w.	Zapis zostanie zmieniony – prowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach.
494	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 ustawy zppr (Art. 6c ust. 4)	Skreślenie w całości ust. 4 w art. 6c	Uzasadnienie – jak dla uwagi pkt 1. Ponadto: Poważne wątpliwości budzi odmienna konstrukcja relacji strategia – studium. W przypadku strategii gminy przewidziano, że strategia określa zalecenia dla studium i miejscowych planów. W przypadku strategii rozwoju ponadlokalnego przewidziano, że ma ona być zgodna ze studium obowiązującym dla każdej z gmin. Taka regulacja zawęży możliwości kreatywnych i przyszłościowych rozwiązań na poziomie ponadlokalnym.	W obecnym brzmieniu projektu w ust 4 w art. 6c usg skreślono wyliczenie zawartości modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, pozostawiając to do decyzji samorządu. Pozostał wymóg zawarty w ust 1ca, mówiący o konieczności sporządzenia strategii w formie tekstowej oraz graficznej.
495	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 ustawy zppr (Art. 6c ust. 5 pkt 4)	Usunięcie w całości pkt 4 w dodanym art. 6c ust. 5	Uzasadnienie – jak dla uwagi pkt 1.	Uwaga zostanie uwzględniona
496	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 2 pkt 1 ustawy zppr (Art. 6c ust. 5 pkt 5)	Wnioskuje się o przyjęcie zasady jak w art. 6a ust. 3 pkt 5, tj, że strategia rozwoju ponadlokalnego wskazuje zalecenia dla studiów poszczególnych gmin.		Zapis zostanie zmieniony – prowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach.
497	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 5 pkt 2b ustawy zppr dotyczący zmian w ustawie o samorządzie	W art. 5 pkt 2b ustawy zppr (zmiany w ustawie o samorządzie województwa): – skreślenie w całości w art. 11 ust. 1c pkt 4 – usunięcie wymagań dot. graficznego	Określony w projekcie zakres treści strategii (docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa) pokrywa się w znacznym stopniu w treściami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.	Przepis art. 5 pkt 2b – pkt 4 w ust 1c art. 11usw zostanie usunięty; pozostał wymóg sporządzenia strategii w formie tekstowej oraz graficznej.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	m	województwa – Art. 11 ust. 1c pkt 4	przedstawienia treści ww.pkt.4. korekta zapisów ust.1 ca: „1ca. <i>Strategię rozwoju województwa sporządza się w formie tekstowej oraz graficznej, zawierającej zobrazowanie treści, o których mowa w szczególności w ust. 1c. pkt. 4-6.</i> ”, w zakresie obowiązkowego sporządzenia części graficznej o zawartości określonej w ww. pkt.4.	Zgodnie z proponowaną zmianą samorząd województwa tworzy dwa dokumenty o podobnej treści, plan zagospodarowania przestrzennego województwa i strategię rozwoju – obowiązkowo. Strategia rozwoju województwa według proponowanej zmiany ma rozbudowaną treść i niedookreśloną procedurę, jest w nadrzędnej roli w stosunku do PZPW o szczytkowych bądź powtarzanych po strategii treściach a za to rozbudowanej procedurze. Ze względów podanych wyżej należy usunąć treści określone w pkk.4 z obowiązkowej części graficznej opracowania.	
Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK)					
498	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 6 ust. 3	Strategia rozwoju gminy nie posiada instytucji uzgodnień w swojej procedurze sporządzenia, a jedynie konsultacje z sąsiednimi gminami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi.	Należy rozbudować proces uzgodnień i konsultacji społecznych w tym zakresie.	Intencją przyjęcia takiego rozwiązania było zabezpieczenie przed nadmiernym przedłużeniem procedury sporządzania strategii rozwoju gminy
499	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 5 pkt 6a	Krytycznie należy ocenić usunięcie z definicji obszarów funkcjonalnych przypisania im "jednorodnych celów rozwoju" (jak to ma miejsce w obecnie obowiązujących przepisach. Postuluje się wprowadzenie definicji brzmieniu w następującym" Obszar funkcjonalny to terytorium, na którym występuje względnie wyodrębniający się intensywny i otwarty system relacji (powiązań) społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego). Szczególnym typem, tak rozumianego obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny.	Jednolite cele rozwoju należy uznać za kluczowy element powiązany z problematyką obszarów funkcjonalnych.	Uwaga zostanie uwzględniona.
500	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a ust. 3 pkt 5	Należałoby kategorycznie odróżnić zakres zaleceń do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Zasadne również wydaje się rozważenie częściowego doprecyzowania w	Wejście w życie ustawy w proponowanym brzmieniu wiąże się z ryzykiem, że w skali znaczącej części gmin wystąpią dylematy odnośnie tego, co rozumieć przez niniejsze "zalecenia", czy mają być wspólne, czy też wyodrębnione dla lokalnych aktów planistycznych.	Zapisy zostaną zmienione. Wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej odpowiednio w województwie lub gminie. Nie przewiduje się wskazywania w ustawie czego one mają dotyczyć.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			tym kontekście pojęcia "zaleceń", a najlepiej jednolitego określenia ich skutków i stopnia związania wobec innych aktów (niewykluczone, że wskazane może być tu zastosowanie innego niż "zalecenia" sformułowania.	Może to przyczynić się do komplikacji formalnoprawnych. Nie można nawet wykluczać scenariusza, w ramach którego podjęte zostałyby próby podważania strategii przed sądami w taki sposób jak obecnie są podważane studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nie chodzi o to, aby szczegółowo określać katalog "zaleceń", ale z perspektywy zarówno wskazanego przepisu, jak i całej nowelizacji rola "zaleceń" ze strategii powinna zostać ujęta bardziej precyzyjnie.	
501	Ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust. 1c pkt 5	Podobna, jak wyżej uwaga, potrzeba częściowego doprecyzowania zakresu "zaleceń dla gmin wynikających ze strategii"	Konieczność doprecyzowania jest tym bardziej istotna, że zalecenia niniejsze będą wiążące przy sporządzaniu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	
502	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 10 ust. 1 pkt 2	Należy zaproponować pozostawienie obligatoryjnego elementu studium "stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony"	Wprowadzanie nowych elementów studium, a także próba zintegrowanego planowania nie może stanowić uzasadnienia do ograniczania przez ustawodawcę odwołań do zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego. Pojęcie to w znaczącym zakresie wiąże się z zawartym w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym pojęciem interesu publicznego i jego ograniczanie utrudni przy wykładni akcentowanie wskazanie tych wartości. Poza tym należy wyrazić ogólną wątpliwość w zakresie ewentualnych funkcji strategii rozwoju lokalnego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego po wprowadzeniu zaproponowanych zmian. Prawdopodobny jest wariant, że rozdział funkcji obu aktów nie będzie klarowny (zwłaszcza z perspektywy gmin).	Ład przestrzenny będzie jednym z kluczowych elementów diagnozy. Na tej podstawie będą wnioski dla dokumentów, a następnie ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej.
503	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 39 ust. 6	Sugeruje się rezygnację z nadanej fakultatywności planu zagospodarowania miasta wojewódzkiego i funkcjonalnie z nim powiązanego obszaru.	W pierwszej kolejności podkreślić należy, że KPZK PAN stoi na stanowisku, zgodnie z którym ograniczanie roli obszarów funkcjonalnych jest zmianą niepożądaną. W takim kontekście należy oceniać usuwanie z zakresu planu zagospodarowania przestrzennego województwa elementów dotyczących obszarów funkcjonalnych. Dodatkowe wprowadzenie fakultatywności obecnych planów zagospodarowania przestrzennego MOF (a w projekcie pzp miast	W obecnym stanie prawnym dokument planistyczny dla MOFOW wykonuje się (fizycznie i prawnie) jako część planu zagospodarowania przestrzennego województwa („plan w planie”). Powoduje to nierzadko przedłużenie i komplikację procedury sporządzania obu planów. – co nie znajduje uzasadnienia. Dążąc do uelastycznienia procedur projekt zakłada, że jeżeli MOF będzie odczuwał

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				wojewódzkich i powiązanych z nim funkcjonalnie obszarów) może pogłębić negatywne zjawiska występujące w tych obszarach. Jest tak nawet przy założeniu, że fakultatywne plany zagospodarowania są pomyślane jako tymczasowe. Zmiany w tym kontekście powinny zmierzać raczej w stronę szerszego wypracowania ich zakresu.	potrzebę posiadania takiego dokumentu to może go wykonać, jednak nie musi. Zgodnie natomiast z założeniem nowego systemu planowania przestrzennego obszary funkcjonalne są elementem diagnozy, a w strategii do nich, choć nie zawsze powinny się odnosić OSI. Obszar funkcjonalny nie zawsze bowiem takiej interwencji będzie wymagał.
Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego					
504	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	art. 21	Wydłużenie terminu na opracowanie nowej strategii rozwoju gminy i zachowanie ważności dotychczasowych strategii do końca roku 2023.	Obecnie wskazany termin (2 lata od wejścia w życie ustawy) na dostosowanie dokumentów strategii rozwoju gminy do nowych wymogów zawartych w ustawie jest zbyt krótki, biorąc pod uwagę zakres zmian jaki będzie trzeba wprowadzić w obecnie obowiązujących strategiach. W związku z powyższym gminy będą miały utrudnione możliwości aplikowania o środki finansowe w ramach nowego okresu programowania w UE (2021-2027). Ponadto, dokument strategii rozwoju gminy powinien być spójny z dokumentami wyższego rzędu. Zgodnie z zapisami projektu ustawy, koncepcja rozwoju kraju zostanie przygotowana w okresie 2 lat od wejścia w życie ustawy, a pozostałe dokumenty (strategia rozwoju województwa i plan zagospodarowania przestrzennego województwa) mogą zostać dostosowane do nowych przepisów również w okresie odpowiednio 2 i 3 lat. W związku z tym, gminy mogą mieć niewystarczającą ilość czasu na aktualizację swoich strategii, ponieważ będą one uzależnione od aktualizacji dokumentów na szczeblu kraju i województwa. Ponieważ nowy dokument ma uwzględniać m.in. obszary istotne dla rozwoju gminy, którymi są np. obszary rewitalizacji sugeruje się dostosować termin na opracowanie dokumentu strategii rozwoju gminy zgodnie z terminem wskazanym w ustawie o rewitalizacji na przygotowanie gminnego programu rewitalizacji – tj. do 31 grudnia 2023 - celem zachowania spójności i kompleksowego podejścia do zagadnień strategiczno-planistycznych na	Uwaga uwzględniona. Z projektu usunięto zapis o terminie 2 lat na opracowanie strategii rozwoju gminy. Obecnie brak jest w ogóle takiego terminu a strategia nadal ma charakter fakultatywny.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
505	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		Największe obawy budzi propozycja wprowadzenia obowiązku uzyskania opinii dotyczącej zgodności strategii gminy z celami określonymi w strategii wojewódzkiej. Opinię tę będzie wydawał zarząd województwa. Strategia jest dokumentem przygotowywanym na wysokim poziomie ogólności. Próba wprowadzenia tego obowiązku wydaje mi się próbą ubezwłasnowolnienia władz gminy w kwestii planowania jej rozwoju. W zależności od czynników pozamerytorycznych (np. politycznych), zarząd województwa, w związku z charakterem dokumentu, jakim jest strategia, zawsze będzie w stanie wykazać brak spójności ze strategią wojewódzką. Ponadto doświadczenia związane z przedkładaniem do zaopiniowania Marszałkowi Województwa Programów Rewitalizacji w obecnej perspektywie finansowej wskazują, iż znacząco wydłuża to proces powstawania dokumentów strategicznych. Propozycja nie określa również w jakim stopniu opinia zarządu województwa będzie wiążąca dla gminy. Analogiczny wymóg wprowadzono dla strategii ponadlokalnych.	poziomie gminy	Zapisy odnoszące się do zawartości strategii rozwoju gminy zostaną zmienione – pozostanie model funkcjonalno-przestrzenny, ale bez doszczegóławiania jego zakresu. Jednocześnie zostanie dodany zapis o ustaleniach i rekomendacjach w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. W tym zakresie studium będzie musiało być uzgadniane z SRW. Intencją wprowadzenia obowiązku uzyskania tej opinii nie jest próba ubezwłasnowolnienia władz gminy w kwestii planowania jej rozwoju, pozwala natomiast na uzyskanie spójności obu dokumentów. Należy dodać, że w projekcie ustawy zostaną wprowadzone jednolite zapisy dot. uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą: badanie spójności dokumentów.
506	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 3a pkt. 4b	Przewiduje się uzupełnienie zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego o możliwość wydawania zaleceń i rekomendacji w zakresie przygotowywania projektów strategii rozwoju województwa, strategii rozwoju ponadlokalnego i gminy oraz projektów innych strategii, przygotowywanych na podstawie art. 9 pkt 3 ustawy. Jeżeli istniała będzie konieczność uzyskania rekomendacji ministerialnych dla projektu strategii gminny niepotrzebnie, znacząco wydłuży to i skomplikuje proces jej powstawania		Rekomendacje ministra mają odnosić się tylko i wyłącznie do sposobu przygotowania strategii rozwoju zgodnie z nowymi przepisami; miałyby być jedynie „podręcznikiem” pomocnym w przygotowaniu dokumentów.
507	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 6 ust. 3	Wprowadza konieczność poddania Strategii rozwoju gminy konsultacjom w szczególności z sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz mieszkańcami gminy. Przymus ten, po pierwsze wydłuży proces opracowywania / aktualizacji strategii, ponadto nakłada dodatkowe, nowe obowiązki na pracowników samorządowych, którzy będą zobligowani do zapoznania się ze strategiami wszystkich sąsiadujących gmin. Jednocześnie, w przypadku konfliktu pomiędzy gminami, bądź występowania konkurencji (np. w pozyskiwaniu funduszy zewnętrznych) istnieje możliwość celowego działania, opóźniającego cały proces		Przygotowanie gminnego dokumentu strategicznego powinno uwzględniać zasady partycypacji społecznej. Gwarantuje to właśnie wymagana przepisem konsultacja projektu z „użytkownikami” danego terenu: partnerami społecznymi i gospodarczymi samorządu gminy, a przede wszystkim z jej mieszkańcami – bo to oni powinni mieć w tej sprawie bardzo głos bardzo ważny – jeżeli nie decydujący. Jednocześnie należy także zwrócić uwagę, że nie jest możliwe prawidłowe i efektywne sformułowanie strategii rozwoju danej gminy bez znajomości analogicznej wizji jednostek sąsiednich. Gmina nie rozwija się przecież „w pustce” tylko posiada sąsiadów, którzy również projektują swój rozwój społeczny, gospodarczy i przestrzenny. Wydaje się również, że zamiast mówić o konkurencji między sąsiadami należy

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					dążyć do nawiązania i rozwoju wzajemnej współpracy, która może pozwolić na osiągnięcie korzystniejszych dla mieszkańców celów rozwoju. Gmina w swoich planach rozwojowych powinna uwzględniać koncepcje sąsiadów – choćby po to, by jej inwestycje (np. drogi) były racjonalne .
508	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		Podstawą opracowania strategii mają być wnioski z przeprowadzonej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Diagnoza taka, a co za tym idzie sama strategia, w dużej mierze opierać się będzie na zdefiniowaniu przestrzennym obszaru miasta. Oznacza to, że w przypadku uchwalenia przedmiotowych zmian, na etapie tworzenia strategii koniecznym będzie ściśle współdziałanie również w aspekcie planistycznym		Zgodnie z proponowanymi przepisami podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przed przystąpieniem do jej opracowania przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym tej strategii rozwoju, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych. Wnioski z tej diagnozy będą stanowić element strategii oraz podstawę do sformułowania modelu funkcjonalno – przestrzennego danej jednostki administracyjnej. Jego zawartość nie byłaby określona ustawowo i pozostawałaby do suwerennej decyzji danej gminy. Należy dodać, iż elementem strategii mają być ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w danej gminie. Odnosząc się do treści uwagi należy więc potwierdzić, że sporządzenie takiej diagnozy niewątpliwie będzie wymagało nawiązania współpracy z gminami sąsiednimi – także w aspekcie planowania i zagospodarowania przestrzennego.
509	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym		Proponowane zmiany zakładają również zrezygnowanie z kontraktów terytorialnych w obecnym kształcie. W zamian powstaną kontrakty programowe, sektorowe oraz porozumienia terytorialne. Niejasne jest, w jaki sposób wymienione rodzaje kontraktów będą ze sobą powiązane i od siebie zależne oraz jaką odgrywają rolę wobec regionalnego programu operacyjnego		Realizując zapisy SOR, kontrakt terytorialny będzie zmieniony. Dotychczasowy oczywiście pozostanie do czasu realizacji przedsięwzięć, natomiast nowa edycja przybierze formułę kontraktu programowego i sektorowego. Takie rozwiązanie powinno usprawnić dialog między stroną rządową a samorządową. Kontrakt programowy będzie związany z środkami UE, zaś sektorowy z programami rozwoju. W rezultacie województwo oprócz jednego kontraktu programowego będzie mogło zawierać nawet kilka kontraktów sektorowych. Wprowadzenie kontraktu sektorowego umożliwi

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji sektorowych.
510	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	pkt. 4c	Brak informacji o latach 2021-2027 - dla jasności powinny lata kolejnej perspektywy programowania się znaleźć w tym punkcie		Nowelizacja miała na celu stworzenie przepisów niezależnie od okresu programowania UE. Tylko w sytuacji, kiedy nie jest to możliwe następuje wskazanie okresu 2014-2020 lub 2021-2027.
511	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	<i>Uwaga ogólna</i>	Polityka publiczna ma wynikać bezpośrednio ze strategii rozwoju - patrząc na proces przygotowania dokumentów strategicznym i jego poziom ogólności oraz holistyczny charakter, część polityk publicznych może zostać pominięta. Warto zastąpić to zapisem "które wynikają bezpośrednio i pośrednio ze strategii rozwoju".		Polityki publiczne dość wyraźnie różnią się od strategii zakresem – nie zawierają ram finansowych i obszarów strategicznej interwencji. Strategia jest dokumentem bardziej kompleksowym, polityka – monodyscyplinarnym. Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju dokumentu wynika z faktu przygotowywania tego typu dokumentów na potrzeby związane np. z członkostwem w UE. Chodzi o zapewnienie spójności polityki rozwoju w poszczególnych dziedzinach.
512	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 16	Program obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania strategii rozwoju - czyli 4 lata (kierunki na 1-15 lat) - czy takie rozwiązanie jest możliwe? jeśli kolejna perspektywa będzie trwała lat 6?		Strategia jest przygotowywana na 10-15 lat ze wskazaniem działań na 4 lata. Program więc będzie musiał się wpisywać w horyzont strategii, a więc 10-15 lat.
513	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 17a	Czy kontrakty sektorowe będą zawierane na podstawie dotychczas zdiagnozowanych inteligentnych specjalizacji w województwie?		Kontrakt sektorowy służy realizacji programów rozwoju w odniesieniu do interwencji realizowanej w ujęciu terytorialnym. Jego zakres tematyczny będzie zależał od zakresu programu.
514	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 21a	Polityka publiczna ma również obowiązywać na 4 lata - być może to za krótki okres aby wdrożyć zmiany i ewaluować ich wpływ		Polityka musi również wpisywać się w horyzont czasowy strategii, a więc 10-15 lat.
515	Ustawa o planowaniu i		Do kiedy gminy mają czas na przygotowanie nowej strategii rozwoju lokalnego?		Projekt ustawy nie nakłada na gminy takiego terminu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zagospodarowaniu przestrzennym				
516	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 5 pkt. 4f	Zgodnie z zapisami projektu ustawy odchodzi się od obowiązku wyznaczania obszarów funkcjonalnych na rzecz ich uwzględniania w przygotowywanej diagnozie sytuacji społecznej, gospodarczej oraz przestrzennej, poprzedzającej opracowanie projektów strategii różnego poziomu. Powiązania funkcjonalne – ich rodzaj, jakość, natężenie – opisują warunki rozwoju danego obszaru, stąd pozostają użytecznym narzędziem diagnostyczno-analitycznym w procesie przygotowywania strategii rozwoju. Pozwalają na identyfikację występujących na danym obszarze problemów, barier lub potencjałów, co w konsekwencji prowadzi do wyboru obszarów strategicznej interwencji, do których adresowane będą instrumenty wdrożeniowe, odpowiadające na ich potrzeby rozwojowe.	Czy ilość tych gmin zostanie ograniczona ilościowo bądź obszarowo? W przypadku konurbacji śląsko-dąbrowskiej ograniczenie ilości gmin i powiatów tworzących dotychczasowy obszar funkcjonalny byłoby sztuczne. Z uwagi na swoją specyfikę nie jest możliwe sztuczne rozerwanie tego obszaru. Obecnie instrument ZIT w Subregionie Centralnym w województwie śląskim realizuje 81 gmin i powiatów.	Projekt ustawy w żaden sposób nie ogranicza liczby jednostek, które mogą tworzyć obszar funkcjonalny ani ZIT. Zależy to od decyzji samorządu, który je wyznacza.
517	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 9 pkt. 6	Strategia rozwoju ponadlokalnego może zostać przygotowana wspólnie przez gminy sąsiadujące w zakresie dotyczącym ich terytorium.	Czy ilość tych gmin zostanie ograniczona ilościowo bądź obszarowo? W przypadku konurbacji śląsko-dąbrowskiej ograniczenie ilości gmin mogących tworzyć strategię rozwoju ponadlokalnego byłoby sztuczne. Obecnie instrument ZIT w Subregionie Centralnym w województwie śląskim realizuje 81 gmin i powiatów.	Projekt ustawy w żaden sposób nie ogranicza liczby jednostek, które mogą przygotowywać strategię ponadlokalną.
518	Ustawa o samorządzie gminnym	<i>Uwaga ogólna</i>	W chwili obecnej gminy, które mają taką potrzebę, mają możliwość przyjęcia strategii rozwoju. Ustawa próbuje regulować coś, co nie wymaga uregulowania, dodatkowo proponowane zmiany mają charakter fakultatywny, co tym bardziej podkreśla ich zbędność		Nie ma w ustawach wprost wskazania, że gmina może przygotować strategię rozwoju i jakie są w związku z tą strategią wymagania. Samorządy gminne wielokrotnie wskazywały na lukę w przepisach prawa w tym zakresie.
519	Ustawa o samorządzie gminnym	Po art. 6 dodany art. 6b ust.1	Propozycja zrezygnowania z proponowanego zapisu art.6b dot. uchwalenia przez Radę Gminy trybu i harmonogramu opracowania projektu strategii rozwoju gminy, w tym trybu konsultacji.	Decyzje dotyczące podjęcia działań zmierzających do opracowania strategii, określenie trybu i harmonogram powinny pozostać w kompetencji prezydenta miasta. Uchwała taka w żaden sposób nie wpłynie na jakość przygotowywanego dokumentu, a jedynie sformalizuje i utrudni tryb jego opracowania. Również ze względu na charakter i zmieniony	Zagadnienie zostało uregulowane analogicznie jak w przypadku strategii rozwoju województwa, gdzie sejmik województwa określa zasady, tryb i harmonogram jej opracowania. Przed podjęciem decyzji o trybie i harmonogramie prac zagadnienie to powinno być szczegółowo przeanalizowane – tak, by podjęte ustalenia uwzględniały oczekiwania środowiska,

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>przez proponowane zapisy zakres dokumentu, przygotowanie jego będzie w większości przypadków zlecane podmiotom zewnętrznym. Określenie w uchwale harmonogramu i trybu opracowania dokumentu może nie być spójne z oczekiwaniami różnych środowisk biorących w udział w procesie opracowania strategii. Praca nad dokumentem może wymagać dodatkowych opinii, spotkań czy konsultacji, natomiast przyjęty w drodze uchwały tryb i harmonogram uniemożliwią dostosowanie procesu i harmonogramu tworzenia strategii do oczekiwań mieszkańców i podmiotów zaangażowanych, bowiem proces ten jest procesem dynamicznym i nieprzewidywalnym. Gminy posiadają już przyjęte Uchwałą Rady Miejskiej zasady i tryb przeprowadzania konsultacji z mieszkańcami miasta, w tym dokumentów strategicznych, będzie to więc powielenie zapisów.</p>	<p>współpracujących z gminą przy jego sporządzaniu. Przygotowanie projektu strategii może być zlecane podmiotowi zewnętrznemu, jednakże nie zmieni to faktu, że odpowiedzialnym za przygotowanie projektu będzie wójt (burmistrz, prezydent miasta), natomiast za uchwalenie – rada gminy. Zapis, dotyczący trybu i harmonogramu sporządzania strategii gminnej ma na celu m.in. właśnie nadanie mu formy przewidywalnej i uporządkowanej.</p>
520	Ustawa o samorządzie gminnym	Po art. 6 dodany art. 6b ust.2	Propozycja zrezygnowania z konieczności przedłożenia zarządowi województwa strategii w celu uzyskania opinii dotyczącej zgodności z celami określonymi w strategii rozwoju województwa.	Z dodanego art. 6a. pkt 2 wynika że strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa.	Z uwagi na fakt, że politykę przestrzenną prowadzi zarówno województwo jak i gmina, konieczne jest zapewnienie spójności pomiędzy dokumentami strategicznymi przygotowywanymi na poszczególnych szczeblach zarządzania. Takie rozwiązanie było i jest stosowane w przypadku planów zagospodarowania przestrzennego województw i studiów gminnych.
Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Raby”					
521	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art.14l ust.7	<p>Proponuje się usunięcie zawartej w projekcie zmiany ustawy: ust. 7 otrzymuje brzmienie: „7. Członków Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego przewodniczący.” i pozostawienie dotychczasowego zapisu w ustawie: 7. Przewodniczący Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa powołuje i odwołuje jego członków zapewniając, przy uwzględnieniu zasady partnerstwa, aby przedstawiciele: 1) strony samorządowej, z uwzględnieniem</p>	<p>Zachowanie równowagi grup partnerów ma istotne znaczenie dla zasady partnerstwa, która jest nie tylko horyzontalną zasadą wykorzystania funduszy UE, ale także promowaną od wielu lat przez ONZ zasadą zrównoważonego rozwoju. Zasada zapisana w art. 5 Konstytucji RP. Na potrzebę tworzenia partnerstw międzysektorowych wskazuje art. 5 Rozporządzenia UE 1303/2013 i pkt. 17.7 Rezolucji przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne w dniu 25 września 2015 r. „Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030”. W wielu LGD, w składzie organów decyzyjnych</p>	Zapisy w ustawie pozostaną w dotychczasowym brzmieniu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			przedstawiciele strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, 2) strony rządowej, 3) partnerów społecznych i gospodarczych – stanowili po 1/3 składu Komitetu. albo ze zmianą zapisu „po 1/3 składu” na „po co najmniej niż 30% składu”.	stosuje się 1/3 składu partnerów publicznych, 1/3 gospodarczych i 1/3 społecznych. Propozycja zmiany zapisu „po 1/3 składu” na „po co najmniej niż 30% składu” ma na celu wyjście naprzeciw uwagom zawartym w uzasadnieniu zmiany ustawy. Niemniej kwestie techniczne nie mogą naruszać fundamentalnych wartości.	
522	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	W odpowiednim miejscu w ustawie	Proponuje się zapis: W określeniu Umowy Partnerstwa oraz każdej strategii i programu stosuje się zasady partnerstwa zawarte w art. 5 Rozporządzenia UE 1303/2013, a skład partnerstw określa się korzystając z aktu delegowanego KE - europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa.	<i>Artykuł 5 Rozporządzenia UE 1303/2013:</i> „Partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie 1. W odniesieniu do umowy partnerstwa i każdego programu państwo członkowskie organizuje, zgodnie z jego ramami instytucjonalnymi i prawnymi, partnerstwo z właściwymi instytucjami regionalnymi i lokalnymi.” 2. Zgodnie z podejściem opartym na wielopoziomowym zarządzaniu partnerzy, o których mowa w ust. 1, są zaangażowani przez państwa członkowskie w przygotowywanie umów partnerstwa i sprawozdań z postępów oraz w trakcie przygotowywania i wdrażania programów, w tym poprzez udział w komitetach monitorujących programy zgodnie z art. 48. 3. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktu delegowanego zgodnie z art. 149 w celu ustanowienia europejskiego kodeksu postępowania w sprawie partnerstwa („kodeks postępowania”), służącego wspieraniu państw członkowskich oraz ułatwieniu im organizacji partnerstwa zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu.” Opracowanie każdej strategii lub programu, nie tylko związanego ze środkami UE powinno obejmować utworzenie partnerstwa na wzór partnerstw, o których mowa w art. 5 Rozporządzenia UE 1303/2013	Taka zmiana wykracza poza zakres nowelizacji. Ponadto nie jest zasadne powtarzanie poszczególnych regulacji.
523	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 14l ust. 6	Proponuje się zmianę całego dotychczasowego zapisu na: „Skład Komitetu określa się na podstawie zapisów Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i	Konsekwencja zastosowania się do zapisów art. 5 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące EFRROW, EFS, EFRR, FS i EFMR.	Zapisy w ustawie pozostaną w dotychczasowym brzmieniu.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
524	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 3	inwestycyjnych.” Proponuje się dodanie pkt d): „partnerstwa międzysektorowe, w szczególności te, którym inne ustawy wskazują na prowadzenie polityki rozwoju, jak np. Lokalne Grupy Działania.	Uzasadnienie dla partnerstw przedstawiono wyżej, w pkt.1. Lokalne Grupy Działania, o których mowa w ustawie o z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności, opracowują Lokalną Strategię Rozwoju, która poza obszarami miejskimi jest strategią ponadlokalną.	Katalog podmiotów, które prowadzi politykę rozwoju jest wystarczający. Wskazane zostały te podmioty, które w swoich ustawach mają kompetencje do prowadzenia polityki rozwoju.
525	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art. 15 ust. 4	Należy prawdopodobnie wykreślić zapis o art. 37 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006	Przytoczone rozporządzenie zostało uchylone przez Rozporządzenie UE 1303/2013	Zmiany w art. 15 ust. 2 i ust. 4 są zmianami wynikowymi, związanymi ze zmianami w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Dotyczą one rozwiązań na potrzeby perspektywy finansowej UE 2007-2013. Wprowadzenie rozporządzenie 1638/2006 zastąpiło częściowo rozporządzenie 232/2014. Niemniej jednak perspektywa 2007-2013 dla programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa i Partnerstwa (ang. ENPI) nie została jeszcze zakończona. W związku z powyższym należałoby zostawić proponowane zapisy ustawy.
526	Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym / Ustawa o samorządzie gminnym Ustawa o samorządzie województwa	Art.12a i podobne w tej ustawie oraz w innych ustawach o samorządzie gminnym czy wojewódzkim	Proponuje się pozostawić bez zmian dotychczasowy zapis w ustawie: Art. 12a. 1. Średniookresowa strategia rozwoju kraju zawiera w szczególności: 1) diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, regionalnej i przestrzennej kraju, z uwzględnieniem stanu środowiska; Uwaga ta dotyczy wszystkich innych propozycji zmian podobnych zapisów dotyczących innych strategii: rozwoju województwa, rozwoju gminy i rozwoju ponadlokalnego.	Diagnoza czyli analiza uwarunkowań, w tym danych jest bardzo ważna w opracowaniu strategii. Informacje zawarte w tej części strategii stanowią uzasadnienie dla elementów w dalszej części strategii, nie tylko wniosków wynikających z samej diagnozy, które proponuje się pozostawić. W uzasadnieniu do projektu zmian ustawy przywołano zasadę prowadzenia i projektowania polityk publicznych w oparciu o fakty (evidence-based policy). I dlatego należałoby oczekiwać w części programowej odwoływania do danych w części diagnostycznej. Takie działanie będzie utrudnione, jeśli diagnoza nie będzie obowiązkową częścią strategii. Problem dużej zawartości diagnozy można rozwiązać (co często się czyni), dzieląc dokument na części. Ponadto przy coraz częstszym posługiwaniu się wersjami elektronicznymi, duży dokument diagnozy nie stanowi dużego problemu.	W ustawie przyjęto zasadę, że opracowanie każdej strategii rozwoju (poziom krajowy, wojewódzki ponadlokalny i lokalny) musi być poprzedzone przygotowaniem stosownej diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Elementem samej strategii, jako dokumentu podlegającego uchwaleniu, mają być natomiast wnioski, wynikające z dokonanej diagnozy (jako uwarunkowania dalszego rozwoju). Sama natomiast diagnoza nie, ponieważ nie ma sensu uchwalanie informacji, dotyczących stanu istniejącego w zakresie wybranych dziedzin na obszarze gminy. Ni wyklucza to oczywiście wykorzystania samej diagnozy w zarządzaniu rozwojem danej jednostki.
527	Ustawa o planowaniu i	Art.12a ust.1 i podobne w tej	Proponuje się dopisać w wyliczeniu - informację o poprzedniej strategii i wnioskach z	Taka informacja i wnioski zalecane są w literaturze fachowej o zarządzaniu. Jej zasadność	Przy dodaniu takiego zapisu, strategia stałaby się długim i przeładowanym treścią

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	zagospodarowanie przestrzenne / Ustawa o samorządzie gminnym Ustawa o samorządzie województwa	ustawie oraz w innych ustawach o samorządzie gminnym czy wojewódzkim	jej realizacji. Propozycja ta dotyczy wszystkich innych podobnych zapisów dotyczących innych strategii: rozwoju województwa, rozwoju gminy i rozwoju ponadlokalnego.	potwierdza także praktyka opracowywania strategii.	dokumentem. Podsumowanie dotychczasowej strategii powinno następować przed jej aktualizacją lub przygotowaniem nowego dokumentu.
528	Ustawa o samorządzie gminnym Ustawa o samorządzie województwa	art. 6a ust. 2, art.6c. ust. 3 art.11 ust. 1aa (projekt zmiany)	Należy usunąć zapisy o spójności strategii mniejszych obszarów ze strategiami większych obszarów.	Strategia terytorialna musi opierać się o uwarunkowania wewnętrzne (dotyczące danego terenu), które są w większości różne dla każdego terytorium, jak i zewnętrzne (jakie może stanowić także strategia obszaru obejmującego dane terytorium). Rzadko jakkolwiek strategia np. gminna będzie w pełni spójna ze strategią województwa, która zapewne opierać się będzie o wskaźniki dotyczące większości obszaru województwa. Tymczasem nawet tylko 1% populacji województwa może oznaczać kilka gmin o odmiennej charakterystyce niż reszta województwa i ta charakterystyka powinna być uwzględniona w strategii gminy. Rozstrzygnięcie zatem o spójności dokumentów strategicznych spowoduje konflikty interpretacyjne, o jakim stopniu spójności jest mowa, które elementy jednego dokumentu mają być w pełni tożsame, a które mogą pozostać fakultatywne. Można by też zadać pytanie dlaczego strategia gminna ma być spójna ze strategią województwa, a nie odwrotnie – strategia województwa winna być wypadkową strategii lokalnych. Podobnie strategia kraju jako wypadkowa strategii wojewódzkich. Projekt zmian prawdopodobnie nie formułuje nakazu prawnego spójności strategii kraju ze strategią np. Unii Europejskiej.	W celu uniknięcia problemu, o którym mowa w uwadze – projekt ustawy wyraźnie precyzuje, <u>co</u> ma być przedmiotem badania spójności dokumentów. Projekt strategii gminnej wójt przedkłada zarządowi województwa w celu wydania opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wskazanych w strategii rozwoju województwa. W tym samym celu zarządowi województwa przedkładany jest projekt strategii ponadlokalnej. Projekt strategii rozwoju województwa jest przedkładany ministrowi właściwemu do spraw rozwoju regionalnego w celu wydania opinii dotyczącej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju i krajową strategią rozwoju regionalnego.
Związek Samorządów Polskich					
529	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki	Art.2.	Proponuje się do Art. 2. dopisać pkt 2 o brzmieniu: W określeniu Umowy Partnerstwa, strategii, programów i polityk publicznych stosuje się	Proponowane zmiany bezpośrednio odnoszą się do zasad SOR: • Podejście zintegrowane i zróżnicowane terytorialnie, określone hasłem -	Taka zmiana wykracza poza zakres nowelizacji. Ponadto nie jest zasadne powtarzanie poszczególnych regulacji.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	rozwoju		zasadę Zintegrowanej Polityki Wykorzystującej potencjał polskiej przestrzeni oraz zasadę Współpracy i Partnerstwa oraz zapisy Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.	ZINTEGROWANA POLITYKA WYKORZYSTUJĄCA POTENCJAŁ POLSKIEJ PRZESTRZENI. Oznacza ono koncentrację różnych działań podejmowanych przez poszczególne podmioty – rząd, samorząd, podmioty gospodarcze i partnerów społecznych – wokół wyznaczonych celów strategicznych. Niezbędnym elementem podejścia terytorialnego jest współpraca, dialog i partnerstwo z władzami regionalnymi i lokalnymi, podmiotami gospodarczymi i społecznymi oraz obywatelami. • Zasada współpracy i partnerstwa oznacza zaangażowanie i szeroko zakrojone współdziałanie pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, organizacjami pozarządowymi, sektorem nauki i 3społeczeństwem obywatelskim na różnych etapach planowania i realizacji działań rozwojowych. Zasadę określono hasłem - POLSKA SILNA WSPÓŁPRACA.	
530	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3.	W art.3 proponuje się dodać pkt 4.1 : Partnerstwa trójsektorowe oraz 4.2. Partnerstwo oznacza ścisłą, trwałą, niewymuszoną współpracę między instytucjami publicznymi, gospodarczymi i społecznymi na rzecz programowania rozwoju obszaru funkcjonalnego, charakteryzującego się wspólnymi uwarunkowaniami i przewidywanymi, jednolitymi celami roz-woju. Współpraca obejmuje przygotowanie, wdrożenie, monitorowanie i ocenę wspólnych działań na rzecz rozwoju obszaru funkcjonalnego w oparciu o zasoby własne partnerów.	Proponowane zmiany bezpośrednio odnoszą się do zasad SOR: • Podejście zintegrowane i zróżnicowane terytorialnie, określone hasłem - ZINTEGROWANA POLITYKA WYKORZYSTUJĄCA POTENCJAŁ POLSKIEJ PRZESTRZENI. Oznacza ono koncentrację różnych działań podejmowanych przez poszczególne podmioty – rząd, samorząd, podmioty gospodarcze i partnerów społecznych – wokół wyznaczonych celów strategicznych. Niezbędnym elementem podejścia terytorialnego jest współpraca, dialog i partnerstwo z władzami regionalnymi i lokalnymi, podmiotami gospodarczymi i społecznymi oraz obywatelami. • Zasada współpracy i partnerstwa oznacza zaangażowanie i szeroko zakrojone współdziałanie pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, organizacjami pozarządowymi, sektorem nauki i 3społeczeństwem obywatelskim na różnych etapach planowania i realizacji działań rozwojowych. Zasadę określono hasłem - POLSKA SILNA WSPÓŁPRACA.	Katalog podmiotów, które prowadzi politykę rozwoju jest wystarczający. Wskazane zostały te podmioty, które w swoich ustawach mają kompetencje do prowadzenia polityki rozwoju.
531	Ustawa o	Art. 6.	W art. 6b. proponuje się zostawić w pkt 2.	Można założyć, że procedura opiniowania strategii	Celem wprowadzanej projektem ustawy zmian

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	samorządzie gminnym		treść: „Projekt strategii opracowuje wójt.” Proponuje się wykreślić pkt. 3.	wydłuży czas jej aktualizacji i wprowadzania niezbędnych zmian po przeprowadzeniu monitoringu, czy też uwarunkowań wynikających z procedury przyjmowania Raportu o stanie jST.	jest uporządkowanie rozwiązań funkcjonujących w systemie zarządzania rozwojem kraju, w tym zapewnienie spójności dokumentów strategicznych. Dlatego też zostaną
532	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6.	W art.6c. proponuje się wykreślić pkt. 8 tj . Do projektu strategii rozwoju ponadlokalnego art. 6b ust. 1-3 stosuje się odpowiednio.	Jak wyżej Można założyć, że procedura opiniowania strategii wydłuży czas jej aktualizacji i wprowadzania niezbędnych zmian po przeprowadzeniu monitoringu, czy też uwarunkowań wynikających z procedury przyjmowania Raportu o stanie jST.	wprowadzone jednolite zapisy dot. uzgadniania wszystkich dokumentów między sobą; badanie spójności dokumentów. Przedkładanie przez wójta projekt strategii gminnej zarządowi województwa w celu wydania przez niego opinii dotyczącej sposobu uwzględnienia w strategii gminnej ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie wskazanych w strategii rozwoju województwa ma zapewnić spójność obu dokumentów.
533	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6.	Proponuje się dopisać po art. 6d art. 6c.w brzmieniu: 6.d.1. Dla obszarów funkcjonalnym może być stosowany mechanizm rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność 2. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność jest: a)skoncentrowany na konkretnych obszarach poniżej szczebla regionalnego; b)kierowany przez lokalne partnerstwa, w których skład wchodzi przedstawiciele władz publicznych, lokalnych partnerów społecznych i gospodarczych oraz mieszkańców, przy czym na poziomie podejmowania decyzji ani władze publiczne – określone zgodnie z przepisami krajowymi – ani żadna z grup interesu nie posiada więcej niż 49 % praw głosu; c)prowadzony na podstawie zintegrowanych i wielosektorowych lokalnych strategii rozwoju; d) zaprojektowany z uwzględnieniem lokalnych potrzeb i potencjału oraz zawiera elementy innowacyjne w kontekście lokalnym i zakłada tworzenie sieci kontaktów oraz, w stosownych przypadkach, współpracę. 3. Liczba ludności obszaru, o którym mowa w ust. 6.d.1. nie może być mniejsza niż 10 000 i większa niż 150 000 mieszkańców. 4. Dla obszaru, o którym mowa w ust.6.d.1,	Zmiana odzwierciedla zasadę SOR współpracy i partnerstwa oznacza zaangażowanie i szeroko zakrojone współdziałanie pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, organizacjami pozarządowymi, sektorem nauki i społeczeństwem obywatelskim na różnych etapach planowania i realizacji działań rozwojowych. Zasadę określono hasłem - POLSKA SILNA WSPÓŁPRACĄ.	RLKS jest uregulowany w odrębnej ustawie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>opracowują się strategię zgodnie z art. 6c. 5. Zarządzani wdrażaniem strategii odbywa się zgodnie z zapisami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) Nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. 6. W celu przygotowania i realizacji strategii w ramach Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez społeczność tworzy się partnerstwa w rozumieniu art. 84.2.</p>		
534	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6.	<p>Proponuje się dopisać po art. 6d art. 6c.w brzmieniu:</p> <p>6e. 1. Gmina, gminy sąsiadujące, partnerstwa lokalne posiadające strategię rozwoju ponadlokalnego mogą opracowywać polityki publiczne</p> <p>2) polityka publiczna - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczymi przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 6a,6c;</p> <p>3. Polityka publiczna określa w szczególności:</p> <p>1) cele strategiczne w zakresie danej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 6a,6c;</p> <p>2) szczegółową diagnozę obszaru;</p> <p>3) opis wizji stanu obszaru polityki ;</p> <p>4) cele polityki oraz odpowiadające im kierunki działań</p> <p>5) opis przedsięwzięć zawierający: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny;</p> <p>6) szacunkowe ramy finansowe wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych;</p> <p>7) opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie</p>	<p>Tworzeni polityk publicznych powinno być jednym z ważniejszych zadań służących ograniczeniu barier rozwojowych społeczności lokalnych. JST przygotowując polityki publiczne miałyby wyraźną podstawę prawną do ich tworzenia.</p>	<p>Partnerstwa lokalne to forma współpracy. W proponowanym przepisie chodzi o to, by to gminy przygotowywały strategię i brały odpowiedzialność za jej realizację.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu.		
535	Ustawa o samorządzie gminnym	Art. 84.	2) proponuje się dopisać w art.84 punkt 2 o brzmieniu : Stowarzyszenia o którym mowa w pkt.84.1 może przyjąć formę partnerstwa lokalnego, spełniającego wymagania z art. 6.d.2	Zmiana związana z propozycją nr 5 Zmiana odzwierciedla zasadę SOR współpracy i partnerstwa oznacza zaangażowanie i szeroko zakrojone współdziałanie pomiędzy podmiotami publicznymi, prywatnymi, organizacjami pozarządowymi, sektorem nauki i społeczeństwem obywatelskim na różnych etapach planowania i realizacji działań rozwojowych. Zasadę określono hasłem - POLSKA SILNA WSPÓŁPRACĄ.	Wprowadzono szersze zapisy odnoszące się do stowarzyszeń samorządowych. Partnerstwa lokalne są uregulowane w ustawie dot. RLKS.
Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia					
536			Zgromadzenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii z zaniepokojeniem przyjmuje fakt pominięcia związku metropolitalnego w województwie śląskim w Projekcie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz w projekcie Ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych ustaw.	Metropolizacja jest procesem nieuchronnym, związanym z globalizacją, cyfryzacją i zachodzącymi zmianami społecznymi. Związki metropolitalne przyczyniają się do zwiększenia konkurencyjności regionów, podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz do rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności, ale także do wyrównywania poziomu życia mieszkańców, spójności społecznej oraz przestrzennej. Wzmacnianie ośrodków wzrostu jakimi są obszary metropolitalne powinno znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w dokumentach kluczowych dla kreowania polityki regionalnej kraju. Bez kumulacji kapitału i wzrostu gospodarczego, nie jest możliwe konkurowanie z rozwiniętymi ośrodkami europejskimi, ani podniesienie poziomu życia mieszkańców.	Przyjęto, że w nowelizacji zmiany szczegółowe dot. zadań poszczególnych podmiotów będą zamieszczane w odpowiednich ustawach , tj. ustawie o samorządzie województwa, o samorządzie powiatowym, o samorządzie gminnym oraz w ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim. Uzppr odnosi się jedynie do ogólnych ram dla polityki rozwoju. Biorąc pod uwagę zgłaszane zastrzeżenia, zapisy ustawowe w art. 3 pkt 2a pozostaną w brzmieniu dotychczasowym uzppr. Przywrócone zostaną „związki metropolitalne”, jako podmioty prowadzące politykę rozwoju.
537			Projekt Ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych ustaw (wersja z 29.03.2019 r.) całkowicie pomija istnienie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii, utworzonej na podstawie Ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim, zrównując związek metropolitalny ze związkami gmin, podczas gdy GZM nie jest związkiem gmin, stowarzyszeniem gmin, ani porozumieniem jednostek samorządu terytorialnego.		Kwestie GZM zostały uregulowane w ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim. Nie ma zasadności dodatkowych regulacji w uzppr.
538			Ustalenie priorytetów rozwojowych, na które kierowane będą strumienie środków budżetowych i unijnych oraz synchronizacja działań wszystkich beneficjentów jest konieczna. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia reprezentująca największy obszar przemysłowy kraju, zamieszkały przez blisko 2,5 miliona mieszkańców, powinna obligatoryjnie uczestniczyć zarówno w przygotowywaniu kontraktu programowego, kontraktów sektorowych jak i być stroną porozumienia terytorialnego.		Kontrakt programowy oraz kontrakt sektorowy są mechanizmami uzgadniania pomiędzy stroną rządową a samorządem województwa. Dlatego też inne jest lub też ich związki, w tym związki metropolitalne nie zostały uwzględnione w przedmiotowych uregulowaniach. Zapisy odnośnie porozumień terytorialnych

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					zostaną zmienione tak, by uspołnić je z KSRR. Dodana zostanie możliwość zawierania porozumień terytorialnych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego poziomu lokalnego. Takie rozwiązanie daje możliwość zawierania porozumień również gminom będącym w związku metropolitalnym.
539			Podobnie, obligatoryjne powinno być prowadzenie przez związek metropolitalny polityki rozwoju oraz tworzenie strategii rozwoju związku metropolitalnego. Strategia powinna porządkować kwestie planowania przestrzennego na obszarze związku, ale jeżeli związek metropolitalny ma realnie wpływać na zagospodarowanie przestrzenne obszaru to obowiązek dostosowania gminnych strategii i kierunków zagospodarowania przestrzennego do strategii rozwoju ponadlokalnego powinien spoczywać na gminach.		Zapisy w ustawie o związku metropolitalnym w województwie śląskim zostaną zmienione – wskazane zostanie, że związek metropolitalny przyjmuje (a nie może przyjąć) strategię rozwoju związku metropolitalnego jak rodzaj strategii ponadlokalnej, o której mowa....” Zgodnie z zapisami nowelizacji, strategię gminy muszą być spójne ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego (w tym strategią rozwoju związku metropolitalnego), jeśli taka istnieje.
540			Uchwalając Ustawę o związku metropolitalnym w województwie śląskim Ustawodawca zrealizował konstytucyjną zasadę subsydiarności uznając, że związek metropolitalny jest szczeblem właściwym do optymalnego wykorzystania zasobów oraz przeciwdziałania koncentracji problemów rozwojowych, a rozwój społeczny i gospodarczy obszaru związku metropolitalnego jest zadaniem ustawowym związku (art. 12 ust.1 pkt. 2 Ustawy). W związku z tym, Zgromadzenie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii wnosi o dokonanie zmian w projektach, które umożliwią związkowi metropolitalnemu realizację powierzonych mu zadań. Deklarujemy gotowość do spotkania z Panem Ministrem oraz z osobami merytorycznie odpowiedzialnymi za przygotowanie projektów, a także włączenia się w trwające prace legislacyjne.		Projekt nowelizacji zostanie zmieniony. Wskazane zostaną „związki metropolitalne” jako podmioty prowadzące politykę rozwoju. Wzmocnione zostaną zapisy ustawy o związku metropolitalnym w województwie śląskim, nadając obligatoryjność strategii rozwoju związku metropolitalnego.
541	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 3 pkt 2a oraz art. 9 ust. 3	Nie uchylać art. 3 pkt 2a mówiącego o związku metropolitalnym oraz zmodyfikować zapis: „inne strategie (...) w tym obszarów związków metropolitalnych” (ujednoczenie sformułowań stosowanych w innych ustawach)	Pojęcie związku metropolitalnego zostało całkowicie wyeliminowane z ustawy o zasadach..., choć został on ustawowo powołany ustawą o związku metropolitalnym i w tej ustawie (art., 23 pkt 1) mówi się o uchwaleniu strategii rozwoju związku metropolitalnego przez Zgromadzenie; Zapis ten należy czytać łącznie z proponowanym art. 12a w tej ustawie, wskazującym na jedynie opcjonalność przyjęcia strategii rozwoju związku metropolitalnego Wykreślenie pojęcia „związek metropolitalny” z projektu ustawy dezawuuje istnienie ustawowo powstałej - jako pilotaż - pierwszej Metropolii w Polsce, jako podmiotu prowadzenia polityki	Strategia rozwoju związku metropolitalnego jest przypadkiem szczególnym strategii rozwoju ponadlokalnego – jest opracowywana przez gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie. Związek metropolitalny nie wychodzi zatem z obiegu prawnego (ustawa o związku metropolitalnym w województwie śląskim), natomiast w przepisach uzppr funkcjonuje jako gminy sąsiadujące powiązane funkcjonalnie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>rozwoju. Podobne, w miejsce obecnie obowiązujących twardych zapisów wskazujących na <u>obowiązek</u> opracowania strategii rozwoju Związku Metropolitalnego (który powinien rozwijać przede wszystkim funkcje metropolitalne służące rozwojowi regionu i kraju) wprowadza się jedynie <u>możliwość</u> tworzenia strategii rozwoju związku metropolitalnego, jako rodzaj strategii ponadlokalnej dla gmin;</p>	
542	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt. 6	Sugestia przeredagowania definicji obszar funkcjonalny, np.: <i>Obszar o szczególnych /wyróżniających/ wspólnych uwarunkowaniach lub konfliktach z zakresu gospodarki przestrzennej, zwarty układ przestrzenny powiązany ze sobą funkcjonalnie.</i>	Kwestie pojęciowe i stylistyczne: – Treść do przeredagowania (np. powtarza się 3x słowo „przestrzenne”); – jak można rozumieć słowo „zjawisko” z zakresu gospodarki przestrzennej, czy to wspólne uwarunkowania lub cechy wyróżniające; – czy zasadne jest rozróżnianie, że obszar tworzący zwarty układ przestrzenny dodatkowo jeszcze składa się z terenów o wspólnych uwarunkowaniach.	Definicja obszaru funkcjonalnego zostanie zmieniona. Nowe brzmienie: „obszar funkcjonalny – terytorium, na którym występuje względnie wyodrębniający się intensywny i otwarty system powiązań społecznych, gospodarczych lub przyrodniczych, uwarunkowanych cechami środowiska geograficznego (przyrodniczego i antropogenicznego).”
543	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt. 6b Patrz: art. 6c ust. 5 pkt 6) ustawy o samorządzie gminnym (odniesienie do ustawy o samorządzie woj.)	Sugestia przeredagowania definicji obszar strategicznej interwencji, np.: <i>Wskazany w strategii rozwoju, o której mowa w art. 9, obszar o zidentyfikowanych powiązaniach funkcjonalnych i/lub szczególnych uwarunkowaniach społ., gosp. przestrz., decydujących o występowaniu barier i ograniczeń w jego rozwoju, do którego kierowane są rozwiązania regulacyjne lub skoncentrowane działania (wsparcie?): gospodarcze, infrastrukturalne, w zasoby ludzkie, itp., finansowane z różnych źródeł.</i>	Kwestie pojęciowe i stylistyczne: – Treść niejasna, zawiła – co ta definicja ma akcentować? – Jeżeli jest odwołanie do definicji zawartej w ustawie o samorządzie województwa, to tam na końcu sformułowania pojawia się jeszcze słowo „państwa”; – Mówiąc o obszarze wymagającym wsparcia i skoncentrowanych działań wydaje się za pierwszorzędne przyjęcie kryteriów związanych z barierami, ograniczeniami, problemami, deficytami a nie rokującymi potencjałami; – uwaga techniczna: skoro w tytule definicji jest słowo „interwencja” to w objaśnieniu definicji już nie powinno się ono pojawiać; – jest zapis „interwencja publiczna łącząca...”, ale nie ma ciągu dalszego z czym łącząca	Nowa definicja obszaru strategicznej interwencji określa najważniejsze elementy, które stanowią o tym, czy dany obszar będzie OSI, czy też nie. W ustawie nie wskazujemy, jakie obszary są OSI, a jakie nie. Takie przesądzenia powinny następować na etapie przygotowywania średniookresowej strategii rozwoju kraju. To właśnie ona, zgodnie z ustawą wskazuje OSI.
544	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art.5 pkt. 7b	Uczytelnić i bardziej jednoznacznie zdefiniować pojęcie polityka publiczna	Kwestie pojęciowe i stylistyczne: – Czy polityka publiczna ma odnosić się do poziomu kraju (jak podano w definicji) skoro odnosi się też do tzw. „innych strategii rozwoju” (ust. 9 pkt. 3);	Polityka publiczna jest pomocniczym dokumentem nieobligatoryjnym, skupionym wokół konkretnej dziedziny, przygotowywanym przez ministrów właściwych. Polityka publiczna uzupełnia system dokumentów krajowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				<p>– Brak jednoznacznego rozróżnienia definicyjnego pomiędzy: „innymi strategiami rozwoju”, polityką publiczną (opisaną w rozdziale 3a) i programami rozwoju (art.15 ust. 4); Jaka jest zasadnicza (praktyczna) różnica między nimi i który z tych dokumentów można rozumieć jako tzw. dokument branżowy</p>	
545	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 6	Nie ma odniesień do procedowania strategii rozwoju ponadlokalnego, a art. 9 ust. 3 pkt 6 wprowadza to pojęcie	mowa jest tylko o procedowaniu strategii kraju, województwa, gminy (art. 6 ust. 1 – 3)	Zagadnienia dotyczące zawartości oraz procedowania ponadlokalnej strategii rozwoju zawarte są w dodawanym art. 6c ustawy o samorządzie gminnym
546	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 10a pkt 1)	Dopisać: z uwzględnieniem „obszarów metropolitalnych” lub „obszarów związków metrop”. .	Uwaga ogólna wskazująca na sukcesywne eliminowanie pojęć związanych ze słowem „metropolitalny”	Diagnoza wskazuje, że należy brać pod uwagę obszary funkcjonalne, w tym miejskie. Jest to wystarczające uregulowanie. Nie chodzi o eliminowanie słowa „metropolitalny”, obszary funkcjonalne, czy też obszary miejskie są szerszym określeniem.
547	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 10a pkt 2)	Jak rozumieć zapis „przeprowadza uprzednią <u>ewaluację</u> trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii przed jej przyjęciem”	Słowo ewaluacja oznacza konkretną ocenę; konieczność ewaluacji niedokonanych zdarzeń to duży poziom abstrakcyjności i nieprzewidywalności, zwłaszcza jeśli realizacja ustaleń strategicznych będzie wymagała udziału kilku partnerów lub będzie warunkowana staraniem się o środki zewn.	Zapisy zostaną zmienione, usunięte zostanie sformułowanie „realizacji”. Ewaluacja ex ante jest prowadzona już od bardzo wielu lat. Ma za zadanie ocenę, czy zaplanowana w określonym kształcie interwencja ma szanse przynieść zamierzony efekt.
548	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 15 ust. 4	Dopisać do słów art. 9 ust. 2 i 3 także <u>ust. 6</u>	mowa jest o programach rozwoju (jako dokumentach realizujących cele zawarte w strategiach rozwoju z art. 9 ust. 2 i 3) - a co z innymi strategiami...; Czy w odniesieniu do celów wynikających ze strategii rozwoju ponadlokalnego przewiduje się tylko porozumienie terytorialne (art. 14rb ust. 2 i 3)	Uwaga uwzględniona.
549	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b ust. 2	Dopisać: Projekt strategii rozwoju gminy przedkłada się zarządowi woj. w celu wydania opinii dot. <u>zgodności</u> z celami określonymi w strategii rozwoju woj. i <u>strategii związku metropolitalnego</u>	czy nie ma relacji dot. zgodności ze strategią rozwoju ponadlokalnego - patrz art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy o zasadach... gdzie mowa jest o konsultacjach ze związkami JST Chyba, że zapis ten wskazuje, że jeśli jest strategia ponadgminna to nie sporządza się już strategii lokalnej;	Zarząd województwa może opiniować jedynie spójność ze strategią rozwoju województwa. Strategia rozwoju gminy ma być spójna ze strategią rozwoju ponadlokalnego, jeśli taka istnieje. Nie wprowadzono przepisów wymagających dodatkowo opiniowanie w tym zakresie – takie rozwiązania znacznie wydłużyłyby proces opiniowania dokumentu gminnego. Należy założyć, że jeśli gmina ma swoją strategię i jednocześnie uczestniczy w jakiejś formie współpracy i jest objęta strategią
550	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6b ust. 5	Dopisać: strategia gminy podlega aktualizacji (...) m.in. gdy konieczne zachowanie <u>spójności</u> ze strategią rozwoju woj. i związku metropolitalnego (jeśli taka jest uchwalona)	JAK WYŻEJ czy nie ma relacji dot. zgodności ze strategią rozwoju ponadlokalnego - patrz art. 6 ust. 1 pkt 3 ustawy o zasadach... gdzie mowa jest o	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				konsultacjach ze związkami JST Chyba, że zapis ten wskazuje, że jeśli jest strategia ponadgminna to nie sporządza się już strategii lokalnej;	ponadlokalną, to w jej interesie jest zapewnienie spójności obu dokumentów.
551	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6c ust. 1	Propozycja zmiany: ... mogą opracować wspólna strategię rozwoju ponadlokalnego, która może stanowić strategię rozwoju danej gminy, jeśli jest to zgodne z jej polityką rozwoju LUB ... mogą opracować wspólna strategię rozwoju ponadlokalnego, która nie wyklucza możliwości opracowania strategii rozwoju danej gminy	Zapis ten budzi bardzo duże wątpliwości interpretacyjne: czy sporządzenie jednej wspólnej strategii ponadlokalnej oznacza, że gminy nie sporządzają własnych strategii; na tę wątpliwość wskazuje stwierdzenie „będąca wspólną strategią gminy” (gmina jest tu w liczbie pojedynczej, a mowa jest o „ich” terytorium); Z kolei w zapisie ustawy o pzp (art. 9 ust. 2) mowa jest, że studium gminne uwzględnia zalecenia m.in. strategii rozwoju ponadlokalnego ORAZ strategii rozwoju gminy (tu zastosowano spójnik: czy zatem mogą być dwie strategie, czy jedna.	Żaden przepis nie wskazuje na zastępowanie strategii rozwoju gminy strategią ponadlokalną. Rozwiązanie, w którym wspólna strategia dla kilku gmin jest jedyną strategią obowiązująca na ich terytorium jest suwerenną decyzją gmin.
552	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6c ust. 1	Propozycja połączenia z zapisem art. 6c ust. 9 i dodania pojęcia „związek metropolitalny”	Oprócz ustawy o związku metropolitalnym, jedynie w ustawie o pzp jest mowa o związku metropolitalnym (patrz str. 28 art. 11 ust. 5 ustawy o pzp); Z wydziwki zapisów art. 6c ust. 1 i 9 wynika, że bardziej promuje się stowarzyszenia i porozumienia niż sformalizowany i ustawowo powołany związek metropolitalny.	Strategia rozwoju związku metropolitalnego jest przypadkiem szczególnym strategii rozwoju ponadlokalnego – jest opracowywana przez gminy sąsiadujące, powiązane ze sobą funkcjonalnie. Związek metropolitalny nie wychodzi zatem z obiegu prawnego (ustawa o związku metropolitalnym w województwie śląskim).
553	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 c ust. 4 oraz zapis art. 6c ust. 6	– mowa o spójności strategii ponadlokalnej ze studium gminnym – mowa jest że strategia ponadlokalna MOŻE odwoływać się do studiów gminnych Wątpliwości interpretacyjne: pierwszy zapis jest jednoznacznym stwierdzeniem o spójności, drugi zapis jest mówi o możliwości		W art. 6c ust 4 i 6 zostały obecnie wykreślone.
554	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 c ust. 5 pkt 4) lit c oraz e	Proponuje się usunąć tez zapis z lit. e)	Uwaga edycyjno-techniczna: Powtórka dot. obszarów chronionych	W projekcie pozostanie model struktury funkcjonalno-przestrzennej gmin jako część strategii rozwoju ponadlokalnego ale bez jego doszczegóławiania.
555	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 c ust. 5 pkt 4) lit d (b,h)	Do rozważenie dodanie słów „o znaczeniu ponadlokalnym”	Do zastanowienia dookreślenie zakresu pod kątem ponadlokalnym (dla eliminacji powtarzania zapisów z poziomu lokalnego)	
556	Ustawa o samorządzie	art. 6 c ust. 5 pkt 4) lit g	Czy zasadne jest odwołanie do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym	JAK WYŻEJ Do zastanowienia dookreślenie zakresu pod	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	gminnym			kątem ponadlokalnym (dla eliminacji powtarzania zapisów z poziomu lokalnego)	
557	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 c ust. 5 pkt 4) lit i oraz pkt 5)	Przereagować zapis art. 6c ust. 6	Wydaje się, że te zapisy przynależą do części typowo tekstowej a nie graficznej	Przepis art. 6c ust 6 został z projektu nowelizacji usunięty.
558	Ustawa o samorządzie gminnym	art. 6 c ust. 5 pkt 6)	Odnośnie obszaru strategicznej interwencji - wydaje się, że lepiej zrobić odwołanie do „definicji źródłowej” w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju ... niż do ustawy o samorządzie woj., która powołuje się na definicję w ustawie o zasadach....		Przepis ma na celu uwzględnianie OSI, wskazanych na „wyższym” poziomie zarządzania. Nie chodzi tutaj o wskazywanie OSI zgodnie z definicją uzppr.
559	Ustawa pzp (od str. 27)	art. 11 ust. 5	Mowa jest o „ponadlokalnej strategii rozwoju związku metropolitalnego” Zasadne ujednoczenie terminologii w różnych ustawach (m.in.: o zasadach prowadzenia, o samorządzie gminnym, o pzp, o związku metropolitalnym); Patrz art. 12a w ustawie o związku metropolitalnym		Zapisy zostaną zweryfikowane pod kątem jednolitych sformułowań.
560	Ustawa o związku metropolitalnym (str. 32)	Art. 12a	Sugestia zmiany na zapis obligatoryjny oraz zapis, który nie wyklucza możliwości sporządzania strategii gminnych – patrz proponowany art. 6c ust 1 ustawy o samorządzie gminnym	Zapis ten daje zbyt dużą dowolność: powinno być to obligatoryjne oraz jednoznacznie stwierdzać, że gmina może sporządzić swoją lokalną strategię LUB może przyjąć wspólną strategię jeśli jest ona zgodna z polityką rozwoju / jeśli taką wolę wyrazi Rada Gminy, itp.	Na tym etapie zmian strategia rozwoju gminy co do zasady jest dokumentem fakultatywnym. Obligatoryjność strategii rozwoju gminy będzie wprowadzona w docelowych rozwiązaniach systemowych. Fakultatywna jest także ponadlokalna strategia rozwoju.
561	Ustawa o związku metropolitalnym	Dodatkowy rozdział	Proponuje się wprowadzić nowy rozdział w ustawie metropolitalnej szczegółowo regulujący strategię metropolitalną jako rodzaj strategii ponadlokalnej - w tym zakres, tryb, przedmiot – uwzględniający politykę przestrzenną, jak również relację pomiędzy strategią lokalną i ponadlokalną tworzoną wspólnie przez gminy.	Mając na uwadze, iż GZM uregulowany został w ustawie szczególnej zasadne jest aby procedura dot. strategii wraz z komponentem planistycznym wprowadzona została w ustawie o związku metropolitalnym analogicznie do zmian w ustawie o sam. Gminnym jak i wojewódzkim.	Zgodnie z projektem ustawy strategia metropolitalna jest szczególnym przypadkiem ponadlokalnej strategii rozwoju a zawartość tej ostatniej jest określony. Nie ma więc potrzeby wprowadzać postulowanych w uwadze przepisów.
NSZZ „Solidarność”					
562	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<i>Pozytywnie należy ocenić podjęcie próby uporządkowania krajowych dokumentów strategicznych zwłaszcza w zakresie nadania kompetencji ministrowi właściwemu do spraw rozwoju w zakresie czuwania nad spójnością wszystkich opracowywanych przez administrację rządową i samorządową strategii. W pracach nad rozwojem kraju i dokumentami z tym związanymi należy kłaść nacisk na przechodzenie od podejścia resortowego do kompleksowego podejścia horyzontalnego. Konieczne jest również ściśle powiązanie celów strategicznych wskazywanych w dokumentach z polityką budżetową państwa. Obecny system planowania strategicznego jest nieczytelny i nie przedstawia jasnej ścieżki dojścia pomiędzy zdiagnozowanym problemem w dokumencie strategicznym a wydatkiem budżetowym na jego rozwiązanie.</i>		
563	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	W mojej ocenie zmiana nazewnictwa strategii długookresowej na koncepcję rozwoju kraju nie wpłynie na poprawę przejrzystości całego systemu dokumentów strategicznych. Dotychczasowe nazewnictwo długookresowa strategia rozwoju kraju oraz średniookresowa strategia rozwoju kraju wskazują bardzo wyraźnie na horyzont czasowy obu dokumentów, ich charakter i miejsce w całym systemie planowania strategicznego kraju.	Koncepcja rozwoju kraju (KRK) nie jest dokumentem strategicznym. Nie będzie określała celów i kierunków rozwoju kraju. Wskazywać będzie wyzwania oraz trendy globalne i możliwe scenariusze rozwoju kraju w perspektywie długofalowej. Jest więc ona dokumentem pomocniczym do określania, w ramach strategii,	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					wizji rozwoju kraju oraz dokonywania wyborów strategicznych odnośnie celów w perspektywie średniookresowej, kierunków rozwoju, czy też niezbędnych działań do podjęcia. Koncepcja rozwoju kraju nie przejmuje dotychczasowych funkcji ani długookresowej strategii rozwoju kraju ani koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju.
564	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 6 (art. 6 ust.4)	W zakresie przepisów dotyczących konsultacji społecznych należy wprowadzić obowiązek przeprowadzenia spotkań konsultacyjnych. Dlatego też należałoby w nowym art. 6 ust.4 wykreślić słowo „ewentualnych” .	Wszystkie wymienione w projekcie strategii są bardzo ważnymi dokumentami i dotyczą każdego mieszkańca kraju. Powinny być przedyskutowane jak najszerszej, aby były jak najbardziej kompleksowymi dokumentami. Partnerzy społeczni oraz inne organizacje społeczne, jako działające bezpośrednio w miejscach problemowych, często zwracają uwagę na kwestie, które umykają urzędnikom przygotowującym dokumenty.	Zapisy zostaną zmienione – usunięte zostanie słowo „ewentualnych”. Art. 6 ust. 4 wskazuje, jakie informacje powinny znaleźć się na stronie internetowej lub w prasie odnośnie procesu konsultacji społecznych koncepcji rozwoju kraju oraz strategii rozwoju, w tym termin i miejsce ewentualnych spotkań konsultacyjnych. Możliwość wskazania konkretnych terminów i miejsca spotkań konsultacyjnych jest zależna od sposobu organizacji całego procesu konsultacji. Często spotkania konsultacyjne są organizowane dopiero po otrzymaniu i przeanalizowaniu zgłaszanych uwag. W innych przypadkach konsultacje społeczne rozpoczynane są konferencją prezentującą strategię. Ustawa nie reguluje sposobu przeprowadzania konsultacji społecznych, pozostawiając to suwerennej decyzji podmiotu, który przygotowuje dany dokument.
565	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 1 pkt 8 (art. 8c)	Projektowany art. 8c wskazuje, iż Koncepcja rozwoju kraju jest aktualizowana „jeżeli taka konieczność wynika ze zmian trendów rozwojowych zachodzących w kraju lub na świecie”. Jednakże biorąc pod uwagę jej długoterminowy charakter - 30 lat - należałoby ustalić przynajmniej dwa cykle przeglądowe w czasie jej trwania. Doskonałym momentem do tego typu przeglądu i aktualizacji jest proces przygotowywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.		Biorąc pod uwagę charakter koncepcji rozwoju kraju, rozwiązanie uzależniające jej aktualizację od zmiany trendów rozwojowych jest zasadne. Nie ma bowiem potrzeby każdorazowej aktualizacji dokumentu wizyjnego przy okazji aktualizacji średniookresowej strategii rozwoju kraju. Śsrk może, i powinna, zmieniać się częściej, niż trendy zachodzące w świecie. Wskazuje ona bowiem wybór strategiczny, zależny od decyzji na jakie elementy rozwoju w danym okresie stawiamy. Wprowadzony zostanie zapis, który mówi o aktualizacji krk w połowie okresu jej obowiązywania.
566	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	Nie jest słusznym rozwiązaniem odejście od przedstawiania części diagnostycznej dokumentów strategicznych. Koncepcja rozwoju kraju, średniookresowa strategia rozwoju kraju, zintegrowane strategie rozwoju oraz strategie regionalne mają zawierać jedynie wnioski z diagnozy bez części		Istotą proponowanej zmiany było odejście od przygotowywania obszernych diagnoz tylko na potrzeby strategii rozwoju. Pełna diagnoza czy też

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	ia polityki rozwoju		<p>analitycznej. Trudno jest odnosić się do samych wniosków bez analizy diagnozy danego obszaru. Partnerzy społeczni i samorządy zwracają uwagę na inne kwestie szczegółowe i w konsekwencji mogą dojść do odmiennych wniosków i zaleceń, co leży u podstaw celowości konsultacji społecznych. Brak części diagnostycznej utrudni całościową ocenę zawartości dokumentu strategicznego pod kątem realizacji celów głównych w danych obszarach. Przytaczanie argumentu dotyczącego zbyt dużej objętości dokumentów strategicznych nie znajduje tutaj uzasadnienia, bowiem kompleksowość stanowi w tym przypadku większą wartość.</p>		<p>analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powinna być stałym elementem działalności podmiotów odpowiedzialnych za programowanie rozwoju. To właśnie na podstawie ciągu zmiennych dokonuje się decyzji o podjęciu lub zaniechaniu danych działań rozwojowych. Dlatego w strategii powinno się wskazywać wnioski diagnostyczne, które legły u podstaw podjęcia określonych decyzji. Dotychczasowe doświadczenia pokazują, że łatwiej jest przygotować wielostronicowe analizy, niż wskazać konkretne propozycje rozwiązania występujących problemów. W procesie konsultacji zaś, większość uwag koncentruje się wokół zmiany wartości wskaźników (z uwagi na bardziej aktualne dane), niż rozwiązań proponowanych w dokumencie. Ponadto bardzo często diagnoza w strategii nie odnosiła się do uwarunkowań przestrzennych, odnosząc się w większości do sytuacji społecznej i gospodarczej. Proponowane przez MliR rozwiązanie ma uspołnić analizę społeczną, gospodarczą i przestrzenną, wymuszając jednocześnie większą operacjonalizację planowanych działań rozwojowych.</p>
Business Centre Club					
567	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 3a pkt 1, 3, 4b, 5a	<p><u>Kompetencje Ministra ds. rozwoju regionalnego</u> W art. 3a zostało m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zmienione wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego koordynuje przygotowanie oraz realizację strategii rozwoju współfinansowanych ze środków budżetu państwa lub środków rozwojowych pochodzących z Unii Europejskiej lub z innych źródeł zagranicznych przez:”; • pkt 1 otrzymuje brzmienie: 1) „koordynację oraz programowanie strategiczne, a także podejmowanie inicjatyw w zakresie polityki rozwoju, obejmujących wymiar społeczny, gospodarczy i przestrzenny;”; 	Powyższa regulacja oznacza po pierwsze, iż to Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego staje się odpowiedzialnym za politykę rozwoju kraju, koordynację i przygotowywanie średniookresowej Strategii Rozwoju, w tym nowym znaczeniu ich zakresu przedmiotowego i podmiotowego nadanym ustawą zmieniającą.	Zgodnie z art. 3 ustawy, politykę rozwoju prowadzi Rada Ministrów, samorząd województwa, związki metropolitalne, samorząd powiatowy i gminny. Zmiany wprowadzone w tym art. Są w większości powtórzeniem dotychczasowych przepisów ustawy. Dodane zostały jedynie kwestie związane z koordynacją przygotowani dokumentów oraz prowadzeniem działalności analitycznej. Pozostałe zmiany są wynikowymi w kontekście zmian w art. 9.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<ul style="list-style-type: none"> • pkt 3 otrzymuje brzmienie: 3) „okresową ocenę realizacji strategii rozwoju, o której mowa w art. 9 pkt 2, oraz przedstawienie opinii dotyczącej zgodności strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 i 4, i programów ze średniookresową strategią rozwoju kraju;” • po pkt 4a dodaje się pkt 4b w brzmieniu: „4b) wydawanie rekomendacji w zakresie przygotowania projektów strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3-5;” • po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) prowadzenie działalności analitycznej, prognostycznej i badawczej, dotyczącej rozwoju społeczno-gospodarczego, regionalnego i przestrzennego kraju;” 		
568	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 4 w ust. 1	<u>Polityka rozwoju</u> „Politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych oraz polityk publicznych”	Jest to istotna zmiana i konkretyzacja legalnych źródeł dla realizacji zadań publicznych w zakresie Polityki Rozwoju, którymi stają się wymienione enumeratywnie z mienianej ustawy w katalogu zamkniętym określone strategie rozwoju poziomu krajowego, wojewódzkie, regionalnego i terytorialnego programy i dokumenty zdefiniowane w art. 5 (patrz niżej).	Taka też była intencja autorów ustawy.
569	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt 4ba	<u>Wprowadzenie KRK</u> 4ba) koncepcja rozwoju kraju - dokument horyzontalny określający wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym na okres do 30 lat;	Koncepcja Rozwoju Kraju (KRK) to nowa forma dotychczasowej Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju.	Trzon dokumentów strategicznych, tworzących ramę dla programów i działań rozwojowych, stanowią: średniookresowa strategia rozwoju kraju, strategię rozwoju województw oraz strategię rozwoju przygotowywane na poziomie lokalnym (strategia rozwoju ponadlokalnego oraz strategia rozwoju gminy). Koncepcja rozwoju kraju (KRK) jest dokumentem parasolowym – wskazuje wyzwania oraz trendy globalne i możliwe scenariusze rozwoju kraju w perspektywie długofalowej. Jest więc dokumentem kierunkowym dla ww. strategii do dokonywania wyborów średniookresowych w zakresie celów, kierunków rozwoju, czy też niezbędnych działań do podjęcia.
570	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 8a	<u>Treść KRK</u> Dodany art. 8a będzie teraz stanowił o tym, czym będzie Koncepcja Rozwoju Kraju. „Koncepcja Rozwoju Kraju, w szczególności: 1) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących w kraju; 2) wnioski z analizy trendów rozwojowych zachodzących na świecie i ich potencjalny wpływ na trendy rozwojowe w kraju; 3) scenariusze rozwoju i wyzwania rozwojowe kraju w wymiarze	Właściwie ta Koncepcja, która ma zastąpić Długookresową Strategię Rozwoju Kraju, jest na tyle nieprecyzyjna, iż w praktyce, to każdorazowo będą decydowali co do zasady decydenci, którzy będą przygotowywać założenia dla tworzenia takiej Koncepcji.	Koncepcja rozwoju kraju nie przejmuje dotychczasowych funkcji koncepcji

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			społecznym, gospodarczym i przestrzennym.”		przestrzennego zagospodarowania kraju (KPZK) ani długookresowej strategii rozwoju.
571	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 4d-4f	<p><u>Kontrakty i porozumienia</u></p> <p>„4d) kontrakt programowy - umowę określającą kierunki i warunki dofinansowania opracowanych przez zarząd województwa programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, w tym przedsięwzięcia priorytetowe realizowane w tych programach;</p> <p>„4e) kontrakt sektorowy - umowę określającą warunki realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie;</p> <p>4f) porozumienie terytorialne - umowę określającą w szczególności przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju jednostek samorządu terytorialnego objętych porozumieniem;”</p>		W zakresie porozumień terytorialnych zapisy zostały uspoijnone z KSRR.
572	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 6a, 6b	<p>„6a) obszar funkcjonalny - obszar szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych, stanowiący zwarty układ przestrzenny składający się z funkcjonalnie powiązanych terenów, charakteryzujących się wspólnymi uwarunkowaniami; szczególnym typem obszaru funkcjonalnego jest miejski obszar funkcjonalny;</p> <p>6b) obszar strategicznej interwencji - wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje, w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne, w zasoby ludzkie, finansowane z różnych źródeł, lub rozwiązania regulacyjne;”</p>	<p>Obszary funkcjonalne i obszary strategicznej interwencji zdefiniowane w tym art. pozostają zawieszane jako narzędzia dostosowania w strategiach rozwoju, przy czym nie jest jasne, niesprecyzowane na ile obszary funkcjonalne mogą być pomieszczane w Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju lub muszą w Strategiach Rozwoju Województw.</p> <p>Pewna niespójność jest spowodowana również treścią art. 10a (patrz niżej) gdzie stanowi się, iż przygotowując projekty strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, a więc wszystkie, przygotowuje się najpierw diagnozę sytuacji w zakresie dotyczącym danej strategii z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, natomiast w art. 12a jest wskazane jedynie, że Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju zawiera m.in. obszary strategicznej interwencji lecz nie ma mowy o obszarach funkcjonalnych. Podobnie w nowym ust. 1a art. 13 gdzie jest mowa o wojewódzkich strategiach, wymienione są zakresy interwencji na obszarach strategicznej interwencji, lecz nie ma mowy o obszarach funkcjonalnych. Przy braku ostatecznych zmian w zakresie planowania przestrzennego i możliwości oceny kompatybilności regulacji trudno jest powiedzieć na ile obszary funkcjonalne będą instytucją wspólną dla wszystkich aktów rozwoju i planowania, a na ile elementem planowania rozwoju pośrednio wykorzystywanym w planowaniu przestrzennym. Trzeba też zwrócić uwagę, iż Krajowa Strategia Rozwoju</p>	<p>Obszary funkcjonalne, a zwłaszcza powiązania funkcjonalne są kluczowe dla właściwej analizy związków przyczynowo-skutkowych. Nie tyle chodzi o wyznaczanie obszarów funkcjonalnych, ile o uwzględnianie powiązań funkcjonalnych w diagnozowaniu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Obszary funkcjonalne służą celom diagnostycznym. Na ich podstawie wskazywane są w strategiach obszary strategicznej interwencji, z którymi powiązane są konkretne działania i finansowanie. Obszary strategicznej interwencji są składową systemu zarządzania rozwojem i efektem strategicznych wyborów skupionych w pierwszej kolejności na obszarach najbardziej wymagających (z uwagi na kombinację parametrów społecznych, ekonomicznych i przestrzennych. Działania dla OSI nie są doraźną interwencją, a zaplanowanym wsparciem – także obszarów o lepszych parametrach makroekonomicznych, które potrzebują na przykład wsparcia większego posiadanych potencjałów.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
573	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 5 pkt 7b	<p><u>Polityka publiczna</u> „7b) polityka publiczna - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3.”</p>	<p>Regionalnego niejako wbrew projektowanej treści art. 10a, również nie odnosi się i nie uwzględnia obszarów funkcjonalnych.</p> <p>Nowa kategoria wprowadzana do dokumentów planistycznych w obszarze rozwoju kraju to instytucja „polityki publicznej”, którą nie jako legalizuje się dotychczas funkcjonujące polityki w znaczeniu politologicznym jako programy polityczne partii, ugrupowań czy nawet Rządu, Ministrów w obszarze ich indywidualnych koncepcji, poprzez już te przyjmowane przez Radę Ministrów dokumenty w obszarze kreowania i realizacji zadań publicznych przez władze wykonawczą.</p> <p>Teraz w rozumieniu pkt 7b w art.5 „polityka publiczna” staje się jednak tylko dokumentem podrzędnym w stosunku do Strategii Zintegrowanych i Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju (Horyzontalne Strategie Rozwoju Kraju- HSRK) oraz strategii województw. Tym samym przykładowo Polityka Surowcowa Państwa stałaby się zależna i w pewnym sensie tylko wykonawcza w stosunku do właściwych Strategii (ekologicznej czy energetycznej).</p>	<p>Polityki publiczne dość wyraźnie różnią się od strategii zakresem – nie zawierają ram finansowych i obszarów strategicznej interwencji. Strategia jest dokumentem bardziej kompleksowym, polityka – monodyscyplinarnym. Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju dokumentu wynika z faktu przygotowywania tego typu dokumentów na potrzeby związane np. z członkostwem w UE. Chodzi o zapewnienie spójności polityki rozwoju w poszczególnych dziedzinach.</p>
574	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 6	<p><u>Konsultacje</u> 1. Projekt koncepcji rozwoju kraju oraz projektu strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3, podlegają konsultacjom w szczególności z: jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. 2. Projekt strategii rozwoju województwa podlega konsultacjom w szczególności z: działającymi na obszarze tego województwa jednostkami samorządu terytorialnego i ich związkami, partnerami społecznymi i gospodarczymi, dyrektorem regionalnego zarządu gospodarki wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie oraz Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. 3. Projekt strategii rozwoju gminy</p>	<p>Przepisy powyższe w zasadzie wprowadzają jedynie kierunkowe dezyderaty odnośnie koniecznych konsultacji, nie precyzując jednak w jakim zakresie i trybie ma to nastąpić lub nie, odsyłając do właściwych przepisów.</p>	<p>Art. 6 ust. 3. uzppr określa otwarty katalog instytucji, z którymi należy prowadzić konsultacje wskazanych dokumentów. Ustawa nigdy nie regulowała kompleksowo kwestii konsultacji społecznych dokumentów lub ustaw. De facto informacje w tym zakresie są rozsiiane po wielu ustawach. Zasadnym byłoby przygotowanie jednej ustawy regulującej kwestie konsultacji społecznych. Zapisy uzppr są wystarczające w kontekście konsultacji strategii i programów.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>podlega konsultacjom w szczególności z: sąsiednimi gminami i ich związkami, lokalnymi parterami społecznymi i gospodarczymi oraz mieszkańcami gminy.</p> <p>4. Podmioty, o których mowa w ust. 1-3, mogą w terminie określonym przez projektodawcę, nie krótszym niż 35 dni od dnia ogłoszenia na stronie internetowej, wyrazić opinię o projekcie przekazując ją podmiotowi prowadzącemu konsultacje w sposób określony w ogłoszeniu. Nieprzekazanie opinii w terminie oznacza rezygnację z prawa jej wyrażenia.</p>		
575	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 9	<p><u>Strategie</u></p> <p>1) „Średniookresowa strategia rozwoju kraju - dokument określający podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym, szczegółowe działania na okres 4 lat oraz kierunki interwencji na 10-15 lat;</p> <p>2) inne strategie rozwoju - dokumenty określające podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju odnoszące się do sektorów, dziedzin, regionów lub rozwoju przestrzennego;”</p> <p>3) „strategia rozwoju województwa - dokument, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa;</p> <p>4) strategia rozwoju gminy - dokument, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.”;</p> <p>5) strategia rozwoju ponadlokalnego - dokument, o którym mowa w art. 6c ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.”</p>	<p>Przepis ten konkretyzuje wymiar Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju, a tym samym i pozostałych Strategii, gdyż muszą one być sporządzane w granicach i w zakresie wyznaczonym tą Średniookresową Strategią. Te „inne strategie” rozwoju to właśnie te zintegrowane ze Średniookresową Strategią występujące też pod nazwą, Horyzontalne Strategie Rozwoju Kraju.</p> <p>W zakresie instytucji strategii Rozwoju Województwa, co prawda przepis odsyła do ustawy o samorządzie województwa, lecz jednak treść tego dokumentu, jest normowana w art. 13 ust. 1a. Więc implementacja instytucji interwencji następuje poprzez ustawę o polityce rozwoju. Nadal niejasny pozostaje sposób włączenia i zapewnienia spójności z aktami planowania przestrzennego.</p>	<p>Szczegółowe rozwiązania dot. strategii krajowych znajdują się w uzppr, natomiast dotyczące strategii poziomu regionalnego, ponadlokalnego i gminy znajdują się w odpowiednich ustawach ustrojowych. Powiązanie strategii z aktami planowania przestrzennego następuje na poziomie gminy, gdzie de facto mają miejsce decyzje o lokalizacji inwestycji. Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie są wypracowywane w ramach przygotowywanej reformy planowania przestrzennego i procesu inwestycyjnego.</p>
576	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 10a	<p>Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, o których mowa w art. 9:</p> <p>1) przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej w zakresie dotyczącym strategii rozwoju z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w</p>	<p>Projektowany przepis niestety nie precyzuje, jaki ma mieć charakter dokument „Diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej” i czy będzie podlegał jakiejś ocenie czy recenzji, akceptacji lub konsultacjom. Również dotyczy to projektowanej „ewaluacji”, trafności skuteczności i</p>	<p>Diagnoza ma być elementem wspólnym dla wszystkich poziomów planowania strategicznego: krajowego, wojewódzkiego i gminnego. Jest ona wykorzystywana przy formułowaniu wszystkich dokumentów strategicznych w kraju, województwie i gminie.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>tym miejskich obszarów funkcjonalnych - przed przystąpieniem do opracowania projektu strategii rozwoju;</p> <p>2) przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju - przed jej przyjęciem.</p>	<p>efektywności przyszłej strategii, swoistego dla strategii OSR.</p>	<p>Pełna diagnoza czy też analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powinna być stałym elementem działalności podmiotów odpowiedzialnych za programowanie rozwoju. To właśnie na podstawie ciągu zmiennych dokonuje się decyzji o podjęciu lub zaniechaniu danych działań rozwojowych.</p>
577	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	12a	<p><u>Zakres Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju</u></p> <p>„1. Średniookresowa strategia rozwoju kraju zawiera w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1; 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, w tym w ujęciu przestrzennym; 3) strategiczne wyzwania rozwojowe; 4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 5) obszary strategicznej interwencji; 6) kierunki interwencji państwa, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju; 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia; 8) system realizacji strategii; 9) ramy finansowe oraz źródła finansowania związane z projektami strategicznymi. <p>7. Projekt średniookresowej strategii rozwoju kraju opracowuje minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego we współpracy z członkami Rady Ministrów i przedkłada go Radzie Ministrów.</p> <p>8. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.</p> <p>9. Średniookresowa strategia rozwoju kraju jest aktualizowana, jeżeli konieczność taka wynika ze zmian sytuacji społecznej lub gospodarczej kraju.</p>	<p>Trzeba wskazać, również ta na uwagę zgłoszoną do art. 10a jeżeli chodzi o diagnozę o jakiej stanowi pkt. 1 w ust. 1, jak też odpowiednio do pkt 7 odnośnie oczekiwanych rezultatów planowanych interwencji. Prawdopodobnie w pkt.2 w ust. 1 pod „potencjały (...) w ujęciu przestrzennym” należy rozumieć m.in. jako zidentyfikowane zasoby surowcowe w rozumieniu tych perspektywicznych jak i prognostycznych, obok zasobów odnawialnych.</p>	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
578	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 13 ust. 1a	<p><u>Strategie wojewódzkie</u> Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, zawierają w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1; 2) zidentyfikowane potencjały i problemy rozwoju, w tym w ujęciu przestrzennym; 3) strategiczne wyzwania rozwojowe; 4) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym; 5) kierunki interwencji państwa, w tym interwencji podmiotów prowadzących politykę rozwoju, o których mowa w art. 3, oraz działania służące osiągnięciu celów strategicznych rozwoju; 6) zakres interwencji na wybranych obszarach strategicznej interwencji, o których mowa w art. 12a ust. 1 pkt 5; 7) oczekiwane rezultaty planowanych interwencji, w tym w wymiarze przestrzennym, oraz wskaźniki ich osiągnięcia; 8) systemy realizacji strategii; 9) ramy finansowe oraz źródła finansowania związane z projektami strategicznymi.”. 	Zakres Strategii Województwa, o której mowa w tym przepisie, można skomentować analogicznie jak w uwagach do art. 10a i 12a. Przede wszystkim jednak, jako istotne można wskazać brak wyraźnego zapisania o konieczności ujmowania obszarów funkcjonalnych w części obejmującej ujęcie przestrzenne.	Obszary funkcjonalne, a zwłaszcza powiązania funkcjonalne są kluczowe dla właściwej analizy związków przyczynowo-skutkowych. Nie tyle chodzi o wyznaczanie obszarów funkcjonalnych, ile o uwzględnianie powiązań funkcjonalnych w diagnozowaniu problemów społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Dlatego też powiązania funkcjonalne staną się elementem diagnozy.
579	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 17a	<p><u>Kontrakt sektorowy</u> 1) „W celu realizacji planowanej interwencji, o której mowa w art. 17 ust. 1a pkt 5, może zostać zawarty kontrakt sektorowy pomiędzy ministrem właściwym ze względu na zakres objęty kontraktem sektorowym, ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego oraz zarządem województwa. 2) Kontrakt sektorowy określa sposób realizacji programów rozwoju przygotowywanych przez właściwych ministrów w zakresie interwencji ukierunkowanej terytorialnie, w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przedsięwzięcia priorytetowe zgodne z celami wynikającymi odpowiednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9, lub kryteria wyboru projektów do dofinansowania w programie; 	Prawdopodobne może być iż instytucja kontraktu sektorowego zostanie zastosowana dla zagospodarowania obszaru funkcjonalnego dla zasobów surowcowych lub obszaru strategicznej interwencji.	Realizując zapisy SOR, kontrakt terytorialny będzie zmieniony. Dotychczasowy oczywiście pozostanie do czasu realizacji przedsięwzięć, natomiast nowa edycja przybierze formułę kontraktu programowego i sektorowego. Takie rozwiązanie powinno usprawnić dialog między stroną rządową a samorządową. Kontrakt programowy będzie związany z środkami UE, zaś sektorowy z programami rozwoju. W rezultacie województwo oprócz jednego kontraktu programowego będzie mogło zawierać nawet kilka kontraktów sektorowych. Wprowadzenie kontraktu sektorowego umożliwi lepsze ukierunkowanie terytorialne interwencji sektorowych.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			2) wkład własny samorządu województwa; 3) sposób i warunki realizacji przedsięwzięć priorytetowych; 4) warunki jego zmian i rozwiązania.”		
580	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Art. 21a-21c	<p><u>Zakres polityk publicznych</u></p> <p>Art. 21a</p> <p>1) „ Polityka publiczna obejmuje okres niewykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.</p> <p>2) Polityka publiczna może obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju w przypadku, gdy wynika to ze zobowiązań międzynarodowych.</p> <p>3) W przypadku gdy polityka publiczna obejmuje okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w polityce tej wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.”</p> <p>Art. 21 b</p> <p>1. Polityka publiczna zawiera w szczególności wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1, w odniesieniu do dziedziny lub terytorium, którego dotyczy ta polityka.</p> <p>2. Polityka publiczna określa w szczególności:</p> <p>1) cele strategiczne w zakresie danej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;</p> <p>2) kierunki interwencji państwa, w zakresie tej polityki, z uwzględnieniem strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3;</p> <p>3) zasady realizacji polityki publicznej.</p> <p>Art. 21 c</p> <p>1. Właściwy minister opracowuje politykę publiczną w uzgodnieniu z członkami Rady Ministrów.</p> <p>2. Projekt polityki publicznej podlega zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie</p>	<p>Art. od 21a do 21c wprowadzają instytucje polityk publicznych w tym nowym rozumieniu normatywnym jakie nada im ustawa o prowadzeniu polityki rozwoju.</p> <p>Ponownie trzeba zaznaczyć, iż będzie to, inny wymiar, zakres, niż w pojęciu polityki w nauce politologii czy w doktrynach nauki o państwie i prawie. W istocie zgodnie z treścią art. 21a i 21b konkretna polityka musi uwzględniać Horyzontalne Strategie Rozwoju Kraju i wojewódzkie strategie, zarówno co do celów strategicznych jak i kierunków interwencji państwa oraz obejmować okres niewykraczający poza okres obowiązywania. Tak więc od tej strony dana polityka publiczna będzie podlegała ocenie przez Ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, który będzie wydawał opinię o danej polityce. Przesądza to o przyszłej randze Polityki Surowcowej Państwa, która była pierwotnie pomyślana jako jedna z podstawowych Strategii Zintegrowanych ze Średniookresową Strategią Rozwoju Kraju i miała być równorzędna z pozostałymi strategiami w tym ekologiczną i energetyczną., a wojewódzkie strategie zgodne z nią. Tym czasem ma być odwrotnie.</p>	<p>Polityki publiczne dość wyraźnie różnią się od strategii zakresem – nie zawierają ram finansowych i obszarów strategicznej interwencji. Strategia jest dokumentem bardziej kompleksowym, polityka – monodyscyplinarnym. Potrzeba wprowadzenia tego rodzaju dokumentu wynika z faktu przygotowywania tego typu dokumentów na potrzeby związane np. z członkostwem w UE. Chodzi o zapewnienie spójności polityki rozwoju w poszczególnych dziedzinach.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>zgodności z celami średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz w zakresie spełnienia warunków określonych w art. 21b.</p> <p>3. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wydaje opinię, o której mowa w ust. 2, w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu polityki publicznej.</p> <p>4. Polityka publiczna jest przyjmowana przez Radę Ministrów w drodze uchwały.</p> <p>5. Polityka publiczna podlega aktualizacji, jeżeli jest to konieczne dla zachowania jej spójności ze średniookresową strategią rozwoju kraju. Do aktualizacji stosuje się ust.</p>		
581	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	Uwaga ogólna	<p>Jak widać, choćby przy zestawieniu projektu Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego z Systemem Zarządzania Rozwojem Polski i na początku komentowanymi zmianami do ustawy o Polityce Rozwoju brak jest spójności, choćby w zakresie definicji czy określenia zakresów pojęć w ujęciu systemowym, które mają być właściwe tylko dla konkretnego aktu prawnego tj. tu ustawy, jej przepisów wykonawczych. Będą one kluczowe dla całego systemu planowania rozwoju kraju. Jeżeli, przykładowo, obszar strategicznej interwencji jest odrębnie definiowany w KSRR, a pojęcie będzie jednocześnie miało swoje odrębne źródło w ustawie to powstanie wątpliwość jak z kolei to pojęcie tłumaczyć w dokumentach horyzontalnie powiązanych czy w Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju ROK lub politykach. To co istotne z punktu widzenia gospodarki przestrzeni, surowcami mineralnymi i sektora wydobywczego energetycznego to oderwania pojęcia obszarów funkcjonalnych od określenia w słowniczku KSRR powiązań funkcjonalnych i obszaru strategicznej interwencji. Szkoda także, iż pod zasoby materialne ma się rozumieć ogólnie zasoby przyrodnicze i walory środowiska, a zabrakło wprost wskazania, zasobów surowców mineralnych.</p> <p>Również co najmniej jako brak/lukę należy wskazać zarówno pominięcie w systemie SZRK jak i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego bądź to na poziomie celów bądź to zadań przejścia na planowaną zrównoważoną gospodarkę zasobami także surowców mineralnych dla ochrony potencjału perspektywicznych obszarów występowania złóż surowców, przynajmniej tych strategicznych.</p> <p>Dlatego też refleksja, iż to chaotyczne i niespójne regulowanie zasadniczych kwestii dla rozwoju kraju wymagają globalnej refleksji i dłuższej debaty w ujęciu interdyscyplinarnym. Wymaga to również innego podejścia do uzgodnień społecznych, konsultacji z różnymi grupami.</p>		Zapisy ustawy zostaną uszeregowane z zapisami KSRR.
Fundacja Karkonoska					
582	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 4 ust.1	Proponuje się wprowadzenie słów „zintegrowanych strategii rozwoju, zwanych dalej strategiami” zamiast tylko słów „strategii rozwoju” (uwaga: tu i dalej kursywą wyróżnia się fragmenty tekstu z projektu zmiany ustawy o prowadzeniu polityki rozwoju z 29.03.2019)	Potrzeba takiego doprecyzowania wyniku z ustaleń przyjętych w „Systemie Zarządzania Rozwojem Kraju”, przyjętym uchw. nr 162/2018 z 29.10. października 2018 r. i wskazujących na str. 15 na system zintegrowanych strategii rozwoju dla poziomów krajowego, regionalnego i lokalnego;	Tego typu zmiana, właściwie zasadna, oznaczałaby o wiele szerszy zakres zmian wynikający z techniki legislacyjnej. Tego typu rozwiązania będą możliwe na II etapie prac, kiedy to będzie przygotowana kompleksowa ustawa regulująca kwestie polityki

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
				pomimo przejściowego charakteru proponowanych zmian prawa dla polityki rozwoju niezbędne byłoby jednak określenie ww. dokumentów już jako „zintegrowanych strategii” , z zasadniczo nowym ich zakresem i trybem przygotowania	rozwoju.
583	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 5 pkt.7a	Proponuje się wprowadzenie innej definicji „ <i>polityki publicznej</i> ” i jej rozumienie jako „całości kształtu celowych, długofalowych działań publicznych, prowadzonych z uwzględnieniem interesu publicznego i poprawy jakości życia, które służą zaspokojeniu potrzeb <u>społecznych i gospodarczych</u> , określonym także w wymiarze <u>przestrzennym</u> w danej dziedzinie lub na danym terytorium, które wynikają bezpośrednio ze strategii rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 2 i 3”	Potrzeba wprowadzenia bardziej precyzyjnej definicji jest niezbędna ze względu na jej wagę w ukierunkowaniu polityk publicznych, wynikających z realizacji zintegrowanych strategii rozwoju (i nie może być ona zawężona jedynie do „dokumentu określającego podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju”	Powiązanie polityk publicznych jest wskazane w odrębnym rozdziale dot. polityk publicznych.
584	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 12a ust.1 pkt.5)	Proponuje się dodanie do słów „ <i>obszary strategicznej interwencji</i> ” – dopisku o treści „wskazane także w ujęciu przestrzennym” oraz dodanie pkt.10) o treści „zasady monitorowania i ewaluacji oraz oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych strategii	Proponowane uzupełnienia rozszerzają zakres ww. pojęcia o konieczne elementy, potrzebne dla określenia rozmieszczenia obszarów strategicznej interwencji w przestrzeni danego terytorium oraz prowadzenia stałego kompleksowego monitorowania postępów w realizacji strategii	Przyjmuje się założenie, że co do zasady wymiar przestrzenny powinien się przejawiać w całym procesie programowania strategicznego, poczynając od diagnozy, po określenie potrzeb i wskazanie celów, aż po dobór właściwych instrumentów i wskaźników oraz monitorowanie zakładanych zmian.
585	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju	art. 13a ust.1a	Proponuje się dodanie pkt.10) o treści „zasady monitorowania i ewaluacji oraz oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych strategii”	Proponowane uzupełnienia potrzebne jest dla prowadzenia stałego. kompleksowego monitorowania postępów w realizacji strategii	
586	ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a ust.1 (w prop. zmian ust. o sam. gminnym)	Proponuje się wprowadzenie słowa „opracowuje” zamiast słów „może opracować”	Propozycja wprowadzenia obligatoryjności opracowania strategii na poziomie lokalnym jest kluczowa dla rozpoczęcia procesu budowy nowego „Systemu Zarządzania Rozwojem Kraju” (!!) . Wprowadzeniu zasady tej obligatoryjności dobrze służy propozycja opracowywania tych strategii zarówno przez pojedyncze gminy jak i ich zespoły w ramach „ <i>strategii rozwoju ponadlokalnego</i> ”	W okresie przejściowym strategia rozwoju gminy będzie dokumentem fakultatywnym, jej charakter nie ma być wyłącznie instrumentalny, a bardziej kreatywny. Strategia rozwoju gminy obejmie swym zakresem zagadnienia związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym.
587	ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a po ust.1	Proponuje się wprowadzenie dodatkowego ust. 2a o treści: „Strategię rozwoju gminy opracowuje się z wykorzystaniem diagnozy stanu gminy, obejmującej:	Propozycja określenia choćby w najprostszym ujęciu zakresu diagnozy jest niezbędna, zwłaszcza, że odesłanie do regulacji” <i>art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> ” jest mylne i takich	Diagnoza ma być elementem wspólnym dla wszystkich poziomów planowania strategicznego: krajowego, wojewódzkiego i gminnego. Jest ona wykorzystywana przy formułowaniu wszystkich dokumentów

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			<p>1) charakterystykę gminy z uwzględnieniem uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych oraz środowiskowych,</p> <p>2) wskazanie tendencji rozwojowych i problemów w rozwoju gminy;</p> <p>3) zilustrowanie informacji zawartych w diagnozie przy pomocy diagramów, schematów oraz map. w tym mapy stanu zagospodarowania przestrzennego oraz zmianę treści pkt.3 na brzmienie: <i>„Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w ust.2a, oraz określa w szczególności... zamiast słów „Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669).</i></p>	<p>regulacji tam nie ma. Szczegółowa propozycja opracowania w ramach diagnozy mapy stanu zagospodarowania przestrzennego wiąże się z tym, że ma ona stanowić podstawę dla wskazania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w pracach nad strategią.</p>	<p>strategicznych w kraju, województwie i gminie. Diagnoza ma obejmować aspekty społeczne, gospodarcze i przestrzenne, tak więc siłą rzeczy będzie musiała się odnosić do ładu przestrzennego.</p>
588	ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6a ust.3 (jw.)	<p>Proponuje się wprowadzenie w pkt. 5) sformułowania „zalecenia, w tym zalecenia obowiązujące i wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy dla studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz rezygnację z zapisu w pkt,4 lit.i o treści : <i>„zasady wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej”</i></p>	<p>Propozycja ta wynika z potrzeby uniknięcia niejednoznaczności potencjalnych zapisów dotyczących i „zasad” i „zaleceń, wynikających z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej”</p>	<p>Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.</p>
589	ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6c ust.3 (jw.)	<p>Proponuje się wprowadzenie w pkt. 5) sformułowania jak wyżej (oraz rezygnację z zapisu o treści: „zalecenia dla gmin wynikające ze strategii”</p>	<p>W przyjęciu słusznego założenia o możliwości opracowania „strategii rozwoju ponadlokalnego będącej wspólną strategią rozwoju gminy w zakresie ich terytorium” niezbędne jest konsekwentne jak przy regulacjach dla strategii gminy wykorzystanie takiego elementu jakim jest „docelowy model struktury funkcjonalno-przestrzennej gmin” dla sformułowania odpowiednich zaleceń do studiów i planów, opracowywanych dla każdej z gmin, objętych „strategią rozwoju ponadlokalnego”.</p>	<p>Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminach.</p>
590	ustawa o samorządzie gminnym	Art. 6c ust.3 (jw.)	<p>Proponuje się dodanie pkt.10) o treści „zasady monitorowania i ewaluacji oraz oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych strategii”</p>	<p>Uzasadnienie jak w poz.4 Proponowane uzupełnienia potrzebne jest dla prowadzenia stałego, kompleksowego monitorowania postępów w realizacji strategii</p>	<p>Tego typu informacje powinny znajdować się w systemie realizacji strategii.</p>

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
591	ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust.1c (w prop. zmian ust. o sam. województwa)	Proponuje się wprowadzenie dodatkowego ust. 1ca o treści: „Strategię rozwoju województwa opracowuje się z wykorzystaniem diagnozy stanu województwa, obejmującej: 1) charakterystykę województwa w zakresie uwarunkowań społecznych, gospodarczych i przestrzennych oraz środowiskowych, 2) wskazanie tendencji rozwojowych i problemów w rozwoju województwa; 3) zilustrowanie informacji zawartych w diagnozie przy pomocy diagramów, schematów oraz map. w tym syntetycznej mapy stanu zagospodarowania przestrzennego oraz zmianę treści pkt.3 na brzmienie: „Strategia rozwoju gminy zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w ust. 1ca, oraz określa w szczególności... (zamiast słów „Strategia rozwoju województwa zawiera wnioski z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2018 r. poz. 1307 i 1669)).	Uzasadnienie jak w poz.6 Propozycja określenia choćby w najprostszym ujęciu zakresu diagnozy jest niezbędna, zwłaszcza, że odesłanie do regulacji” art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” jest mylne i takich regulacji tam nie ma. Szczegółowa propozycja opracowania w ramach diagnozy mapy stanu zagospodarowania przestrzennego wiąże się z tym, że ma ona stanowić podstawę dla wskazania modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w pracach nad strategią.	Proponowane w ustawie rozwiązanie jest wystarczające.
592	ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust.1c po. ppkt. 5) (jw.)	Proponuje się wprowadzenie pkt. 5a) sformułowania „zalecenia, w tym zalecenia obowiązujące i wynikające z modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa dla planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz dla studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin	Propozycja ta wynika z potrzeby ukierunkowania prac ad planem zagospodarowania przestrzennego województwa, w którym określa się kierunki jego rozwoju przestrzennego w ujęciu krótkoterminowym oraz do prac nad studiami gminnymi	Zapisy zostaną zmienione – wprowadzone zostaną ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w województwie.
593	ustawa o samorządzie województwa	Art. 11 ust.1c po. ppkt. 9) (jw.)	Proponuje się dodanie pkt.10) o treści „zasady monitorowania i ewaluacji oraz oceny stopnia osiągnięcia celu głównego i celów szczegółowych strategii”	Uzasadnienie jak w poz.4 Proponowane uzupełnienia potrzebne jest dla prowadzenia stałego, kompleksowego monitorowania postępów w realizacji strategii	Tego typu informacje powinny znajdować się w systemie realizacji strategii.
594	ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	Art.39 ust.4a (w prop. zmian ust. o plan. i zagosp. przestrz.)	Proponuje się wprowadzenie i ust. 4a o treści: W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się uwarunkowania społeczne, gospodarcze, a zwłaszcza przestrzenne oraz środowiskowe zwoju oraz wskazanie tendencji rozwojowych i problemów w jego rozwoju	Uzasadnienie jak w poz.6 Propozycja określenia choćby w najprostszym ujęciu zakresu diagnozy jest niezbędna, zwłaszcza, że odesłanie do regulacji” art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju” jest mylne i takich regulacji tam nie ma. Szczegółowa propozycja	W związku z wprowadzeniem w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju przepisów dot. przygotowywania diagnozy o rozwoju społecznym, gospodarczym i przestrzennym, przed rozpoczęciem prac nad strategiami rozwoju przygotowywanymi na każdym poziomie zarządzania rozwojem

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			zamiast treści „ <i>W planie zagospodarowania przestrzennego województwa uwzględnia się uwarunkowania wynikające z diagnozy, o której mowa w art. 10a pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju</i> ”.	opracowania w ramach diagnozy mapy stanu zagospodarowania przestrzennego wiąże się z tym, że ma ona stanowić podstawę dla wskazania modelu struktury funkcjonalno-przestrzenne gminy w pracach nad strategią.	(krajowym, wojewódzkim, ponadlokalnym i gminnym), w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadzono przepisy zobowiązujące do uwzględniania uwarunkowań wynikających z ww. diagnozy w pracach nad dokumentami planistycznymi. Ponieważ pzpw mają obowiązywać do końca 2025 r. nie ma potrzeby ich wiązania z diagnozą, która dopiero zostanie przygotowana na potrzeby strategii rozwoju województwa.
Mieszkaniec gminy Zbąszyń					
595	Uwaga ogólna		Zarówno jako pozarządowiec jak i pracownik gminy Zbąszyń proszę o organizację krótkiego spotkania ad w/w projektu, rozumiem intencję natomiast obawiam się że gminy dostaną kolejne obciążenie w zakresie opracowania dokumentów planistycznych, w zakresie międzygminnym nakładającym się również programami regionalnymi UE, czy też rolnego oraz rybackiego programu LEADER. Osobiście wolę klócić się z mieszkańcami o termin wykonania remontu drogi / chodnika niż ślęczeć nad kolejnym dokumentem, którego nikt nie przeczyta. Dla mnie osobiście kierunki działań urzędów wyznacza art 7 ustawy o samorządzie gminnym.		Proponowane rozwiązania nie nakładają na gminy nowych obowiązków.
Komitet do spraw Pożytku Publicznego					
596	uzpp	Art. 5 pkt 7	Proponuję rozszerzenie definicji „partnerów społecznych i gospodarczych” poprzez uwzględnienie w niej: podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz wojewódzkich, powiatowych i gminnych rad działalności pożytku publicznego.	Definicja obecnie obejmuje organizacje pozarządowe oraz Radę Działalności Pożytku Publicznego. Rozszerzenie definicji zagwarantuje możliwość udziału innych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego lub w których przedstawiciele społeczeństwa na poziomie lokalnym mogą reprezentować swoje interesy w procesie konsultacji dokumentów strategicznych, jak również umożliwi udział ich przedstawicieli w Komitecie do spraw Umowy Partnerstwa.	Zmiana poza zakresem nowelizacji. Definicja była zmieniana w 2018 r. w związku z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Udział przedstawicieli organizacji pozarządowych w KUP jest możliwy na podstawie art. 35 ust. 2, pkt 8 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
597	uzpp	Art. 6 ust. 1-3, art. 14e ust. 2, Art. 14s, Art. 19a	Proponuję wprowadzenie w stosownych przepisach wymogu konsultacji dokumentów strategicznych i programowych z radami działalności pożytku publicznego działającymi na danym obszarze, a więc w przypadku dokumentów o zasięgu krajowym z Radą Działalności Pożytku Publicznego, dokumentów o zasięgu wojewódzkim – z wojewódzką radą działalności pożytku publicznego, na niższych poziomach zaś	Jednoznaczne wskazanie rad działalności pożytku publicznego jako podmiotów konsultowanych zagwarantuje, że nie będą one pomijane w procesie konsultacji dokumentów. Uwzględnienie lokalnych instytucji dialogu obywatelskiego, o których mowa w art. 35-41j ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zwiększy przejrzystość prowadzenia polityki rozwoju oraz uczestnictwo obywateli i organizacji obywatelskich w	Zapis mówiący o konsultacjach społecznych z partnerami społecznymi i gospodarczymi jest wystarczający. Ponadto opiniowanie projektów strategii przygotowywanych na poziomie województwa, powiatu lub gminy jest wskazane, w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
			odpowiednio z powiatowymi lub gminnymi radami działalności pożytku publicznego.	programowaniu i implementacji polityki rozwoju.	
598	uzpp	Art. 14l ust. 7	Postuluję zachowanie brzmienia przepisu gwarantującego, że przedstawiciele partnerów społecznych i gospodarczych stanowiąc będą 1/3 składu Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa. Ponadto, proponuję obligatoryjne członkostwo przedstawiciela Przewodniczącego Komitetu ds. Pożytku Publicznego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego w Komitecie.	Pozostawienie wymogu powołania w skład Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa odpowiedniej liczby przedstawicieli partnerów społecznych i gospodarczych zapewni odpowiednią siłę ich głosu. Obligatoryjny udział przedstawiciela Przewodniczącego Komitetu i Rady Działalności Pożytku Publicznego przyczyni się do realizacji priorytetów rządu w zakresie wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.	Obecnie liczba członków Komitetu przekracza 140 osób, co znacznie ogranicza możliwość efektywnego wypełniania nałożonych na niego zadań. Każdorazowa zmiana liczby członków strony rządowej, w związku ze zmianami w strukturze organizacyjnej rządu, wiąże się z koniecznością proporcjonalnego rozszerzenia udziału strony samorządowej oraz przedstawicieli partnerów społecznych, tak by zachować wymóg 1/3 składu. W tym kontekście szczególnym problemem jest zapewnienie udziału partnerów społecznych.
599	uzpp	Art. 14p	Proponuję wprowadzenie zasady pierwszeństwa organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie, w realizacji przedsięwzięć priorytetowych obejmujących zadania ze sfery pożytku publicznego.	Podmioty te często realizują usługi społeczne w szczególnie wrażliwych obszarach, dlatego też potrzebne jest wsparcie ich działalności poprzez przyznanie im pierwszeństwa w realizacji takich usług. Wprowadzenie pierwszeństwa podmiotów niekomercyjnych w realizacji szczególnie wrażliwych społecznie usług nie narusza zasady równego traktowania i wolnej konkurencji oraz jest zgodne z orzecznictwem TSUE.	Zmiana poza zakresem nowelizacji. Przepisy donoszące się do kontraktu terytorialnego nie są zmieniane.
600	uzpp	Art. 15 ust. 6 i 8	Proponuję pozostawienie ustępów 6 i 8 art. 15 bez zmian.	Obecne brzmienie przepisów zapewnia elastyczne podejście do opracowywania i zmian programów w zależności od ich wartości i wpływu.	Proponowany zapis ustawy ma zastąpić dotychczasowy obowiązek realizacji ewaluacji ex ante dla programów rozwoju. Ewaluacja podsumowująca umożliwi ocenę skuteczności podejmowanej interwencji, czego nie zapewniała ewaluacja ex ante. Co do możliwości odstąpienia od ewaluacji ex ante, należy pamiętać, że była to okoliczność wyjątkowa, obwarowana przesłankami opisanymi w ustawie.
601	uzpp	Art. 28	Proponuję wprowadzenie wymogu uzgadniania z ministrem rozwoju regionalnego bądź przynajmniej przedstawiania ministrowi do zaopiniowania listy projektów indywidualnych i regionalnych.	Wprowadzenie takiej zmiany przyczyni się do poprawy koordynacji na poziomie ponadregionalnym i zapewnieniu większej zgodności realizowanych projektów z celami strategii i polityki rozwoju.	Zmiana poza zakresem nowelizacji. Ponadto, minister właściwy ds. rozwoju regionalnego koordynuje proces przygotowywania programów operacyjnych oraz ich zmian. Tak więc ma wpływ na kształt informacji zawartych w programach. Programy te są opiniowane przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. Wszelkie rozwiązania wdrożeniowe dot. perspektywy finansowej 2021-2027 będą w tzw.

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
602	uzpp	Art. 28a	<p>Proponuję wprowadzenie priorytetowego traktowania partnerstw z organizacjami pozarządowymi. Stosowny przepis może przyjąć brzmienie:</p> <p>Art. 28 ust. 4</p> <p><i>4) w przypadku projektów realizowanych w sferach pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przy wyborze partnerów uwzględnia charakter ich działalności i przyznaje pierwszeństwo organizacjom pozarządowym i podmiotom, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</i></p>	<p>Priorytetowe traktowanie partnerstw z organizacjami pozarządowymi wpisuje się we wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i daje szanse zwiększenia potencjału współpracy organizacji pozarządowych z administracją publiczną lub podmiotami nastawionymi gospodarczymi. Wprowadzenie pierwszeństwa podmiotów niekomercyjnych w realizacji szczególnie wrażliwych społecznie usług nie narusza zasady równego traktowania i wolnej konkurencji oraz jest zgodne z orzecznictwem TSUE.</p>	<p>ustawie wdrożeniowej.</p> <p>Zmiana poza zakresem nowelizacji. Wszelkie rozwiązania wdrożeniowe dot. perspektywy finansowej 2021-2027 będą w tzw. ustawie wdrożeniowej.</p>
603	uzpp	Art. 29	<p>Proponuję, aby do konkursów obejmujących zadania ze sfery pożytku publicznego (zakres zadań publicznych ze sfery pożytku publicznego określa art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) stosować przepisy rozdziału 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Stosowany przepis może otrzymać brzmienie:</p> <p><i>Jeżeli projekty, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 3 realizowane są w sferze pożytku publicznego, określonej w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub instytucja wdrażająca stosuje przepisy rozdziału 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.</i></p>	<p>Stosowanie przepisów rozdziału 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie pozwoli na uproszczenie procedur w porównaniu z dotychczas obowiązującymi organizacje pozarządowe przy realizacji projektów finansowanych ze środków unijnych. Realizacja otwartych konkursów ofert odbywa się w oparciu o przepisy rozdziału 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie od 2004 roku. Procedury określone w przywołanym rozdziale są bardzo dobrze znane i są generalnie dobrze oceniane przez środowisko organizacji obywatelskich. Mając na uwadze szczególnie charakter usług społecznych ze sfery pożytku publicznego należy zagwarantować taki sposób ich realizacji, który będzie jak najmniej uciążliwy do organizacji obywatelskich.</p>	<p>Zmiana poza zakresem nowelizacji. Wszelkie rozwiązania wdrożeniowe dot. perspektywy finansowej 2021-2027 będą w tzw. ustawie wdrożeniowej.</p>
604	uzpp	Art. 30b	<p>Proponuję wprowadzenie obowiązku wydania przez Komitet Sterujący-Monitorujący opinii przy rozpatrywaniu przez instytucję zarządzającą protestu wnioskodawcy.</p>	<p>Uwzględnienie czynnika społecznego przy rozpatrywaniu protestów, choćby poprzez udział części członków Komitetu Sterującego-Monitorującego w procesie, przyczyni się do zwiększenia przejrzystości realizacji programów.</p>	<p>Zmiana poza zakresem nowelizacji. Wszelkie rozwiązania wdrożeniowe dot. perspektywy finansowej 2021-2027 będą w tzw. ustawie wdrożeniowej.</p>
Rada Dialogu Społecznego					
605	Ustawa o zasadach prowadzenia	Zdecydowanie negatywnie oceniamy zamiar wykreślenia z art. 14l ust 7 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju zapisu gwarantującego partnerom społecznym i gospodarczym		Wychodząc na przeciw uwagom, zgłoszonym w toku konsultacji społecznych projektu ustawy	

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
	polityki rozwoju		(szerzej: partnerom spoza administracji) udziału w 1/3 składu Komitetu do spraw Umowy Partnerstwa. Zwracamy uwagę, że przywołana argumentacja jest nietrafiona. Wskazujemy, iż to strona rządowa od ponad roku nie zwołuje - pomimo wniosków ze strony partnerów społecznych - posiedzeń Podkomitetów.		podjęto decyzję o pozostawieniu dotychczasowego brzmienia przepisu art. 14l ust.7 ustawy. Pragnę jednak zwrócić uwagę, iż zaproponowane w tym art. zmiany, doprecyzowujące skład i zasady powoływania członków tego Komitetu wynikały przede wszystkim z potrzeby zapewnienia większej efektywności prac Komitetu. Liczba członków, przekraczająca obecnie 140 osób znacznie ogranicza możliwość wypełniania nałożonych na niego zadań. Każdorazowa zmiana liczby członków strony rządowej w związku ze zmianami w strukturze organizacyjnej rządu wiąże się z koniecznością proporcjonalnego rozszerzenia udziału strony samorządowej oraz przedstawicieli partnerów społecznych – tak, by zachować wymóg 1/3 składu. Intencją MliR nie było ograniczanie zasady partnerstwa, ale zaproponowanie rozwiązań, które pozwoliłyby przy udziale partnerów społecznych, skutecznie koordynować i monitorować interwencję realizowaną z środków UE. Utrzymując dotychczasowe zapisy ustawowe, mam nadzieję, że nową, skuteczniejszą formę współpracy uda się wypracować w ramach nowego Komitetu ds. Umowy partnerstwa na lata 2021-2027. W tym zakresie liczę na Państwa wsparcie i propozycję rozwiązań usprawniających prace Komitetu.
606	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Strona społeczna proponuje, w przypadku długookresowej strategii rozwoju kraju (Art. 8c) przyjęć zasadę, że będzie ona analizowana i modyfikowana co 10-12 lat.		W wyniku konsultacji publicznych i uzgodnień międzyresortowych do projektu ustawy zostanie wprowadzony przepis, zakładający możliwość jej aktualizacji w połowie okresu obowiązywania. Będzie to uwarunkowane wystąpieniem sytuacji, gdy zmieniają się trendy rozwojowe zachodzące w kraju lub na świecie.
607	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Proponujemy także uzupełnienie strategii rozwoju o część analityczną, z której wynikają wnioski z przeprowadzonej diagnozy, które stały się przesłankami do podejmowanych działań w ramach strategii.		Istotą proponowanej zmiany jest odejście od przygotowywania obszernych diagnoz tylko na potrzeby strategii rozwoju. Pełna diagnoza czy też analiza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej powinna być stałym elementem działalności podmiotów odpowiedzialnych za programowanie rozwoju. To właśnie na

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					<p>podstawie ciągu zmiennych dokonuje się decyzji o podjęciu lub zaniechaniu danych działań rozwojowych. Dlatego w strategii powinno się wskazywać wnioski diagnostyczne, które legły u podstaw podjęcia określonych decyzji. Dotychczasowe doświadczenia w omawianej sprawie pokazują, że łatwiej jest przygotować wielostronicowe analizy, niż wskazać konkretne propozycje rozwiązania występujących problemów. W procesie konsultacji zaś, większość uwag koncentruje się wokół zmiany wartości wskaźników (z uwagi na bardziej aktualne dane), niż treści rozwiązań proponowanych w dokumencie. Ponadto bardzo często diagnoza w strategii nie odnosiła się do uwarunkowań przestrzennych, odnosząc się przede wszystkim do sytuacji społecznej i gospodarczej. Proponowane rozwiązanie ma uspołnić analizę społeczną, gospodarczą i przestrzenną, wymuszając jednocześnie większą operacjonalizację planowanych działań rozwojowych. Zgodnie z nową propozycją elementem konstrukcji nowych strategii będą jedynie wnioski, wynikające z diagnozy i tym samym uchwaleniu będzie podlegać jedynie część kierunkowa, stanowiąca sedno strategii. Rezygnacja z diagnozy jako elementu strategii ograniczy także konieczność dokonywania zbyt częstych zmian w dokumencie w trakcie całej procedury jego przygotowywania i konsultowania z uwagi na pojawianie się bardziej aktualnych wskaźników. Proponowane rozwiązanie nie oznacza jednak braku jakichkolwiek odniesień diagnostycznych w strategii, które uzasadniałyby wybrane cele lub kierunki rozwoju. Tego typu informacje znajdują się przede wszystkim we wnioskach z diagnozy.</p>
608	Ustawa o zasadach prowadzenia polityki rozwoju		Strona społeczna RDS wskazuje na bezwzględną konieczność przeprowadzania spotkań konsultacyjnych, w szczególności z reprezentatywnymi organizacjami partnerów społecznych. W ustawie „wdrożeniowej” nie powinno być żadnych zapisów sugerujących fakultatywność przeprowadzania konsultacji społecznych. Niedopuszczalne jest też forsowanie zapisów umożliwiających skracania czy też „upraszczanie” konsultacji.		Proponowany zapis (art. 6 ust 4) wskazywał jedynie jakie informacje powinny zostać umieszczone na stronie internetowej lub w prasie odnośnie procesu konsultacji społecznych. Możliwość wskazania konkretnych terminów i miejsca spotkań konsultacyjnych jest

l.p.	zmieniana ustawa	numer art. (ust., pkt, lit.) projektu	treść uwagi propozycje zmian	uzasadnienie	stanowisko MliR
1	2	3	4	5	6
					<p>zależna od sposobu organizacji całego procesu konsultacji. Często spotkania konsultacyjne są organizowane dopiero po otrzymaniu i przeanalizowaniu zgłoszonych uwag. W innych przypadkach konsultacje społeczne rozpoczynane są konferencją prezentującą strategię. Ustawa nie reguluje sposobu przeprowadzania konsultacji społecznych, pozostawiając to suwerennej decyzji podmiotu, który przygotowuje dany dokument. Biorąc jednak pod uwagę możliwość błędnej interpretacji przepisów, art. 6 ust 4 nie będzie zawierał zapisu sugerującego fakultatywność organizowania spotkań konsultacyjnych - usunięte zostanie słowo „ewentualnych”.</p>

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Minister
Spraw Zagranicznych

DPUE.920.554.2019/26/MN
dot.: RM-10-175-19

Pan Łukasz Schreiber
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

z upoważnienia Ministra Spraw Zagranicznych
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Pani Małgorzata Jarosińska-Jedynak
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej